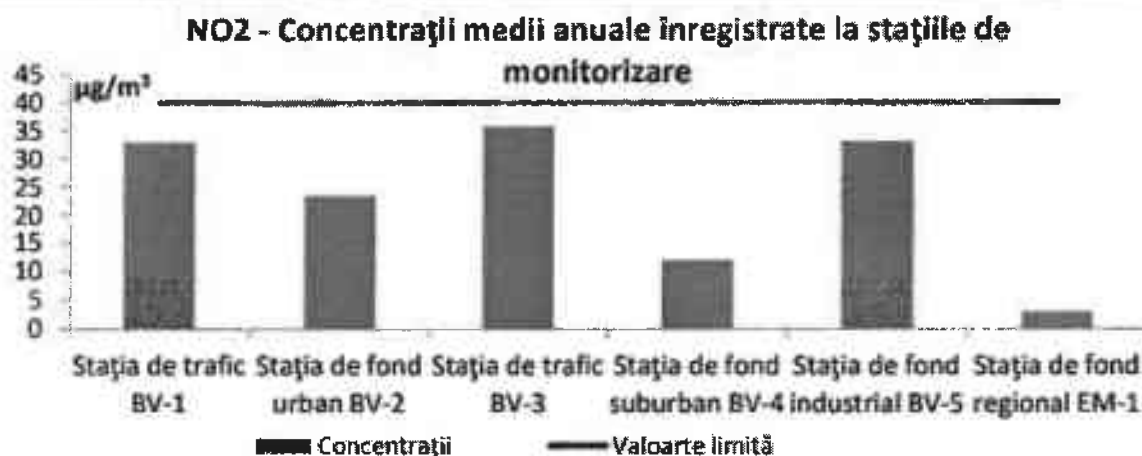

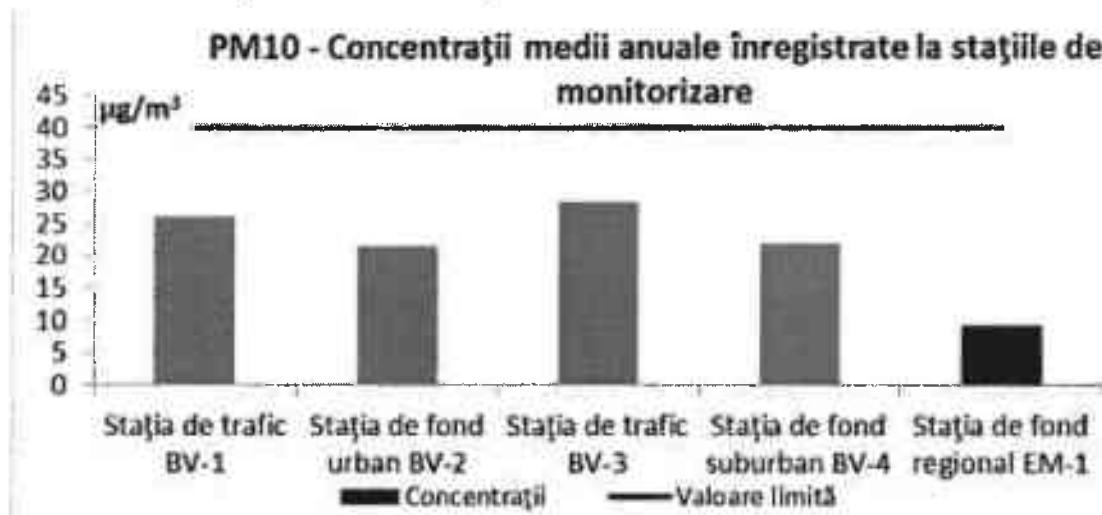
Având în vedere rezultatele măsurărilor realizate în stațiile de monitorizare a calității aerului, se poate afirma că expunerea la C6H6, O3, CO și SO2 nu prezintă risc pentru populație și mediu, dar această situație nu se regăsește și în cazul PM10 și NO2, populația urbană fiind expusă la concentrații de PM10 și NO2 care uneori depășesc valorile limită stabilite pentru protejarea sănătății în Legea 104/2011 (actualizată) privind calitatea aerului înconjurător.

FIGURA 121 EVOLUȚIA CONCENTRAȚIILOR MEDII ANUALE DE NO2 ÎN ANUL 2020

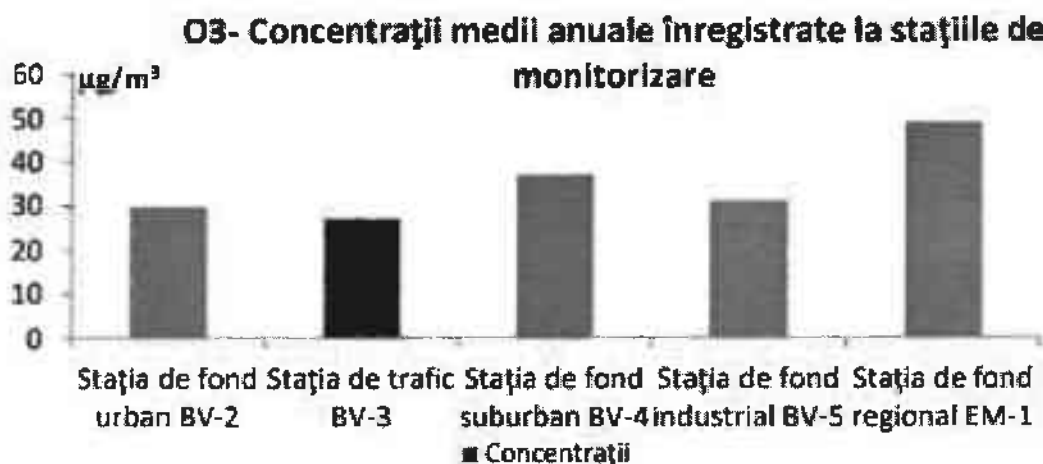
Sursa: Raport privind starea mediului în județul Brașov, pentru anul 2020

FIGURA 122 EVOLUȚIA CONCENTRAȚIILOR MEDII ANUALE DE PM10 ÎN ANUL 2020

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Brașov, pentru anul 2020

FIGURA 123 : EVOLUȚIA CONCENTRAȚIILOR MEDII ANUALE DE O₃ ÎN ANUL 2020

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Brașov, pentru anul 2020

Raport privind starea mediului în județul Brașov, pentru anul 2020 identifică măsurătorile efectuate în stațiile de monitorizare a calității aerului din Brașov în perioada 2014 - 2017 care au o tendință de creștere a valorilor medii de PM₁₀, ceea ce indică faptul că măsurile de reducere a concentrației de PM₁₀ din aerul ambiental implementate au avut efect pe termen scurt. Începând cu 2018 se poate observa menținerea concentrațiilor medii anuale de PM₁₀ înregistrate la stațiile de monitorizare din Brașov la valori mai mici decât valoarea limită medie anuală.

La nivelul județului se observă că în perioada 2010 – 2020, traficul este o sursă importantă pentru prezentă NO₂ și PM₁₀ în aerul ambiental și care are o contribuție relevantă la depășirea valorii limită pentru NO₂ și PM₁₀. Emisiile de poluanți atmosferici au scăzut în ultimii ani, riscul expunerii la unele substanțe, cum ar fi dioxidul de sulf (SO₂) și plumb (Pb) fiind redus semnificativ. Cu toate acestea, datorită relațiilor complexe dintre emisiile de poluanți și calitatea aerului înconjurător s-a observat că reducerea emisiilor nu a determinat o scădere corespunzătoare a concentrațiilor atmosferice în special pentru PM₁₀, NO₂ și O₃, iar în baza măsurătorilor efectuate în Rețeaua Locală de Monitorizare a Calității Aerului în Brașov au fost înregistrate depășiri ale obiectivelor de calitate a aerului pentru protejarea sănătății umane la NO₂ și la PM₁₀.

Calitatea apei

I. Pentru alimentarea cu apă potabilă:

Alimentarea cu apă potabilă la nivelul municipiului Făgăraș este realizată de către S.C. Apă-Canal S.A. Sibiu. Conform SC Apă Canal Sibiu, concentrația generală admisibilă de clor a apei potabile este de 0,5 miligrame/litru, iar la nivelul municipiului Făgăraș există o concentrație de 0,2 – 0,3 mg/l. Clorinarea este realizată la uzinele de apă de la Iași, Pojorta și Hurez, iar la aceste stații se fac analize la apă din oră în oră.

II. Pentru colectarea și epurarea apelor uzate:

Conform Planul de Management al Bazinului Hidrografic Olt, SC APĂ SERV SA Făgăraș are ca obiect de activitate colectarea și epurarea apelor uzate menajere provenite de la un număr de 63.810 locuitori echivalenți conectați la rețeaua de canalizare care are o lungime de 46,8 km. Apele uzate sunt evacuate prin trei descărcări, în râul Olt, din care una trece prin stația de epurare, iar celelalte evacuează direct. Stația de epurare este prevăzută cu treaptă mecano-biologică, cu un debit mediu de evacuare a apelor uzate de 7,2 l/s. S-au înregistrat depășiri la indicatorii: materii în suspensie, substanțe organice (CCO-Cr, CBO₅), fosfor total.

Planul de Management al Bazinului Hidrografic Olt indică la nivelul județului Brașov, din punct de vedere chimic existența apelor subterane de tipul bicarbonato-sulfatocalcico-magneziene sau sodice, iar din punct de vedere al calității, sunt în general potabile, local cu depășiri ale valorii CMA la amoniu (Făgăraș, Turnu Roșu). Sursele potențiale de poluare punctiformă sunt reprezentate de depozitele menajere neamenajate de la Victoria (Lisa), Făgăraș, Avrig, de societățile comerciale SC 93 NITRAMONIA SA Făgăraș, RAGCPS Făgăraș, SC VIROMET SA Victoria și SC SACOTERM SA Victoria.

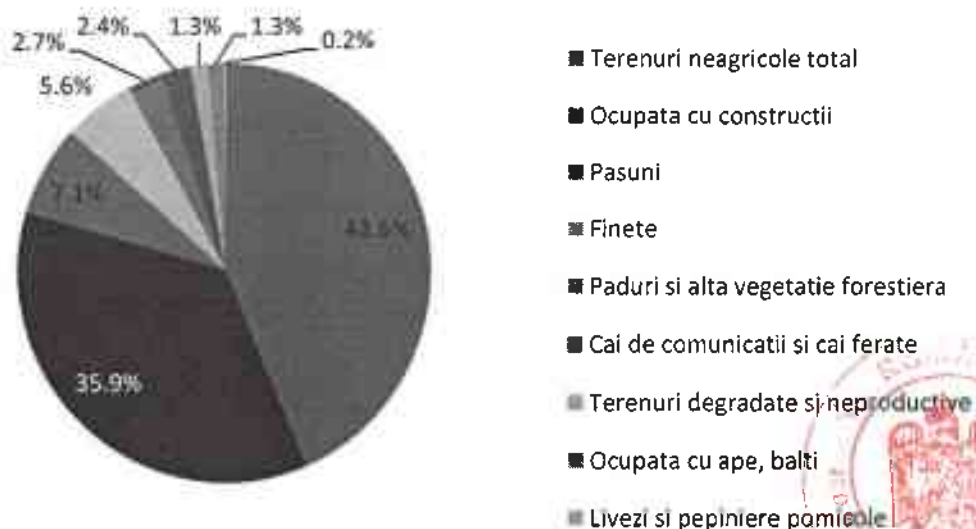
Agenția pentru Protecția Mediului Brașov identifică următoarele problematici importante privind gospodărirea apelor care afectează în mod direct sau indirect starea apelor de suprafață și apelor subterane, cu impact major în gestiunea resurselor de apă: poluarea cu substanțe organice, poluarea cu nutrienți, poluarea cu substanțe periculoase și alterările hidromorfologice.

- Poluarea cu substanțe organice este cauzată în principal de emisiile directe sau indirecte de ape uzate insuficient epurate sau neepurate de la aglomerări umane, din surse industriale sau agricole, și produce schimbări semnificative în balanța oxigenului în apele de suprafață și în consecință are impact asupra compoziției speciilor/populațiilor acvatice și respectiv, asupra stării ecologice a apelor;
- Poluarea cu nutrienți, în special cu azot și fosfor- nutrienții în exces conduc la eutrofizarea apelor, ceea ce determină schimbarea compoziției și scăderea biodiversității speciilor, precum și reducerea posibilității de utilizare a resurselor de apă în scop potabil, recreațional, etc. Ca și în cazul substanțelor organice, emisiile de nutrienți provin atât din surse punctiforme (ape uzate urbane, industriale și agricole neepurate sau insuficient epurate), cât și din surse difuze (în special, cele agricole: creșterea animalelor, utilizarea fertilizanților, etc);
- Poluarea cu substanțe chimice periculoase poate deteriora semnificativ starea corpurilor de apă și indirect poate avea efecte asupra stării de sănătate a populației.

Calitatea solului

Conform bazei de date INSSE Tempo Online din anul 2014, terenurile degradate și neproductive reprezintă circa 1,3% din suprafața fondului funciar a municipiului Făgăraș (3.544 ha).

FIGURA 124 PONDEREA TERENURILOR DEGRADATE ȘI NEPRODUCTIVE, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ

Sursa: Tempo INS

Principalii factori limitativi ai capacității de producție, din punctul de vedere al suprafețelor de teren agricol afectate, sunt: excesul permanent de umiditate în sol, seceta, eroziunea solului prin apă și/sau vânt, compactarea primară și secundară a solului, formarea crustei, terenuri cu rezervă mică de humus, azot și fosfor, terenuri cu aciditate puternică și moderată și terenuri sărăturate. În tabelul de mai jos, este prezentată centralizarea APM Brașov a principalilor factori limitativi sau restrictivi ai solurilor din județ.

TABEL 33 REPARTIȚIA SOLURILOR AFECTATE DE FACTORI DE DEGRADARE, JUDEȚUL BRAȘOV

FACTORI LIMITATIVI SAU RESTRICTIVI	CRITERII PEDOLOGICE	SUPRAFAȚA (HA)
Eroziune – în suprafață	Eroziune slabă - excesivă; pericol de eroziune moderat - foarte mare	120.000
Eroziune – de adâncime	Ogașe și ravene	10.000
Alunecări de teren	Alunecări în brazde, valuri, trepte, movile, curgătoare; prăbușiri	60.000
Acidifiere	pH (H ₂ O) < 5,8 V<75% la arabil; V<60% la pajști	105.000
Compactitate (tasare)	Grad de tasare slab – puternic (> 0% v/v în stratul de sol cuprins între 20–75 cm)	130.000
Rezervă de humus redusă	Rezerva de humus <120 t/ha	30.000
Textură grosieră la suprafață	Argilă<12%, nisip>56%	25.000
Textură fină la suprafață	Argilă>33% (lut argilos, argilă)	50.000
Volum edafic redus	Sub 50% (soluri cu schelet și grosime mică de 125cm)	45.000
Portanță redusă	Materie organică (turbă) la suprafață; exces de umiditate	70.000
Panta terenului	Panta >15% (8°)	150.000
Stânci și bolovani la suprafața terenului	Abrupturi și grohotiș (în munți)	2500
Exces de umiditate freatică	Adâncimea apei freatice <3 m	28.000
Exces de umiditate de suprafață (stagnantă)	Exces de umiditate de suprafață slab (sub 15 zile/an) – extrem de puternic (cea mai mare parte a anului)	60.000
Exces de umiditate pe versant	Izvoare de coastă	40.000
Temperaturi scăzute	Temperatura medie anuală sub 4°C (în munți)	21.000

Raport privind starea mediului în județul Brașov pentru anul 2020

Conform datelor puse la dispoziție de APM Brașov, la nivelul municipiului Făgăraș există 8 situri potențial contaminate, dintre care 4 sunt neoperaționale, 3 sunt operaționale, iar unul este în activitate. Majoritatea acestora au la bază activități industriale.

TABEL 34 LISTA SITURILOR CONTAMINATE ȘI POTENȚIAL CONTAMINATE DE PE TERITORIUL MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ

NR. CRT.	CODUL JUDEȚEAN DE IDENTIFICARE A SITULUI	LOCALITATE	ADRESA	DENUMIREA SITULUI	STATUTUL SITULUI OPERAȚIONAL/ NEOPERAȚIONAL	OPERATORUL ECONOMIC
1	ROAPMBV0001	Făgăraș	Sos. Hurezului, nr. 7, județ Brașov	Platforma industrială	Neoperațional	SC Nitroparc SRL
2	ROAPMBV0002	Făgăraș	Șoseaua Combinatului, nr. 14, județ Brașov	Platforma industrială	Neoperațional	SC Nitroporos
3	ROAPMBV0003	Făgăraș	Str. Ileni, nr. 1, județ Brașov	Platforma industrială Nitramonia Făgăraș	Neoperațional	SC Nitramonia SA
4	ROAPMBV0006	Făgăraș	str. Ileni, nr. 1, județ Brașov	Platforma industrială	Neoperațional	SC Silnef SRL
5	ROAPMBV0007	Făgăraș	Str. Extravilan, nr. 1, județ Brașov	Fabrica de pulberi	Operațional	S Fabrica de Pulberi SA
6	ROAPMBV0011	Făgăraș	Str. Negoiu, nr. 1	BERG BANAT SRL	În activitate	Berg Banat SRL
7	ROAPMBV0033	Făgăraș	Tudor Vladimirescu nr.81	Statia Distribuție Carburanți 1 Făgăraș	În activitate	OMV Petrom Marketing SRL
8	ROAPMBV0046	Făgăraș	T.Vladimirescu 78B	Mol Fagaras	În activitate	Sc Mol Romania PP Srl

Sursa: datele furnizate de către APM Brașov

La sursele de degradare a calității solurilor menționate anterior se adaugă și gestiunea necorespunzătoare a deșeurilor. Conform APM Brașov, depozitele existente la nivelul municipiului, aflate în exploatare, sunt 2:

- Depozit neconform de deșeuri menajere – Primăria Municipiului Făgăraș a obținut Decizia etapei de încadrare nr. 168 din 28.03.2018 pentru proiectul "Închidere rampă de deșeuri în municipiul Făgăraș", propus a fi amplasat în județul Brașov, municipiul Făgăraș, extravilan, DJ 104D;
- Depozit de deșeuri industriale nepericuloase – SC MAESTRO SPRL pentru SC NITRAMONIA SA a solicitat obținerea acordului de mediu pentru proiectul "Închidere deșeuri industriale nepericuloase", propus a fi realizat în județul Brașov, municipiul Făgăraș, str. Sos. Combinatului, nr. 14, pentru care APM Brașov a emis Decizia de respingere a solicitării acordului de mediu nr. 3/R din 12.01.2022, datorită necompletării documentației în termenul legal.

Raport privind starea mediului în județul Brașov, pentru anul 2020 indică faptul că deșeurilor municipale din județ sunt depozitate la Depozitul Ecologic Brașov. Tot mai multe deșeuri municipale sunt reciclate, prin intermediul operatorilor economici autorizați sau sunt compostate. La nivelul municipiului Făgăraș, Salco Serv SA este operator de salubritate. Din perspectiva

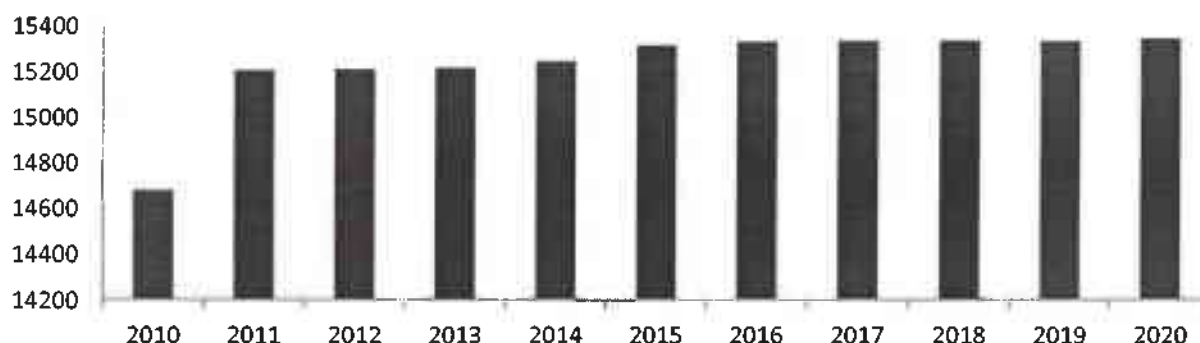

colectării deșeurilor menajere, conform raportului, municipiul Făgăraș colectează 3 fracții separate de reciclabile. De asemenea, la nivelul municipiului Făgăraș există trei agenți economici autorizați pentru colectare și tratare VSU cu sediul social sau punctul de lucru în municipiul Făgăraș:

- Gezo Mariana Camelia-Intreprindere Individuala , CUI 33070770 - colectare și tratare Făgăraș;
- SC Remat Brașov SA, CUI 1088125 – colectare;
- SC Silnef SRL, CUI 13569912 – colectare.

O altă presiune asupra calității solurilor este reprezentată de creșterea suprafețelor construite. Astfel, în ultimii 10 ani (2010 – 2020), suprafața construită a municipiului Făgăraș a crescut cu circa 661 de proprietăți (4,5%), de la 14.882 în anul 2010 la 15.343 de proprietăți în anul 2020. Realizată într-un mod necontrolat, fără o planificare urbană adecvată, expansiunea urbană poate conduce la creșterea ponderii suprafețelor artificiale (creșterea gradului de sigilare a solului) și, implicit, la accentuarea problemelor legate de insula de căldură urbană, caracteristice zonelor urbane dense, cu puține suprafețe acoperite de vegetație.

FIGURA 125 NUMĂRUL LOCUINTELOR EXISTENTE LA NIVELUL MUNICIPIULUI FAGĂRAȘ, 2010-2020

Sursa: Tempo INS

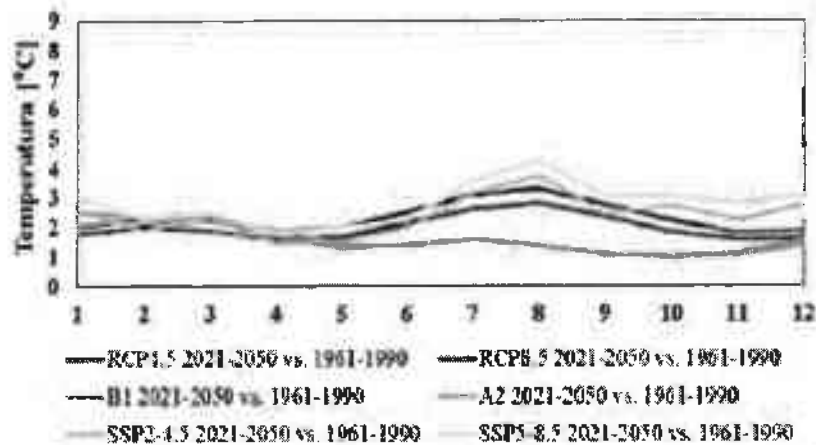
7.4. RISCURI ȘI AMENINȚAREA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Impactul prognozat al schimbărilor climatice

Potrivit unui articol științific recent⁵², care are ca prim autor coordonatorul grupului de cercetare privind variabilitatea și schimbarea climatică, care este și președinte al Consiliului Științific al Administrației Naționale de Meteorologie, în perioada 1901-2020, la nivelul României temperatura medie anuală a aerului a crescut cu mai mult de un grad Celsius, în linie cu media globală. Totuși, această creștere nu a fost una uniformă teritorial depinzând de o serie de factori locali. Astfel, din 1961 și până în prezent, mediile din timpul verii au crescut cu 2-3 grade Celsius în zona de sud a țării. Scenariile climatice cele mai pesimiste pentru perioada 2021-2050 indică faptul că temperatura medie în luna august ar putea crește cu încă aproape 4 grade Celsius.

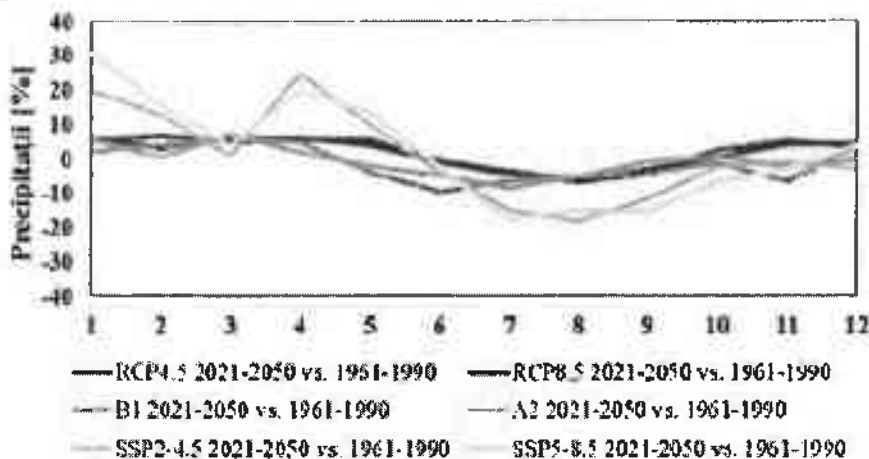

⁵² Bojariu R, Chițu Z., Dascălu SI, Gothard M, Velea L, Cică R, Burcea S, Dumitrescu A, Marin L, Crăciunescu V S, Mătreață M, Ahiaiesei V, Irasoc A., Niță A, Bîrsan M-V, 2021: Schimbările climatice – de la bazele fizice la riscuri și adaptare. Ediție revăzută și adăugită. Editura Printech, București, în pregătire

FIGURA 126 EVOLUȚIA TEMPERATURII, ROMÂNIA

Sursa: Schimbările climatice – de la bazele fizice la riscuri și adaptare

În ceea ce privește precipitațiile, este preconizată o scădere a acestora cu până la 18% pe durata verii, ceea ce corelat cu fenomenul de creștere a temperaturii, va conduce la perioade îndelungate de secetă. În altă ordine de idei, este așteptată o creștere a numărului de zile cu precipitații abundente, ceea ce antrenează riscul de producere a inundațiilor și chiar a alunecărilor de teren. Grosimea stratului de zăpadă este de așteptat să se reducă drastic, chiar și cu 80% față de perioada 1971-2021 în cele mai pesimiste proiecții, ceea ce va afecta sectorul agricol.

FIGURA 127 EVOLUȚIA PRECIPITAȚIILOR, ROMÂNIA

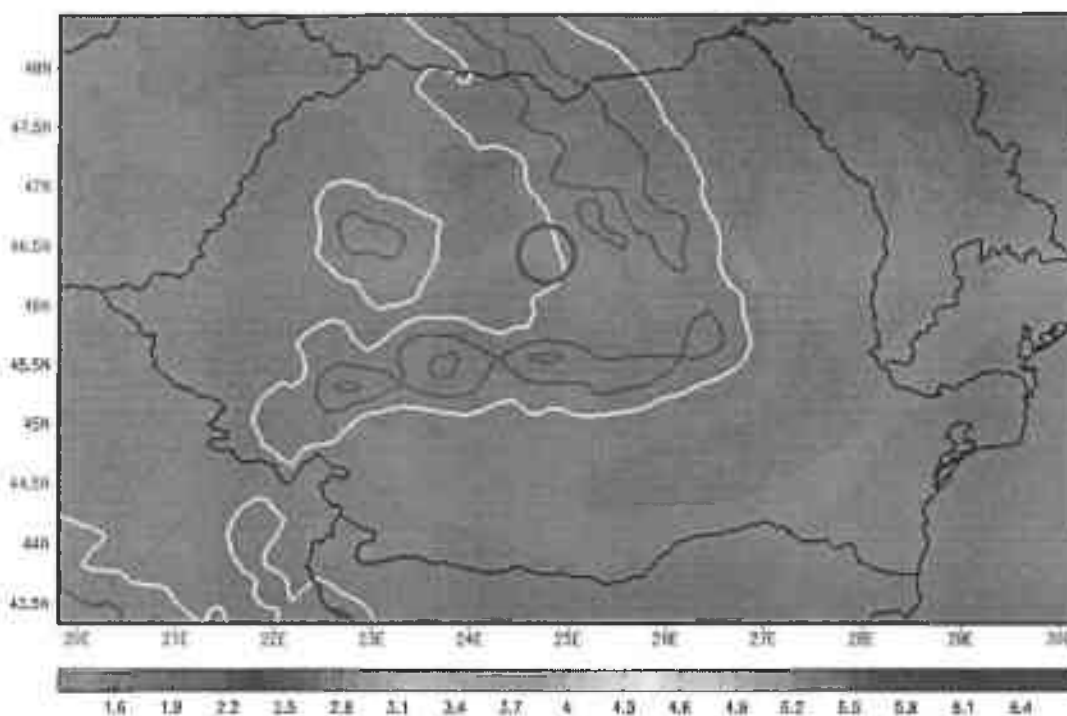
Sursa: Schimbările climatice – de la bazele fizice la riscuri și adaptare

Proiecțiile indică și faptul că fenomenele meteo extreme vor fi tot mai frecvente, mai ales în ceea ce privește frecvența și intensitatea valurilor de căldură, dar și intensitatea precipitațiilor. În aglomerările urbane, efectele schimbărilor climatice vor fi amplificate de mediul artificial construit care determină formarea insulelor de căldură urbană. Din cauza izolării solului de atmosferă scurgerea la suprafață a apei este amplificată, conducând la tot mai multe inundații urbane. În schimb, spațiile și verzi lacurile vor acționa ca rezervoare ce permit infiltrarea apei în sol și reduc impactul acestor inundații.

Aceste schimbări ale parametrilor climatici (temperatură, precipitații) vor avea un impact și asupra altor caracteristici climatice. Astfel, în condițiile aceluiași scenariu RCP 8.5, se estimează o reducere medie a grosimii stratului de zăpadă cu 70 – 80 % în intervalul 2070 – 2099 față de intervalul 1971-2000.

FIGURA 128 CREȘTEREA MEDIE A TEMPERATURII AERULUI IARNA ÎN INTERVALUL 2021-2050⁵³

Sursa: Bojariu et al. (2015). *Schimbările climatice – de la bazele fizice la riscuri și adaptare*. Editura Printech, București.

Strategia Națională privind Schimbările Climatice (2013-2020) prevede două categorii importante de măsuri. Prima categorie este reprezentată de măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă. Astfel, printre tipurile de măsuri propuse se numără utilizarea pe scară largă a energiei regenerabile nepoluante, eficientizarea energetică a clădirilor rezidențiale, a clădirilor publice sau a sistemelor de iluminat public și tranziția către sisteme de transport electrice.

A doua categorie este reprezentată de măsurile de adaptare la efectele schimbărilor climatice, considerând atât schimbările survenite în regimul termic sau pluviometric, cât și tendința de creștere a incidenței hazardelor naturale. Printre măsurile de adaptare se numără cele ce vizează diminuarea vulnerabilității localităților față de riscuri naturale sau creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație.

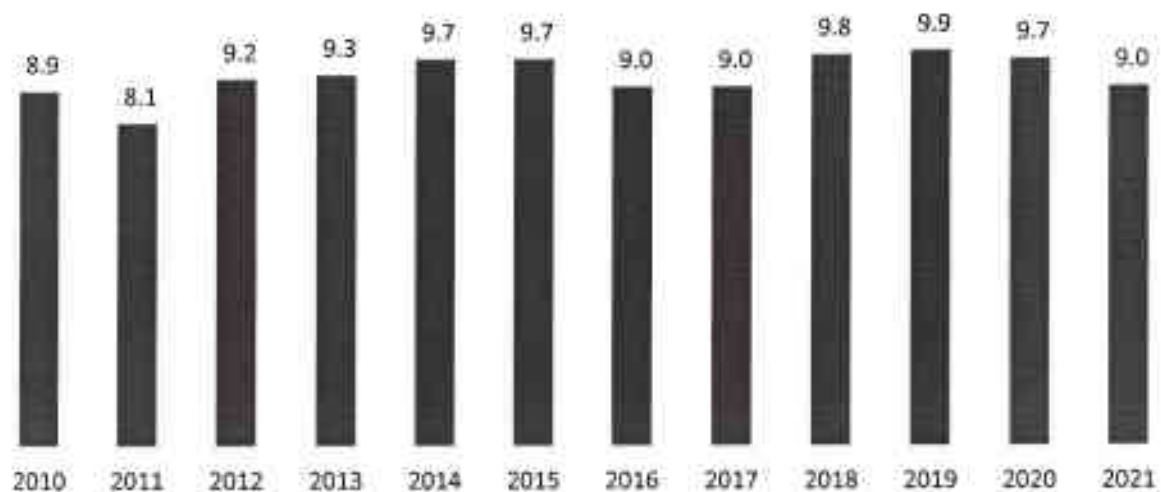
În anul 2021, temperatura medie anuală la stația meteorologică Făgăraș a fost de 9,0 °C, cu 0,3 °C mai mare decât temperatura medie multianuală de 8,7 °C din perioada 1990 – 2021 (normala climatologică). Din graficul de mai jos reiese faptul că, în ultimii 11 ani (2010-2021), temperatura medie anuală s-a situat în aproape fiecare an, cu excepția anului 2011, peste normala climatologică din ultimele 3 decenii.

⁵³ Față de intervalul 1971 – 2000, în condițiile scenariului RCP 8.5.

FIGURA 129 EVOLUȚIA TEMPERATURII MEDII ANUALE LA STAȚIA METEOROLOGICĂ FAGĂRAȘ

Sursa: Administrația Națională de Meteorologie Centrul Meteorologic Regional Transilvania-Sud

Raportat la nivel județean, conform Planului de analiză și acoperire a riscurilor la nivelul județului Brașov, în ceea ce privește temperaturile minime, cele mai mici valori se înregistrează în zona municipiului Brașov. Numărul de nopți geroase (temperaturi minime mai mici de -10 °C) este apropiat ca valoare în întreg județul, exceptând cele din zona montană înaltă, unde sunt mai scăzute. Temperaturile maxime s-au înregistrat în zona joasă a județului – în zona municipiului Făgăraș, ele fiind însă apropiate ca valoare de cele înregistrate la stația meteorologică Ghimbav. La fel, numărul de zile tropicale este mai mare în zona Făgărașului.

Totodată, la nivelul municipiului sunt solicitate anual autorizații de mediu în vederea demarării diverselor investiții cu scopul de a primi confirmarea de demarare a acestora. Autorizațiile stabilesc condițiile sau parametrii de funcționare a activității întreprinderilor cu potențial impact asupra mediului. Următoarele autorizații au fost solicitate la nivelul municipiului Făgăraș, conform datelor furnizate de către APM Brașov.

TABEL 35 LISTA TIPURILOR DE INVESTIȚII PENTRU CARE A FOST SOLICITATĂ AUTORIZAȚIE DE MEDIU, MUNICIPIUL FAGĂRAȘ

ACTIVITATE	REV 2	REV 1
Colectare deseuri nepericuloase		3832
Statie de epurare		3700
Exploatare forestiera	220	
Productia de reperi din materiale compozite/productie de energie electrica	2223	2523
Fabncarea fitingurilor; fabricarea de confectii metalice	2420	2722
Hala de productie panificatie	1071	
Spalatorie auto	4520	5020
Prelucurarea si finisarea materialelor textile	1330	1730
Preparare ingrasamant lichid foliar		
Debitare busteni	1610	2010
Hala productie componente metalice si nemetalice	2599	2875

ACTIVITATE	REV 2	REV 1
Spalatorie auto	4520	5020
Epurarea apelor uzate menajere	9001	3700
Fabricarea produselor din beton pentru constructii	2361	2661
Turanatorie aluminiu	2442;2453;2454	2742;2753;2754
Fabricare de pompe si compresoare, colectare si valorificarea deseurilor feroase si neferoase, valorificarea prin turnare a deseurilor feroase si neferoase, obtinerea de piese turnate din aliaje feroase	2420;2442;2443;2444;2451;2452;2453;2454;2813;2814;3811;3831;3832;4677	2722;2742;2743;2744;2721-2751;2752;2753;2754;2912;2913;9002;3710;3720;5157;
Atelier tamplarie-modelarie	1610;1621;1623;1624;1629	2010;2020;2030;2040;2052
Prelucrari mecanice	2562;2511	2010;2020
Atelier fabricare mobila	3101-3102-3109	
Colectarea deseurilor nepericuloase, recuperarea materialelor reciclabile sortate, comert cu ridicata al deseurilor si resturilor	3811,3832,4677	9002,3720,5157
Fabricarea produselor lactate si a branzeturilor	1051	1551
Taierea si rindeluirea lemnului	1610	2010
Tratarea si acoperirea metalelor	2561	2851
Spalatorie auto	4520	5020
Colectare deseuri nepericuloase si valorificare deseuri de hartie/carton si plastic	3811, 3832, 4677	9002, 3720, 5157
Fabricare articole de ambalaj din materiale plastice	2222	2522
Comert cu amanuntul al carburantilor pentru autovehicule	4730	5050
Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	4711	5211
Fabricarea de furnire si a panourilor din lemn; taierea si rindeluirea lemnului	1621 1610	2020 2010
Depozitare materiale explozive		
Spalarea si curatare (uscata) a articolelor textile si blana		
Fabricarea altor articole din metal n.c.a, recuperarea materialelor reciclabile sortate (deseuri proprii de aluminiu folie)	3832	3710
Intretinerea si repararea autovehiculelor	4520	5020
Depozitari (produse explozive)	5210	
Intretinerea si repararea autovehiculelor, spalarea si curatarea (uscata) articolelor tectile si a produselor din blana	4520, 9601	5020, 9301
Spalarea si curatarea (uscata) articolelor textile si a produselor din blana, intretinerea si repararea autovehiculelor	9601, 4520	9301, 5020
Restaurante, hoteluri si alte facilitati de cazare similare	5610, 5510	5530, 5510
Fabricarea produselor din carni (inclusiv pasare)	1013	1511

ACTIVITATE	REV 2	REV 1
Fabricarea altor articole din metal; fabricarea fibrelor de sticla	2599; 2314	2875; 2614
Depozit de marfuri periculoase (materii explozive); colectarea deșeurilor periculoase; tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase; recuperare deșeurii și resturi metalice reciclabile; comect cu ridicata al deșeurilor și resturilor; transport rutier de marfuri periculoase;	3812, 3822, 3832, 4677, 4941, 5210	9002, 3710, 5157, 6024, 6312
Fabrica de arome alimentare	1089; 2042; 2053; 4675	1589; 2452; 2463; 5155
Statie de sortare - spalare aggregate minerale	990	1450
Fabricarea de mobila	3109	3614
Intretinerea și repararea autovehiculelor	4520	4520
Service auto cu vopsitorie	4520	5020
Mun.Făgăraș, str.13 decembrie, f.n.	3530	4030
Mun.Făgăraș, str.vasile alecsandri, f.n.	3530	4030
Mun.Făgăraș, zona garii, str.negoiu, f.n	3530	4030
Mun.Făgăraș, cvartal centru ii, str.teiului, nr.22	3530	4030
Mun.Făgăraș, str.teiului, nr22a	3530	4030
Sectie fabricare articole de voiaj și marochinarie	1512	1920
Comert cu ridicata al produselor chimice	4675	5155
Colectarea deșeurilor nepericuloase.	3811, 3832, 4677	9003, 3710, 5157
Activitati de asistenta spitaliceasca	8610	8511
Atelier fabricare mobila	3101, 3102, 3109	3612, 3613, 3614
Furnizarea de abur și aer conditionat	3530	4030
Spalatorie de textile	9601	9301
Activitati de servicii anexe pentru extractia mineralelor	990	1411
Centru de colectare și valorificare a deșeurilor și resturilor metalice și nemetalice reciclabile	3811, 3832, 4677	9002, 3720, 5157
Centru de colectare și valorificare a deșeurilor și resturilor metalice și nemetalice reciclabile	4677, 3832, 3811, 3812, 3831, 3821, 2591, 3320, 5210	5157, 3710, 3720, 902, 3710, 2871, 6312
Unitate procesare peste	1020	1520

Sursa: APM Brașov

Conform Raportului privind Starea de Mediu în județul Brașov, 2021⁵⁴, activitățile antropice desfășurate în domeniile agricultură, industrie, energie și transport exercită presiuni asupra mediului, dar un impact semnificativ au industria și transporturile. Astfel, recomandările au la bază politicile de dezvoltare în aceste domenii care trebuie fundamentate pe principiul dezvoltării durabile și trebuie să ia în considerare potențialele efecte asupra mediului înconjurător, prin includerea protecției mediului în politicile sectoriale.

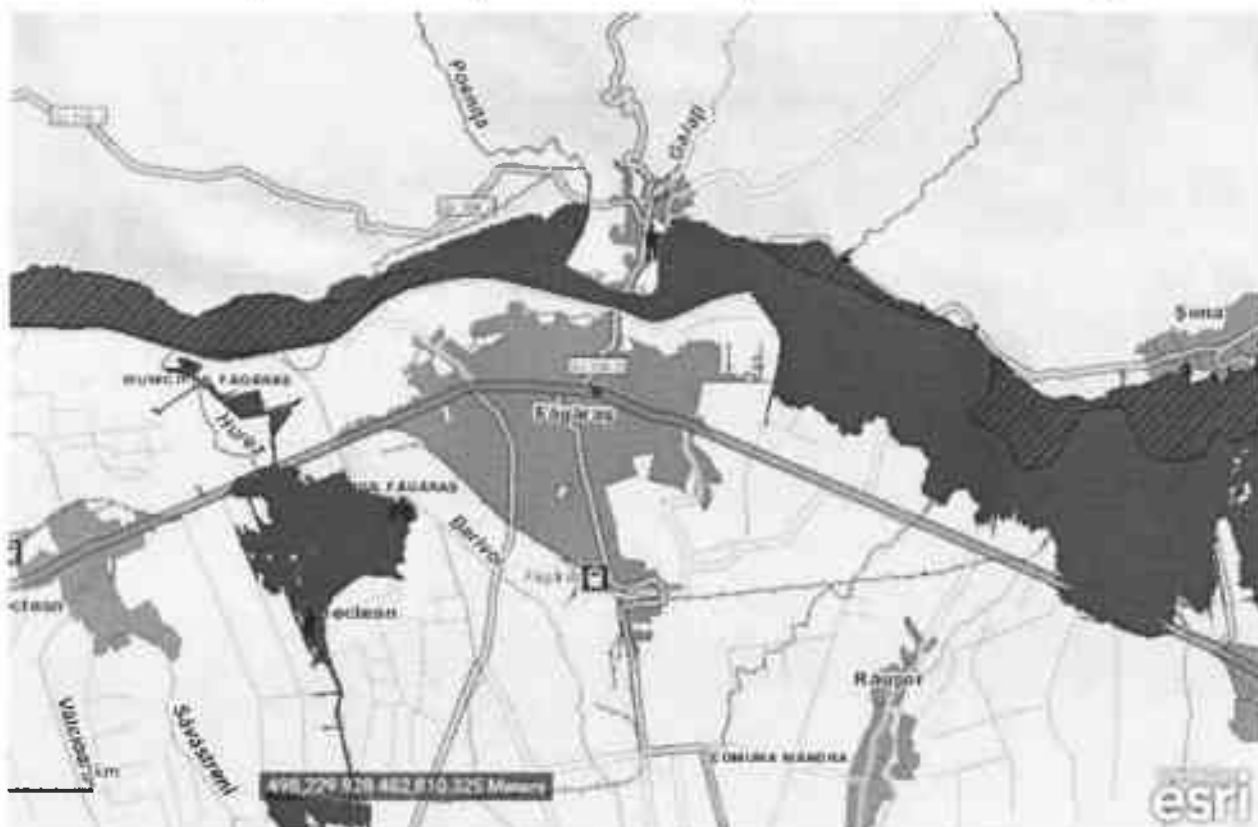
⁵⁴ <https://www.brasovcity.ro/file-zone/rapoarte/mediu/2021/Raport%20de%20mediu%20aprilie%202021.pdf>

Vulnerabilitatea la riscuri naturale

Datorită poziționării geografice a localității, la confluența unor văi, municipiul se confruntă cu un risc de inundare, dar scăzut, prin scurgerea apelor de pe versanți dar și cu un risc de alunecări de teren și prăbușiri. Se adaugă și riscul de inundare prin creșterea nivelului pânzei freatice. Toate acestea impun limitări în ceea ce privește construcția în zonele mai profund afectate precum și luarea unor măsuri de protecție și ameliorare de către autoritățile publice. Planul de analiză și acoperire a riscurilor la nivelul județului Brașov⁵⁵, prezintă zona Zona Hoghiz-Făgăraș ca fiind mai des afectată de viituri în ultimii ani. Aceasta se caracterizează printr-o creștere rapidă a nivelurilor și debitelor (în 10 – 12 ore se depășesc pragurile de apărare la Hoghiz), cauza principală fiind afluenții de pe partea dreapta a râului Olt. Se remarcă de asemenea creșterea frecvenței fenomenelor hidrologice periculoase de scurgere pe versanți, mult accentuate în zonele fără perdele forestiere de protecție.

FIGURA 130 HĂRȚI DE HAZARD ȘI RISC LA INUNDAȚII, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ

Sursa: Rowater

Reteaua hidrografică destul de densă, cu o alimentare bogată, dă valori mari ale scurgerii înscrind județul Brașov în categoria zonelor frecvent afectate de viituri de mare amploare. Scurgerea maximă se produce de regulă în perioada aprilie-mai în urma topirii zăpezilor, combinată cu producerea precipitațiilor de primăvară. De asemenea se produc frecvent viituri în lunile iunie-august în urma ploilor sub formă de averse. Totuși, prin lucrări de îndiguire realizate au fost apărate localități, importante suprafețe de teren, drumuri, cai ferate, printre care și pe râul Olt zona acumulare Voila și Viștea: municipiul Făgăraș, Beclean, Voila, Sambăta de Jos, Rucăr, Viștea de Jos, Ucea de Jos, Feldioara. Schema de amenajare a bazinului hidrografic Olt (Iacurile

⁵⁵ <http://www.isujbv.ro/file/repository/COJ/DIVERSE/Planul%20de%20analiza%20si%20acoperire%20a%20riscurilor%202019.pdf>

de acumulare cu folosință hidroenergetică și de alimentare cu apă, acumulările nepermanente, liniile de apărare continue și derivațiile de ape mari) a fost astfel concepută încât să asigure o apărare împotriva inundațiilor a principalelor localități / municipii din bazinul hidrografic Olt: Bălan, Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe, Brașov, Săcele, Făgăraș, Sibiu, Avrig, Agnita, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Slatina, Caracal, localități cu peste 803.234 locuitori.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor la nivelul județului Brașov indică în raport cu fenomenul de caniculă, cea mai afectată zonă ca fiind zona Făgărașului, iar acest fenomen se produce în special în lunile iunie și august.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural, municipiul Făgăraș este inclus în zona de intensitate de gradul VII pe scara Mercalli, având o foarte puternică la cutremure de pământ. La nivelul acestui grad, se produce panică, iar oamenii părăsesc locuințele, se produc avarii ușoare până la moderate la structurile de rezistență obișnuite, avarii considerabile la construcțiile slab executate sau necorespunzător proiectate, iar coșurile se prăbușesc.

Vulnerabilitatea la riscuri tehnologice

Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor indică în baza clasificării, la nivelul Județului Brașov, operatorii economici care pot provoca accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport și depozitare produse periculoase. Dintre aceștia, societăți comerciale autorizate care utilizează frecvent rețeaua rutieră pentru transportul materialelor periculoase la nivelul municipiului Făgăraș sunt următoarele:

- SC Isoplus Special SRL - Str. Titu Pertea, nr. 6/c/1;
- SC Niabada COM SRL - Str. Magnoliei, nr. 45;
- SC Sirfa Con SRL - Str. Negoiu, nr. 1.

Raportat la transportul prin rețele magistrale, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. administrează pe teritoriul municipiului următoarele magistrale :

- Bârghi – Făgăraș;
- Punct B – Făgăraș;
- Victoria – Făgăraș;
- Conducta racord injectie Făgăraș.

În cadrul Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor este indicată zona critică prin Magistrala Coroi - București, cu diametrul de 700 mm, în lungime de 65 km, care intră în județul Brașov în zona localității Bârcuț, traversează aerian râul Olt în zona municipiului Făgăraș, unde există riscul unor alunecări de teren cu afectarea gravă a conductei fiind pe traseul Paltin - Râșnov - Pârâul Rece.

Alte categorii de risc manifestate la nivelul orașului

- Epidemii și epizotii- în anul 2020 s-a manifestat cea mai vastă epidemie din ultimul secol, cea de COVID-19, care a condus la un număr mare de îmbolnăviri, decese și la restricții fără precedent de circulație, activitate etc;
- Astfel de situații, la o scară mult mai mică, pot apărea și ca urmare a infestării apei consumate din sursele subterane sau de suprafață, fiind probleme mai ales la poluarea fântânilor cu nitrați și nitriți, dar și la epurarea de ape uzate netratate sau în mediu iratate;
- O sursă de pericol o reprezintă și necolectarea la timp a deșeurilor menajere de la punctele gospodărești, gestionarea deficitară a deșeurilor medicale, a celor de grajd. În final, îmbolnăviri în masă se pot produce și din cauza poluării aerului de către operatori industriali.

- Riscurile sociale sunt legate mai ales de evenimentele cu un număr mare de participanți, cu caracter temporar sau permanent (de ex. târguri, festivaluri, meciuri de fotbal etc.), unde există riscul de afectare a unui număr mare de persoane, fie că vorbim de riscuri de incendiu, fenomene meteo periculoase, cutremure, îmbolnăviri în masă, acte teroriste etc.;
- Muniția neexplodată- în fiecare an sunt raportate la nivel județean identificări de muniție neexplodată din Al Doilea Război Mondial;
- Eșecul utilităților publice vizează, în primul rând, întreruperea furnizării alimentării cu apă din cauza stării rețelilor, a unor fenomene meteo periculoase, avarii, accidente, erori umane etc. Același lucru se poate întâmpla în cazul alimentării cu gaze naturale, energie termică, energie electrică;
- Riscurile nucleare sunt legate de transport unor produse radioactive, cât și la deplasarea norilor radioactivi în cazul unor accidente la centralele de la Kozlodui sau Cernavodă.

Managementul situațiilor de urgență de tipurile de risc de competență se asigură de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență Brașov, constituit ca serviciu public deconcentrat. Instituția are la bază patru detașamente, Detașamentul 1 de Pompieri Brașov, Detașamentul 2 de Pompieri Brașov, Detașamentul de Pompieri Făgăraș și Secția de Pompieri Zărnești. Conform Planului de analiză și acoperirea riscurilor de la nivelul județului Brașov, în anul 2018, cel mai recent an pentru care există date disponibile, cele mai multe intervenții au vizat asistența persoanelor (27,4%), urmate apoi de incendii (26,9%). După acest tip de intervenții, 21,8% au avut la bază protecția comunității, 12,2% alte situații de urgență, iar cele mai puține intervenții, 11,7% au fost realizate pentru măsuri de stopare a incendiilor de vegetație.

TABEL 36 INTERVENȚII, DETEAȘAMENTUL FĂGĂRAȘ ISU BRAȘOV, 2018

TOTAL INTERVENȚII	INCENDII	INCENDII DE VEGETAȚIE	ASISTENȚA PERSOANELOR	ALTE SITUAȚII DE URGENȚĂ	PROTECȚIA COMUNITĂȚILOR
197	53	23	54	24	43

Sursa: Planul de analiză și acoperire a riscurilor, județul Brașov

7.5. INFRASTRUCTURA ENERGETICĂ

Sistemul de alimentare cu energie electrică din municipiu este conectat la rețeaua națională operată de către S.C. ELECTRICA FURNIZARE S.A. Aceasta are în administrare următoarele rețele: medie tensiune (20 Kv cu o lungime de 30km) și joasă tensiune (0,4 Kv cu o lungime de 54km).

Sistemul de iluminat public în municipiu are o lungime de peste 23km și a fost modernizat în proporție aproximativ 70% prin acțiuni anuale de amplasare de stâlpi din metal, schimbarea corpurilor de iluminat vechi cu unele cu tehnologie LED și amplasarea de sisteme de semnalizare pentru trecerile de pietoni care prezintă un risc ridicat pentru producerea de accidente rutiere. În 2019 Primăria Municipiului Făgăraș a semnat un contract pe 10 ani pentru gestiunea sistemului de iluminat în valoare de aproximativ 22 de milioane RON, dintre care 15 milioane RON sunt prevăzuți pentru investiții în cadrul rețelei. Mai mult, la finalul anului 2021, municipalitatea a realizat demersurile pentru realizarea unui proiect complementar, în urma căruia tot sistemul de iluminat public să fie modernizat, fiind prevăzute nu doar conversia stâlpilor și a corpurilor de iluminat, ci și extinderea rețelei subterane cu aproximativ 5 km.

În Municipiul Făgăraș, rețeaua de alimentare cu gaze naturale este în administrarea S.C.DISTRIGAZ SUD S.A. și este conectată la magistrala Mediaș – București. Rețeaua de

distribuție din municipiu măsoară aproximativ 100km (84 – conducte din polietilenă, 15km conducte din oțel) și acoperă în prezent aproximativ 95% din suprafața municipiului. În perioada 2000-2003 conductele componente rețelei au fost înlocuite integral iar contoarele în procent de 60%. Numărul de bransamente atinge valoarea de 3.068 la nivelul anului 2012 cu lungime totală de 23,2km (1.229 bransamente din țevi de oțel cu o lungime de 12,6km și 1.839 bransamente din țevi de polietilenă cu o lungime de 10,6km).

Dacă la nivelul anului 2012, cartierele de blocuri de locuințe și unele instituții publice precum școlile sau spitalul municipal erau încălzite, folosind sistemul centralizat de furnizare a energiei termice asigurat de S.C.ECOTERM S.A. Această situație s-a schimbat însă parțial, în prezent aceste servicii fiind asigurate de către Serviciului Public de Alimentare cu Energie Termică în Sistem Centralizat în Municipiul Făgăraș, aflat sub autoritatea Consiliului Local Făgăraș. Infrastructura de furnizare a energiei termice în municipiu este extinsă, dispunând de 9 puncte de producere a agentului termic și o rețea de conducte care asigură transportul de la centralele termice (CT) la consumatorii finali.

TABEL 37 INFRASTRUCTURA DE PRODUCERE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI TERMICE LA NIVELUL MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
1	Centrala Termica 1 Tudor Vladimirescu - cladire	Cv. T.Vladimirescu, Sc = 525 mp Cladire parter cu structura de rezistenta din cadre din beton armat si zidarie de compartimentare din caramida; planseu din elemente prefabricate din beton armat. CF 102772 Fagaras nr.top 3209/6/1/6 (CF vechi 7036)	1999	Proprietate Municipiul Fagaras
	Teren aferent CT1 Tudor Vladimirescu	Teren suprafata totala teren S =820,45 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarma CF 102772 Fagaras nr.top 3209/6/1/6 (constructie 525 mp)		
2	Instalatie Tehnologica CT1 Tudor Vladimirescu	instalatie termomecanica de capacitate instalata 10,2MW: 3 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbatoare de caldura, sistem de expansie, contorizare sursa, statie de tratare; tubulatura.	1999	Proprietate Municipiul Fagaras
3	Instalatie Automatizare CT1Tudor Vladimirescu	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	1999	Proprietate Municipiul Fagaras
4	Rețele Termice CT1Tudor Vladimirescu	rețea termica tur-retur incalzire 2 fire x 1996,6 m, cu DN 40-200 rețea apa calda menajera 2160 m, cu DN 20-100,	1999	Proprietate Municipiul Fagaras
4.1	Extindere Rețele Termice CT1Tudor Vladimirescu	Instalatie interioara bloc 3AB Cutie de contorizare -18buc	2018	Proprietate Municipiul Fagaras

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
5	Instalație Acumulare CT1 Tudor Vladimirescu	vase de acumulare apa caldă menajeră cu fundație din beton, vane, servomotoare, pompe	2005	Proprietate Municipiul Făgăraș
6	Centrala Termică 2 13 Decembrie - clădire	Cv. 13 Decembrie, Sc = 512 mp Clădire parter cu structura mixtă din cadre din beton armat și zidărie portanță din cărămidă cu samburi din beton armat; planșeu din elemente prefabricate din beton armat CF 102779 Făgăraș nr cad 640 (CF vechi 11695)	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
	Teren aferent CT2 13 Decembrie	Teren suprafața totală teren S = 794,8 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarmă Făgăraș din CF 102779 nr cad 640 cu suprafața totală 42836 mp		
7	Instalație Tehnologică CT2 13 Decembrie	instalație termomecanică de capacitate instalată 13,6MW: 4 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbătoare de căldură, sistem de expansie, contorizare sursă, stație de tratare; tubulatură.	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
8	Instalație Automatizare CT2 13 Decembrie	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
9	Rețele Termice CT2 13 Decembrie	rețea termică tur-retur încălzire 2 fire x 3052,5m, cu DN 40-250 Rețea apă caldă menajeră 2939,70 m, cu DN 25-125	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
10	Instalație Acumulare CT2 13 Decembrie	vase de acumulare apă caldă menajeră cu fundație din beton, vane, servomotoare, pompe	2007	Proprietate Municipiul Făgăraș
11	Centrala Termică 3 Vasile Alecsandri - clădire	Cv. V. Alecsandri, Sc = 426 mp Clădire parter cu structura de rezistență din zidărie portanță din cărămidă și samburi din beton armat; planșeu din beton armat monolit (placi și grinzi) CF 102775 Făgăraș (CF vechi 5959)	2000	Proprietate Municipiul Făgăraș
	Teren aferent CT 3	Teren suprafața totală teren S = 611,5 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarmă c.p. din CF 102775 Făgăraș		
12	Instalație Tehnologică CT3 Vasile Alecsandri	instalație termomecanică de capacitate instalată 10,2MW: 3 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbătoare de căldură, sistem de expansie, contorizare sursă, stație de tratare; tubulatură.	2000	Proprietate Municipiul Făgăraș

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
13	Instalație Automatizare CT3 Vasile Alecsandri	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2000	Proprietate Municipiul Făgăraș
14	Rețele termice CT3 Vasile Alecsandri	rețea termica tur-retur încălzire 2 fire x 1595,6 m, cu DN 50-200 rețea apa calda menajeră 1568 m din care: DN 25-100	2000	Proprietate Municipiul Făgăraș
15	Instalație Acumulare CT3 Vasile Alecsandri	vase de acumulare apa calda menajera cu fundatie din beton, vane, servomotoare, pompe	2007	Proprietate Municipiul Făgăraș
16	Centrala Termica 4 zona Gării – clădire	C.v. Zona Gării, Sc = 330 mp Cladire parter cu structura mixta din cadre din beton armat si zidarie portanta din caramida cu samburi din beton armat; planseu din elemente prefabricate. CF 102769 Fagaras nr.top 2834/2/1/1 (CF vechi 7037)	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
	Teren 204sistem204 CT4 Zona Gării	Teren suprafata totala teren S =803,7 mp imprejmuit cu gard din panouri de sarma CF 102769 Fagaras nr.top 2834/2/1/1		
17	Instalație tehnologica CT4 Zona Gării	instalatie termomecanica de capacitate instalata 10,2MW: 3 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbatoare de caldura, 204 sistem de expansie, contorizare sursa, statie de tratare; tubulatura.	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
18	Instalație Automatizare CT4 Zona Gării	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
19	Rețele Termice CT4 Zona Gării	rețea termica tur-retur incalzire 2fire x 2962,8 m cu DN 32-250 rețea apa calda menajeră 2821,10 m, cu DN 25-150;	1999	Proprietate Municipiul Făgăraș
19.1	Extindere Rețele Termice CT4 Zona Gării	BI.A/A Substatie 100/50kw+cutie de contorizare-4buc BI.B/B Module VVX-B+Sono 500-4buc	2017	
20	Instalație Acumulare CT4 Zona Gării	vase de acumulare apa calda menajera cu fundatie din beton, vane, servomotoare, pompe	2005	Proprietate Municipiul Făgăraș
21	Centrala Termica 5 Centru – clădire plus sediu	Cv. Teiului, Centrala Sc = 324 mp Regim de inaltime P. Cladire parter cu structura de rezistenta din cadre din beton armat si zidarie de inchidere	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
	Teren aferent CT 5 Centru	perimetrata. Construcție sediu Ecoterm, regim de înălțime P+1, CF 102770 Făgăraș, (CF vechi 6554) Teren suprafața totală teren S = 1435 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarma CF 102770 Făgăraș nr.top 1522/3 cu construcții CT și sediu		
22	Instalație Tehnologică CT5 Centru	instalație termomecanică de capacitate instalată 10,2MW: 3 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbatoare de căldură, sistem de expansie, contorizare sursă, stație de tratare; tubulatură.	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
23	Instalație Automatizare CT5 Centru	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
24	Rețele Termice CT5 Centru	rețea termică tur-retur încălzire 2 fire x 3426,7 m cu DN 32-200 rețea de apă caldă menajeră tip ISOPEX 3366,70 cu DN 25-100	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
24.1	Extindere Rețele Termice CT5 Centru	Bl.37 Stejarului Substație 221/115kw+cutie de contorizare-13buc, bl.27 Stejarului coloane de încălzire în subsol, ȘCOALA GEN Nr.1 ModulDSP Max +Modul 264/40kw, STR. UNIRII Bl.1 Cutie de contorizare -1buc,	2017	
25	Instalație Acumulare CT5 Centru	vase de acumulare apă caldă menajeră cu fundație din beton, vane, servomotoare, pompe	2007	Proprietate Municipiul Făgăraș
26	Centrala Termică 6 D-na Stanca - cladire	Cv. B-dul Unirii-Dna Stanca, Sc = 220 mp, Cladire parter cu structura de rezistență din cadre din beton armat și zidărie de închidere perimetrată din cărămidă; planșeu din fascii prefabricate curbe tip ECP din beton armat. CF 102771 Făgăraș nr.top 1648/2 (CF vechi 6723)	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
	Teren aferent CT6 D-na Stanca	Teren suprafața totală teren S = 784,6 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarma CF 102771 Făgăraș nr.top 1648/2		
27	Instalație Tehnologică CT6 D-na Stanca	instalație termomecanică de capacitate instalată 6,36MW: 2 cazane, pompe, schimbatoare de căldură,	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
28	Instalație Automatizare CT6 D-na Stanca	sistem de expansie, contorizare sursa, stație de tratare; tubulatură. sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
29	Rețele Termice CT6 D-na Stanca	rețea termică tur-retur încălzire 2fire x 2042 m cu DN 32-200 rețea apă caldă menajeră tip ISOPEX 1912,90 m cu DN 25-100	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
30	Centrala termică 7 Cămpului - clădire Teren aferent CT7 Cămpului	Cv. Cămpului, Sc = 238 mp Clădire parter cu structura de rezistență din cadre din beton armat și zidărie de închidere perimetrală din cărămidă; planșeu din fasii prefabricate curbe tip ECP din beton armat.CF 102773 Făgăraș nr. cad 1008 (CF vechi 6759) Teren suprafața totală teren S = 722 mp împrejmuit cu gard din panouri de sarmă CF 102773 Făgăraș nr. cad 1008	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
31	Instalație Tehnologică CT7 Cămpului	instalație termomecanică de capacitate instalată 6,36MW: 2 cazane, pompe, schimbătoare de căldură, sistem de expansie, contorizare sursa, stație de tratare; tubulatură.	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
32	Instalație Automatizare CT7 Cămpului	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
33	Rețele Termice CT7 Cămpului	rețea termică tur-retur încălzire 2fire x 2366,6 m cu DN 32-200 rețea apă caldă menajeră tip ISOPEX 2155,5 m cu DN 25-100	2001	Proprietate Municipiul Făgăraș
33.1	Extindere Rețele Termice CT7 Cămpului	BL.11 SC.B Modul 215/90kw + cutii de contorizare 28buc; BL.11 SC.D Modul VVX-B +Contor sono 500=20buc; Grad.ALBINUTA Modul 160/40kw; UM 01041 Modul1750/700kw +vas1000l+vas2000l; Bl,ANL Sc.A Modul85/50kw; Bl,ANL Sc.B Modul85/50kw; Bl,ANL Sc.C Modul85/50kw;	2017	Proprietate

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
		BI.ANL Sc.D Modul90/65kw; BI.ANL Sc.E Modul90/65kw; BI.ANL Sc.F Modul90/65kw; BI,ANL Sc.G Modul90/65kw; BI,ANL Sc.H Modul90/65kw; BI,ANL Sc.I Modul90/65kw; BI,ANL Sc.J Modul90/65kw; BI.4 Sc A Module VVX-B+Sono 500-4buc; BI.20 Sc BC Module VVX-B+Sono 500-16 buc; BI.12C Module VVX-B+Sono 500-2buc; BI.12 SC D Module VVX-B+Sono 500-4buc; BI.2 SC D Substatie 100/50kw +cutie de contorizare-12buc; BL.5 Sc.A Cutie de contorizare - 1buc		
34	Centrala Termica 8 Sere Combinat - cladire	Cv. Combinat Chimic-Sere, Sc = 323 mp, Cladire parter cu structura de rezistenta din cadre din beton armat si zidarie de inchidere perimetrata din caramida, planseu din fasii prefabricate curbe tip ECP din beton armat.CF 102774 Fagaras nr.top 2435/5 (CF vechi 6806)	2001	Proprietate Municipiul Fagaras
	Teren aferent CT8 Sere Combinat	Teren suprafata totala teren S =404,6 mp imprejmuit cu gard din panouri de sarma CF 102774 Fagaras nr.top 2435/5		
35	Instalatie Tehnologica CT8 Sere Combinat	instalatie termomecanica de capacitate instalata 6,36MW: 2 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbatoare de caldura, sistem de expansie, contorizare sursa, statie de tratare; tubulatura.	2001	Proprietate Municipiul Fagaras
36	Instalatie Automatizare CT8 Sere Combinat	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2001	Proprietate Municipiul Fagaras
37	Rețele Termice CT8 Sere Combinat	retea termica tur-retur incalzire 2fire x 2247.3 m, cu DN 40-200	2001	Proprietate Municipiul Fagaras

NR. CRT	DENUMIREA BUNULUI	ELEMENTE DE IDENTIFICARE	AN DARE ÎN FOLOSINȚĂ	SITUAȚIE JURIDICĂ
38	Instalație Acumulare CT8 Sere Combinat	rețea apă caldă menajeră tip ISOPEX 2130,6 m cu DN 25-100 vase de acumulare apă caldă menajeră cu fundație din beton, vane, servomotoare, pompe	2005	Proprietate Municipiul Făgăraș
39	Centrala Termică 9 Spital - clădire	Sc = 74,35 mp Clădire parter cu structură de rezistență din cadre din beton armat și zidărie de compartimentare din cărămidă; planșeu din elemente prefabricate din beton CF 104991 Făgăraș	2004	Proprietate Municipiul Făgăraș
40	Instalație Tehnologică CT9 Spital	instalație termomecanică de capacitate instalată 2,4MW: 2 cazane combustibil gaz metan, pompe, schimbătoare de căldură, sistem de expansiune, contorizare sursă, stație de tratare; tubulatură.	2004	Proprietate Municipiul Făgăraș
41	Instalație Automatizare CT9 Spital	sistem de automatizare, telegestiune, sistem transmisie radio;	2004	Proprietate Municipiul Făgăraș
42	Rețele Termice CT9 Spital	rețea termică tur-retur încălzire 2 fire x 571.3 m cu DN 32-125 rețea apă caldă menajeră tip ISOPEX 571,3 m cu DN 25-65	2004	Proprietate Municipiul Făgăraș
43	Instalație Acumulare Spital	vase de acumulare apă caldă menajeră cu fundație din beton, vane, servomotoare, pompe	2005	Proprietate Municipiul Făgăraș
44	Atelier Întreținere și intervenții Ecoterm (fost PT Tabacari) Teren Atelier întreținere Ecoterm	Cv. Tabăcari, Clădire P+1 atelier întreținere CF 102777 Făgăraș nr. cad 765/2 CF vechi 6775 Teren suprafață de 270 mp construcție CF 102777 Făgăraș nr. top 765/2	2005	Proprietate Municipiul Făgăraș
45	Rețea termică –Inel	Rețea distribuție energie termică Agent primar	2020	

Chiar dacă această infrastructură este una extinsă la nivel municipal, randamentul la care funcționează centralele termice este unul redus (aproximativ 10-15%). Acest lucru se datorează faptului că centralele de cartier sunt supradimensionate prin comparație cu necesarul actual de agent termic. Acestea au fost proiectate pentru producerea de agent termic pentru aproximativ 12500 de consumatori, însă în momentul de față operatorul are înregistrate doar 1400 de contracte pentru furnizarea energiei termice consumatorilor casnici. Din punct de vedere financiar, în momentul de față operatorul compensează veniturile prin sumele încasate de la instituțiile publice, dar are nevoie și de subvenții alocate de la bugetul local și bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor și diminuarea prețului energiei termice pentru consumatorii casnici.

În condițiile unui astfel de randament scăzut, operatorul de producere și furnizare a agentului termic are în vedere promovarea, modernizarea și dezvoltarea SACET în concordanță cu strategiile naționale și europene de reducere a emisiilor GES, având în vedere următoarele obiective strategice:

- Creșterea eficienței energetice
- Promovarea producerii de energie termică și electrică în centrale de cogenerare de înaltă eficiență, pregătite pentru amestec cu gazele regenerabile/ cu emisii reduse, inclusiv hidrogen verde
- Promovarea producerii energiei pe baza de resurse regenerabile
- Reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător și populației
- Utilizarea rațională și eficiența a resurselor energetice
- Creșterea numărului de consumatori racordați la SACET având în vedere capacitatea instalată la data punerii în funcțiune a SACET Făgăraș complet reabilitat
- eficientizarea costurilor
- aportul surselor de producție a energiei termice de înaltă eficiență
- limitarea riscurilor cauzate de utilizarea surselor individuale de încălzire

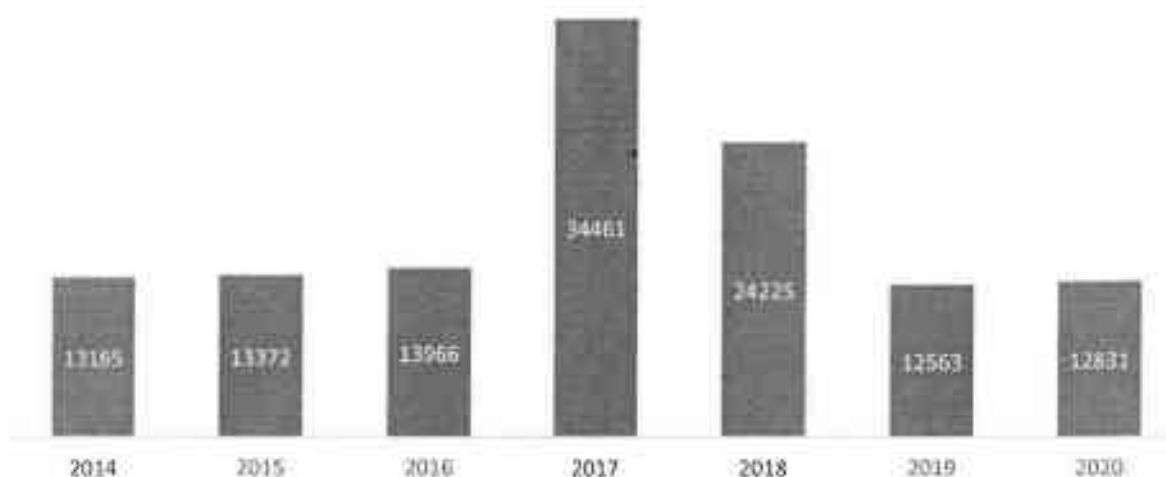
Având în vedere țintele de decarbonare pentru anul 2030 la nivel european cât și național, precum și reducerea graduală a dependenței de producția energiei termice având ca sursă primară de energie gazul natural, municipiul Făgăraș prin SPAET are în vedere atingerea următoarelor ținte pentru decarbonarea sectorului de încălzire:

- Clarificarea situației juridice și preluarea, reabilitatea și/sau realizarea „inelului” de termoficare de legătura între CT-uri;
- Încheierea unui parteneriat strategic cu un investitor privat pentru asigurarea unei părți din necesarul de energie termică printr-o instalație de cogenerare de înaltă eficiență (amplasată în zona fostului combinat), utilizând ca sursă de energie primară biogazul ;
- Asigurarea acoperirii vârfurilor de consum din perioada de iarnă printr-o instalație de cogenerare de înaltă eficiență, pregătita pentru amestec cu gazele regenerabile/ cu emisii reduse, inclusiv hidrogen verde, amplasată în afara zonelor intens populate, într-o zonă care să permită dispersia optimă a eventualelor gaze de ardere;
- Reabilitatea și extinderea rețelelor de transport și distribuție în vederea asigurării posibilității conectării cu noile surse de producție;
- Reducerea pierderilor în rețea prin optimizarea utilizării surselor de producție;
- Optimizarea utilizării CAF-urilor din CT-urile existente până la momentul înlocuirii acestora cu surse cu emisii zero de GES;
- Valorificarea potențialului de energie solară prin utilizarea panourilor solar electrice în acoperirea consumurilor proprii CT-urilor existente;
- Reabilitarea / eficientizarea energetică a clădirilor existente;
- Implementarea descentralizată a surselor regenerabile de energie în clădiri și industrie;
- Integrarea surselor regenerabile de energie în sistemul centralizat de încălzire;
- Integrarea căldurii reziduale rezultate din industrie în sistemul centralizat de încălzire.

Conform datelor INS, la nivelul municipiului Făgăraș cantitatea de energie termică distribuită consumatorilor a înregistrat o scădere după anul 2017, ajungând în 2020 la mai puțin de jumătate, adică 12,8 mii Gcal. Efectele acestei dinamici s-au resimțit cu siguranță și din punct de vedere financiar la nivelul consumatorilor și autorităților publice, considerând că energia termică este subvenționată în prezent de la bugetul local, iar la nivelul anului 2022 piața energiei s-a confruntat cu o serie de șocuri pe plan național și internațional.

FIGURA 131 EVOLUȚIA CANTITĂȚII DE ENERGIE TERMICĂ DISTRIBUITĂ ÎN MUNICIPIUL FAGĂRAȘ (GCAL), 2014-2020

Sursa: INS Tempo

7.6. INFRASTRUCTURA DE TELECOMUNICAȚIE

Infrastructura de telecomunicații la nivelul municipiului Făgăraș este una dezvoltată, aceasta asigurând un nivel de deservire foarte bun pentru transmisia prin cablu și semnal 4G. Rețelele de transmisie a informației prin cablu TV și cablu optic de internet au fost dezvoltate în ultimele decenii utilizând infrastructura de stâlpi de iluminat de la nivel municipal, fapt ce a condus în timp la acumularea unor cantități mari de echipamente electronice și cabluri aeriene la nivelul tramei stradale. Ca atare, se întrevede la nivel municipal necesitatea realizării unor proiecte de reamenajare în subteran a infrastructurii de telecomunicații, fapt ce poate fi realizat concomitent cu proiectele de reamenajare stradală.

FIGURA 132 NIVELUL DE DESERVIRE AL REȚELOR DE TELECOMUNICAȚIE 3G ȘI 4G ÎN MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ

Sursa: aiseemnal.ro

7.7. INFRASTRUCTURA DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ ȘI GESTIUNE A APELOR UZATE

Municipiul Făgăraș dispune de sistem de alimentare cu apă potabilă, compus din: surse de alimentare cu apă, rezervoare, stație de clorinare, conducte de aducțiune, conducte de distribuție și branșamente.

Conform informațiilor furnizate de operatorul SC APA CANAL SIBIU SA, în prezent, rețeaua de distribuție a apei potabile din municipiul Făgăraș este în lungime de 118,7 km, cu 37 km mai lungă decât în urmă cu 5 ani. Astfel, în prezent, aproximativ 99% din străzile municipiului sunt racordate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă.

Principalele surse pentru alimentarea cu apă potabilă sunt apele subterane, unde fenomenul de scurgere are loc sub presiune în cele 63 de puțuri de o adâncime de cca. 50m din dotarea a 3 fronturi de captare, care sunt în funcțiune încă din 1963, unde funcționarea este permanent 365 zile/an, cu 24 ore/zi. Cele 3 fronturi de captare a apei subterane, respectiv, fronturile Hurez, Iași și Pojorta sunt compuse din 63 puțuri / foraje de medie adâncime (din care 19 puțuri sunt în conservare) după cum urmează:

- Frontul de captare Hurez format din 5 puțuri, amplasate în extravilan sat Hurez în zona rezervoarelor Hurez, având o adâncime medie de $H = 50\text{m}$, debitul capabil $Q = 25\text{--}30\text{mc/h}$, echipate cu pompe submersibile tip Grundfoss $Q = 25\text{mc/h}$, $H = 55\text{mCA}$, $P = 5,5\text{kW}$ racordate la firul I $Q_{\text{max}} = 34,72\text{ l/s}$;

- Frontul de captare Iași – Pojorata format din 30 puțuri (7 în zonservare), cu adâncimea medie de $H = 50\text{m}$, echipate cu pompe tip Grundfoss SP-27-7 cu caracteristicile $Q = 25\text{mc/h}$ $H = 566$ mCA $P = 5,5\text{kw}$ $Q_{\text{zi max}} = 125\text{l/s}$;
- Frontul de captare Pojorata – Sâmbăta format din 28 puțuri (12 în conservare), cu adâncimea medie de $H = 50\text{m}$, echipate cu pompe tip Grundfoss SP-27-7 cu caracteristicile $Q = 25\text{mc/h}$ $H = 566$ mCA $P = 5,5\text{kw}$ $Q_{\text{zi max}} = 145\text{l/s}$.

Tratarea apei se face în două stații de clorinare tip ADVANCE 201, amplasate în zona rezervoarelor Pojorata, concentrația de dozare fiind de 0,4-0,5 mc/l cu buteliile de clor. Conductele de refulare de la puțuri sunt din zinc cu DN 100mm și au o lungime totală de 2,1 km. Lungimea totală a conductelor de aducțiune de la tratare la rezervoare este de 8 km. Conductele de aducțiune de la rezervoare la rețeaua de distribuție, cu o lungime totală de 35 km, transporta apă de-a lungul a trei conducte, dintre care două sunt în funcțiune în prezent.

Rețeaua de distribuție a apei este de tip inelar, din fontă și azbociment, cu diametrul Dn (50-500) mm. Referitor la calitatea apei captată din puțuri forate, se pot menționa următoarele aspecte:

- Apa subterană captată corespunde condițiilor de potabilitate conform standardelor în vigoare, nefiind semnalizate cazuri de îmbolnăviri în rândul populației din cauza apei potabile distribuite;
- În mod preventiv, sunt prevăzute instalații de clorinare a apei la rezervorul de înmagazinare $V = 100$ mc de la frontul de captare Iași și la conducta de aducțiune de la frontul de captare Pojorta;
- Caracteristicile fizico-chimice, precum și parametri de calitate microbiologici ai apei brute captate, ai apei tratate și ai apei la consumator sunt determinați de către Direcția de Sănătate Publică Județeană Brașov, iar prelevarea probelor și monitorizarea calității apei se face conform H.G. nr.974/2004.

Municipiul Făgăraș dispune de sistem de canalizare, care funcționează în sistem unitar, divizor și mixt. Conform informațiilor furnizate de SC APA CANAL SIBIU SA, în prezent, rețeaua de canalizare din municipiu este în lungime de 101,65 km, aproximativ 98% din străzile municipiului fiind racordate la aceasta.

Rețeaua de canalizare a municipiului Făgăraș are trei colectoare principale de canalizare, cu diametrele cuprinse între 150mm - 500mm:

- Colectorul I, realizat în sistem unitar Dn 500mm și $L = 2,6\text{km}$, cu traseul str. Parcului, G. Coșbuc și Livezii, cu descărcare directă în stația de epurare;
- Colectorul II, realizat în sistem divizor cu secțiuni cuprinse între Dn 500-700 mm și $L = 1,5\text{km}$ (str. T. Vladimirescu, Vasile Alecsandri și M. Viteazu), cu racordare în colectorul I;
- Colectorul III, realizat pentru ape uzate menajere cu diametrul Dn 250-300 mm și $L = 3,35$ km (str. Câmpului, Azotul Cetății și Oltului) colmatat pe o lungime de cca. 800m, ce determină deversarea apelor uzate în contracanal prin lazul Morii Libertății.

Pe colectoarele de canalizare în sistem unitar există deversoare pentru descărcarea apelor pluviale la diluția de peste 1/5 în fosta albie a paraului Berivoi. Paraul Berivoi a fost deviat din localitate pe un traseu ocolitor, în teren agricol, pe partea de vest a municipiului, până la râul Olt, din cauza inundațiilor pe care le provoacă acest curs de apă în zona locuibilă. Pentru apele uzate există o stație de epurare, cu treptele de tratare mecanică și biologică executată pentru debitul zilnic maxim de 270 l/s, care însă preia doar aproximativ 15% din apele uzate colectate din municipiul Făgăraș și are o vechime de aproximativ 40 de ani. Accesul apei uzate orașenești în stația de epurare se realizează prin două canale distincte: un canal clopot, având 2000/1270 mm,

pentru rețeaua de canalizare în sistem unitar și un canal circular, având Dn400 mm, pentru apele uzate menajere colectate în sistem divizor.

Pe amplasamentul actualei stații de epurare este prevăzută construcția unei noi stații de epurare, moderne, care să corespundă cerințelor Uniunii Europene privind epurarea apelor uzate și deversarea în emisar, investiție finanțată prin Programul Operațional Infrastructură Mare.

O altă investiție importantă a operatorului de apă-canal constă în realizarea unei stații de pompare a apelor uzate, cu conductă de refulare, în zona străzii Cetății – Oltului, proiect aflat în etapa de elaborare a documentațiilor tehnico-economice – faza DTAC + PT + DDE. Pe lângă stațiile de pompare existente au fost amenajate încă 3 stații de pompare pe străzile Salcâmului, Hurezului și Forjei.

7.8. INFRASTRUCTURA DE GESTIUNE A DEȘEURILOR

Conform Planului județean de gestionare a deșeurilor în județul Brașov, pentru perioada 2020-2025, deșeurile colectate din zona Făgăraș sunt gestionate astfel:

- Deșeurile menajere în amestec și deșeurile similare în amestec sunt transportate direct
- Deșeurile reciclabile colectate separat sunt preluate de către operatorii autorizați, în vederea valorificării.

Operatorul de salubritate care își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Făgăraș este SALCO SERV S.A., conform unui contract de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate din municipiul, valabil până în 2028. Activitățile derulate de operatorul de salubritate s-au concluzionat în ultimii 3 ani (2019-2021) prin colectarea în total a peste 28 de mii tone de deșeuri, dintre care doar 1100 au fost colectate separat. În urma calculului reiese că proporția de deșeuri colectate separat a crescut în ultimii ani, însă a atins în 2021 doar valoarea de 6,7%. Printre activitățile de care este responsabil operatorul de salubritate se numără:

- Colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții de colectare separate (3 fracții: plastic-metal, hârtie-carton și sticlă), fără a aduce atingere fluxului de deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;
- Colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora;
- Organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;
- Operarea / administrarea stațiilor de transfer pentru deșeurile municipale și similare;
- Sortarea deșeurilor municipale și similare în stațiile de sortare;
- Organizarea tratării mecano-biologice a deșeurilor municipale și similare;
- Administrarea depozitelor de deșeuri și/sau a instalațiilor de eliminare a deșeurilor municipale și similare;
- Gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
- Măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;
- Colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestor cadavre către unități de ecarisaj sau către instituții de neutralizare;
- Dezinfecția, dezinsecția și deratizarea.

Problema colectării separate a deșeurilor, conform discuțiilor din cadrul grupului de lucru, este la sursă. Populația nu este învățată să realizeze colectarea separată, iar din cantitățile de deșeuri din recipientele comune, sub 50% este cantitate reciclabilă conform informațiilor operatorului. Se observă însă nevoia unor investiții în infrastructura de colectare și gestiune a deșeurilor în vederea amplasării unor sisteme noi de colectare pe mai multe fracții, construirea unei stații noi de sortare (la moment sortarea se face manual de către angajații operatorului într-un spațiu insuficient pentru această activitate), realizarea unei stații de transfer și achiziția unei stații de compostare a deșeurilor biodegradabile.

7.9. CONCLUZII, PROVOCĂRI ȘI INTERVENȚII POSIBILE

CONCLUZII, PROVOCĂRI, ELEMENTE DE POTENTIAL	POSIBILE INTERVENȚII
Risc de inundații în zonele apropiate cursului de apă	Actualizarea și implementarea măsurilor prevăzute în Planul de Management al Riscului la Inundații
Cresterea temperaturii medii anuale ca urmare a schimbărilor climatice prognozate	Cresterea suprafeței de spații verzi de pe teritoriul municipiului Conservarea oglinzilor de apă și canalelor existente, ca infrastructură albastră cu rol în atenuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice Adaptarea agriculturii din punct de vedere al speciilor cultivate la noile condiții climatice (orientare către specii ce suportă temperaturi mai ridicate și care nu necesită cantități extinse de apă, în special pe perioada verii)
Factori limitativi ai capacității de producție, din punctul de vedere al suprafețelor de teren agricol	Intensificării eforturilor pentru ameliorarea calității solurilor afectate de diferite procese de degradare naturală sau antropică, atât prin diverse programe naționale și cu aport internațional cât și prin susținerea efortului deținătorilor și al utilizatorilor de terenuri agricole
Nivel ridicat de poluare a aerului pentru indicatorii NO ₂ , PM ₁₀ și O ₃ la nivelul municipiului, în principal ca urmare a activității unor poluatori industriali, a valorilor ridicate de trafic, concomitent cu informații insuficiente cu privire la alți parametri ai calității aerului.	Actualizarea Planului de Îmbunătățire a Calității Aerului și eficientizarea și implementarea măsurilor de diminuare a factorilor poluanți
Existența unor situri potențial contaminate, asociate unor foste activități economice poluatoare	Inventarierea, investigarea preliminară și, după caz, inventarierea detaliată și evaluarea riscului pentru toate siturile potențial contaminate Executarea lucrărilor de remediere a siturilor contaminate și potențial contaminate
Expunerea și vulnerabilitatea ridicată la producerea unui seism cu magnitudine ridicată, mai ales în contextul fondului construit învechit, incomplet expertizat și neconsolidat	Expertizarea seismică a clădirilor publice și private, cu precădere a celor care găzduiesc comunități și care joacă un rol important în situații de urgență (unități sanitare, sociale, de învățământ, administrative etc.).

CONCLUZII, PROVOCĂRI, ELEMENTE DE POTENTIAL	POSIBILE INTERVENȚII
<p>Evoluție ascendentă a consumului mediu de gaze naturale per cap de locuitor la nivel de UAT (de la 240 la 313 mc/loc)</p> <p>Sistemul de iluminat public se află într-un proces amplu de modernizare</p> <p>Rată scăzută de colectare selectivă a deșeurilor (6,7% din totalul deșeurilor colectate – cu excepția celor din construcții)</p> <p>Sistemul de management al deșeurilor are nevoie de investiții majore pentru modernizare, atât în infrastructura din teren, cât și pentru amplasamentele companiei</p> <p>Infrastructura de producție a energiei termice este supradimensionată, iar la nivel municipal există o rețea de distribuție nefolosită, care ar putea ajuta la reducerea costurilor de producție prin funcționarea a unui număr mai redus de centrale termice.</p>	<p>Conceperea și implementarea unei strategii / a unui program de consolidare a clădirilor cu risc seismic</p> <p>Consolidarea clădirilor cu risc seismic.</p> <p>Promovarea utilizării energiei electrice provenite din surse regenerabile</p> <p>Realizarea unei campanii de constientizare și educare privind reducerea consumului de energie și utilizarea energiei regenerabile</p> <p>Integrarea soluțiilor inteligente pentru managementul iluminatului public</p> <p>Introducerea în subteran a rețelelor de electricitate și telecomunicații (în zonele unde acest lucru este posibil)</p> <p>Modernizarea sistemului de management al deșeurilor</p> <p>Conectarea CT-urilor existente la inelul de distribuție a agentului termic existent (dar nefolosit în prezent) la nivel municipal.</p> <p>Realizarea unei instalații de producere a agentului termic prin cogenerare de înaltă eficiență, pregătita pentru amestec cu gaze regenerabile</p> <p>Integrarea surselor regenerabile de energie în sistemul centralizat de încălzire</p>

8. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

O administrație publică modernă, ce își fundamentează viziunea de dezvoltare pe continua îmbunătățire a serviciilor publice oferite, are nevoie de o resursă umană performantă, o structură administrativă eficientă și capabilă să îndeplinească obiectivele asumate, dar și proceduri clare, predictibile și transparente de funcționare. Aceste atribute sunt esențiale pentru a facilita dezvoltarea economică, socială și culturală a municipiului și pentru a menține un grad de satisfacție ridicat al cetățenilor vizavi de guvernarea locală. Mai mult, o astfel de administrație trebuie să fie capabilă să genereze mecanisme și instrumente publice de consultare care să aducă cetățeanul cât mai aproape de deciziile de la nivel local și să-i ofere acestuia un rol esențial în modelarea viziunii de dezvoltare.

Legislația românească definește capacitatea administrativă ca fiind ansamblul resurselor materiale, instituționale și umane de care dispune o unitate administrativ-teritorială, precum și acțiunile pe care le desfășoară aceasta pentru exercitarea competențelor stabilite prin lege (Legea nr. 195 / 2006 Legea-cadru a descentralizării, cap 1, art. 2.). Face referire la acea componentă a unei organizații care constă în utilizarea eficientă a resurselor umane, resurselor financiare, materiale și procedurilor pentru realizarea eficace a activităților specifice și atingerea obiectivelor strategice și operaționale stabilite:

FIGURA 133 COMPONENTELE CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Sursa: prelucrare proprie conform Legii nr. 195 / 2006 legea-cadru a descentralizării, cap 1, art. 2.

Conceptul de capacitate administrativă este deseori folosit în literatura de specialitate și se regăsește și în principalele documente de analiză ale Comisiei Europene, în special rapoartele de țară din cadrul pachetului Semestrul European. România dispune inclusiv de un *Program Operațional*, componentă a Cadrelor Financiare Multianuale 2014-2020, ce a fost adresat tuturor celor opt regiuni de dezvoltare ale României și se fundamentează pe întărirea capacității administrative la nivel local – *Programul Operațional Capacitate Administrativă*. Termenul de capacitate administrativă se referă astfel la o utilizare eficientă a resurselor disponibile la nivelul autorității publice locale și instituirea unui management eficient și transparent bazat pe proceduri clare și transparente de funcționare. Astfel, administrația locală își poate îndeplini cu succes competențele stabilite prin lege, atingerea obiectivelor propuse și furniza servicii publice competitive și de calitate.

FIGURA 134 ETAPE DE SUPTOR PENTRU ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE LA NIVELUL AUTORITĂȚII PUBLICE

Prin urmare, cele trei componente esențiale ale capacității administrative sunt:

- Un proces eficient și previzibil de luare a deciziilor la nivel instituțional
- Nivel optim de responsabilizare a structurilor instituției și a celor subordonate
- Eficacitate organizațională

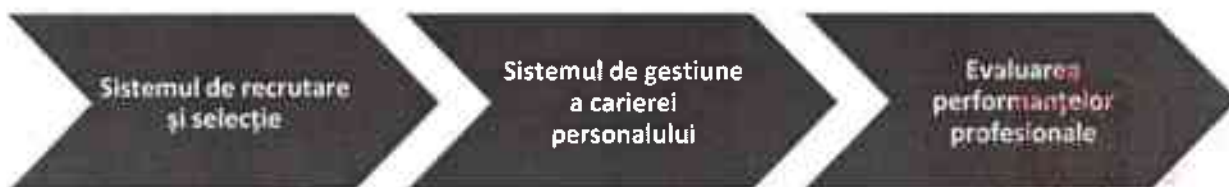
În următoarele secțiuni, va fi prezentată o analiză a capacității administrative de la nivelul municipiului Făgăraș, ce oferă o imagine de ansamblu asupra modului în care resursele umane, financiare, materiale și procedurile de lucru converg în îndeplinirea responsabilităților autorității publice locale, în implementarea de politici publice locale în interesul cetățenilor și în susținerea unei creșteri sustenabile, inteligente și inclusive la nivel local și regional

8.1. ANALIZA MEDIULUI INTERN

RESURSELE UMANE | Indiferent de natura sau calitatea procesului de planificare strategică, succesul demersului are în centru resursele umane angrenate în procesul de stabilire și realizare a obiectivelor instituționale. Un aspect cheie în îmbunătățirea continuă a serviciilor publice oferite de autoritatea publică locală în relația cu cetățeanul este reprezentată astfel de managementul resursei umane. Personalul instituției este angrenat în activitățile zilnice ale instituției și stă la baza implementării cu succes a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor rezultate în urma planificării strategice.

Mentținerea unui corp profesionist de funcționari publici și personal contractual, cu un nivel ridicat de competențe și care să fie caracterizat de transparentă, integritate și respect față de cetățeni, poate asigura îndeplinirea obiectivelor strategice asumate de administrația publică locală. La modul general, managementul resursei umane se referă la acea paletă de strategii, activități, proceduri sau programe de formare care permit îmbunătățirea performanțelor individuale, colective și organizaționale ale personalului. Buna gestionare a resurselor umane se rezumă la îmbunătățirea constantă a proceselor interne ce au legătură cu performanța personalului instituției. Există trei componente principale pe baza cărora se pot formula procese eficiente pentru asigurarea calității resurselor umane:

FIGURA 135 COMPONENTE PENTRU GESTIONAREA RESURSELOR UMANE

O structură eficientă a resursei umane trebuie să includă:

- Organigramă care să corespundă nevoilor instituției, viziunii și obiectivelor de dezvoltare;
- Roluri și responsabilități bine definite pentru personal prin planificarea și elaborarea fișelor de post;
- Strategie de resurse umane, aplicată în mod consecvent, și o politică de formare a personalului;
- Sistem transparent și bazat pe indicatori de performanță pentru recrutarea, selectarea și promovarea personalului;
- Evaluarea adecvată și obiectivă a performanțelor individuale și colective ale personalului;
- Strategie de evaluare a managementului resursei umane și un sistem de control adecvat;
- Independența politică în managementul resursei umane.
- Respectarea principiilor privind egalitatea de șanse.

În România, Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ reglementează „cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din cadrul acestora, răspunderea administrativă, serviciile publice, precum și unele reguli specifice privind proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale”.

Codul Administrativ definește instituția primăriei ca o „structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului”. Aparatul de specialitate al primarului, unitate cheie în interiorul proceselor de guvernare la nivel local, este definit ca „totalitatea compartimentelor funcționale, fără personalitate juridică, de la nivelul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, precum și secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale”. Din punct de vedere operațional, consiliul local al orașului are funcția de inițiativă și hotărăște, în condițiile enunțate de cadrul legal în vigoare, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități. Astfel, procesul de inițiere, implementare și evaluare a unei politici publice locale se realizează de către consiliul local și aparatul de specialitate al primarului. Cele două structuri au un rol cheie în îndeplinirea viziunii, obiectivelor generale și strategiilor adoptate de către autoritatea publică. În definirea politicilor publice locale, personalul aparatului de specialitate și consilierii locali pot organiza consultări publice la care participă cetățeni, reprezentanți ai mediului de afaceri, asociații legale constituite sau grupurilor civice.

Conform Hotărârea Consiliului Local al municipiului Făgăraș, nr. 278/2019 și regulamentului de funcționare al aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Făgăraș, acesta are următoarea structură organizatorică, coordonată de către primar, viceprimari și secretarul municipiului:

TABEL 38 STRUCTURA ORGANIZATORICĂ AL APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ ȘI NUMĂRUL DE POSTURI

COMPARTIMENT	NR. POSTURI
Consiliul Local	
Primar	

Viceprimar	
I.	15
I.1 Compartiment monitorizare proceduri administrative si tehnologia informatiei	
I.2 Compartiment evenimente publice, informare cetateni si registratura	
I.3 Compartiment monitorizare coordonare unitati de invatamant si arhiva	
I.4 Compartiment resurse umane	
I.5 Compartiment juridic	
II. DIRECTIA BUGET FINANTE	
52	
II.1 Birou economic, financiar	
• II.1.1 Compartiment economic, financiar	
• II.1.2 Compartiment buget, executie bugetara, contabilitate institutii subordonate	
• II.1.3 Compartiment gestiune	
II.2 Serviciul venituri bugetare	
III. ARHITECT SEF	
48	
III.1 Compartiment urbanism, amenajarea teritoriului, energetic	
III.2 Compartiment cadastru, agricol, fond funciar	
III.3 Compartiment evidenta patrimoniului (concesiuni, inchirieri, administrare parcuri, evidenta bunuri)	
III.4 Compartiment acorduri, autorizatii, libera initiativa, comercial	
III.5 Serviciu de utilitate publica	
• III.5.1 Compartiment monitorizare servicii de utilitate publica, asociatii de proprietari, mediu	
III.5.2 Centru de informare turistica	
IV. DIRECTIA ADMINISTRATIE PUBLICA LOCALA	
122	
IV.1 Serviciul administrare patrimoniu public si privat	
Serviciul administrare patrimoniu public si privat	
• IV.1.1 Birou horticol	
• IV.1.2 Birou administrare si gestionare domeniu public, privat, lucrari publice	
○ IV.1.2.1 Compartiment reparatii strazi, alei, trotuare, lucrari edilitare	
○ IV.1.2.2 Compartiment iluminat public	
○ IV.1.2.3 Personal auxiliar	
IV.1.2.4 Compartiment adapost caini	
V.	
36	
V.1 Birou achizitii	
V.2 Birou investitii	
V.3 Compartiment implemetare proiecte de finantare, relatii internationale	
V.4 Compartiment audit intern	

V.5 Compartiment protecție civilă

V.6 Compartiment îndrumare romi

V.7 Cabinet primar

Sursa: Regulamentul de funcționare al aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Făgăraș și Organigrama

Raportat la serviciile publice subordonate Primăriei Municipiului Făgăraș, acestea sunt următoarele:

- Serviciul Public de Asistență Socială;
- Poliția Locală Făgăraș;
- Casa de Cultură a Municipiului Făgăraș;
- Biblioteca Municipală;
- Muzeul Țării Făgărașului "Valer Literat";
- Evidența Persoanelor Făgăraș (SPCLEP);
- D.A.P.L.;
- SC Salco Serv SA - Societate de salubritate;
- Spitalul Municipal "Dr. Aurel Tulbure";
- Piața Agroalimentară Făgăraș;
- Parcul Industrial Făgăraș;
- Protecția Civilă Făgăraș;
- Serviciul Public de Transport Făgăraș;
- Alimentare cu energie termică.

România are un cadru legal privind formarea și perfecționarea profesională a personalului bine reglementat în legislație pentru funcționarii publici și personalul contractual. Acesta are la bază drepturi și obligații în ceea ce privește politica de formare continuă a personalului și impune autorităților publice responsabilitatea de a elabora un plan anual de formare pentru întreg personalul, coroborat cu alocarea de resurse financiare adecvate pentru participarea la programele de formare. Funcționarii publici și personalul contractual au la rândul lor obligația și responsabilitatea de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională. Prin urmare, asigurarea unor servicii publice de calitate și creșterea capacității administrative din cadrul unei unități administrativ-teritoriale depind de îmbunătățirea cadrului de competențe existent la nivelul personalului și stabilirea unui program de formare adecvat, adaptat nevoilor de perfecționare și dezvoltare profesională ale personalului și obiectivelor asumate la nivelul administrației. Implementarea, monitorizarea și evaluarea constantă a programului de formare și perfecționare a angajaților sunt etape necesare pentru o administrație performantă.

Modernizarea, eficientizarea și profesionalizarea administrației publice pentru a răspunde provocărilor economice, sociale și culturale sunt obiective cheie pentru România, asumate în cadrul Strategiei Europa 2020.

Principalele prevederi legale privind politica de formare a personalului autorității publice se regăsesc în:

- Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul Administrativ;
- Hotărârea nr. 650/2016 pentru aprobarea strategiei privind formarea profesională pentru administrația publică 2016-2020;

- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici;
- Hotărârea Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici;
- Hotărârea Guvernului nr. 1066/2008 pentru aprobarea normelor privind formarea profesională a funcționarilor publici.

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională. Secțiunea a 4-a privind Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici (Articolele 458 și 459) din Codul Administrativ stabilește cadrul general pentru formarea funcționarilor publici și o serie de drepturi și obligații ale acestora:

FIGURA 136 SECȚIUNEA DIN CODUL ADMINISTRATIV PRIVIND FORMAREA ȘI PERFECȚIONAREA PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Dreptul și obligația de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională;

Participarea fiecărui funcționar public cel puțin o dată la doi ani la un program de formare și pregătire profesională;

Elaborarea anuală a planului de perfecționare profesională a funcționarilor publici de către autoritatea publică.

Formarea personalului contractual este prevăzută la Articolul 551 - *Alte drepturi și obligații specifice personalului contractual* – Responsabilitățile autorităților și instituțiilor publice includ “elaborarea planului de perfecționare profesională a personalului contractual, anual, precum și obligația să prevadă în buget sumele necesare pentru plata programelor de pregătire, formare și perfecționare profesională”.

În rândul oricărei administrații publice ar trebui să reprezinte o prioritate formarea profesională. Pentru facilitarea acestui lucru, este necesară o strategie de formare profesională pentru a îmbunătăți competențele corpului de funcționari publici și personal contractual și a orienta administrația către bună guvernare. Având în vedere transformările în plină desfășurare, cu precădere cele în domeniul tehnologic, dezvoltarea de noi competențe trebuie prioritizată.

8.2. CAPACITATE FINANCIARĂ

Un principiu pe larg acceptat la nivelul administrației, dar și al economiei, în general, este acela că resursele, de orice fel, sunt limitate. Aici se manifestă calitățile activității de management, care este responsabilă de asigurarea unui proces cât mai eficient de utilizare a resurselor pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite (eficacitate). De aceea, analiza adecvată a capacității financiare a instituției și, de asemenea, identificarea surselor de finanțare extra-bugetară a măsurilor și proiectelor este esențială. În același timp, limitarea resurselor financiare disponibile impun necesitatea unei prioritizări a intervențiilor publice care să asigure un impact cât mai ridicat al acestora.

Administrațiile publice locale dispun de resurse financiare limitate, deseori afectate de volatilitate, iar competențele lor le transformă practic într-un guvern sub național cu responsabilități cheie în dezvoltarea urbană și peri-urbană și susținerea a numeroase servicii publice pe plan local. O administrație locală trebuie să asigure finanțare, printre altele, pentru (i) transportul public local și întreținerea drumurilor locale, (ii) investițiile în clădiri publice, iluminat public (iii) alimentarea cu apă și tratarea apelor uzate, salubritate și gestionarea deșeurilor, (iv) serviciul public de alimentare cu energie termică (v) facilități culturale, sportive, de recreere, parcuri, zone verzi și grădini publice, (vi) cheltuieli în domeniul sănătății și educației, (vii) construcția de locuințe sociale, construcția și susținerea de creșe, facilități pentru persoanele vârstnice, și asistență socială, (viii) să mențină ordinea publică sau (ix) să adopte politici locale de protecția mediului.

În România, finanțarea autorităților publice locale este reglementată în principal de Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale ce stabilește „principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice locale, precum și responsabilitățile autorităților administrației publice locale și ale instituțiilor publice implicate în domeniul finanțelor publice locale.”

Autoritățile publice locale depind în principal de trei fluxuri de venituri:

- (1) cotele defalcate din impozitul pe venit (inclusiv alocările pentru echilibrarea bugetelor locale), cea mai importantă resursă financiară la nivel local,
- (2) sumele defalcate din taxa pe valoare adăugată (inclusiv alocările pentru echilibrarea bugetelor locale) și
- (3) resursele colectate la nivel local – taxe și impozite, servicii, venituri din capital etc.

Pe lângă aceste categorii de venituri, autoritățile publice locale pot beneficia de resurse financiare semnificative și ca urmare a:

- (4) atragerii de fonduri europene nerambursabile,
- (5) subvenții de la bugetul de stat (pentru cheltuieli de capital sau operaționale).

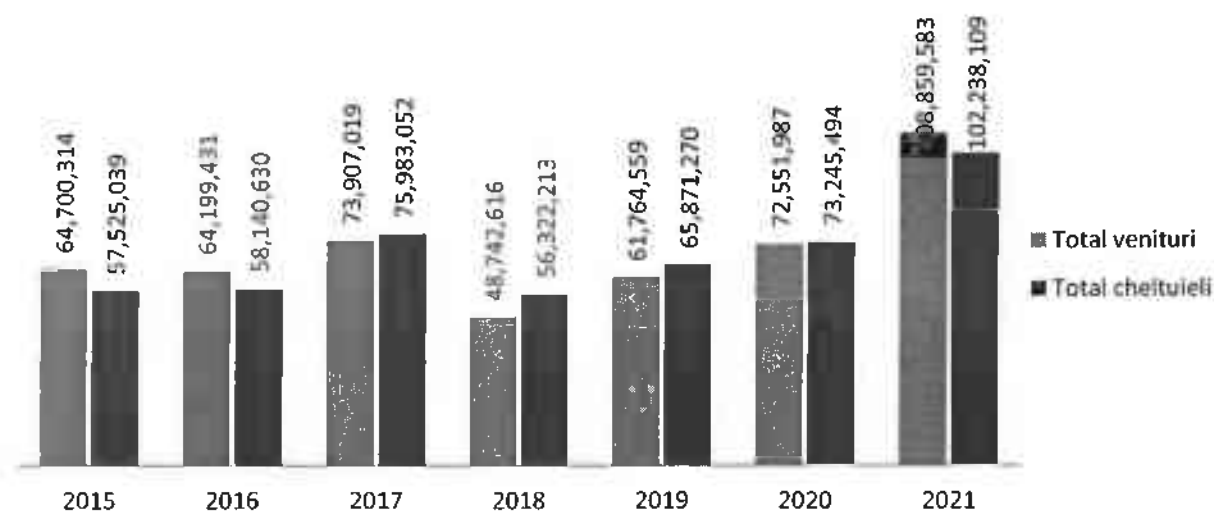
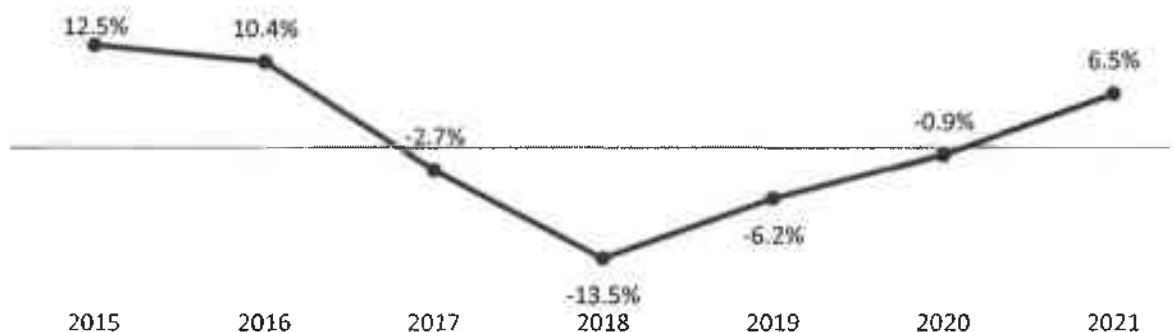
Fondurile europene nerambursabile reprezintă o resursă extra bugetară semnificativă și cel mai important flux financiar adițional pentru finanțarea investițiilor de capital. O capacitate crescută de atragere a fondurilor europene nerambursabile este un element cheie pentru o politică ambițioasă de investiții, în special pentru orașele mici și mijlocii care nu dispun de resurse proprii semnificative pentru a fi alocate secțiunii de dezvoltare. În condițiile în care bugetele pentru investiții de capital la nivel local sunt limitate, utilizarea fondurilor europene poate crește exponențial capacitatea autorității publice locale de a derula proiecte de investiții, de a crește eficiența utilizării resurselor financiare proprii și de a implementa o politică financiară sustenabilă.

Administrațiile locale au nevoie o planificare atentă a resurselor financiare pe anul în curs, dar și îmbunătățirea capacității de a modela scenarii financiare pentru anii fiscali următori. Estimările de resurse financiare disponibile pe termen mediu și lung pot fi influențate de numeroși factori interni și externi, ceea ce necesită o capacitate crescută la nivel instituțional pentru o planificare optimă și utilizarea a mai multor scenarii financiare pentru a nu afecta livrarea serviciilor publice la nivel local.

VENITURI ȘI CHELTUIELI | În ceea ce privește echilibrul bugetar per ansamblu, diferența între veniturile totale și cheltuielile totale ale municipiului Făgăraș a fluctuat, după cum se poate observa și în figurile de mai jos, urmând o dinamică favorabilă în 2015, 2016 și în 2021.

Astfel, în anul 2015, 2016, și în anul 2021 este prezent un excedent bugetar cuprins între 6,5% și 12,5%. Cheltuielile totale se plasau sub veniturile totale cu cea mai mare diferență în anul 2015, cu un excedent bugetar de 12,5%. Opus acestora, toată perioada 2017-2020 a înregistrat un deficit bugetar, cu o sumă totală a cheltuielilor începând de la 0,9% mai ridicată în anul 2020, la maximum de 13,5% mai ridicată în anul 2018, comparativ cu suma totală a veniturilor. Analizând figurile următoare, se remarcă o evoluție negativă a echilibrului bugetar din anul 2017 până în anul 2018. După anul 2018 tendința este una de îmbunătățire, deficitul bugetar fiind în scădere, rezultând apoi în anul 2021 într-un excedent bugetar de 6,5%. Totuși, aceste situații necesită o atenție sporită, în special din perspectiva faptului că acoperirea deficitului bugetar se realizează fie prin reducerea cheltuielilor în anul următor, fie prin împrumuturi, iar prezența unui deficit poate afecta capacitatea UAT municipiul Făgăraș de a susține și dezvolta noi programe și proiecte de investiții.

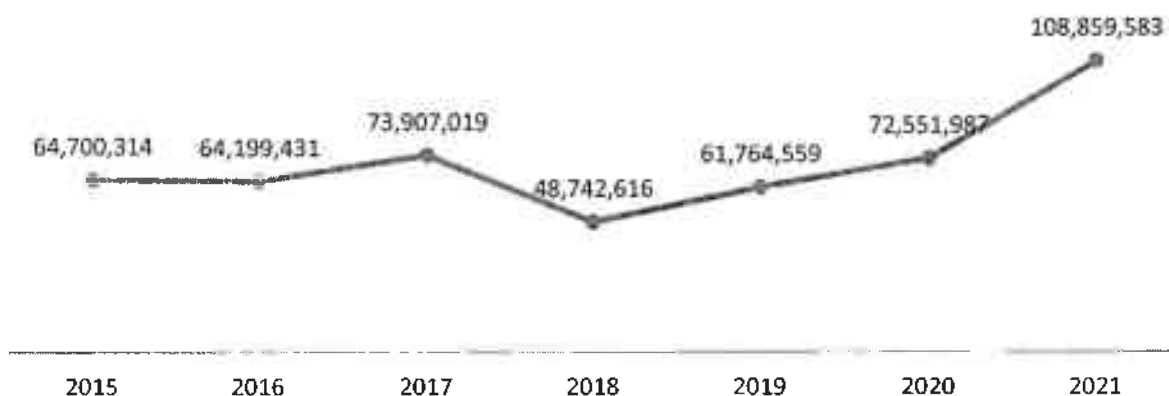
FIGURA 137 CHELTUIELI TOTALE VS VENITURI, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ, 2015-2021**FIGURA 138 EXCEDENTUL/DEFICITUL BUGETAR, BUGET LOCAL, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ%, 2015-2021**

Sursa: Datele publice prezentate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale și analiza proprie pe baza acestora

Municipiul Făgăraș a beneficiat de venituri în creștere până în anul 2017. În anul 2018, suma veniturilor totale a urmat o scădere vizibilă, rezultând un venit total cu -51,6% mai mic, prin comparație cu anul precedent. După acest an, veniturile totale ale bugetului local au urmat o dinamică pozitivă. În anul 2021, venitul total al bugetului este mai mare cu circa 68,3%, comparativ cu suma veniturilor totale ale anului 2015. Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale reprezintă 8,4% din totalul veniturilor la bugetul local și au urmat o creștere de 61,2% în anul 2021, comparativ cu anul 2015. Veniturile din cotele defalcate din impozit pe venit, au urmat o creștere pozitivă de 56,7% în anul 2021, comparativ cu anul 2015 și reprezintă 17,8% din totalul de venituri pentru anul fiscal. Dacă în anul 2015 sumele defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate însumau aproape jumătate din totalul veniturilor, 41%, în anul 2021 acestea însumează doar 13,6% din veniturile totale de la nivelul municipiului Făgăraș. Sumele defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale, subvențiile și alte venituri sunt mai ridicate în anul 2021, comparativ cu anul 2015, iar subvențiile și alte venituri însumează o pondere mai ridicată din totalul veniturilor bugetului local în anul 2021. Sumele primite de la UE sau alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări, în special în cadrul financiar 2014-2020 reprezintă sume tot mai considerabile din totalul veniturilor. Astfel, în anul 2021, 8,1% din totalul veniturilor sunt reprezentate de sumele primite de la UE și alți donatori.

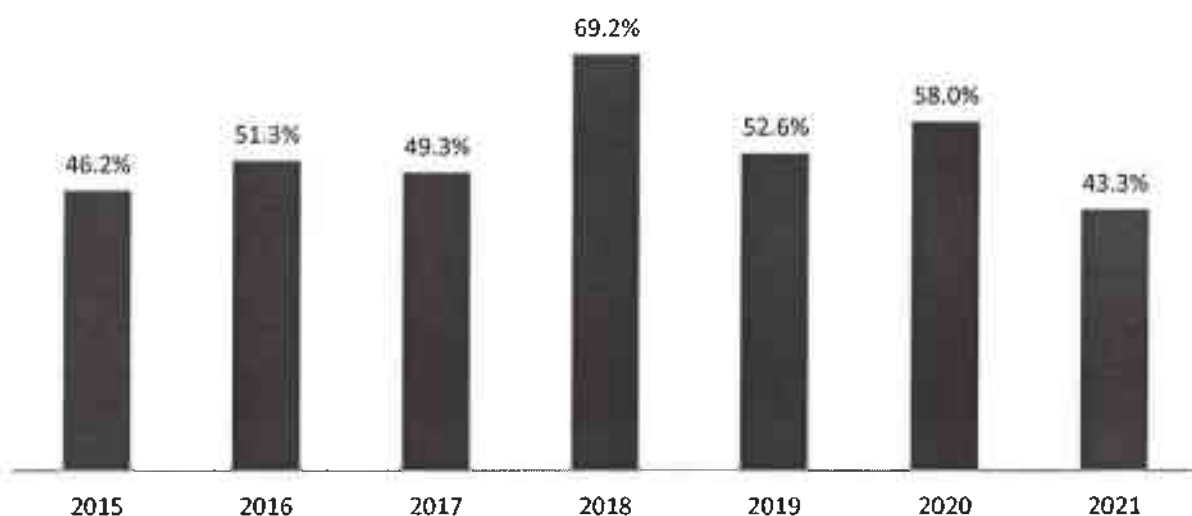

FIGURA 139 EVOLUȚIA VENITURILOR TOTALE LA NIVELUL MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ, 2015-2021

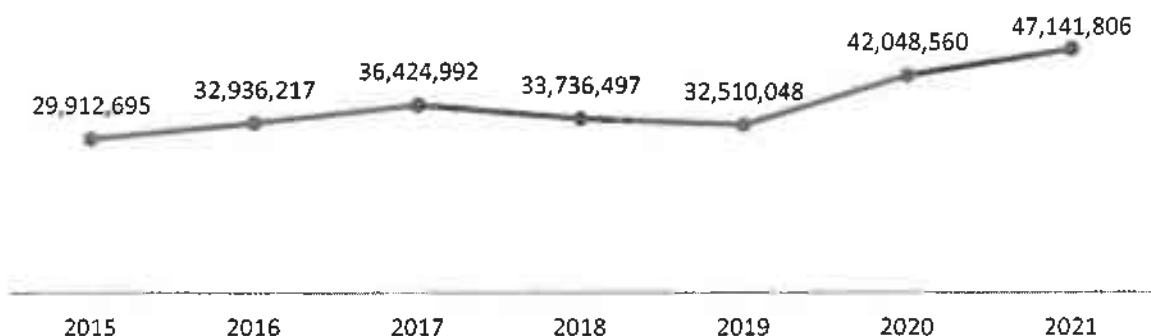
Sursa: Datele publice prezentate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale și analiza proprie pe baza acestora

Raportat la sursa veniturilor la bugetul local, în anul 2018, 69,2% au provenit din venituri proprii sub forma cotelor defalcate din impozitul pe venit, alocate de Ministerul de Finanțe și cotelor defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale. Pe parcursul anilor, cea mai mare parte a veniturilor au provenit din sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate și din sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale, iar în anul 2021, o pondere ridicată din venituri reies și subvenții. Anii 2015 și 2021 prezintă cea mai mare scădere a ponderii veniturilor proprii în veniturile totale ale municipiului Făgăraș, cu circa 33-37% mai puțin comparativ cu anul 2018.

FIGURA 140 PONDEREA VENITURILOR PROPRII ÎN VENITURILE TOTALE, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ, %, 2015-2021

Sursa: Analiza proprie pe baza datelor publice prezentate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale

Cheltuielile la nivelul municipiului Făgăraș au avut un caracter fluctuant în perioada 2015-2021, însă au culminat cu valori mai ridicate cu 57,6% în ultimul an de referință, în anul 2021, spre deosebire de anul 2015.

FIGURA 141 CHELTUIELILE TOTALE DE LA NIVELUL MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ, RON, 2015-2021

Sursa: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale

Se remarcă un trend de creștere al cheltuielilor la nivelul municipiului Făgăraș pentru majoritatea titlurilor de cheltuieli. Cele mai mari sume din bugetul local sunt alocate în anul 2021 pentru cheltuielile capitalul (33 de milioane RON), cu o pondere de 33,2% din totalul cheltuielilor și în creștere față de anul 2015 când ponderea acestora era de 6,6% (3 milioane RON) din total.

După această categorie, municipiul Făgăraș cheltuie în anul 2021 cel mai mult cu bunurile și serviciile (23 de milioane RON), cu o pondere de 22,6% din total, urmate apoi de cheltuielile cu personalul (21 de milioane RON), cu o pondere de 21,5% din totalul cheltuielilor realizate în anul 2021. Alte cheltuieli cu o pondere mai mare de 10% din totalul cheltuielilor bugetului local în anul 2021 sunt reprezentate de transferurile între unitățile administrației publice. Aceste cheltuieli reprezintă 11,8% (12 milioane RON) din totalul cheltuielilor de la nivelul municipiului.

Cheltuielile de dezvoltare ale municipiului sunt într-un trend accelerat de creștere. Cu 7,5 milioane RON alocate proiectelor cu finanțare din fonduri europene în ultimii 3 ani (2019-2021), valoarea sumei reprezintă circa 14% din sumele alocate cheltuielilor de capital din surse proprii (53 de milioane RON).

Costurile cu bunurile și servicii au crescut cu 79,7% în aceeași perioadă, la un maxim de 23 de milioane RON în 2021. Alte creșteri semnificative ale cheltuielilor în anul 2021, spre deosebire de anul 2015 se remarcă în cadrul cheltuielilor de capital (792%), cheltuielilor cu asistența socială (147%), cheltuielilor cu transferul între unități ale administrației publice (86%), cheltuielilor cu dobânzile (87,2%), a cheltuielilor cu plățile efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent (48,1%) și a altor cheltuieli (1125%). De asemenea, se remarcă faptul că, prin comparație cu anul 2015, în anul 2021, cheltuielile cu personalul au scăzut cu circa -25,8%.

În tabelul de mai jos este prezentată situația cheltuielilor pentru fiecare an din intervalul 2015-2021 raportat la capitole de cheltuieli. În figura de după acesta este prezentată situația cheltuielilor în funcție de cota pe care acestea o reprezintă din total pentru anul 2015 și pentru anul 2021.

După cum se poate observa, în raport cu evoluția în anul 2021, prin comparație cu anul 2015, la nivelul municipiului Făgăraș, cele mai creșteri ale cheltuielilor pe capitole de cheltuieli se remarcă în cadrul cheltuielilor cu protecția mediului, cu o creștere de 1217,9% și în cadrul cheltuielilor cu transporturi, cu o creștere de 1057,2%. După acestea, creșteri de peste 100% a cheltuielilor se mai remarcă în raport cu cheltuielile cu asigurări și asistența socială, cu o creștere de 190,9% și în raport cu cheltuielile cu apărarea, ordinea publică și siguranța națională, cu o creștere de 163,9%. Opus acestora, în anul 2021, spre deosebire de anul 2015 au scăzut cheltuielile cu învățământul cu circa -72,5% și cheltuielile cu sănătatea cu circa -39,7%.

Referitor la cota capitolelor de cheltuieli din totalul cheltuielilor de la nivelul municipiului Făgăraș, în anul 2015, din totalul cheltuielilor, cele mai ridicate sume reprezentau în primul rând cheltuielile cu învățământul (46,0%), urmate apoi de cheltuielile cu servicii publice generale (13,5%) și de

cheltuielile cu asigurările și asistența socială (8,9%). În anul 2021 cele mai ridicate sume erau generate de costurile cu transporturile (30,3%), urmate apoi de costurile cu mediul (14,7%) și de costurile cu asigurări și asistență socială (14,6%). În ambii ani analizați, cele mai mici cheltuieli sunt cele cu combustibilii și energia (0,7% -2015; 0,8% - 2021).

FIGURA 142 TOP 3 DOMENII CU CELE MAI RIDICATE CHELTUIELI, PE CAPITOLE DE CHELTUIELI, MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ, 2015 VS 2021

Conform ultimului an, Raportul primarului privind starea economico-socială și de mediu a UAT Făgăraș din anul 2021 prezintă principalele proiecte de investiții derulate cu scopul creșterii calității vieții cetățenilor, implementând sau finalizând următoarele proiecte:

- Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al Municipiului Făgăraș — Cetatea Făgărașului — în implementare;
- Investește în țara ta! — în implementare;
- Afaceriști în centru! — în implementare;
- Îmbunătățirea accesului populației din Județul Brașov la Servicii Medicale de Urgență — finalizat;
- Asigurarea accesului la servicii de sănătate în regim ambulatoriu pentru populația județului Brașov — finalizat;
- Construcții grădinițe Regiunea Centru — în implementare;
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale din Municipiul Făgăraș, Județul Brașov — în implementare;
- Administrație publică împreună cu cetățenii — în implementare;
- Modernizarea Școlii Gimnaziale nr. 7 și a Rețelei de străzi urbane, în vederea creșterii calității vieții în municipiul Făgăraș — în implementare;
- Dezvoltare antreprenorială prin înființare Incubator de afaceri Făgăraș — în implementare;
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatorului din cadrul Spitalului Municipal Dr. Aurel Tulbure Făgăraș — în implementare;
- Modernizarea coridorului de mobilitate urbană integrată în zona industrială a Municipiului Făgăraș;
- Modernizarea coridorului de mobilitate urbană integrată în zona centrală a municipiului Făgăraș — în implementare;
- Modernizarea și pietonizarea zonei centrale Făgăraș — în implementare;
- Modernizarea sistemului de iluminat public în Municipiul Făgăraș prin montare corpuri de iluminat cu LED și sistem de telegestiune — în evaluare;

- Management inovativ al procesului educațional în instituțiile de învățământ din Municipiul Făgăraș în contextul răspândirii COVID-19 – proiect înregistrat;
- Open and Distance Education for Palliative Care at Home – în implementare;
- Bazin de înot acoperit în Municipiul Făgăraș – în implementare;
- Sală de Sport școlară — proiect pilot, din Municipiul Făgăraș, Județul Brașov – în implementare;
- Construire bază sportivă TIP 1, Str. Șoseaua Combinatului, Nr. 1A, municipiul Făgăraș – în evaluare;
- Reabilitare, modernizare străzi/drumuri municipiul Făgăraș – în evaluare;
- Asfaltare și modernizare drumuri de interes local în Mun. Făgăraș, jud. Brașov – în implementare;
- Extindere canalizare în Municipiul Făgăraș, jud Brașov – în implementare.

De asemenea, proiectele din bugetul local finalizate sau în execuție sunt următoarele:

- Extindere rețea de canalizare menajeră str. Forjei – finalizată;
- Extindere canalizare în mun. Făgăraș jud. Brașov str. Salcamului și sos. Hurezului – în execuție;
- Lucrări de amenajare trotuar str. Forjei și amenaj. Alee pietonală str. Parcului – finalizată;
- Asfaltare și modernizare drumuri de interes local în mun. Făgăraș – în execuție;
- Închidere rampă de gunoi în municipiul Făgăraș – în execuție;
- Reabilitare str. D-na Stanca în municipiul Făgăraș, jud. Brașov – în execuție;
- Lucrări de evacuare ape pluviale str. D-na Stanca mun. Făgăraș – în execuție;
- Sala sport — proiect pilot în mun. Făgăraș, jud Brașov. – în execuție;
- Extindere rețea canalizare menajeră str. Salcamului mun. Făgăraș – finalizată;
- Amenajare secție de pediatrie la Spitalul municipal A Tulbure în mun. Făgăraș – finalizată;
- Lucrări de reparații și igienizări corp internat Colegiul Național RADU NEGRU – finalizată;
- Grădinița cu program normal str. Cetății nr. 45 – în execuție;
- Lucrări de reparații canalizare și bransament str. Plopului – finalizată;
- Lucrări de reparații acoperis str. D-na Stanca nr. 19 – finalizată;
- Lucrări de amenajare spații la Stadionul Municipal Făgăraș – finalizată;
- Lucrări de bransament apă canal Podului-Libertății – finalizată;
- Lucrări de reparații hidroizolații Grădinița Pinochio – finalizată;
- Rețea de alimentare și bransamente apă str. Salcamului et. II – finalizată;
- Extindere rețea de distribuție gaze naturale str. Salcamului – finalizată;
- Lucrări de reparații canalizare la Spitalul A. Tulbure – finalizată;
- Lucrări de instal. termice — pachet complet cazan Buderus — Ansamblul arhitectonic Cetatea Făgărașului – finalizată;
- Lucrări de instal. termice și bransament Sc. Generala nr. 1 – finalizată;
- Lucrări de reparații și renovare birouri sediu primărie – finalizată

În materie de legislație, la nivelul țării există reglementări consolidate referitoare la transparența la nivelul autorităților publice, la accesul la informații de interes public și organizarea de consultări publice principalele hotărâri de la nivel local. Totuși, în îmbunătățirea proceselor de decizie aceste mecanisme de colaborare între administrația locală, cetățeni, grupuri civice sau societatea civilă deseori nu reușesc să contribuie semnificativ. Crearea unui cadru partenerial deschis acestor actori la nivel local reprezintă un punct forte pentru îndeplinirea bunei guvernări.

În anul 2011 România este parte a Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă (Open Government Partnership), un acord internațional ce are ca obiectiv promovarea accesului la informații de interes public și a participării cetățenilor la procesul de consultare și de dialog cu autoritățile publice. De asemenea, Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 a impus măsuri adiționale de transparență și a evaluat implementarea lor de către autoritățile publice.

Cele mai importante prevederi legale în România privind transparența și consultarea publică includ:

- Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- Legea nr. 109 din 25 aprilie 2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice.

O serie de recomandări realizate pentru autoritățile publice fac obiectul facilitării publicării de date deschise :

- Ghid de publicare a datelor deschise, aprilie 2015, elaborat de Cancelaria Prim-Ministrului în parteneriat cu membri ai Coaliției pentru Date Deschise;
- Metodologia pentru publicarea datelor deschise, iulie 2018, document elaborat de Secretariatul General al Guvernului.

O administrație publică modernă are la bază utilizarea instrumentelor actuale și la îndemâna cetățenilor de publicare a datelor în format deschis. Inventarierea datelor deținute, publicarea inventarului și seturilor de date pe pagina proprie și portalul național de date publice www.data.gov.ro, cel puțin la nivelul celor mai importante seturi (buget anual, execuție bugetară, achiziții publice etc.) este una dintre acțiunile cheie pentru transparentizarea activității unei administrații.

Primăria Municipiului Făgăraș publică în mod regulat rapoartele anuale de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 pe pagina proprie. Pe site-ul Primăriei municipiului Făgăraș sunt disponibile și rapoartele de evaluare a implementării legii nr. 544/2001, începând cu anul 2010, până în anul 2021. Din perspectiva raportului aferent anului 2021, activitatea specifică instituției în cadrul prezentei legi este caracterizată ca fiind una bună, resursele umane și materiale disponibile pentru activitatea de furnizare a informațiilor de interes public fiind suficiente, iar colaborarea cu compartimentele de specialitate din cadrul instituției în furnizarea accesului la informații de interes public este bună. Mai mult, informațiile și documentele conform art.5 din Legea 544/2001 au fost afișate pe pagina de internet și la sediul instituției, dar nu în presă, în Monitorul Oficial al României sau prin alte modalități în cadrul punctelor de informare-documentare, iar vizibilitatea informațiilor este caracterizată ca fiind suficientă. Soluțiile pentru creșterea vizibilității informațiilor publicate au la bază promovarea permanentă a site-ului instituției. Primăria Municipiului Făgăraș, a publicat printre altele, date suplimentare din oficiu prin intermediul diferitelor anunțuri de interes public, a publicat situațiile financiare anuale, date privind alegerile locale și programele de achiziții publice.

Totodată, în cadrul prezentului Raport ca măsuri interne pentru publicarea unui număr cât mai mare de seturi de date în format deschis se iau în considerare următoarele aspecte:

- Identificarea unor seturi de date care ar putea fi puse la dispoziția publicului într-un format deschis;
- intensificarea colaborării cu serviciile/compartimentele din cadrul instituției pentru furnizarea de seturi de informații relevante pentru societatea civilă;
- extinderea colaborării între instituții.

Conform Rapoartelor de evaluare a implementării legii numărul 54/2001 pentru perioada 2015-2021, s-au formulat 230 de solicitări de informații de interes public, dintre care 44,8% au fost formulate de către persoane juridice, iar 55,2% de către persoane fizice. De asemenea modalitatea principală de adresare a solicitărilor este pe suport electronic, 62,2% fiind realizate astfel. 38,3% au fost realizate pe suport de hârtie, iar numărul acestora a urmat o tendință de scădere în perioada analizată. Verbal au fost realizate doar 3 astfel de solicitări. Se remarcă faptul că cele mai multe solicitări au fost adresate în anul 2018, după care în anul 2019, 2020 și 2021 numărul acestora a scăzut.

TABEL 39 SITUAȚIA NUMĂRULUI DE SOLICITĂRI DE INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC, ÎN FUNCȚIE DE SOLICITANT ȘI MODALITATEA DE ADRESARE, PRIMĂRIA MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ, 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
Numărul total de solicitări de informații de interes public	26	34	25	49	40	34	22	230
Persoane fizice	6	19	19	15	30	26	12	127
Persoane juridice	20	15	6	34	10	8	10	103
Pe suport de hârtie	26	19	6	12	12	9	4	88
Pe suport electronic		16	19	37	28	25	18	143
Verbal		3	-	-	-	-	-	3

Sursa: <https://www.primaria-fagaras.ro/primaria/rapoarte>

82,6% dintre solicitări au fost soluționate favorabil. Raportat la termenul de răspuns, majoritatea solicitărilor, au fost soluționate favorabil într-un termen de 10-30 de zile, în perioada 2017-2021, iar în anul 2015 și în anul 2016, datele nu indică acest aspect.

TABEL 40 SITUAȚIA NUMĂRULUI DE SOLICITĂRI DE INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC, ÎN FUNCȚIE DE TERMENUL DE RĂSPUNS, PRIMĂRIA MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ, 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
Număr cereri soluționate favorabil	26	34	25	40	24	26	15	190
Soluționate favorabil în 10 zile	-	-	-	21	13	9	12	55
Soluționate favorabil în 30 de zile	-	-	23	19	11	17	3	73
Soluționări pentru care termenul a fost depășit	-	-	2	-	-	-	-	2

Sursa: <https://www.primaria-fagaras.ro/primaria/rapoarte>

Cele mai multe solicitări de la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș în perioada 2015-2021, respectiv 55,7%, sunt adresate cu privire la modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice. După acest domeniu de interes, un număr ridicat de solicitări se remarcă atât în cadrul utilizării banilor publici, 18,3% dintre solicitări, dar și în cadrul actelor normative și reglementarilor, 12,6% dintre solicitări.

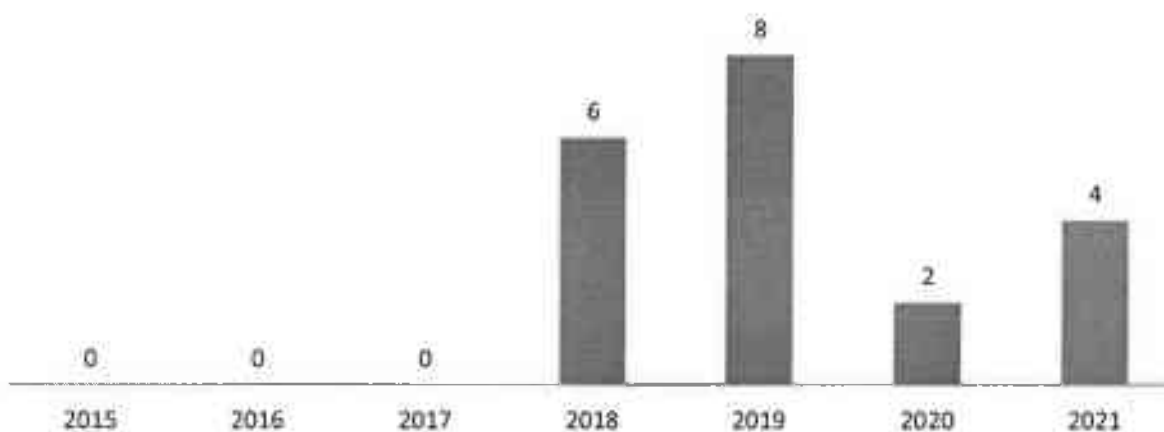
TABEL 41 SITUAȚIA NUMĂRULUI DE SOLICITĂRI DE INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC, ÎN FUNCȚIE DE DOMENIUL DE INTERES, PRIMĂRIA MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ, 2015-2021

DOMENII DE INTERES	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
Utilizarea banilor publici (contracte, investiții, cheltuieli etc.)	5	9	4	6	6	7	5	42
Modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice	7	16	12	30	25	22	16	128
Acte normative, reglementări	-	7	7	9	2	3	1	29
Activitatea liderilor instituției	1	1	-	-	2	1	-	5
Informații privind modul de aplicare a Legii nr.544/2001, cu modificările și completările ulterioare	13	1	1	-	-	-	-	15
Altele	-	0	1	4	5	1	-	11

Sursa: <https://www.primaria-fagaras.ro/primaria/rapoarte>

Totodată, din perspectiva Rapoartelor de evaluare a implementării legii nr. 544/2007, datele indică realizarea unor reclamații și plângeri în instanță doar începând cu anul 2018. Cele mai multe astfel de reclamații sau plângeri sunt realizate în anul 2019, cu un total de 8.

FIGURA 143 RECLAMAȚII ADMINISTRATIVE ȘI PLÂNGERII ÎN INSTANȚĂ, 2015-2021

Sursa: <https://www.primaria-fagaras.ro/primaria/rapoarte>

Cu scopul de a crește eficiența procesului de asigurare al accesului la informațiile de interes public, sunt considerate necesare măsuri de conștientizare la nivelul instituției a obligației de a respecta prevederile Legii 544/2001, precum și optimizarea timpului de răspuns. Pentru îmbunătățirea procesului de asigurare a accesului la informații de interes public, conform Raportului anual de evaluare a implementării Legii 544/2001, s-au actualizat permanent informațiile de interes public de pe site-ul Primăriei Municipiului Făgăraș.

8.3. SERVICII ELECTRONICE

Cetățenii municipiului Făgăraș beneficiază de un portal de servicii publice electronice care le oferă acestora accesul la o paletă largă de informații utile, documente, regulamente, dispoziții și alte date de interes local.

SITE-UL WEB AL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ | La momentul actual, site-ul web al Primăriei Municipiului Făgăraș prezintă o serie de informații de interes public pentru cetățeni. După

cum se poate observa în imaginea de mai jos, pe pagina principală a site-ului web sunt puse o serie de instrumente la îndemâna cetățenilor.

Sunt prezentate date de contact, sunt prezentate știri locale, anunțuri publice și anunțuri de angajări.

În cadrul secțiunilor superioare din pagina Primăriei Municipiului Făgăraș, o serie de alte informații de interes public sunt prezentate cetățenilor printre care:

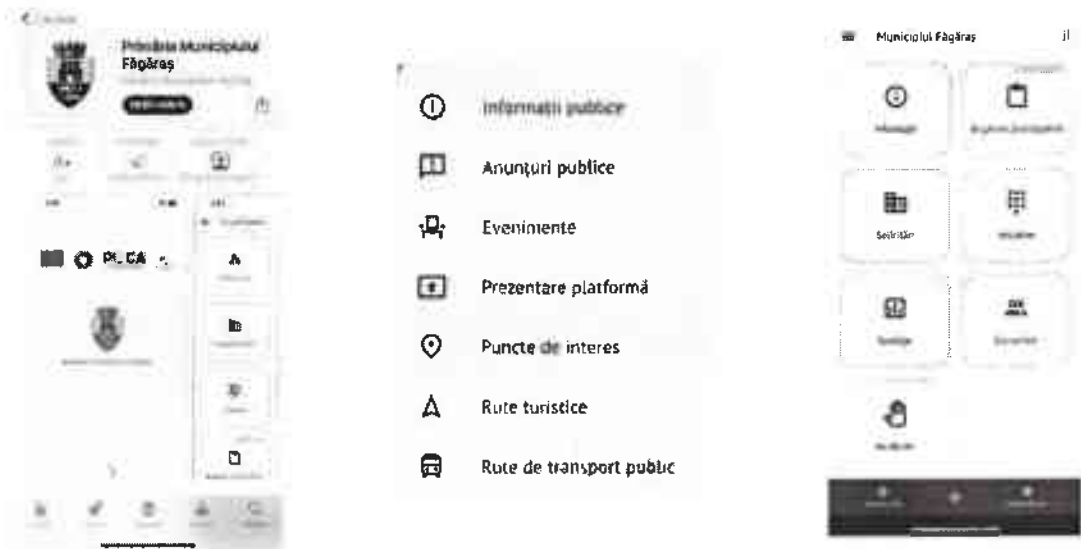
- Secțiunea Acasă;
- Secțiunea Primăria Făgăraș: Legislație, Conducerea, Informații publice, Codul etic și de integritate, SNA 2016-2020, Fonduri europene, Structura primăriei, Urbanism, Servicii publice subordonate, Centrul de informații pentru cetățeni, Strategia de dezvoltare, Asocieri, Comunicate de presă
- Secțiunea Consiliul Local: Validare alegeri locale 2020, Componenta Consiliului Local, Comisiile de specialitate, Atribuțiile Consiliului Local, Regulamentul de organizare și funcționare a CL Făgăraș, Proiecte de hotărâri, Procesele verbale, Hotărârile Consiliului Local;
- Secțiunea Municipiul Făgăraș: Prezentare general, Istoricul orașului, Muzeul Țării Făgărașului, Cetatea Făgărașului, Adrese utile, Harta interactivă;
- Secțiunea Țara Făgărașului: Etnografie, Natura, Spiritualitate, Turism;
- Secțiunea Monitorul Oficial Local: Statutul unității administrativ-teritoriale, Regulamentele privind procedurile administrative, Hotărârile autorității deliberative, Dispozițiile autorității executive, Documente și informații financiare, Alte documente.

APLICAȚIA MOBILĂ A PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ | Prin intermediul aplicației mobile a Primăriei Municipiului Făgăraș, sunt puse la dispoziția cetățenilor o serie de funcții esențiale pentru eficiența și facilitarea procesului de consultare și implicare a acestora. Astfel, aplicația are atât funcția de prezentare și informare a evenimentelor, anunțurilor publice și a altor aspecte relevante și de interes, cât și funcția de consultare și implicare a cetățenilor. Prin funcțiile aplicației mobile, cetățenii municipiului Făgăraș au oportunitatea de a participa la procesul de bugetare participativă, au oportunitatea de a realiza solicitări și de a semnala diverse incidente, împreună cu marcarea locației acestora, au oportunitatea de a participa la consultări și de a răspunde la sondaje, precum și de a lua diverse inițiative. În cadrul acestora, cetățenii pot să își creeze un cont pentru a-și centraliza acțiunile realizate prin intermediul aplicației.

FIGURA 144 APLICAȚIA MOBILĂ A PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI FĂGĂRAȘ

8.4. RELAȚII DE COOPERARE

Relații de cooperare internă

Cooperarea între departamentele și direcțiile unei administrații publice este un pilon esențial în eficiența și productivitatea proceselor de la nivelul instituției. Schimbul de informații la nivelul compartimentelor îmbunătățește capacitatea de a respecta și implementa direcțiile strategice planificate și procesele necesare, precum și de a coordona acțiunile și eforturile depuse în obiectivele atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.

În urma procesării chestionarelor se vor adăuga date referitoare la principalele modalități de comunicare între compartimentele Primăriei.

Relații de cooperare externă

„[...] localitățile din România ar trebuie să participe activ în structuri asociative precum Asociația Municipiilor din România, Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane, Asociația Orașelor din România, sau Asociația Comunelor din România. Aceste asociații au devenit foarte active în ultimii ani, elaborând în mod regulat puncte de vedere comune care sunt discutate cu membrii guvernului. Chiar dacă localitățile din România vor intra ocazional în competiție pentru oameni, investiții și resurse, e foarte important ca ele să știe să colaboreze pentru susținerea unor cauze comune”, iar având în vedere acestea, municipiul Făgăraș participă în structura Asociația Municipiilor din România.

Existența unor relații de cooperare cu alte organizații publice și private din țară sau din străinătate ajută la crearea unor beneficii evidente pentru dezvoltarea localității și a județului și menținerea unor legături propice, precum:

- Promovarea unor proiecte care ar fi dificil de realizat prin mijloace proprii;
- Creșterea capacității instituționale și a experienței necesare pentru realizarea de proiecte și activități;
- Furnizarea unor mijloace de perfecționare profesională pentru angajați;
- Implementarea unor intervenții pe o arie mai largă, care depășește limitele teritoriale sau pe cele de competențe sectoriale.

La nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș se identifică o serie de parteneriate și relații de colaborare, în special la nivel local, cu organizații și instituții de la nivelul municipiului, cât și la nivel județean și regional. La nivel local, actorii publici și privați din domenii de interes precum dezvoltare locală și teritorială, economie, educație și formare, sănătate, cultură sau mediu reprezintă parteneri cheie pentru Primăria Municipiului Făgăraș sau chiar inițiatori ai acțiunilor de dezvoltare. Mai mult, aceștia au și un rol esențial în monitorizarea evoluției orașului și a satisfacției cetățenilor prin relația mai apropiată pe care o pot avea cu teritoriul și locuitorii săi. În ceea ce privește actorii locali, așa cum a fost menționat, au fost identificate următoarele tipologii de actori (administrația publică, instituții publice, societatea civilă și comunitatea) din toate domeniile de interes pentru dezvoltarea municipiului:

- Locuitorii municipiului Făgăraș;
- Vizitatorii municipiului Făgăraș;
- Administrația publică: Primăria municipiului Făgăraș, Consiliul Județean Brașov, Instituția Prefectului, Agenția de Dezvoltare Regională Centru;
- Instituțiile în domeniul cultural: Centrul Județean pentru Cultură Brașov;
- Instituțiile în domeniul sanitar: Spitalul Municipal Dr. Aurel Tulbure Făgăraș;
- Instituțiile în domeniul educației: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Făgăraș, Clubul Copiilor Făgăraș, Clubul Sportiv Școlar Făgăraș, Colegiul 'Aurel Vijoli' Făgăraș, Colegiul Național 'Doamna Stanca' Făgăraș, Colegiul Național 'Radu Negru' Făgăraș, Grădinița cu Program Normal 'Bursucul' Făgăraș, Grădinița cu Program Prelungit 'Albinuța' Făgăraș, Grădinița cu Program Prelungit 'Mateiaș Brâncoveanu' Făgăraș, Grădinița cu Program Prelungit 'Prichindeii' Făgăraș, Grădinița cu Program Prelungit 'Voinicelul' Făgăraș, Grădinița cu Program Săptămânal 'Pinocchio' Făgăraș, Liceul Tehnologic 'Dr. Ioan Senchea' Făgăraș, Liceul Teologic Ortodox 'Sf. Constantin Brâncoveanu' Făgăraș, Școala Gimnazială Făgărașu Nou, Școala Gimnazială Nr. 1 Făgăraș, Școala Gimnazială Nr. 4 Făgăraș, Școala Gimnazială Nr. 7 Făgăraș, Școala Gimnazială 'Ovid Densusianu' Făgăraș, Școala Postliceală F.E.G. Făgăraș, Școala Postliceală Sanitară 'Ecaterina Teodoroiu' Făgăraș;
- Instituțiile în domeniul asistenței sociale: Direcția de Asistență Socială, Direcția Generală de Asistență Socială Brașov;
- Companiile ce își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Făgăraș;
- Structurile asociative;

8.5. CONCLUZII, PROVOCĂRI ȘI INTERVENȚII POSIBILE

CONCLUZII, PROVOCĂRI, ELEMENTE DE POTENȚIAL	POSIBILE INTERVENȚII
<p>Procesul de transparență la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș este în continuare îmbunătățire, însă unele limitări persistă. Publicarea seturilor de date deținute de instituție este în continuare în format non- deschis și fără a fi amplasate intuitiv pe pagina web și nu asigură o transparență adecvată.</p> <p>Se remarcă însă un răspuns rapid, în termenul legal, în privința răspunsurilor la solicitările de informații.</p>	<p>Promovarea unor formate interactive pentru principalele procese de la nivel local (inclusiv publicarea bugetului local și a rectificărilor, dezbaterile să într-un eveniment public cu cetățenii, grupurile civice, mediul de afaceri, etc.)</p> <p>Publicarea datelor publice ale municipiului pe portalul național de date publice deschise (data.gov.ro).</p>

CONCLUZII, PROVOCĂRI, ELEMENTE DE POTENȚIAL	POSSIBILE INTERVENȚII
<p>Gradul de implicare al cetățenilor în procesul de decizie la nivel local este scăzut.</p> <p>Dezbaterile publice organizate de municipalitate sunt reduse din punct de vedere al participării cetățenilor.</p> <p>În perioada 2019-2021, municipalitatea a alocat 7.5 milioane RON pentru investiții de capital și cheltuieli cu fonduri FEN, ceea ce corespunde a 14% din sumele alocate cheltuielilor de capital din surse proprii.</p>	<p>Îmbunătățirea mecanismelor de consultare a cetățenilor și promovarea de noi mecanisme de consultare a cetățenilor (hub-uri civice, parteneriate cu ONG-uri și societatea civilă, extinderea formatelor de bugetare participativă).</p> <p>Prioritizarea acelor proiecte de investiții ce îmbunătățesc calitatea vieții urbane și buna guvernare la nivel local, dar pot genera și venituri adiționale la nivel local pentru a crește sustenabilitatea financiară a municipaliității</p>

9. ANALIZA SWOT ȘI DIAGNOSTIC

PROFIL SOCIO-DEMOGRAFIC

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Proportia populatiei de sub 15 ani în totalul populatiei se situează deasupra mediei naționale.</p> <p>Indicele de senioritate la nivel local se situează sub mediile județului Brașov, regiunii Centru și nivelului național</p> <p>Multiculturalitate și interculturalitate datorată diversității etnice din microregiune (cu tradiție și istorie îndelungată);</p>	<p>Accentuarea gradului de dependentă (raportul dintre persoanele vârstnice și cele active) cauzate de procesul de îmbătrânire acut a populației;</p> <p>Procesul de îmbătrânire demografică și scăderea ponderii populației tinere din totalul populației, în special, a grupelor de vârstă 0-19 ani;</p> <p>Dezvoltarea fenomenului migrației tinerilor și a populației active în mediul urban sau în străinătate, în special a celor cu pregătire profesională, din cauza lipsei unei palete diversificate de oportunități de carieră;</p> <p>Concentrare mare în unele zone a etnicilor romi, acestia având venituri scăzute și un grad scăzut de integrare în comunitatea microregiunii;</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea economică a orașului poate crește nivelul de atractivitate al municipiului</p> <p>Implementarea unor programe de dezvoltare locală poate mări atractivitatea zonei și poate, astfel, preîntâmpina mărirea dezechilibrului microregiunii;</p> <p>Păstrarea și învățarea artei meșteșugurilor tradiționale pentru a păstra moștenirea multiculturală a zonei;</p>	<p>Accentuarea problemelor economice și a celor sociale, în special în zonele defavorizate / cu comunități dezavantajate;</p> <p>Scăderea natalității împreună cu intensificarea fenomenului de migrație poate accentua ;</p> <p>Închiderea unor agenți economici și / sau reducerea numărului de persoane specializate grație amplificării fenomenului de migrație poate conduce la intensificarea fenomenului de depopulare.</p> <p>În ciuda condițiilor de trai ale comunității de romi înregistrează o natalitate ridicată, lucru care dacă nu este susținut și de o îmbunătățire a condițiilor de trai a acestora poate amplifica fenomenele de sărăcie și excluziune socială.</p> <p>Accentuarea fenomenului de migrație a populației tinere și a celei înalt calificate ca efect al oportunităților financiare superioare din alte centre urbane;</p>

PROFIL ECONOMIC

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Existența unor spații de producție disponibile pentru vânzare sau închiriere;</p> <p>Existența unui parc industrial în zona de est a municipiului și oportunitatea extinderii acestuia în zona fostei platforme chimice conturează premisele dezvoltării sectorului industrial și de microproducție.</p> <p>Pondere mai mare a salariaților din mediul privat, comparativ cu cel public</p> <p>La nivel local se observă o intensificare a activităților din cadrul sectoarelor culturale și creative, elementele culturale, turistice și de patrimoniu putând fi valorificate financiar.</p> <p>Ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă în Făgăraș se situează sub media înregistrată la nivel național.</p> <p>Conform analizei de specializare a economiei locale, 11 sectoare economice sunt în dezvoltare sunt în dezvoltare prin comparație cu economia națională, 3 dintre care din sectorul industrial</p>	<p>Lipsa unor investiții majore care să conducă la creșterea competitivității economice;</p> <p>Infrastructura pentru susținerea mediului antreprenorial este insuficientă (incubator, accelerator, fonduri de investiții etc.);</p> <p>Capacitate antreprenorială scăzută</p> <p>Grad de automatizare/robotizare foarte scăzut la nivelul companiilor din sectorul industrial;</p> <p>Se observă lipsa spațiilor destinate desfășurării de evenimente de afaceri (târguri și expoziții);</p> <p>Ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă din municipiul Făgăraș se situează peste valorile înregistrate de celelalte municipii din județul Brașov.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Existența finanțărilor disponibile prin POR 2021-2027 pentru dezvoltarea capacității de inovare a întreprinderilor, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea și maturizarea start-up/spin-off în domenii de specializare inteligentă, Dezvoltarea competențelor IMM-urilor pentru inovare, modernizare tehnologică și economie circulară.</p> <p>Existența finanțărilor dedicate tranziției industriale, creșterii competențelor și digitalizare în cadrul financiar multianual 2021-2027 poate ajuta mediul economic local la dezvoltarea sectoarelor economice cu valoare adăugată mai mare.</p> <p>Finanțările disponibile prin POR 2021-2027 pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale (inclusiv învățământ vocațional, tehnologic, profesional, inclusiv cel dual) pot ajuta comunitatea locală la dezvoltarea unui sistem propice formării specifice a forței de muncă pentru activitățile economice existente.</p>	<p>Scăderea nivelului de atractivitate a microregiunii pentru investiții datorită infrastructurii precare;</p> <p>Acces îngreunat la servicii inovare și transfer tehnologic, municipiul situându-se între doi poli economici de importanță națională, care atrag forță de muncă specializată;</p> <p>Schimbările climatice și calamitățile naturale pot produce pagube însemnate în ceea ce privește producțiile din sectorul agricol.</p> <p>Accentuarea deficitului de forță de muncă calificată în condițiile migrației tinerilor către centrele universitare tradiționale mari</p> <p>Criza generată de pandemia de COVID-19 care afectează negativ reziliența companiilor, în special cele mici și în sectoare cu potențial (industria ospitalității)</p>

SERVICII ȘI DOTĂRI PUBLICE

Educație

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Proiecte aflate în derulare sau în pregătire pentru reabilitarea și extindere infrastructurii de învățământ, la nivelul tuturor ciclurilor de studii preuniversitare</p>	<p>Învățământul profesional și tehnic se confruntă cu un interes scăzut din partea elevilor și părinților acestora în ceea ce privește opțiunile de admitere la liceu, majoritatea dorind urmarea unui profil teoretic</p>

Proiecte aflate în derulare sau în pregătire pentru extinderea infrastructurii dedicată educației timpurii

Operationalizarea unui centru dedicat combaterii excluziunii sociale și promovării abordărilor complementare care pun în centrul lor stimularea dezvoltării copilul (PRIMOHUB)

Nivel de deservire bun al infrastructurii de învățământ pentru clicurile primar și secundar

Există o presiune crescută asupra infrastructurii de învățământ prescolar, mai ales în contextul scăderii limitelor formațiilor de studiu

Doar un liceu se situează în top 10 la nivel județean după performanțele înregistrate la examenul de bacalaureat (2022)

În prezent consilierea școlară pentru opțiunile de specializare după gimnaziu nu este văzută ca fiind un proces eficient, astfel că este nevoie de realizarea de acțiuni specifice în sensul orientării în carieră a elevilor, dar și consilierea părinților acestora.

Numărul laboratoarelor și atelierelor didactice este în scădere, fiind necesare investiții pentru modernizarea dotărilor celor existente și extinderea acestora în funcție de necesitățile mediului economic local

OPORTUNITĂȚI

Includerea în curriculum-ul școlar obligatoriu a cursurilor dedicate alfabetizării digitale și a dezvoltării competențelor cheie de utilizare a noilor instrumente TIC va constitui o sursă de creștere a nivelului de înțelegere și utilizare a noilor tehnologii de către noile generații de elevi.

Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile prin Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 și Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 pentru adaptarea ofertei curriculare și creșterea gradului de menținere în școală a elevilor și tinerilor.

Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile prin Programul Operațional Regional 2021-2027 Centru și Planul Național de Redresare și Reziliență pentru realizarea de proiecte de modernizare și extindere a infrastructurii de învățământ la nivel local

AMENINȚĂRI

Interes scăzut din partea unor cadre didactice pentru urmarea unor cursuri de formare continuă sau perfecționare, în special în vederea dezvoltării competențelor digitale și aplicarea metodelor inovative de predare în mediul online

Schimbarea în mod repetat a articolelor din cadrul Legii Naționale a Educației, cu impact asupra modalității de funcționare a instituțiilor de învățământ la nivel local.

Interes scăzut din partea unor cadre didactice pentru urmarea unor cursuri de formare continuă sau perfecționare, în special în vederea dezvoltării competențelor digitale și aplicarea metodelor inovative de predare în mediul online

Asistență socială

PUNCTE TARI

Existența unor infrastructuri adecvate oferirii serviciilor de asistență socială (cantină de ajutor social, Centrul de Zi pentru Persoane Vârstnice, Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice, Locuința protejată Gabriela, servicii de îngrijire a persoanelor cu dizabilități la domiciliu, Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice, servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane adulte cu dizabilități, Centrul de zi pentru recuperare copii cu dizabilități Sfântul Nectarie, Centrul de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viață Sfânta Ana, Servicii facilitare comunitară)

Preocuparea mediului ONG local pentru susținerea proiectelor dedicate îmbunătățirii serviciilor de

PUNCTE SLABE

Se observă un număr ridicat de familii în care părinții sunt plecați în străinătate, astfel că se înregistrează și un număr ridicat la copii cu risc de separare de părinți

Peste 7% din populația municipiului Făgăraș intră în categoria comunităților dezavantajate, această cifră ținând cont doar de datele oficiale

Fenomenul de îmbătrânire populației se accentuează, astfel că în viitor se întrevide creșterea numărului de persoane vârstnice care necesită servicii sociale

Nevoia de informare adecvată a beneficiarilor potențiali despre oferta de servicii sociale și despre drepturile acestora

asistența socială (Asociația Rromilor din Făgăraș, Fundația Comunitară "Țara Făgărașului")

Se observă nevoia de extinderii posibilităților de acces la locuințe sociale

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Posibilitatea atragerii de finanțări nerambursabile pentru dezvoltarea serviciilor sociale și a infrastructurii de asistență socială.</p> <p>Implicarea activă a beneficiarilor, acolo unde este posibil, în special în cazul beneficiarilor de VMG, în activități care să contribuie la incluziunea acestora și ieșirea din starea de vulnerabilitate și dependența de serviciile sociale</p> <p>Reducerea presiunii asupra sistemului public de asistență socială prin încheierea de parteneriate cu furnizorii privați de servicii sociale.</p>	<p>Rata de îmbătrânire demografică și coeficientii de dependență a persoanelor tinere/vârșnice în creștere indică o creștere a numărului de persoane potențiale beneficiare de servicii de asistență socială.</p> <p>Creșterea numărului de beneficiari de servicii sociale pe unele categorii (copiii proveniți din familii cu părinți plecați la muncă în străinătate)</p> <p>Lipsa de personal și eficiența slabă a anchetelor sociale ar putea duce la servicii sociale ineficiente</p>

Sănătate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Autoritățile publice locale au realizat consecvent investiții în modernizarea infrastructurii medicale din cadrul spitalului municipal.</p> <p>Numărul de cabinete medicale școlare, cabinete stomatologice, cabinete de specialitate și laboratoare medicale a crescut în ultimii 5 ani.</p> <p>Efectivele de specialiști medicali la nivelul municipiului Făgăraș sunt în creștere, fapt ce oferă populației acces mai facil la servicii medicale specializate.</p>	<p>Capacitate instituțională insuficient dezvoltată la nivel local și lipsa politicilor coerente trans-sectoriale și a cooperării;</p> <p>Evoluția numărului de locuitori ce revin unui medic de familie în municipiul Făgăraș este în creștere față de nivelul anului 2015, grație scăderii numărului de medici de familie la nivel local.</p> <p>Lipsa dezvoltării unor servicii de telemedicină sau a campaniilor de prevenție, cu rol în diminuarea apariției problemelor medicale</p> <p>Inexistența unui cabinet stomatologic de urgență la nivel municipal</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Existența de fonduri guvernamentale și europene dedicate sistemului medical, pentru crearea/reabilitarea/modernizarea dotărilor și pentru realizarea de campanii de medicină preventivă în rândul populației.</p> <p>Schimbări ale politicii, cum ar fi servicii ambulatorii și de îngrijire de zi, care ar putea conduce la o utilizare mai eficientă a resurselor</p> <p>Creșterea accesibilității asistenței medicale prin integrarea sistemului de telemedicină și stabilirea unor centre permanente echipate și personal adecvat</p>	<p>Evoluția pandemiei de COVID – 19. Restrângerea accesului la servicii de sănătate pentru bolnavii cronici, în contextul redirectionării eforturilor din domeniul sănătății pentru combaterea pandemiei.</p> <p>Evoluția numărului de locuitori ce revin unui medic de familie, în municipiul Făgăraș, este de creștere și poate determina încărcarea sistemului de sănătate, restrângerea accesului la servicii de sănătate și scăderea eficienței acestora;</p> <p>Incidența ridicată la nivel județean a bolilor aparatului respirator și tumorilor ca urmare a unui stil de viață nesănătos</p>

Cultură, turism și petrecerea timpului liber

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Existența unui patrimoniu cultural-istoric bogat, obiective incluse în patrimoniul mondial UNESCO, monumente de importanță națională, monumente istorice și de artă medievală, tradiții și obiceiuri ale diferitelor naționalități, structuri sătești istorice bine păstrate, urmele de vestigii din istoria Transilvaniei: cetăți, biserici, muzee;</p> <p>Diversitatea etnică și multiculturalitatea – expresia activității comunităților română, germană și maghiară în principal;</p> <p>Preocupări din partea actorilor locali (CNIP, mediul ONG) pentru conservarea tradițiilor locale și promovarea culturii tradiționale autentice în zonele etnofolclorice ale microregiunii;</p> <p>Existența unor evenimente culturale de anvergură, care atrag vizitatori și din alte localități (Zilele Făgărașului, Ceapa de aur, festivaluri de muzică).</p> <p>Potențial turistic natural și antropic, cu posibilități de valorizare a obiectivelor pe parcursul întregului an</p> <p>Pondere mare a turiștilor străini din totalul turiștilor care vizitează anual zona</p> <p>Investiții în desfășurare pentru îmbunătățirea opțiunilor de practicare a sporturilor și petrecere a timpului liber</p>	<p>O insuficientă cunoaștere și promovare integrată a istoriei și valorilor locale ale comunității și arealului Țării Făgărașului</p> <p>Ofertă scăzută în ceea ce privește posibilitățile de agrement la nivel municipal</p> <p>Numărul redus al programelor de instruire pentru turism și neadaptarea celor existente la nisele de piață</p> <p>Inexistența unor structuri explicative în proximitatea monumentelor sau a unor ghiduri (audio/video) în mai multe limbi</p> <p>Lipsa unei strategii pe termen lung în domeniul cultural</p> <p>Orășul nu este perceput ca o destinație turistică în sine, Cetatea Făgăraș fiind principalul obiectiv care susține un număr ridicat de turiști.</p> <p>Cel mai practicat tip de turism în municipiul Făgăraș este cel de scurtă durată, fapt ce indică o performanță turistică scăzută în ceea ce privește sederea vizitatorilor.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Existența oportunităților de finanțare pentru restaurarea clădirilor aflate în proprietatea administrației publice locale.</p> <p>Dezvoltarea unor proiecte europene ("trasee culturale") care ar permite intrarea în circuitul turistic a unor obiective de patrimoniu (bisericele fortificate)</p> <p>Dezvoltarea ecoturismului, în special, în zona montană (Munții Făgăraș) poate ajuta municipiul Făgăraș din punct de vedere al atractivității spațiilor de cazare pentru pasionații de drumeții</p> <p>Susținerea evenimentelor culturale cu caracter de unicitate și periodicitate (Festivalul medieval de la Cetatea Făgăraș)</p> <p>Valorificarea și din punct de vedere turistic a monumentelor culturale existente precum și a tradițiilor folclorice și îmbunătățirea ofertei culturale</p>	<p>Riscul ca așteptările vizitatorilor să nu fie îndeplinite, fie pe fondul ofertei de resurse turistice existente, fie din cauza infrastructurii conexe.</p> <p>Absența resurselor financiare suficiente pentru restaurarea monumentelor poate afecta starea de conservare și de protecție a patrimoniului local din zonă</p> <p>Ocuparea treptată a spațiului culturii tradiționale de către elementele moderne poate duce la estomparea identității culturale</p> <p>Promovarea unor servicii de turism neadecvate și slabe calitativ</p> <p>Lipsa coeziunii / comunicării între autoritățile locale în privința programelor comune axate pe dezvoltarea turismului</p> <p>Salariile scăzute ale personalului implicat în gestionarea și administrarea obiectivelor culturale pot conduce la scăderea numărului de specialiști din acest domeniu</p>

MOBILITATE URBANĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>În ansamblu, nivelul de serviciu al rețelei rutiere și intersecțiilor este unul satisfăcător, fenomenul de congestie fiind în principal cauzat doar de creșterea valorilor pentru traficul de tranzit.</p> <p>Numărul parcarilor rezidențiale amenajate a crescut la nivel municipal</p> <p>Calitatea infrastructurii pietonale este una medie la nivelul municipiului</p> <p>Centrul municipiului Făgăraș are un indice de accesibilitate foarte bun, putând fi accesat în maxim 15 minute cu bicicleta din orice punct al orașului.</p> <p>Se constată o ușoară scădere a numărului de accidente după anul 2017.</p> <p>La nivel municipal, cota modală pentru mobilitate alternativă este de aproximativ 28%</p>	<p>În prezent municipiul Făgăraș nu dispune de o alternativă pentru traficul de tranzit, astfel că toate vehiculele care tranzitează Făgărașul pe relația Brașov – Sibiu trec prin centrul localității.</p> <p>Transportul public local este insuficient dezvoltat la momentul realizării analizei, acesta fiind format doar din 2 trasee, care nu sunt atractive pentru rezidenți din cauza cadenței scăzute.</p> <p>Numărul parcarilor rezidențiale este insuficient astfel că în continuare se realizează parcări neregulate, care stânjenesc deplasările pietonale</p> <p>Deplasările pietonale sunt de multe ori stânjenite de calitatea spațiului pietonal, în special pe străzile secundare, sau de alte obstacole de pe trotuar și nu există la nivel municipal spații ample pietonale în afara Parcului Regina Maria.</p> <p>Infrastructura dedicată deplasărilor cu bicicleta este slab dezvoltată la nivel municipal.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Legături feroviare facile către alte centre urbane din regiune (ex. Brașov, Sibiu).</p> <p>Disponibilitatea programelor de cercetare / schimb de experiență / bune practici (ex. Urbact, UIA, Interreg Europe), ce vizează inclusiv proiecte de mobilitate urbană.</p> <p>Disponibilitatea liniilor de finanțare dedicate mobilității urbane durabile pentru perioada de programare următoare prin Programul Operațional Regional și Planul Național de Redresare și Reziliență.</p> <p>Implementarea proiectelor mari de infrastructură propuse prin Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030, ce vor conduce la creșterea accesibilității către / dinspre municipiul Făgăraș – autostrada A13 Brașov – Făgăraș – Sibiu.</p>	<p>Creșterea nivelului de trai la nivel național atrage după sine tendința de creștere a indicelui de motorizare, ceea ce implică o cerere mai mare pentru infrastructură de transport și spațiu pentru parcări.</p> <p>Conexiunile facile cu țări mai dezvoltate contribuie la acutizarea migrației forței de muncă, în special a tinerilor, către acestea.</p>

MEDIU ȘI UTILITĂȚI PUBLICE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Rețelele de apă potabilă și canalizare asigură un grad de deservire de peste 98%</p> <p>Acoperire bună a rețelelor de telecomunicații</p> <p>3 situri Natura 2000 aflate pe teritoriul UAT Făgăraș, în cadrul cărora se păstrează se</p>	<p>Existența unor situri contaminate și potențial contaminate în zona fostei platforme chimice din municipiu</p> <p>Infrastructura pentru managementul deșeurilor este deficitară, iar rata de colectare selectivă a deșeurilor este de sub 10%</p>

păstrează biodiversitatea speciilor de plante și animale specifice zonei

Sistemul de iluminat public se afla într-un proces amplu de modernizare

Stația de epurare funcționează doar la 20% din capacitate

Poluarea apelor și a solului cu diferite tipuri de deșeuri (plastic, PVC, rumeguș)

Pondere redusă a clădirilor reabilitate termic / eficientizate energetic

Evoluție ascendentă a consumului mediu de gaze naturale per cap de locuitor la nivel de UAT (de la 240 la 313 mc/loc)

Suprafata de spații verzi disponibile publicului larg este redusă (16 mp/ locuitor în prezent)

Infrastructura de producție a energiei termice este supradimensionată, iar la nivel municipal există o rețea de distribuție nefolosită, care ar putea ajuta la reducerea costurilor de producție prin funcționarea a unui număr mai redus de centrale termice.

Expunere și vulnerabilitate ridicată la producerea unui seism cu magnitudine ridicată, mai ales în contextul fondului construit învechit, incomplet expertizat și neconsolidat

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Încadrarea în zona III de radiație solară (potențial mediu de utilizare a energiei solare).</p> <p>Implementarea unor investiții pe fonduri europene care să contribuie la reducerea efectelor negative ale poluării aerului (inclusiv poluarea fonică).</p> <p>Schimbările climatice pot duce la creșterea, în viitor, a potențialului de utilizare a energiei solare.</p> <p>Finanțarea proiectelor de investiții ce vizează ameliorarea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale, clădirilor publice administrative sau a sistemului de iluminat public</p>	<p>În lipsa unor capacități proprii de producție a energiei electrice, municipiul Făgăraș este vulnerabil la disfuncțiile apărute în domeniul energetic.</p> <p>Municipalitatea și alți actori implicați în gestiunea deșeurilor pot fi sancționați în cazul în care nu respectă țintele asumate cu privire la gestiunea deșeurilor, ținte impuse de Uniunea Europeană.</p> <p>Necesar financiar mare pentru realizarea de lucrări de ameliorare a situației terenurilor contaminate din incinta fostului combinat chimic</p> <p>Întârzierile apărute în cadrul achizițiilor pentru implementarea proiectelor de îmbunătățire a infrastructurilor de utilități pot conduce la pierderea finanțărilor existente (ex: lucrări de modernizare pentru stația de epurare)</p>

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Procesul de transparență la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș este în continuă îmbunătățire, însă unele limitări persistă.</p> <p>Se remarcă un răspuns rapid, în termenul legal, în privința răspunsurilor la solicitările de informații.</p> <p>Dezbaterile publice organizate de municipalitate sunt reduse atât ca număr, cât și ca participare a cetățenilor.</p> <p>În perioada 2019-2021, municipalitatea a alocat 7.5 milioane RON pentru investiții de capital și cheltuieli cu fonduri FEN, ceea ce corespunde a 14% din</p>	<p>Publicarea seturilor de date detinute de instituție este în continuare în format non-deschis și fără a fi amplasate intuitiv pe pagina web și nu asigură o transparență adecvată.</p> <p>Gradul de implicare al cetățenilor în procesul de decizie la nivel local este scăzut.</p> <p>Lipsa unui plan de formare continuă a personalului în domeniile specifice activității curente</p>

sumele alocate cheltuielilor de capital din surse proprii.

Se află în licitație un proiect amplu de realizarea a unei baze de date GIS pentru Cadastru

La nivel municipal există o aplicație dedicată, "Făgăraș City App", pe care cetățenii o pot utiliza pentru a găsi informații și face sesizări în legătură cu problemele din oraș

Primăria Municipiului Făgăraș organizează periodic un proces de bugetare participativă pentru inițiative cetățenești

Există un deficit de personal și spații administrative la nivelul Primăriei Făgăraș

Interacțiunea cu cetățenii în format digital este scăzută, inclusiv după finalizarea proiectului de digitalizare ("Administrație cu cetățenii")

La nivelul administrației publice locale se observă nevoia îmbunătățirii infrastructurii IT în vederea creșterii calității serviciilor publice (timp de răspuns, eficiență, acces online etc.)

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Cresterea veniturilor municipalității ca urmare a alocațiilor crescute aferente proiectelor europene nerambursabile din perioada 2021-2027, respectiv prin intermediul Planului Național de Redresare și Reziliență cu proiecte eligibile până în anul 2026.</p> <p>Cresterea încrederii agenților economici în perspectivele de creștere economică ce s-ar traduce prin derularea de noi investiții la nivel local.</p> <p>Posibilitatea de a beneficia de soluții inovative pentru îmbunătățirea transparenței autorității publice locale și publicarea de date deschise.</p> <p>Cresterea gradului de digitalizare a administrației publice locale prin adaptarea de soluții generate de inițiativele naționale, europene sau internaționale.</p> <p>Accesarea programelor de digitalizare ce vor fi disponibile ca parte a Planului Național de Redresare și Reziliență.</p>	<p>Efectele pandemiei de COVID-19 pot genera noi presiuni economice și o nevoie accentuată de resurse financiare adiționale la nivel central pentru acoperirea cheltuielilor.</p> <p>Lansarea întârziată a axelor CFM 2021-2027 pentru administrațiile locale ce poate genera întârzieri semnificative în contractarea, implementarea și rambursarea fondurilor destinate proiectelor FEN.</p> <p>Concurență foarte ridicată din partea altor municipii și zone metropolitane din regiune pentru investiții la nivel regional.</p>

Diagnostic

Municipiul Făgăraș se confruntă cu o tendință demografică negativă din ce în ce mai, fapt care produce efecte în ceea ce privește intensitatea activităților economice și culturale la nivel local. Din cauza poziționării între doi poli de importanță națională din punct de vedere al dezvoltării economice (Brașov și Sibiu), municipiul înregistrează un exod al tinerilor și forței de muncă tinere, astfel că întreprinderile locale au dificultăți în a angaja personal calificat, iar mediul antreprenorial nu prezintă o efervescență la fel de mare comparativ cu media urbană județeană.

În plus, o problemă importantă la nivel municipal rămâne zona din sud, unde se regăsește platforma fostului combinat chimic, cu terenuri contaminate și clădiri aflate într-o stare avansată de degradare. Având în vedere că întreaga suprafață, de circa 450-500 ha prezintă probleme de mediu, administrația publică nu a avut capacitatea financiară pentru implementarea unor acțiuni de decontaminare sau lucrări de reconversie, cu toate că nevoia pentru acestea este una urgentă. Așadar, dezvoltarea teritorială a zonelor de locuit și industriale s-a oprit la limita străzii Ciocanului, cu toate că această zonă prezintă un potențial mare din punct de vedere economic (industrial, servicii și turistic).

Pe de altă parte, la nivel municipal se regăsesc și comunități marginalizate / cu nevoi sociale diverse însemnate ca număr, fapt care a condus la un anumit grad de segregare teritorială în funcție de posibilitățile financiare și materiale ale populației. Acest lucru a condus la anumite zonele periferice de locuire din municipiu (ex: cartierele Galați sau Colonia Combinat) să prezinte o imagine urbană și socială foarte diferită față de zona centrală sau cartierele rezidențiale din proximitatea centrului. În acest sens, administrația publică, alături de direcțiile specializate în

asistență socială, face eforturi în vederea acordării de ajutor sub formă materială sau financiară, însă pentru dezvoltarea acestor comunități sunt necesare proiecte integrate de educare, formare și implicare în societate.

Serviciile publice de la nivel municipal prezintă un nivel bun de funcționare, iar administrația publică a implementat și a pregătit pentru următoarea perioadă de programare a fondurilor nerambursabile o serie de proiecte de investiții semnificative pentru domeniile învățământului și sănătății. Astfel, pe de-o parte, tinerii vor resimți o creștere a calității spațiilor educative, atât în ce privește urmarea unui profil teoretic, cât și unul tehnic/profesional, iar pe de altă parte, adulții și bătrânii vor avea acces la servicii medicale îmbunătățite.

Accesul în teritoriu către serviciile și locațiile de interes pentru comunitate este unul bun, dimensiunea municipiului Făgăraș neimpunând timpi mari de deplasare. Cu toate acestea, la nivel local se observă nevoia în primul rând a realizării unei variante ocolitoare pentru tranzit, iar în al doilea rând a reabilitării unor căi rutiere și pietonale în vederea creșterii siguranței deplasărilor. Fiind un pol economic zonal, se observă și nevoia unui sistem de transport public care să asigure atât o conectivitate intraurbană bună, ci și una extraurbană facilă față de UAT-urile din Zona Urbană Funcțională.

Din punct de vedere al locuitorilor, Făgăraș este un municipiu liniștit, cu toate că prezintă un nivel de trafic rutier însemnat în zona centrală și spații urbane verzi în general mici sau puține locuri de petrecere a timpului liber. Caracterul turistic al orașului, mediul ONG activ și instituțiile culturale au menținut un nivel mediu de vitalitate culturală, cu toate că Cetatea Făgărașului are un potențial și mai mare de promovare, de atragere a turiștilor sau de organizare a unor evenimente mari.

Nu în ultimul rând, prin prisma necesităților din municipiu, administrația publică locală este orientată spre atragerea de investiții noi sau finanțări nerambursabile, fapt ce se observă și în teritoriu prin schimbarea imaginii urbane a anumitor zone (ex: zona centrală, străzile ce asigură conectivitatea nord-sud în UAT). Mai mult, având în vedere dezvoltarea accelerată a domeniului IT&C la nivel european, Primăria Municipiului Făgăraș s-a orientat către implementarea și pregătirea cât mai multor inițiative de servicii publice digitale, astfel că în următorii 5 ani este de așteptat ca activitatea administrativă să cunoască o creștere a eficienței și a nivelului de comunicare cu cetățenii.

10. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE

Municipiul Făgăraș în 2027 este principalul pol de dezvoltare din Țara Făgărașului (și la nivelul Zonei Urbane Funcționale Făgăraș), fiind atractiv pentru persoanele calificate la nivel zonal și tineri prin prisma diversității de activități economice, culturale, educative și artistice.

Este un oraș fortificație, cunoscut în rândul turiștilor în special pentru patrimoniul cultural de importanță națională "Cetatea Făgărașului", poziționarea geografică centrală pe harta României și serviciile ospitaliere de calitate.

Fundamentul de dezvoltare al municipiului este comunitatea implicată, care dispune de facilități publice moderne, servicii digitalizate, spații verzi ample și posibilități economice diversificate (din domeniile industriei prelucrătoare și sectoarelor culturale și creative) grație regenerării urbane și reconversiei vechii platforme chimice din municipiu.

La nivelul anului 2027, municipiul Făgăraș are un mediu de afaceri local dinamic și activ, favorabil investițiilor și care atrage în mod constant investitori din domenii diverse. Orașul își valorifică potențialul economic în domeniile industriale prezente și sectoarelor culturale și creative, sprijinit de conexiunile rapide în teritoriu. Concentrarea resurselor către sprijinirea producătorilor locali și deschiderea către noi piețe de desfacere permit diversificarea economiei locale, favorizând crearea de locuri de muncă atractive, în special prin dezvoltarea parcului industrial în spațiul fostei platforme chimice.

De asemenea, municipiul prezintă o stagnare a tendințelor demografice anterioare, reușind să păstreze un număr relativ constant de locuitori, ca urmare a îmbunătățirii performanțelor sectorului economic și a dezvoltării unor dotări și servicii publice eficiente:

- Infrastructura de sănătate se bazează pe serviciile moderne oferite de Spitalul Municipal "Dr. Aurelian Tulbure", dotat cu echipamente performante și susținut de personalul medical specializat. În plus, cadrele medicale din municipiu lucrează activ la prevenirea apariției bolilor în rândul comunității utilizând serviciile digitale inteligente.
- Sistemul de învățământ local asigură o tranziție facilă a tinerilor în câmpul forței de muncă prin servicii moderne de educație și de consiliere și orientare în carieră, bazându-se pe resurse materiale moderne și personal calificat.
- Orașul își dezvoltă o rețea de spații verzi și spații publice moderne. Este un municipiu vibrant, cu opțiuni variate de petrecere a timpului liber, de participare la evenimente culturale și la evenimente sportive, care sunt promovate în mod constant, creativ și adaptat din perspectiva modalităților și canalelor de comunicare pentru diferitele categorii de vârstă.
- Zona centrală este revitalizată și dispune de o gamă variată de activități și dotări de interes public, respectiv de dotări socio-culturale atractive, destinate tuturor categoriilor de utilizatori, dezvoltate în relație cu rețeaua de spații publice și spații verzi.
- Copiii, adulții, vârstnicii și grupurile defavorizate sunt susținute prin intermediul serviciilor sociale dedicate tuturor tipurilor de nevoi specifice. Centrele sociale au capacități adaptate nivelului de cerere și asigură servicii integrate.

Municipiul Făgăraș se caracterizează printr-o bună conexiune la rețeaua națională de drumuri și căi ferate. Localizarea autostrăzii A3/13 Brașov – Sibiu în imediata apropiere a orașului și legăturile sale cu celelalte drumuri de viteză asigură conexiuni optime cu toate centrele urbane importante

din regiune și din țară. Această conectivitate, cât și localizarea în centrul geografic al țării face din Făgăraș un important centru turistic la nivelul regiunii, iar varianta ocolitoare și întregul sistem rutier extins asigură un acces facil la unitățile de producție, în special pentru traficul greu. Sistemul de transport al municipiului Făgăraș este constituit în așa fel încât să prioritizeze și să încurajeze deplasările nepoluante – în special mersul pe jos și cu bicicleta, mai ales ținând cont de dimensiunile reduse ale localității și ușurința cu care pot fi accesate oportunitățile de muncă, educație sau loisir. Această configurație este vizibilă în mod special pe străzile secundare, unde traficul auto este calmat și subordonat traficului pietonal care are alocat un spațiu generos, dar și pe arterele principale ale orașului. Mersul cu bicicleta reprezintă cel mai important mod de deplasare la nivelul orașului, fiind recunoscut ca fiind eficient, atractiv și sănătos de o mare parte din locuitorii și vizitatorii orașului. Modul de configurare al rețelei de transport și al spațiului public face ca municipiul Făgăraș să fie parte din rândul orașelor care tind să devină „carbon neutral” și care ating „Vision 0” – niciun deces cauzat de accidente rutiere.

Factorii de mediu la nivelul municipiului au o calitate superioară, oferind locuitorilor și turiștilor Făgărașului impresia unui oraș curat și relaxat, în care primează grija față de natură. Platforma chimică din sudul localității este acum transformată, fiind un spațiu utilizat într-o manieră inteligentă pentru susținerea dezvoltării locale. De asemenea, populația este deservită în totalitate de rețele tehnico-edilitare moderne și eficiente, iar administrația locală este un exemplu la nivel regional în ceea ce privește eficientizarea energetică.

Totodată, este un municipiu inteligent, apreciat pentru calitatea vieții, condus printr-o guvernare locală responsabilă și deschisă către cetățeni. Societatea civilă este activă în dezvoltarea centrului urban într-o manieră sustenabilă, echilibrată și bine organizată. În plus, administrația publică locală este caracterizată printr-o performanță digitală crescută. Aceasta are la dispoziție o serie de servicii publice electronice integrate, adaptate transformărilor digitale, care facilitează interacțiunea digitală rapidă dintre cetățeni și autoritatea publică.

11. OBIECTIVE

11.1. OBIECTIVUL STRATEGIC 1 - MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ – CENTRU POLARIZATOR PENTRU ȚARA FĂGĂRAȘULUI, CU MEDIU ECONOMIC DIVERSIFICAT, BAZAT DE VALORIFICAREA RESURSELOR LOCALE

În anul 2027, municipiul Făgăraș își consolidează poziția de centru economic zonal, cu o economie locală antrenată de marile companii, în strânsă colaborare cu IMM-urile locale și alți actori relevanți pentru asigurarea unei dezvoltări bazate pe cooperare și competență. Companiile mari din domeniul industrial reprezintă motoare economice prin oferirea unui număr mare de locuri de muncă. IMM-urile și antreprenorii valorifică specificul local și resursele existente în alte domenii – cultură, turism, patrimoniu, iar serviciile și spațiile publice performante contribuie la atractivitatea orașului pentru tineri. Antreprenoriatul este promovat ca oportunitate de carieră și susținut de o infrastructură adecvată, valorificând potențialul educațional în domeniile tehnice și de servicii. Colaborarea intersectorială consolidează poziția de centru zonal de competență, prin asigurarea dialogului și a parteneriatelor pentru valorificarea sinergiilor dintre sistemul de educație local, forța de muncă și angajatori. Toate acestea se vor operaționaliza prin următoarele direcții de acțiune:

- D1.1. Sprijinirea antreprenoriatului la nivel local
- D1.2. Economie diversificată și atractivă pentru forța de muncă

11.2. OBIECTIVUL STRATEGIC 2 - CENTRU URBAN CU SERVICII PUBLICE PERFORMANTE, CALITATE RIDICATĂ A LOCUIRII ȘI COMUNITATE IMPLICATĂ ÎN VIAȚA CULTURALĂ

- **OSp2.1. Servicii de învățământ performante, dedicate dezvoltării echilibrate a tinerilor**

Obiectivul are în vedere dezvoltarea echilibrată a serviciilor de învățământ disponibile la nivel local prin îmbunătățirea infrastructurii și facilităților disponibile, modernizarea laboratoarelor și atelierelor didactice (în special pentru învățământul profesional și tehnic) și creșterea nivelului de specializare al profesorilor. În plus, se pune un accent crescut asupra activităților de orientare în carieră, în acest sens centrul PRIMOHUB, alături de resursa umană specializată din școli, având un rol esențial pentru informarea și consultarea elevilor și părinților acestora. Acest obiectiv specific are în vedere două direcții de acțiune:

- D2.1.1 Modernizarea infrastructurii educaționale la nivelul municipiului Făgăraș
- D2.1.2 Asigurarea accesului populației în mod echitabil la servicii performante și atractive de educație în municipiul Făgăraș
- **OSp2.2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a prevenției bolilor și dezvoltarea infrastructurii medicale**

În anul 2027, toți cetățenii din municipiul Făgăraș au acces la servicii medicale de înaltă calitate, de la asistența medicală primară la serviciile specializate. Infrastructura de sănătate pune la dispoziția cetățenilor unități medicale modernizate și dotate cu echipamente de specialitate. Serviciile de tratament și îngrijire sunt adaptate la nevoile cetățenilor și sunt desfășurate în condiții

potrivite. Cadrele medicale sunt performante și beneficiază de oportunități de aprofundare a cunoștințelor și dezvoltare în cadrul instituțiilor sanitare. De asemenea, digitalizarea serviciilor susține prevenția apariției bolilor la nivelul comunității tinere și adulte, și asigură un acces crescut seniorilor către sfaturi medicale de specialitate.

- **OSp2.3. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială și a gradului de incluziune a persoanelor din comunități dezavantajate**

Prin intermediul acestui obiectiv, autoritățile locale au în vedere asigurarea unor servicii de incluziune socială a persoanelor vulnerabile, care trebuie considerată o investiție în capitalul uman, cu impact social pozitiv pe termen lung. Prin investiția în dezvoltarea sistemului de servicii sociale se contribuie la dezvoltarea capitalului uman și, prin aceasta, la creșterea calității vieții și la sporirea atractivității municipiului Făgăraș. În plus, se are în vedere dezvoltarea serviciilor sociale existente la nivel municipal, în parteneriat cu mediul ONG local și instituțiile acreditate, cu scopul creșterii accesului și posibilităților de oferire a acestui tip de servicii.

- **OSp2.4. Creșterea notorietății și vitalității culturale a municipiului Făgăraș**

Prezentul obiectiv are ca scop consolidarea identității municipiului drept o destinație atractivă, exploatând la maximum potențialul cultural-turistic al municipiului Făgăraș. Valorificarea sustenabilă a resurselor de patrimoniu cultural și natural contribuie la sporirea notorietății municipiului Făgăraș, la creșterea calității vieții comunității locale precum și la îmbunătățirii imaginii urbane a acestuia, astfel încât orașul să devină din ce în ce mai atractiv și pentru turiști sau (viitorii) locuitori. Acest obiectiv va fi operaționalizat prin următoarele direcții de acțiune:

- D2.4.1 Sprijinirea evenimentelor și inițiativelor culturale și sportive
- D2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii culturale și a patrimoniului

11.3.OBIECTIVUL STRATEGIC 3 – MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ – CENTRU URBAN ORIENTAT CĂTRE MOBILITATEA SUSTENABILĂ A LOCUITORILOR

Intervențiile prevăzute în cadrul acestui obiectiv vizează mai multe paliere ale mobilității urbane, precum extinderea infrastructurii majore și realizarea unei conectivități facile la nivel local prin dezvoltarea serviciilor de transport public local și periurban, extinderea rețelei de piste de biciclete, și îmbunătățirea serviciilor de parcare din municipiu. Se are în vedere ca la nivelul zonelor de locuit, circulația să se realizeze preponderent pietonal, cu străzi configurate după conceptul „living streets”. Acest obiectiv va fi operaționalizat prin intermediul următoarelor obiective specifice și direcții de acțiune:

- OSp 3.1 Infrastructură rutieră modernă, ce asigură un nivel bun de conectivitate
  - D 3.1.1 Infrastructură rutieră adecvată asigurării tranzitului facil și deplasărilor rutiere în municipiul Făgăraș
- OSp 3.2 Susținerea mijloacelor alternative de mobilitate
  - D3.2.1 Îmbunătățirea accesului la servicii de transport public și asigurarea intermodalității
  - D3.2.2 Creșterea siguranței rutiere prin susținerea mobilității alternative

11.4. OBIECTIVUL STRATEGIC 4 - MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ – CENTRU URBAN CU IMPACT REDUS ASUPRA MEDIULUI

Obiectivul strategic abordează principalele nevoi identificate la nivelul municipiului Făgăraș în ceea ce privește calitatea mediului, managementul schimbărilor climatice și asigurarea infrastructurii tehnico-edilitare. Primul obiectiv specific răspunde problemelor privind nevoia de îmbunătățire a sistemului de management al deșeurilor și necesitatea dezvoltării spațiilor verzi disponibile cetățenilor astfel încât să se bucure de o calitate mai ridicată a factorilor de mediu, luând în considerare și nevoia de reconversie a terenurilor de pe amplasamentul vechii platforme chimice. Al doilea obiectiv specific vizează disfuncțiile identificate cu privire la calitatea și nivelul de deservire al infrastructurilor tehnico-edilitare, pentru care este nevoie de intervenții rapide în anumite cazuri, dar și de proiecte de anvergură.

- OSp4.1 Îmbunătățirea calității factorilor de mediu
  - D4.1.1 Dezvoltarea rețelei verde/albastră la nivel municipal și combaterea efectelor schimbărilor climatice
  - D4.1.2 Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor
- OSp4.2 Sisteme de utilități publice eficiente și cu nivel de deservire ridicat pentru o comunitate orientată spre reducerea consumului energetic
  - D4.2.1 Dezvoltarea sistemelor de utilități în municipiul Făgăraș
  - D4.2.2 Creșterea eficienței energetice la nivelul municipiului Făgăraș

11.5. OBIECTIVUL STRATEGIC 5 - ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ PERFORMANȚĂ, DESCHISĂ, TRANSPARENTĂ, CU SERVICII PUBLICE DIGITALE UȘOR DE UTILIZAT

Proiectele propuse în cadrul acestui obiectiv urmăresc creșterea capacității administrative a autorității publice locale. Eforturile în direcția creșterii capacității administrative vor viza formarea continuă a aparatului de specialitate, dezvoltarea serviciilor digitale la nivelul autorității publice locale, cât și îmbunătățirea capacității de implementare a proiectelor.

12. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
OBIECTIVUL STRATEGIC 1 - Municipiul Făgăraș – centru polarizator pentru Tara Făgărașului, cu mediu economic diversificat, bazat de valorificarea resurselor locale						
D1.1. Sprijinirea antreprenoriatului la nivel local						
1	Sprijinirea promovării și comercializării produselor cu specific local	idee	2027	-	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, agenți economici
2	Dezvoltarea și diversificarea mediului antreprenorial din municipiul Făgăraș	idee	2027	5,000,000	POR Centru P1, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, agenți economici, Incubator de afaceri Făgăraș
3	Antreprenoriat și economie socială în municipiul Făgăraș	idee	2027	7,000,000	POEO P2/P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, AJOFM BV, agenți economici
D1.2. Economie diversificată și atractivă pentru forța de muncă						
4	Reconversia spațiilor platformei fostului Combinat Chimic Făgăraș în scopul revitalizării și extinderii Parcului Industrial Făgăraș	idee	2027	50,000,000	POR Centru P1, fonduri guvernamentale, buget CJ, buget local, buget privat	Primăria Făgăraș, agenți economici
5	Crearea unui grup de lucru strategic privind diversificarea economică în domenii de viitor	idee	2027	-	buget local	Primăria Făgăraș, agenți economici
6	Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru actorii locali din municipiul Făgăraș	idee	2027	7,000,000	POEO P2, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, agenți economici

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
7	Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii din municipiul Făgăraș	idee	2027	7,000,000	POEO P2, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, agenți economici, instituții de învățământ
OBIECTIVUL STRATEGIC 2 - centru urban cu servicii publice performante, calitate ridicată a locuirii și comunitate implicată în viața culturală						
OSp2.1. Servicii de învățământ performante, dedicate dezvoltării echilibrate a tinerilor						
D2.1.1 Modernizarea infrastructurii educaționale la nivelul municipiului Făgăraș						
8	Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea Colegiului Național "Radu Negru" Făgăraș	idee	2026	22.402.584	PNRR, POR Centru P6, buget local	Primăria Făgăraș
9	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Național "Doamna Stanca" (corp c1, c2), inclusiv creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei	cerere de finanțare depusă	2026	11.061.073	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș
10	Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea Colegiului Tehnic "Aurel Vijoli"	actualizare documentație tehnico-economică	2026	57.492.470	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș
11	Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea Grupului Școlar "Dr. Ioan Senchea"	actualizare documentație tehnico-economică	2026	57.492.470	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș
12	Reabilitare tabără școlară Lisa	idee	2024	15.000.000	POR Centru P7, buget local	Primăria Făgăraș
D2.1.2 Asigurarea accesului populației în mod echitabil la servicii performante și atractive de educație în municipiul Făgăraș						
13	Stimularea participării copiilor din municipiul Făgăraș la educația antepreșcolară și preșcolară	idee	2027	3.000.000	POEO P2, buget local	Primăria Făgăraș, unități de învățământ
14	Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la	idee	2027	3.000.000	POEO P4/P5	unități de învățământ, agenți economici, ISJ Brașov, Primăria Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
	provocările inovării și progresului tehnologic pentru persoanele din municipiul Făgăraș					
15	Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională în municipiul Făgăraș	idee		3.000.000	POEO P6, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, unități de învățământ, DAS Făgăraș
16	Dezvoltarea de cursuri opționale pe teme de interes pentru elevi (educație financiară, educație antreprenorială, robotică etc.)	idee	2024	-	fonduri proprii	instituții de învățământ
17	Realizarea de cursuri în vederea îmbunătățirii performanțelor școlare ale elevilor cu rezultate scăzute	idee	2030	400.000	fonduri proprii, fonduri ale Ministerului Educației	instituții de învățământ
18	Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic pentru persoanele din municipiul Făgăraș	idee	2025	2.000.000	POEO P5, buget local, alte surse	instituții de învățământ, Primăria Făgăraș
19	Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității în municipiul Făgăraș	idee	2027	2.000.000	POEO P9, buget local, alte surse	instituții de învățământ, Primăria Făgăraș
OSp2.2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a prevenirii bolilor și dezvoltarea infrastructurii medicale						
20	Consolidarea, reabilitarea și dotarea corpului maternitate din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș"	elaborare documentație tehnico-economică DALI	2026	20.000.000	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal
21	Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea corpului boli infecțioase din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș"	elaborare documentație tehnico-economică DALI	2026	20.000.000	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal
22	Extindere secție de hemodializa din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș"	elaborare documentație	2027	15.000.000	POS P2, PNRR, buget local	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
		tehnico-economica DALI				
23	Extinderea Spitalului Municipal "Dr. Aurel Tulbure" Făgăraș și transformarea acestuia în spital de urgență	idee	2027	150.000.000	POS P1	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal
24	Modernizare cabinete medicina școlară inclusiv pentru oferirea de servicii de asistență stomatologică	idee	2027	600.000	POS P2	Primăria Făgăraș, unitați de învățământ
25	Proiect de monitorizare a stării de sănătate a persoanelor vârstnice utilizând dispozitive inteligente	idee	2027	1.000.000	POR Centru, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, medici de familie
26	Campanii de promovare a sportului și stilului de viață sănătos (inclusiv prevenția bolilor) cu implicarea medicilor de familie	idee	2027	700.000	Buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
OSp2.3. Dezvoltarea serviciilor de asistență socială și a gradului de incluziune a persoanelor din comunități dezavantajate						
27	Construire locuințe nZEB pentru tineri din grupuri vulnerabile	Cerere de finanțare depusă	2026	3.693.550	PNRR	Primăria Făgăraș
28	Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității în municipiul Făgăraș (GAL)	idee	2027	30.000.000	POIDS P1	Primăria Făgăraș
29	Protejarea dreptului la demnitate socială prin asigurarea de condiții decente de locuit în municipiul Făgăraș	idee	2027	7.000.000	POIDS P2	Primăria Făgăraș
30	Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii din municipiul Făgăraș	idee	2027	2.000.000	POIDS P4	DAS Făgăraș
31	Servicii suport pentru persoane vârstnice din Municipiul Făgăraș / integrarea seniorilor în activități civice/sociale	idee	2027	5.000.000	POIDS P5	DAS Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate
32	Sprjin pentru persoanele cu dizabilități din municipiul Făgăraș	idee
33	Ajutorarea persoanelor defavorizate din municipiul Făgăraș	idee
34	Construirea de locuinte colective de tip ANL / locuinte sociale	idee
35	Reabilitare cantină socială	idee
36	Construirea unui centru de zi pentru persoane adulte sub 65 de ani cu nevoi sociale	idee
37	Construirea unui centru de urgență pentru victime ale violenței domestice	idee

OSp2.4. Creșterea notorietății și vitalității culturale a municipiului Făgăraș

D2.4.1 Sprijinirea evenimentelor și inițiativelor culturale și sportive

38	Crearea unui brand local și a unei strategii de marketing în vederea promovării integrate a municipiului și Țării Făgărașului	idee
39	Sprjinirea și promovarea activităților și evenimentelor culturale, artistice și sportive în municipiul Făgăraș	idee
40	Încurajarea și sprjinirea inițiativelor ce au în vedere valorificarea capitalului cultural, artistic și istoric al zonei Țării Făgărașului	idee
41	Cartarea și marcarea obiectivelor și traseelor turistice din zona Țării Făgărașului (hartă integrată disponibilă turiștilor, totemuri / panouri de informare, aplicație mobilă)	idee
42	Sprjinirea furnizării unor pachete turistice integrate, în parteneriat cu localitățile din proximitate	idee

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș
Centru polarizator al Zonei Urbane Functionale Făgăraș

Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
2027	3.000.000	POIDS P6	DAS Făgăraș
2027	1.000.000	POIDS P8	DAS Făgăraș
2027	30.000.000	ANL, alte surse	Primăria Făgăraș
2027	2.000.000	Buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
2027	3.000.000	Buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
2027	3.000.000	Buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
2024	400.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, mediul ONG, agenți economici
2030	800.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, mediul ONG, agenți economici
2027	800.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, mediul ONG, agenți economici
2025	600.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
2027	-	buget privat	agenți economici

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
43	Organizarea unui Târg internațional al industriei creative din Municipiul Făgăraș	idee	2027	1.000.000	ASF, alte surse	Primăria Făgăraș, mediul ONG, agenți economici
44	Regenerare urbana prin reconversia platformei industriale a Combinatului Chimic în „Muzeul Combinatului Chimic Făgăraș”	idee	2030	15.000.000	POR Centru P3, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
D2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii culturale și a patrimoniului						
45	Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al municipiului Făgăraș - ansamblul arhitectural Cetatea Făgărașului - castel și corp garda nord - corp garda sud și turn intrare poarta	idee	2027	21.213.227	POR Centru P8, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
46	Restaurarea și punerea în valoare a monumentului istoric Baia Comunală - centru cultural Municipiul Făgăraș	idee	2027	21.213.227	POR Centru P8, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
47	Consolidarea și diversificarea serviciilor culturale din municipiul Făgăraș în cadrul Centrului Cultural Sinagoga Făgăraș	idee	2030	5.000.000	Buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
OBIECTIVUL STRATEGIC 3 – Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor Țării Făgărașului						
OSp 3.1 Infrastructură rutieră modernă, ce asigură un nivel bun de conectivitate						
D 3.1.1 Infrastructură rutieră adecvată asigurării tranzitului facil și deplasărilor rutiere în municipiul Făgăraș						
48	Varianta de ocolire municipiul Făgăraș	în licitație proiectare și execuție	2025	61.037.486	POT2	Primăria Făgăraș
49	Construire șosea rapidă Făgăraș - Sibiu	Licitație CNAIR	2027	4.000.000.000	POT2 (ITI)	CNAIR, Primăria Făgăraș
50	Reabilitare, modernizare străzi/drumuri în municipiul Făgăraș	depus cerere de finanțare	2025	33.628.616	program Anghel Saligny, alte surse	Primăria Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
51	Creșterea accesibilității rețelei de străzi a orașului prin densificarea rețelei de străzi și deservirea noilor zone aflate în dezvoltare	idee	2030	120.000.000	Buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
52	Creșterea calității spațiului public urban prin re-proiectarea și modernizarea căilor de comunicații rutiere	idee	2030	4.000.000	Buget de stat, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
53	Dezvoltarea infrastructurii publice pentru încărcarea vehiculelor electrice	idee	2027	1.500.000	POR Centru, AFM, alte surse	Primăria Făgăraș
54	Amenajare parcări funcționale în zonele de interes public	idee	2030	2.200.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
55	Amenajare parcări rezidențiale	idee	2030	85.940.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
56	Amenajare parcări de scurtă durată în zonele publice de interes (Kiss & Ride)	idee	2027	470.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
	Amenajare parcări funcționale în zonele de interes public - Etapa 2	idee	2030	5.050.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
OSp 3.2 Susținerea mijloacelor alternative de mobilitate						
D 3.2.1 Îmbunătățirea accesului la servicii de transport public și asigurarea intermodalității						
57	Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 1	elaborare studii de specialitate și derulare proceduri de achiziție documentații tehnice	2026	26.756.137	POR Centru P4, PNRR, buget local, alte surse	ADI ZUF Făgăraș
58	Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 2	elaborare studii de specialitate și derulare proceduri de achiziție	2026	26.756.137	POR Centru P4, PNRR, buget local, alte surse	ADI ZUF Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
		documentații tehnice				
59	Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate NORD	idee	2026	94.000.000	POR Centru P4, PNRR, buget local, alte surse	ADI ZUF Făgăraș
60	Amenajare nod cu funcțiuni de transfer modal în Zona Str. Libertății	idee	2027	2.190.000	POR Centru 2021-2027 P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
61	Amenajare nod cu funcțiuni de transfer modal în Zona Gării	idee	2027	880.000	POR Centru 2021-2027 P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
62	Amenajare nod cu funcțiuni de transfer modal la intrarea în localitate pe DN1	idee	2027	2.190.000	POR Centru 2021-2027 P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
63	Achiziționarea de autobuze ecologice pentru asigurarea parcului necesar pentru serviciul de transport public de călători - Completare parc	idee	2030	15.000.000	buget local, alte surse	ADI ZUF Făgăraș
64	Asigurarea eficienței transportului public prin introducerea sistemelor inteligente de management - automate de vânzare (TVM), sistem electronic de taxare (e-ticketing), managementul flotei și informarea călătorilor - Etapa 2	idee	2030	10.060.068	buget local, alte surse	ADI ZUF Făgăraș
D3.2.2 Creșterea siguranței rutiere prin susținerea mobilității alternative						
65	Extinderea Coridorului central de mobilitate urbana și amenajare sistem de tip "Park and Ride"	idee	2027	26.000.000	POR Centru P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
66	Extinderea Coridorului industrial de mobilitate urbana	idee	2027	26.000.000	POR Centru P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
67	Extindere sisteme de management și monitorizare a traficului (ITS) în intersecțiile majore și la trecerile de pietoni importante	idee	2027	1.500.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, ADI ZM Făgăraș
68	Modernizarea intersecției prin măsuri de reconfigurare fizică (incluzând amenajări pentru creșterea confortului și siguranței traversării pietonilor și a deplasărilor cu bicicleta)	idee	2027	5.000.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
69	Amenajare coridoare de mobilitate urbană, în relație cu zonele turistice, de agrement și ansamblurile de locuințe prin amenajarea de străzi și piațete urbane, pietonale sau cu utilizare în comun ("shared-space")	idee	2027	30.000.000	POR Centru P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
70	Creșterea siguranței deplasărilor pietonale prin extinderea rețelei de trotuare	idee	2027	8.000.000	POR Centru P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
71	Realizarea unei infrastructuri conexe și sigure pentru deplasările cu bicicleta	idee	2027	8.000.000	POR Centru P4, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
72	Extinderea serviciului de închiriere biciclete (bike-sharing)	idee	2027	3.100.000	POR Centru, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
73	Amenajare spații pietonale, în relație cu zonele turistice, de agrement și ansamblurile de locuințe prin amenajarea de străzi și piațete urbane, pietonale sau cu utilizare în comun ("shared-space") - Etapa 2	idee	2030	20.704.621	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
74	Amenajare spații pietonale, în relație cu zonele turistice, de agrement și ansamblurile de locuințe prin amenajarea de străzi și piațete urbane, pietonale sau cu utilizare în comun ("shared-space") - Etapa 3	idee	2030	20.704.621	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș

OBIECTIVUL STRATEGIC 4 - Municipiul Făgăraș – centru urban cu impact redus asupra mediului

OSp4.1 Îmbunătățirea calității factorilor de mediu

D4.1.1 Dezvoltarea rețelei verde/albastre la nivel municipal și combaterea efectelor schimbărilor climatice

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
75	Regenerarea urbană a spațiilor publice și asigurarea siguranței și securității cetățenilor	idee	2027	13.075.894	POR Centru P3, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
76	Intervenții de îngrijire a spațiilor verzi și toaletare a arborilor	idee	2027	20.000.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
77	Amenajare/modernizare/extindere spații verzi la nivelul municipiului Făgăraș	idee	2027	13.075.894	POR Centru P3, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
78	Realizarea unui coridor verde-albastru pe paraul Berivoi între cartierul Combinat și Parcul Regina Maria	idee	2027	20.000.000	POR Centru P4/P3, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
79	Instalarea unui sistem de monitorizare a calității aerului	idee	2024	300.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
D4.1.2 Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor						
80	Modernizarea stației de sortare și a stației de transfer a deșeurilor și amenajarea unei stații de compost a deșeurilor biodegradabile în municipiul Făgăraș	idee	2025	5.000.000	PODD P1, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, Salco Serv, ADI ISO Mediu Brașov
81	Modernizarea infrastructurii sistemului de colectare a deșeurilor la nivelul municipiului Făgăraș (platforme inteligente de colectare, achiziția de autospeciale de colectare)	idee	2025	8.000.000	PODD P1, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, Salco Serv, ADI ISO Mediu Brașov
82	Campanie de conștientizare în rândul populației a importanței colectării selective sau reutilizării deșeurilor	idee	2027	2.000.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, Salco Serv, ADI ISO Mediu Brașov
83	Organizarea unui centru de colectare cu aport voluntar pentru deșeurile de construcții și voluminoase la nivelul municipiului Făgăraș	idee	2027	2.000.000	PODD P1, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, Salco Serv, ADI ISO Mediu Brașov
OSp4.2 Sisteme de utilități publice eficiente și cu nivel de deservire ridicat pentru o comunitate orientată spre reducerea consumului energetic						
D4.2.1 Dezvoltarea sistemelor de utilități în municipiul Făgăraș						

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
84	Program de amplasare a unor instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe acoperișurile clădirilor publice (Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal, institutii școlare)	idee	2027	2.000.000	POR Centru, buget local, alte surse	instituiții publice, operatori economici
85	Campanie de conștientizare a populației cu privire la efectele schimbărilor climatice și măsurile de combatere a acestora	idee	2030	2.000.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
86	Realizarea unei instalații de cogenerare de energie termică (biogaz / amestec gaze regenerabile) pe platforma vechiului combinat și conectarea acesteia la rețeaua de termoficare a municipiului	idee	2027	50.000.000	fonduri private, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, SPAET Făgăraș, operatori economici
87	Extinderea rețelelor de gaze naturale în zonele nedeservite din municipiul Făgăraș	idee	2030	10.000.000	fonduri private, alte surse	Operator gaze naturale
88	Extinderea și modernizarea rețelelor de apă și canalizare în municipiul Făgăraș	idee	2030	10.000.000	fonduri private, alte surse	Apă-Canal Sibiu
D4.2.2 Creșterea eficienței energetice la nivelul municipiului Făgăraș						
89	Campanie de conștientizare și educare privind reducerea consumului de energie și utilizarea energiei regenerabile	idee	2030	2.000.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
90	Creșterea eficienței energetice pentru clădirile rezidențiale din municipiul Făgăraș	idee	2027	15.000.000	POR Centru P3, buget local	Primăria Făgăraș
91	Creșterea eficienței energetice pentru clădirile publice din municipiul Făgăraș	idee	2027	25.000.000	POR Centru P3, buget local	Primăria Făgăraș
92	Extinderea și eficientizarea energetică a rețelei de furnizare publică din municipiul Făgăraș	DALI	2025	20.000.000	POR Centru P3, AFM, buget local	Primăria Făgăraș
OBIECTIVUL STRATEGIC 5 - Administrație publică performanță, deschisă, transparentă, cu servicii publice digitale ușor de utilizat						
93	Sistem Inteligent de Management Urban în Municipiul Făgăraș	cerere de finanțare depusă	2026	3.692.025	PNRR	Primăria Făgăraș

Nr.	Titlu program / proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat (RON)	Posibile surse de finanțare	Responsabili și posibili parteneri
94	Realizarea unor planuri de formare continuă a personalului pe compartimente	idee		-	buget local	Primăria Făgăraș
95	Consolidarea capacității personalului angajat prin participarea la cursuri de formare continuă	idee	2030	1.000.000	Fonduri nerambursabile, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, alte instituții publice, agenți economici, mediul ONG
96	Organizarea periodică a unor întâlniri de lucru sectoriale pentru monitorizarea și evaluarea situației actuale din oras (inclusiv evaluarea implementării SIDU Făgăraș)	idee	2030	-	buget local	Primăria Făgăraș
97	Program anual de bugetare participativă a inițiativelor comunitare	idee	2030	5.000.000	buget local	Primăria Făgăraș
98	Intervenții de tip smart-city și digitalizare servicii publice la nivelul Municipiului Făgăraș	idee	2027	5.000.000	POR Centru P2, buget local	Primăria Făgăraș
99	Extinderea sistemului centralizat de supraveghere video pe raza municipiului Făgăraș	idee	2027	1.000.000	ASF, alte surse	Primăria Făgăraș
100	Modernizare baza administrativă și dotare Serviciu Administrare Patrimoniu Public și Privat cu utilaje pentru întreținerea domeniului public și privat	idee	2027	2.000.000	ASF, alte surse	Primăria Făgăraș
101	Actualizarea Planului de Acțiune pentru Energia Durabilă și Climă din municipiul Făgăraș	idee	2024	200.000	buget local, alte surse	Primăria Făgăraș
102	Completarea bazelor de date digitale la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș	idee	2027	2.000.000	fonduri ANCPPI, POR Centru P2, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș

13. ANALIZA MULTICRITERIALĂ DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR

13.1.METODOLOGIA DE PRIORITIZARE

Procesul de prioritizare are ca scop obținerea unei liste de proiecte prioritare, implementabile pe termen scurt și mediu (2021-2027) și sustenabile din punct de vedere financiar. Aceasta înseamnă o listă de proiecte prioritare, a căror valoare estimată și planificare anuală ar trebui să se încadreze în bugetul de investiții al UAT Municipiul Făgăraș.

Având în vedere numărul mare de proiecte planificate pentru perioada 2021-2027 (și anterior) și aflate în diferite stadii de implementare, centralizate pe baza propunerilor SIDU 2021-2027, a documentelor strategice existente la nivelul municipiului și a situației proiectelor furnizată de Primăria Municipiului Făgăraș, metodologia de prioritizare cuprinde două etape principale: selecția unei liste scurte de proiecte și selecția proiectelor prioritare.

Selecția unei liste scurte de proiecte

Lista scurtă de proiecte face referire la proiectele aflate în desfășurare la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș în momentul realizării strategiei. Se are în vedere continuarea proiectelor în curs de implementare/pentru care au fost inițiate demersuri în acest sens.

TABEL 42 - LISTA SCURTĂ DE PROIECTE

NR. CRT.	TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	BUGET ESTIMAT (RON)	SURSE DE FINANȚARE
1	Construirea unui incubator de afaceri / spațiu de coworking	În execuție	5.181.535,00	POR 2014-2020
2	„Construcții grădinite Regiunea Centru” – Cod SMIS 125151	În execuție	1.990.962,90	POR 2014-2020
3	Construire creșă cu 7 grupe, Soseaua Combinatului, nr. 3, municipiul Făgăraș, județ Brașov	În implementare	17.092.424,85	Fonduri CNI
4	„Modernizarea Școlii Gimnaziale nr. 7 și a Rețelei de străzi urbane, în vederea creșterii calității vieții în municipiul Făgăraș” – Cod SMIS 123133 - Componenta A - Modernizare și extindere Școala Gimnazială nr. 7, municipiul Făgăraș	În execuție	10.938.842,44	POR 2014-2020
5	Reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatoriului din cadrul Spitalului Municipal "Dr. Aurel Tulbure" Făgăraș	În execuție	7.475.538,00	POR 2014-2020
6	Integrare socială prin dezvoltarea activităților cultural-educative și recreative în Municipiul Făgăraș - Componenta A - "Modernizarea Casei de Cultură Făgăraș și înființare Centru Cultural Făgăraș"	În implementare	13.380.857,78	POR 2014-2020

NR. CRT.	TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	BUGET ESTIMAT (RON)	SURSE DE FINANȚARE
7	Integrare socială prin dezvoltarea activităților cultural-educative și recreative în Municipiul Făgăraș - Componenta B - "Modernizarea Parcului Regina Maria"	în implementare	13.018.624,13	POR 2014-2020
8	"Modernizarea Scolii Gimnaziale nr. 7 și a rețelei de străzi urbane, în vederea creșterii calității vieții în municipiul Făgăraș" – Cod SMIS 123133 - Componenta B Reabilitare rețea de străzi urbane în municipiul Făgăraș	în execuție	10.235.254,80	POR 2014-2020
9	Modernizarea și pietonizarea zonei centrale Făgăraș (zona cuprinsă între Cetatea Făgăraș - Baia Comunală - Casa de Cultură și catedrală)	în execuție	45.737.226,73	POR 2014-2020
10	Modernizarea stației de epurare a apelor menajere din municipiul Făgăraș	în implementare	47.988.751,46	POIM 2014-2020
11	Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale din municipiul Făgăraș	în implementare	7.202.734,88	POR 2014-2020
12	Reabilitarea Cinematografului Transilvania din municipiul Făgăraș, județul Brașov	cerere depusă	9.341.528,00	fonduri CNI
13	Construire bază sportivă tip 1 în municipiul Făgăraș	în execuție	7.037.987,00	fonduri CNI
14	Realizarea unei baze de date GIS la nivelul municipiului Făgăraș și a unui set de baze de date urbane deschise	în implementare	11.700.000,00	fonduri ANCP, buget local
15	Măsuri integrate pentru prevenirea corupției și creșterea gradului de transparență la nivelul Municipiului Făgăraș	în execuție	412.908,00	POCA P2
16	Sprânjin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură	în implementare	1.049.999,44	POAT 2014-2020
17	Măsuri integrate pentru prevenirea corupției și creșterea gradului de transparență la nivelul Municipiului Făgăraș	în implementare	415.908,00	POCA 2014-2020

NR. CRT.	TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	BUGET ESTIMAT (RON)	SURSE DE FINANȚARE
18	Sisteme și standarde comune în administrația publică locală a Municipiului Făgăraș"-	în implementare	3.398.323,00	POCA 2014-2020
19	Bazin de înot acoperit în Municipiul Făgăraș	în execuție	18.281.985,90	Fonduri CNI
20	Sala de Sport școlară – proiect pilot, din Municipiul Făgăraș, Județul Brașov	în execuție	6.479.584,00	Fonduri CNI
21	Construire baza sportivă TIP 1, Str. Soseaua Combinatului, Nr. 1A, municipiul Făgăraș	în licitație lucrări	7.037.987,88	Fonduri CNI
22	Reabilitarea Cinematografului Transilvania din municipiul Făgăraș, județul Brașov	în implementare	9.341.528,93	Fonduri CNI
23	Asfaltare și modernizare drumuri de interes local în Municipiul Făgăraș, județul Brașov	în execuție	60.642.937,00	PNDL

Selecția proiectelor prioritare:

Pentru prioritizarea investițiilor la nivelul municipiului Făgăraș (portofoliul de proiecte) se propune o matrice de notare, ce permite evaluarea multi-criterială bazată pe criterii obiective de evaluare. Criteriile propuse sunt ponderate în funcție de importanța lor. Pentru evaluarea multi-criterială a proiectelor au fost stabilite 8 criterii de evaluare, care reflectă elemente de bază pentru îndeplinirea viziunii și obiectivelor instituționale și, nu în ultimul rând, vizează fezabilitatea investițiilor. Pentru fiecare criteriu, proiectele vor fi notate de la 1 la 10, conform modului de notare descris în tabelul de mai jos. Punctajul total a fost calculat în funcție de ponderea fiecărui criteriu, în cadrul matricei de prioritizare. Ca urmare a procesului de notare, pentru fiecare obiectiv strategic, iar în cazul obiectivului 2 (servicii publice) pentru fiecare obiectiv specific, a fost realizată o ierarhie a proiectelor în funcție de punctajul total, în vederea selectării a primelor 2-5 proiecte ca fiind prioritare.

TABEL 43 - SISTEMUL DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR

NR.	CRITERIU	MOD DE NOTARE	PONDERE
C1	Dimensiunea grupului țintă	- proiectul vizează întregul municipiu/ un grup țintă extins (5-10 puncte, în funcție de dimensiunea grupului țintă) - proiect cu impact la nivelul unei zone restrânse / grup țintă specific, restrâns (1-5 puncte, în funcție de dimensiunea grupului țintă)	10%
C2	Disponibilitatea resurselor financiare	- din surse nerambursabile (10 puncte) - din bugetul propriu (6 puncte) - din împrumuturi contractate (3 puncte)	22,5%
C3	Complementaritatea cu alte proiecte	- conditionează alte proiecte (8-10 puncte) - completează acțiuni deja implementate (8-8 puncte)	10%

NR.	CRITERIU	MOD DE NOTARE	PONDERE
C4	Maturitatea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - nu se corelează cu alte proiecte de investiții (1-2 puncte) - proiectul este matur (gata de implementare, documentatiile tehnice sunt pregătite etc.) (8-10 puncte) - este în curs de pregătire (4-7 puncte) - este la nivel de idee/schiță (1-3 puncte) 	22,5%
C5	Poziția în agenda publică/urgența	<ul style="list-style-type: none"> - este pe agenda publică, necesită acțiune imediată (8-10 puncte) - nu este pe agenda publică, dar poate deveni o problemă urgentă/ oportunitate importantă (4-7 puncte) - este pe agenda publică, dar nu necesită acțiune imediată (1-3 puncte) 	5%
C6	Impactul social (afectează grupuri vulnerabile din UAT) - se completează cu criteriul 1	<ul style="list-style-type: none"> - vizează grupurile vulnerabile (8-10 puncte) - atinge problematica grupurilor vulnerabile (4-7 puncte) - nu vizează grupuri vulnerabile (1-3 puncte) 	10%
C7	Impactul asupra dezvoltării durabile, eficiența utilizării resurselor și protecției mediului	<ul style="list-style-type: none"> - vizează explicit acest impact (8-10 puncte) - atinge problematica (4-7 puncte) - nu contribuie deloc (1-3 puncte) 	15%
C8	Transferabilitate/potențial de a testa o soluție/abordare care să servească ca exemplu pentru intervenții ulterioare	<ul style="list-style-type: none"> - în mare măsură (8-10 puncte) - în mică măsură (4-7 puncte) - nu este transferabil (1-3 puncte) 	5%

De asemenea, se ia în considerare și prioritizarea investițiilor realizată de către cetățeni prin intermediul chestionarului aplicat în timpul realizării analizei, punând în perspectivă astfel necesitățile de realizare a proiectelor în conformitate cu nevoile comunității. Este de precizat, de asemenea, că în cadrul grupurilor de lucru organizate în cadrul procesului de elaborare a strategiei au fost consultați și actorii locali relevanți în funcție de domeniile analizate.

TABEL 44 MATRICEA DE PRIORITIZARE

PROIECT	CRITERIU 1			CRITERIU 8			TOTAL
Număr proiect	Scor (1-10)	Pondere (%)	Total (Scor X Pondere)	Scor (1-10)	Pondere (%)	Total (Scor X Pondere)	Total scor

Sursa: Prelucrare proprie

În plus, având în vedere demersurile realizate de către echipa de management a ADR Centru în vederea dimensionării bugetelor disponibile pentru finanțarea proiectelor la nivel regional, din cadrul listei de proiecte prioritare a fost extrasă o listă de proiecte prioritare finanțabile prin Programul Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Centru.

TABEL 45 LISTA DE PROIECTE PRIORITARE CU SURSE DE FINANȚARE DISPONIBILE PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2021-2027 - REGIUNEA CENTRU

PROIECT	VALOARE (RON)	PRIORITATE POR CENTRU 2021-2027
Amenajare/modernizare/extindere spații verzi la nivelul municipiului Făgăraș	13.075.894	POR Centru P3, buget local, alte surse
Regenerarea urbană a spațiilor publice și asigurarea siguranței și securității cetățenilor	13.075.894	POR Centru P3, PNRR, buget local, alte surse
Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 1	26.756.137	POR Centru P4, PNRR, buget local, alte surse
Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 2	26.756.137	POR Centru P4, buget local, alte surse
Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al municipiului Făgăraș - ansamblul arhitectural Cetatea Făgărașului - castel și corp garda nord - corp garda sud și turn intrare poarta	21.213.227	POR Centru P8, buget local, alte surse
Restaurarea și punerea în valoare a monumentului istoric Baia Comunală - centru cultural Municipiul Făgăraș	21.213.227	POR Centru P8, buget local, alte surse

Sursa: Prelucrare proprie

În urma realizării procesului de prioritizare a proiectelor conform matricii de prioritizare, s-a obținut astfel, din portofoliul de proiecte propus, o listă de proiecte prioritare pentru perioada de programare 2021-2027. În continuare expunem tabelul descriptiv cu notele acordate în cadrul matricii multicriteriale și rezultatele din chestionarul dedicat cetățenilor referitoare la nevoile de dezvoltare la nivel local, pe care administrația publică locală le va lua în considerare în ceea ce privește ordinea de implementare a tipurilor de proiecte.

TABEL 46 REZULTATELE PRIORITIZĂRII PROIECTELOR CUPRINSE ÎN PORTOFOLIUL DE PROIECTE

OBIECTIV	NR. PROIECT	PUNCTAJ CRITERIU								TOTAL
		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
OS 1	1	3	6	5	2	6	1	3	5	3.7
	2	6	10	5	2	5	3	3	5	5.05
	3	2	10	5	2	5	6	3	5	4.95
	4	7	10	8	2	5	1	10	1	6.1
	5	1	6	8	2	5	1	1	1	3.25
	6	3	10	5	2	5	4	1	4	4.5
	7	5	10	5	2	5	4	3	4	5
OS 2 - OSp2.1	8	3	10	8	8	10	5	6	4	7.25
	9	3	10	8	8	10	5	6	4	7.25

OBIECTIV	NR. PROIECT	PUNCTAJ CRITERIU								TOTAL
		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
OS 2 - OSp2.2	10	3	10	8	6	10	5	6	4	6.8
	11	3	10	8	6	10	5	6	4	6.8
	12	3	10	5	2	5	5	3	4	4.9
	13	5	10	5	2	8	6	3	8	5.55
	14	5	10	5	2	5	5	3	8	5.3
	15	3	10	5	2	7	10	3	8	5.7
	16	4	6	2	2	3	2	3	8	3.6
	17	5	10	2	2	3	5	3	8	4.9
	18	4	10	8	2	7	5	3	5	5.45
	19	7	10	5	2	7	5	3	5	5.45
	20	3	10	5	6	10	3	5	1	6
	21	7	10	5	6	10	3	5	1	6.4
	22	5	10	5	6	10	3	5	1	6.2
	23	10	10	5	2	8	3	5	1	5.7
	24	5	10	5	2	8	4	3	1	5
	25	5	10	5	2	6	10	3	8	5.85
	26	10	6	2	2	6	5	3	8	4.65
	27	3	10	2	6	10	10	10	8	7.5
	28	0	10	2	2	8	10	3	5	5
29	3	10	3	2	8	10	3	5	5.4	
30	2	10	3	2	8	10	3	8	5.45	
31	5	10	3	2	8	10	3	8	5.75	
32	3	10	3	2	8	10	3	8	5.55	
33	5	10	3	2	8	10	3	8	5.75	
34	3	10	3	2	8	10	5	8	5.85	
35	5	7	7	2	8	10	3	1	5.125	
36	3	7	5	2	5	10	3	1	4.575	
37	3	7	5	2	2	10	3	1	4.425	
OS 2 - OSp2.4	38	2	6	2	2	6	1	3		
	39	10	6	5	2	8	1	3		

OBIECTIV	NR. PROIECT	PUNCTAJ CRITERIU								TOTAL
		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
OS.3	40	3	6	3	2	8	1	3	1	3.4
	41	3	6	8	2	6	1	3	5	4
	42	4	0	2	2	5	1	3	1	1.9
	43	3	10	8	2	8	1	3	1	4.8
	44	1	7	8	1	9	1	10	1	4.8
	45	10	10	5	3	8	1	5	1	5.725
	46	10	10	5	2	8	1	5	1	5.5
	47	5	2	5	2	5	1	5	1	3.05
	48	10	10	8	8	9	5	8	1	8.05
	50	10	6	7	7	5	6	7	1	6.575
	51	10	6	7	7	5	6	7	4	6.725
	52	10	0	8	7	5	8	8	4	5.825
	53	2	10	7	3	4	3	9	10	6.175
	54	2	6	7	4	5	5	5	10	5.15
	55	5	6	7	4	6	6	5	4	5.3
	56	2	6	8	4	6	5	5	4	5
	57	10	10	8	6	9	10	10	8	8.75
	58	10	10	8	6	9	10	10	8	8.75
	59	10	7	7	3	5	10	10	8	7.1
	60	5	6	9	7	6	7	8	4	6.725
	61	5	6	7	5	4	7	8	4	5.975
	62	5	6	6	4	4	7	8	4	5.65
	63	10	10	7	6	8	9	10	8	8.5
	64	10	10	7	6	8	9	10	8	8.5
	65	10	6	7	3	5	6	7	1	5.675
	66	10	6	6	3	3	7	6	5	5.625
	67	10	10	7	6	9	8	9	8	8.3
	68	10	10	6	5	8	8	8	8	7.775
	69	5	10	5	6	7	8	8	8	7.35
	70	5	10	8	4	4	6	7	4	6.5

OBIECTIV	NR. PROIECT	PUNCTAJ CRITERIU								TOTAL
		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	
OS 4	71	7	10	6	2	8	5	10	8	6.8
	72	7	10	6	2	6	1	10	8	6.3
	73	10	10	6	3	7	1	10	8	6.88
	74	5	10	5	2	5	5	10	4	6.15
	75	10	6	6	2	5	1	10	8	5.65
	76	1	6	10	2	5	1	10	5	5
	77	10	10	5	2	8	1	10	5	6.45
	78	10	6	7	2	6	4	10	5	5.95
	79	10	10	8	2	1	1	10	5	6.4
	80	2	10	3	2	5	1	10	8	5.45
	81	10	6	5	2	5	1	10	8	5.55
	82	10	2	5	2	7	5	10	4	4.95
	83	6	2	5	1	1	4	10	4	3.925
	84	6	2	5	1	1	4	10	4	3.925
	85	10	6	5	2	5	1	10	8	5.55
	86	7	10	6	2	5	3	10	10	6.55
	87	7	10	6	2	7	3	10	10	6.65
OS 5	88	10	10	5	4	8	1	7	5	6.45
	89	10	10	5	8	10	3	8	4	7.75
	90	1	6	10	2	2	1	3	8	3.95
	91	1	10	2	2	2	1	3	8	4.05
	92	1	6	2	2	2	4	3	8	3.45
	93	10	0	5	2	10	4	5	8	4
	94	10	10	6	2	10	3	8	8	6.7
	95	10	10	4	2	5	4	3	4	5.4
	96	1	10	2	2	2	1	3	5	3.9
	97	1	1	7	1	2	1	10	4	3.15
	98	10	10	8	2	6	3	8	5	6.55

TABEL 47 LISTA MĂSURILOR DE DEZVOLTARE PRIORITIZATE CU AJUTORUL RESPONDENȚILOR LA CHESTIONAR

TOP	MĂSURI DE DEZVOLTARE	PUNCTAJ
1	Crearea de locuri de muncă în municipiu	4,74
2	Modernizarea infrastructurii de sănătate (spitale, policlinici)	4,64
3	Dezvoltarea ofertei de activități sportive	4,53
4	Reabilitarea și modernizarea spațiilor verzi	4,52
5	Dezvoltarea ofertei de activități de agrement	4,49
6	Reabilitarea/modernizarea spațiilor publice și a celor dintre blocuri	4,45
7	Dezvoltarea ofertei de activități culturale	4,43
8	Reabilitarea clădirilor și monumentelor istorice	4,41
9	Construcția de trasee de piste pentru bicicliști și alei pietonale, precum și modernizarea celor existente	4,40
10	Modernizarea infrastructurii de servicii sociale (centre pentru îngrijirea copiilor, seniorilor, persoanelor defavorizate etc)	4,27
11	Modernizarea/extinderea iluminatului public	4,18
12	Îmbunătățirea planificării și controlului asupra dezvoltării imobiliare	4,18
13	Extinderea rețelelor de utilități publice (apă-canal, gaz, electricitate)	4,17
14	Construcția de noi unități de învățământ (creșe, grădinițe, școli, licee) și modernizarea celor existente	4,11
15	Servicii digitale noi	4,09
16	Introducerea unor linii de transport pentru elevi	4,07
17	Extinderea sistemului de transport public	4,01
18	Construirea unor noi spații culturale (de exemplu: construirea unui centru de conferințe și spectacole)	3,96
19	Îmbunătățirea sistemului de transport public	3,87

TABEL 48 LISTA PROIECTELOR PRIORITARE

TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	ORIZONT DE TIMP	BUGET ESTIMAT (RON)	POSIBILE SURSE DE FINANTARE	RESPONSABILI SI POSIBILI PARTENERI
Reconversia spațiilor platformei fostului Combinat Chimic Făgăraș în scopul revitalizării și extinderii Parcului Industrial Făgăraș	idee	2027	50.000.000	Fonduri guvernamentale, buget CJ, buget local, buget privat	Primăria Făgăraș, agenți economici
Dezvoltarea și diversificarea mediului antreprenorial din municipiul Făgăraș	idee	2027	5.000.000	POR P1, buget local, surse	Incubator de afaceri Făgăraș, agenți economici, Primăria Făgăraș
Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea Colegiului National "Doamna Stanca" Făgăraș	cerere de finanțare depusă	2026	22402584	PNRR, POR 2021-2027 P6, buget local	Primăria Făgăraș
Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului National "Doamna Stanca" (corp c1, c2), inclusiv creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei	cerere de finanțare depusă	2026	11061073	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș
Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea corpului boli infecțioase din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș	elaborare documentație tehnico-economică DALI	2026	20.000.000	PNRR, buget local	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal
Extindere secție de hemodializa din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș	elaborare documentație tehnico-economică DALI	2027	10.000.000	POS PNRR, buget local	Primăria Făgăraș, Spitalul Municipal
Construire locuințe nZEB pentru tineri din grupuri vulnerabile	Cerere de finanțare depusă	2026	3.693.550	PNRR	Primăria Făgăraș, DAS Făgăraș
Construirea de locuințe colective de tip ANL / locuințe sociale	idee	2027	30.000.000	ANL, surse	Primăria Făgăraș
Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al municipiului Făgăraș - ansamblul arhitectural Cetatea	idee	2027	21.213.227	POR P8, buget local, surse	Primăria Municipiului Făgăraș, Muzeul Țării

TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	ORIZONT DE TIMP	BUGET ESTIMAT (RON)	POSIBILE SURSE DE FINANTARE		RESPONSABILI SI POSIBILI PARTENERI	
Făgărașului - castel și corp gardă nord - corp gardă sud și turn intrare poartă						Făgărașului Valer Literat	
Restaurarea și punerea în valoare a monumentului istoric Baia Comunală - centru cultural Municipiul Făgăraș	idee	2027	21.213.227	POR P8, local, surse	Centru buget alte	Primăria Municipiului Făgăraș, Muzeul Țării Făgărașului Valer Literat, Biblioteca Municipală "Octavian Paler" Făgăraș	
Extinderea Coridorului central de mobilitate urbana și amenajare sistem de tip "Park and Ride"	idee	2027	27.000.000	POR P4, local, surse	Centru buget alte	Primăria Făgăraș	
Extinderea Coridorului industrial de mobilitate urbana	idee	2027	27.000.000	POR P4, local, surse	Centru buget alte	Primăria Făgăraș	
Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 1	Realizare documentații	2027	26.756.137	POR P4, buget alte surse	Centru PNRR, local, alte surse	ADI Făgăraș	ZM
Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 2	Realizare documentații	2029	26.756.137	POR P4, buget alte surse	Centru PNRR, local, alte surse	ADI Făgăraș	ZM
Amenajare spații pietonale, în relație cu zonele turistice, de agrement și ansamblurile de locuințe prin crearea de zone cu utilizare în comun ("shared-space")	idee	2027	30.000.000	POR P4, local, surse	Centru buget alte	Primăria Făgăraș	
Cresterea siguranței deplasărilor pietonale prin extinderea rețelei de trotuare	idee	2027	8.000.000	POR P4, local, surse	Centru buget alte	Primăria Făgăraș	

TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	ORIZONT DE TIMP	BUGET ESTIMAT (RON)	POSIBILE SURSE DE FINANTARE	RESPONSABILI SI POSIBILI PARTENERI
Realizarea unei infrastructuri conexe și sigure pentru deplasările cu bicicleta	idee	2027	8.000.000	POR P4, local, surse Centru buget alte	Primăria Făgăraș
Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate NORD <ul style="list-style-type: none"> Amenajarea stațiilor de călători Achiziționarea de autobuze ecologice pentru asigurarea parcului necesar pentru serviciul de transport public de călători – ZUF Amenajare autogară pentru transportul interregional în municipiul Făgăraș Asigurarea eficienței transportului public prin extinderea sistemelor inteligente de management - automate de vânzare (TVM), sistem electronic de taxare (e-ticketing), managementul flotei și informarea călătorilor 	idee	2030	94.000.000	POR P4, buget local, alte surse Centru PNRR, local,	ADI Făgăraș ZM
Regenerarea urbană a spațiilor publice și asigurarea siguranței și securității cetățenilor	idee	2027	13.075.894	POR P3, local, surse Centru buget alte	Primăria Făgăraș
Cresterea eficienței energetice pentru clădirile publice din municipiul Făgăraș (instituii școlare, sedii administrative, instituii sanitare)	idee	2027	25.000.000	POR P3, buget local Centru buget local	Primăria Făgăraș

TITLU PROGRAM / PROIECT	GRAD DE MATURITATE	ORIZONT DE TIMP	BUGET ESTIMAT (RON)	POSIBILE SURSE DE FINANȚARE	RESPONSABILI ȘI POSIBILI PARTENERI
Cresterea eficienței energetice pentru clădirile rezidențiale din municipiul Făgăraș	idee	2027	15.000.000	POR Centru P3, PNRR, buget local	Primăria Făgăraș
Amenajare/modernizare/extindere spații verzi la nivelul municipiului Făgăraș	idee	2026	13.075.894	POR Centru P3, buget local	Primăria Făgăraș
Modernizarea infrastructurii sistemului de colectare a deșeurilor la nivelul municipiului Făgăraș (platforme inteligente de colectare, achiziția de autospeciale de colectare)	idee	2025	8.000.000	PODD buget local, alte surse	Primăria Făgăraș, Salco Serv, ADI ISO Mediu Brașov
Intervenții de tip smart-city și digitalizare servicii publice la nivelul Municipiului Făgăraș	idee	2027	5.000.000	POR Centru P2, buget local	Primăria Făgăraș
Completarea bazelor de date digitale la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș	idee	2027	2.000.000	fonduri ANCP, POR Centru P2, buget local, alte surse	Primăria Făgăraș

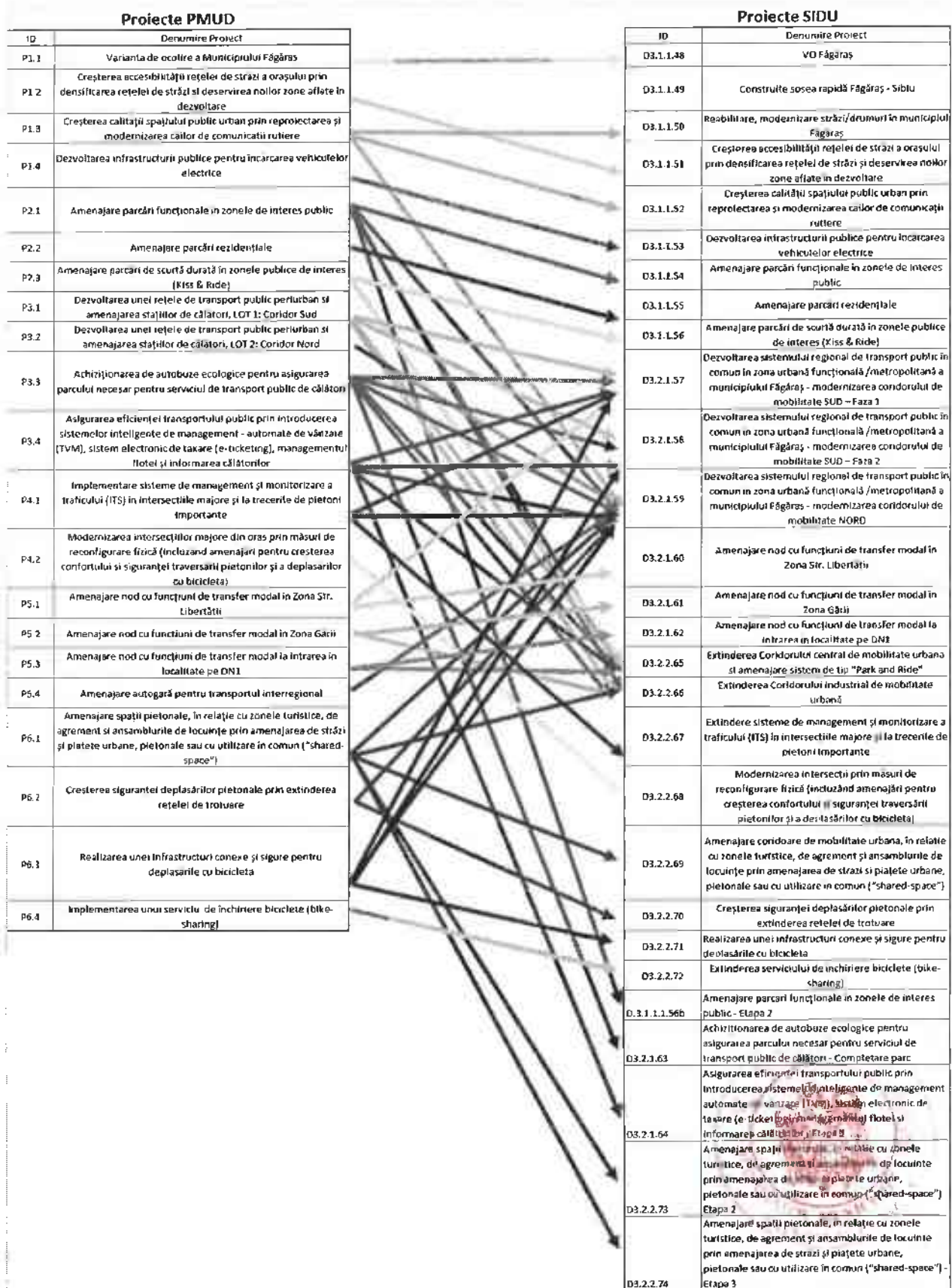
13.2. CORELAREA CU PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ 2021-2027

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027 (SIDU 2021-2027) este corelată cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD 2021-2027) de la nivel de analiză până la portofoliul de proiecte. SIDU 2021-2027 abordează proiectele din PMUD 2021-2027 ca proiecte integrate. Astfel o serie din măsurile listate în PMD au fost comasate sub forma unor proiecte integrate care urmează a fi depuse pe POR Centru 2021-2027. Corelare între cele două documente strategice este explicată în schema de mai jos.

FIGURA 145 MATRICE DE CORELARE A PROIECTELOR PMUD 2021-2027 – SIDU 2021-2027

14. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

14.1. CADRUL PARTENERIAL PENTRU IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Durabilă a Municipiului Făgăraș nu stă în responsabilitatea unei singure persoane sau a unei instituții, ci necesită implicarea întregii comunități locale – instituții publice, organizații ale societății civile și mediului de afaceri, mediul universitar și cetățeni, printr-o abordare participativă și centrată pe cetățean/utilizator. Implicarea unor astfel de parteneri este necesară atât în designul inițiativelor/ proiectelor/ serviciilor, în mobilizarea de resurse, în implementare, cât și în monitorizarea și evaluarea implementării de ansamblu a strategiei.

FIGURA 146 - CATEGORIILE DE ACTORI DIN CVADRUPLU HELIX

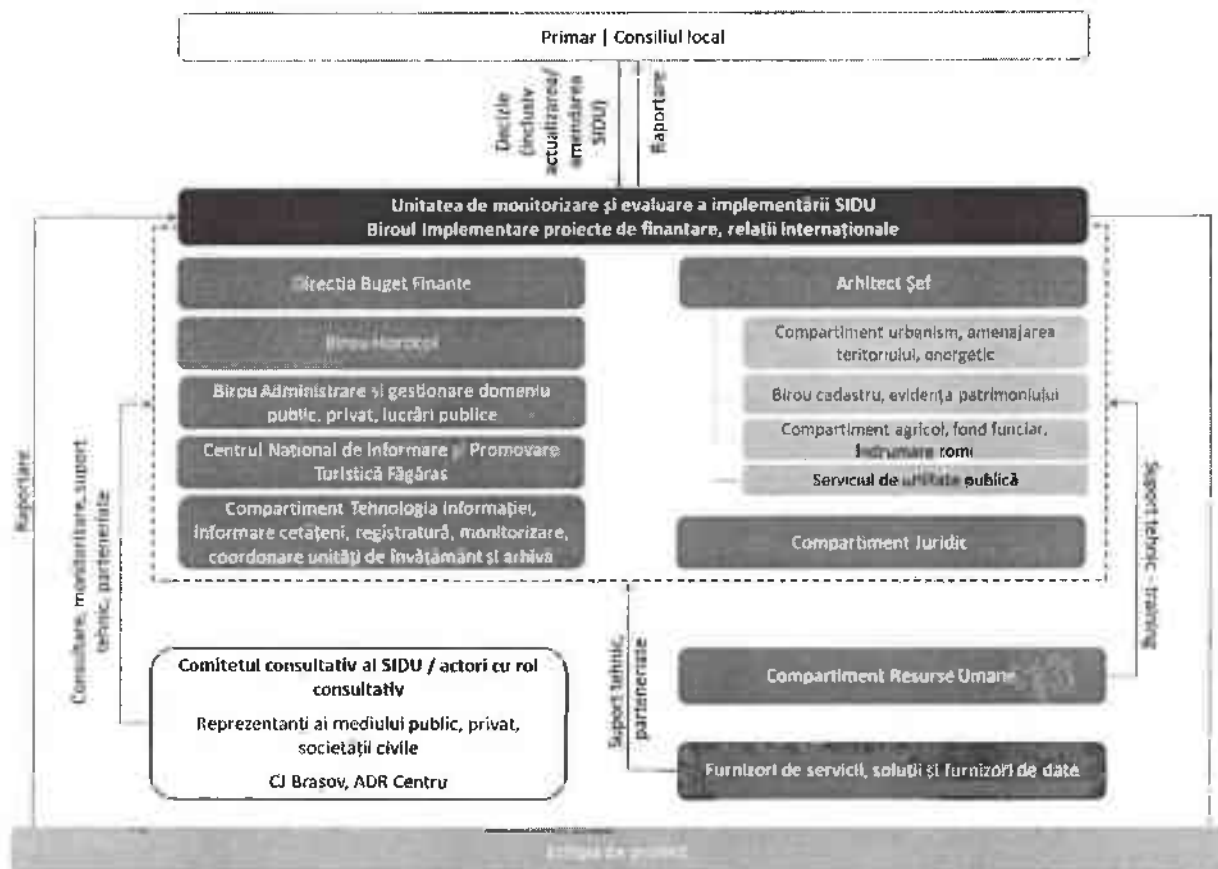
În acest scop, ca parte a demersului de elaborare a Strategiei a fost identificată o serie de parteneri locali potențiali pentru implementarea SIDU, respectiv dezvoltarea și implementarea proiectelor din cadrul portofoliului de proiecte, din cadrul administrației publice, reprezentanți ai mediului academic, profesional, non-profit și cetățeni. Unii dintre aceștia au fost implicați încă din faza inițială, de analiză a nevoilor, fie prin solicitări de date și informații, fie prin chestionare. Mai mult, aceștia vor fi consultați în cadrul grupurilor de lucru tematice. Participanții la grupurile de lucru pot constitui un grup consultativ valoros în implementarea SIDU, asigurându-se astfel dialogul cu toate categoriile de actori relevanți pentru dezvoltare urbană integrată și inovare, pe baza modelului de cvadruplu helix.

În ceea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea propriu-zisă a strategiei, întrucât teritoriul acoperit de SIDU acoperă numai teritoriul administrativ al municipiului, acestea se vor face la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș. Totodată, pe tot parcursul etapelor ce decurg după elaborarea SIDU: prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare, pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor, municipiul Făgăraș va consulta Agenția pentru Dezvoltare Centru, care începând cu perioada de programare 2021-2027, va deveni autoritate de management a Programului Operațional Regional (POR) Vest.

În scopul implementării SIDU, la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș se va constitui **Unitatea de monitorizare și evaluare a implementării SIDU (UMEI SIDU)**, cu rolul de coordonare a implementării, de monitorizare și evaluare a implementării SIDU. UMEI va fi condusă de un Responsabil tehnic SIDU, cu experiență relevantă în domeniu și va cuprinde o echipă mixtă, formată din reprezentanți ai direcțiilor/ compartimentelor cu un rol decisiv în implementarea strategiei.

FIGURA 147 - STRUCTURA PROPUȘĂ PENTRU MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII SIDU

Sursa: Prelucrare proprie

Având în vedere aria de acoperire largă a SIDU, implementarea propriu-zisă a măsurilor și proiectelor ar urma să se facă la nivelul direcțiilor din cadrul Primăriei Municipiului Făgăraș, al serviciilor și instituțiilor subordonate, al întreprinderilor publice sau al parteneriatelor dintre acestea și/sau cu parteneri externi, prin echipe de proiect dedicate. Echipele de proiect vor raporta progresul către UMEI a SIDU.

Responsabilitățile UMEI SIDU vor consta în:

- Monitorizarea proiectelor și inițiativelor planificate, implementate sau în curs de implementare;
- Consilierea echipelor de proiect în implementarea proiectelor;
- Colectarea datelor necesare monitorizării;
- Evaluarea periodică a implementării SIDU - va propune actualizări ale SIDU pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării;
- Recomandări privind pașii următori la finalul perioadei de programare 2021-2027.

UMEI va avea un rol important în implementarea SIDU. În acest context, va fi formată o echipă constituită din personalul propriu al Primăriei Municipiului Făgăraș, având cunoștințele de specialitate necesare și experiență relevantă atât în planificare strategică, cât și în implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene. Din punct de vedere al resurselor umane implicate, echipa UMEI va include (fără a se limita la):

- Responsabil SIDU – va coordona UMEI și procesul de monitorizare și evaluare a implementării SIDU, va asigura coordonarea SIDU cu restul documentelor strategice – PMUD, Strategia de Transformare Digitală, PAED, PUG etc., va contribui la prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare și la coordonarea echipelor de proiect;
- Responsabil tehnic SIDU – va urmări implementarea SIDU din punct de vedere tehnic, va urmări implementarea proiectelor și va consilia, dacă este necesar, echipele de proiect, va contribui la prioritizarea și selecția proiectelor pentru finanțare;
- Asistent SIDU – va asista echipa în ceea ce privește sarcinile administrative, comunicarea și coordonarea echipelor de proiect etc.

14.2. PLANUL DE ACȚIUNE

Planul de acțiune pentru implementarea SIDU Făgăraș pentru perioada 2021-2027 include activități grupate în cadrul a patru etape principale, după cum urmează:

Etapa 1: Finalizarea și aprobarea SIDU – 2022 – include activitățile referitoare la finalizarea SIDU pe baza observațiilor primite în etapa de transparență, parcurgerea procedurii de mediu și aprobarea în Consiliul Local. În paralel se are în vedere finalizarea și aprobarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), ale cărui propuneri trebuie preluate în versiunea finală a SIDU. Activitățile aferente acestei etape includ:

- E1.1 Finalizarea draftului SIDU (corelat cu PMUD);
- E1.2 Parcurgerea etapei de transparență și colectarea observațiilor publicului;
- E1.3 Depunerea SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Brașov și parcurgerea pașilor conform procedurii de mediu;
- E1.4 Aprobarea versiunii finale a SIDU în Consiliul Local al Municipiului Făgăraș.

Etapa 2: Formularea și depunerea cererilor de finanțare – 2023 (semestrul 1) - 2024 (calendar orientativ)⁵⁶ – include activitățile necesare pregătirii și realizării cererilor de finanțare, conform instrucțiunilor privind conținutul și procedura de depunere și verificare cuprinse în ghidurile specifice. Activitățile aferente acestei etape includ:

- E2.1 Selecția proiectelor prioritare spre a fi depuse pentru finanțare, pe baza cerințelor programelor de finanțare și ale ghidurilor specifice. În cazul în care prin ghidurile specifice nu va fi propusă o procedură specifică de prioritizare a proiectelor, similar perioadei de programare 2014-2020, aceasta se va realiza la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș, pentru a asigura o abordare coerentă și a maximiza impactul intervențiilor selectate pe baza portofoliului de proiecte extins prezentat în cadrul SIDU;
- E2.2 Stabilirea planului de lucru, monitorizare și evaluare a proiectelor (tipul activității, responsabilități, sarcini, termen, conformitate, etc. de la faza de demarare a procesului de achiziții publice până la aprobarea documentațiilor tehnice);
- E2.3 Elaborarea cererilor de finanțare;
- E2.4 Urmărirea stadiului procesului de evaluare a proiectelor aflate în procedura de evaluare pentru pregătirea de activități necesare îndeplinirii condițiilor de admisibilitate;

⁵⁶ Activitățile acestei etape sunt condiționate de publicarea versiunilor finale și a ghidurilor de finanțare aferente Programelor Operaționale pentru perioada de programare 2021-2027

- E2.5 Stabilirea căilor de comunicare/raportare cu Autoritatea de Management, între beneficiarii finali locali ai proiectelor depuse spre finanțare și a formatului de raportare semestrială/ anuală.

Etapa 3: Semnarea contractelor de finanțare cu autoritățile de management ale fiecărui PO și derularea procesului de achiziții publice pentru realizarea de lucrări și servicii – 2023 – 2024 (calendar orientativ). Procedura de contractare se va realiza în conformitate cu condițiile menționate de autoritățile de management ale fiecărui program operațional. Activitățile aferente acestei etape includ:

- E3.1 Semnarea contractelor de finanțare și monitorizarea procesului de semnare a contractelor de finanțare pentru fiecare beneficiar și program operațional;
- E3.2 Demararea achizițiilor publice pentru realizarea de lucrări și servicii;
- E3.3 Raportare periodică, în funcție de proiect.

Etapa 4: Realizarea și finalizarea lucrărilor și serviciilor contractate – 2024 - 2027 – include monitorizarea stadiului de realizare și condițiilor de finalizare a proiectelor în coordonare cu atingerea obiectivelor SIDU și a indicatorilor specifici conținuți în documentațiile tehnice aprobate în contractul de finanțare. Activitățile aferente acestei etape includ:

- E4.1 Monitorizarea procesului de achiziții publice pentru realizarea de lucrări și servicii prevăzute în contractul de finanțare;
- E4.2 Urmărirea implementării lucrărilor și a serviciilor contractate conform graficului din planul de lucru;
- E4.3 Raportare periodică, în funcție de proiect.

În cadrul acestor etape sunt identificate 4 momente – cheie pentru evaluare, descrise în continuare.

TABEL 49 CALENDARUL ȘI ACTIVITĂȚILE PRINCIPALE PENTRU IMPLEMENTAREA SIDU

ACTIVITĂȚI	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2029		
	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	S ₁	S ₂	
E1.1																			
E1.2																			
E1.3																			
E1.4																			
E2.1																			
E2.2																			
E2.3																			
E2.4																			
E2.5																			
E3.1																			
E3.2																			
E3.3																			
E4.1																			
E4.2																			
E4.3																			

14.3. MECANISM DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Având în vedere faptul că Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș propune un portofoliu extins de proiecte, setând ambițiile municipalității pentru perioada 2021 – 2027 și post-2027, monitorizarea și evaluarea implementării strategiei este extrem de importantă în economia proiectului. Acest demers va fi coordonat de **Unitatea de monitorizare și evaluare a implementării SIDU (UMEI SIDU)** și ar fi oportun să ia parte la acest proces, pe cât posibil, persoane care au fost implicate în elaborarea SIDU și în procesul de structurare a portofoliului de proiecte, respectiv actorii locali implicați în procesul de elaborare și/ sau parteneri în proiecte și inițiative incluse în Strategie (ex. actorii cu rol consultativ evidențiați în Fig. 236).

UMEI SIDU va evalua periodic implementarea SIDU, și va monitoriza, pe baza rapoartelor echipelor de proiect și ale celorlalte direcții/ compartimente de specialitate, implementarea portofoliului de proiecte.

14.3.1. EVALUAREA IMPLEMENTĂRII SIDU

În ceea ce privește evaluarea, pentru a remedia eventuale probleme de management sau de coerență în derularea activităților, abordarea metodologică se bazează pe 4 etape, după cum urmează:

- 1) **Evaluarea ex-ante**, în etapa de prioritizare a proiectelor și definire a listei scurte de proiecte, cu scopul de a asigura o alocare potrivită a resurselor și un design adecvat, corelat cu obiectivele de dezvoltare stabilite;
- 2) **Evaluarea intermediară (1)**, cu scopul de a afla dacă strategia își atinge obiectivele, dacă poate fi îmbunătățit managementul acesteia - având în vedere stadiul elaborării programelor operaționale, un orizont de timp oportun ar fi anul 2023, pentru a se evalua situația proiectelor contractate/în implementare, actualitatea obiectivelor strategice și specifice și eventualele nevoi de actualizare a SIDU.
- 3) **Evaluarea intermediară (2)**, cu scopul de a afla dacă strategia își atinge obiectivele, dacă poate fi îmbunătățit managementul acesteia - un orizont de timp oportun ar fi 2026-2027. La finalul perioadei de programare se va evalua gradul de îndeplinire a indicatorilor propuși pentru orizontul de timp asociat anului 2027, iar pe baza informațiilor disponibile privind următorul ciclu financiar multianual al UE se vor propune eventuale modificări ale strategiei, țintelor și/sau portofoliului de proiecte.
- 4) **Evaluarea ex-post**, cu scopul de a analiza care a fost impactul implementării strategiei – post 2035.

14.3.2. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII SIDU

Monitorizarea implementării SIDU va reprezenta un proces permanent, coordonat de **Unitatea de monitorizare și evaluare a implementării SIDU (UMEI SIDU)**, pe baza rapoartelor echipelor de proiect și ale celorlalte direcții/ compartimente de specialitate, implicate în implementarea SIDU și portofoliului de proiecte. Totodată, prin raportarea la indicatorii de monitorizare și evaluare UMEI SIDU va putea aprecia, la orice moment, evoluția implementării SIDU către îndeplinirea obiectivelor propuse. Lista de indicatori de monitorizare și evaluare a gradului de implementare a SIDU va fi actualizată constant de către UME SIDU, având la bază următoarea listă de indicatori (caracter orientativ):

INDICATOR	VALOARE INDICATOR		
	2020	2027	2030
Numărul mediu al salariaților din întreprinderile active	6207	7000	8000
Numărul de întreprinderi active în municipiul Făgăraș	962	1100	1150
Sectoare economice competitive în raport cu nivelul național	11	12	13
Numărul de șomeri în municipiul Făgăraș	469	250	200
Numărul de întreprinderi mari la nivelul municipiului Făgăraș	2	3	4
Spații industriale reconvertite în scop economic (ha)	0	50	50
Numărul instituțiilor de învățământ consolidate / reabilitate / extinse și dotate în ultimii 7 ani	0	4	4
Numărul de instituții de învățământ nou construite	0	3	4
Numărul taberelor școlare reabilitate	0	1	1
Numărul de elevi deserviți de instituții de învățământ reabilitate în ultimii 7 ani	0	2000	2500
Numărul de secții reabilitate / modernizate din cadrul Spitalului Municipal "Dr. Aurel Tulbure"	2	5	6
Numărul persoanelor vârstnice deservite de sisteme de monitorizare a stării de sănătate cu dispozitive inteligente	0	4000	6000
Numărul de cabinete medicale școlare nou create în ultimii 7 ani	0	3	5
Număr de locuințe nZEB disponibile pentru tineri aparținând grupurilor vulnerabile (gospodării)	0	64	64
Număr de blocuri ANL	10	12	14
Numărul de centre de zi dedicate oferirii serviciilor de asistență socială	0	1	1
Numărul de centre de urgență pentru victimele violenței domestice	0	1	1
Numărul târgurilor/evenimentelor internaționale organizate la nivel municipal	0	1	1
Numărul clădirilor de patrimoniu reabilitate	1	3	4
Lungime străzi modernizate (km)	-	36	36
Lungime străzi noi (km)	-	3,1	3,1
Lungime coridoare de mobilitate (km)	-	8	8
Lungime trotuare noi și modernizate (km)	-	11	11
Lungime rețea piste și benzi de biciclete (km)	1	10	10
Cotă modală deplasări nemotorizate - urban (pietonal și bicicletă)	0.16	0.24	0.24
Cotă modală transport public – total ZUF	0.11	0.14	0.144

INDICATOR	VALOARE INDICATOR		
	2020	2027	2030
Emisii GES din transportul rutier (t)	8536	5703	5690
Suprafata spatiilor verzi per cap de locuitor la nivelul municipiului Făgăraș (mp/loc)	22	24	26
Surse de producție a energiei termice de înaltă eficiență	0	1	1
Numărul de clienți racordați la SPAET	1450	1800	2000
Ponderea sistemului de iluminat public modernizat (dotat cu iluminare LED)	70	100	100
Ponderea numărului de blocuri eficientizate energetic	-	0.5	0.6
Numărul de platforme de colectare selectivă modernizate	2	50	75
Rata de colectare selectivă a deșeurilor	0.06	0.3	0.5
Numărul participări la cursuri de formare anuale per angajat	0	1	2
Sistem inteligent de management urban	0	1	1
Numărul de întâlniri de lucru sectoriale organizate anual pentru monitorizarea situației actuale din municipiu	0	4	8
Ponderea investițiilor de capital și cheltuieli cu fonduri FEN în ultimii 3 ani din sumele alocate cheltuielilor de capital din surse proprii	0.14	0.2	0.25

14.4. RISCURI ȘI MĂSURI DE ATENUARE A RISCURILOR

Implementarea proiectelor poate fi afectată de o serie de riscuri de natură tehnică sau financiară, ca de exemplu:

- **Riscuri tehnice:**
  - Întârzieri în execuția lucrărilor și depășirea graficului de lucru;
  - Neconcordanțe între execuție și documentația tehnică care stă la baza proiectului;
- **Riscuri financiare:**
  - Depășirea bugetelor alocate pe activități sau lucrări;
  - Creșteri ale prețului materialelor de construcții care nu au fost previzionate, ceea ce determină insuficiența resurselor financiare comparativ cu bugetul;
- **Riscuri privind calitatea:**
  - Neconcordanța între specificațiile tehnice ale materialelor și calitatea materialelor folosite la lucrări.

Preîntâmpinarea și atenuarea acestor riscuri trebuie să fie asigurată pe de-o parte, prin clauze contractuale, cum ar fi:

- Perceperea garanției de bună execuție, a garanției pentru plata avansului, garanții pentru rețineri etc.;

- Prevederea de penalități la plata executanților/ furnizorilor în caz de întârzieri în execuția contractului;
- Prezentarea certificatelor de calitate ale materialelor achiziționate (care vor fi analizate și aprobate de către Beneficiar);
- Asigurarea personalului și echipamentelor constructorului precum și asigurarea pentru terțe persoane;

precum și prin:

- Analiza și avizarea situațiilor de lucrări în vederea efectuării plăților;
- Prin cunoașterea, înțelegerea și aplicarea corectă a clauzelor contractuale,
- Printr-o activitate susținută a membrilor UME SIDU și o colaborare strânsă cu managerii de proiect din cadrul Primăriei Municipiului Făgăraș, echipa de experți tehnici, consultanți, diriginți de șantier, astfel încât să se realizeze monitorizarea foarte atentă a contractelor de lucrări.

Succesul implementării SIDU depinde nu numai de resursele financiare alocate, ci și de calitatea resursei umane care are atribuții în ceea ce privește managementul Strategiei. De aceea, atât din cadrul UMEI, cât și din cadrul echipelor de proiect, vor face parte persoane cu experiență în implementarea proiectelor și cu pregătire în domeniile în care activează.

15. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA/ACTUALIZAREA SIDU

Prin Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Durabilă a Municipiului Făgăraș se stabilesc direcțiile clare de acțiune pe care va trebui să se concentreze dezvoltarea municipiului în perioada următoare. Pentru a contura o imagine de ansamblu reală a dinamicii dezvoltării municipiului și a identifica provocările locale relevante și actuale, procesul de elaborare a SIDU a fost unul participativ, bazat pe consultarea și implicarea comunității și actorilor locali. Ca instrument de planificare, strategia de dezvoltare trebuie să răspundă la nevoile locale de dezvoltare prin implementarea unui proces participativ în care buna guvernanta, colaborarea și implicarea comunității să reprezinte piloni de dezvoltare și să asigure continuitatea pe termen lung a viziunii de dezvoltare.

Mecanismul de colaborare și consultare publică utilizat în procesul de elaborare a SIDU Făgăraș și-a propus să aducă valoare adăugată în ceea ce privește asigurarea alinierii la ultimele tendințe și nevoi în domeniile de dezvoltare, astfel încât comunitatea locală să fie prezentă activ în procesul de elaborare a direcțiilor viitoare. În acest sens, în procesul de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Durabilă a Municipiului Făgăraș, s-au realizat chestionare și s-au desfășurat grupuri de lucru cu actorii relevanți. Totodată, în demersul de elaborare a Strategiei a fost identificată o serie de parteneri locali potențiali pentru implementarea SIDU, din cadrul administrației publice, reprezentanți ai mediului academic, profesional, non-profit și cetățeni. Unii dintre aceștia au fost implicați încă din faza inițială, de analiză a nevoilor, fie prin solicitări de date și informații, fie prin chestionare.

În acest context, realizarea grupurilor de lucru reprezintă o formă a angajamentului civic și un exercițiu al unei cetățenii active în procesul de dezvoltare și de îmbunătățire a calității vieții în cadrul teritoriului.

Printre instrumentele utilizate în realizarea prezentelor chestionare se numără platforma Survey Monkey. Chestionarele au fost adresate cetățenilor, elevilor, părinților, turiștilor din municipiul Făgăraș. Acestea au fost create astfel încât să permită exprimarea punctelor de vedere pe diferite paliere de interes, în corelare cu domeniile urmărite în cadrul analizei situației existente și a domeniilor prioritare din cadrul strategiei de dezvoltare.

15.1. GRUPURI DE LUCRU TEMATICE

Grupurile de lucru reprezintă formațiuni de dezbateri în care mai mulți actori care prezintă interes asupra tematicii abordate discută împreună, exprimă opinii, expun situații și formulează concluzii, scopul acestora fiind de colectare a informațiilor din perspective diferite și de stabilire a obiectivelor comune pentru includerea acestora în analiza situației existente și în planificarea strategică viitoare. În procesul de elaborare a strategiei s-a organizat o serie de grupuri de lucru în cadrul cărora s-au dezbătut provocările și oportunitățile de dezvoltare ale municipiului Făgăraș în cadrul mai multor domenii tematice, după cum urmează:

- Grup de lucru Economie, Educație, Cultură Și Turism;
- Grup de lucru Sănătate și servicii de asistență socială;
- Grup de lucru Mediu și Utilități Publice;
- Grup de lucru Capacitate administrativă.

15.2. SONDAJE DE OPINIE

Sondajul de opinie reprezintă o metodă cantitativă și se realizează pe baza unui chestionar aplicat unui public-țintă stabilit anterior. Sondajele de opinie pregătite în cadrul strategiei de dezvoltare au fost adresate comunității din municipiul Făgăraș. Astfel, au fost aplicate două tipuri de chestionare:

- Primul de sondaj de opinie a fost aplicat general tuturor cetățenilor din municipiul Făgăraș;
- Al doilea set de sondaje abordează comunitatea municipiului Făgăraș pe diferite segmente după cum urmează - 1. Angajați, 2. Elevi, 3. Părinți, 4. Pensionari, 5. Antreprenori și 6. Turisți.

Acestea au fost create astfel încât să permită exprimarea punctelor de vedere pe diferite paliere de interes, în corelare cu domeniile urmărite în cadrul analizei situației existente și a domeniilor prioritare din cadrul strategiei. În cadrul următoarelor subcapitole sunt prezentate rezultatele sondajelor de opinie, metodologia abordată, secțiunile și domeniile urmărite, întrebările și interpretarea sociologică a răspunsurilor și datelor obținute, precum și prezentarea grafică și vizuală a rezultatelor.

15.2.1. ANALIZA RĂSPUNSURILOR DIN CADRUL CHESTIONARULUI DEDICAT CETĂTENILOR DIN MUNICIPIUL FĂGĂRAȘ (I)

Răspunsurile din cadrul chestionarului dedicat cetățenilor, ca parte a procesului consultativ-participativ, au scopul de a asigura suport pentru întregul proces de elaborare a documentului strategic. Opiniile exprimate de locuitori au rolul de a contribui la identificarea competențelor distinctive, a măsurilor dorite de către cetățeni și la identificarea priorităților de dezvoltare ale municipiului pentru următoarea perioadă de programare. Chestionarul a fost structurat în mai multe secțiuni principale, după cum urmează:

- **Informații generale**, secțiune în cadrul căreia respondenții au fost rugați să ofere informații referitoare la zona în care aceștia locuiesc, nivelul de educație, vârsta, alți indicatori demografici și principalele avantaje pe care aceștia le au în zona în care aceștia locuiesc. Scopul acestei secțiuni este de a contura un profil al respondenților;
- **Accesul la dotări și servicii publice și dezvoltarea durabilă a municipiului**, secțiune în cadrul căreia s-a urmărit:
  - gradul de deservire și calitatea serviciilor socio-culturale (sănătate, asistență socială, educație, cultură, sport și petrecerea timpului liber), a infrastructurii tehnico-edilitare și a infrastructurii de transport, gradul de mulțumire raportat la aspecte referitoare la dezvoltarea municipiului;
  - opinia și gradul de mulțumire a cetățenilor față de serviciile oferite de administrația publică locală și măsurile de inovare și digitalizare întreprinse;
  - opinia privind principalele aspecte pozitive și principalele aspecte negative ale municipiului Făgăraș;
  - potențialele măsuri pentru o dezvoltare durabilă a comunității;

Metodologia de elaborare, de distribuire a chestionarelor către locuitori și de colectare a răspunsurilor, realizată și aplicată în parteneriat cu Beneficiarul, a constat în următorii pași principali:

- Elaborarea chestionarului de către Consultant, în format word și Surveymonkey și aprobarea acestuia de către Beneficiar;

- Elaborarea materialului grafic de prezentare a mesajelor și anunțurilor de promovare a chestionarului în mediul online (pe site-ul Primăriei și pe pagina de Facebook a Primăriei), precum și aprobarea acestora de către Beneficiar;
- Stabilirea modului de completare și transmitere a chestionarelor: posibilitatea de completare a formularelor a fost adaptată pentru a facilita cetățenilor accesul facil la acestea, fiind în cea mai mare măsură online, utilizând platforma SurveyMonkey;
- Stabilirea termenelor de completare și transmitere a chestionarelor destinate populației, urmând ca ulterior să fie trimise înștiințări periodice de completare pe măsură ce se apropie termenul limită;
- Diseminarea chestionarului către populație, de către reprezentanții Beneficiarului, pe căile de comunicare stabilite anterior, colectarea chestionarelor completate în format online și prelucrarea și interpretarea răspunsurilor primite.

Chestionarul a fost disponibil pentru completare timp de 37 de zile, în perioada 19.05.2022-24.06.2022. În acest interval de timp chestionarul a fost completat de către 378 de persoane.

1. Pe ce stradă locuiți în prezent

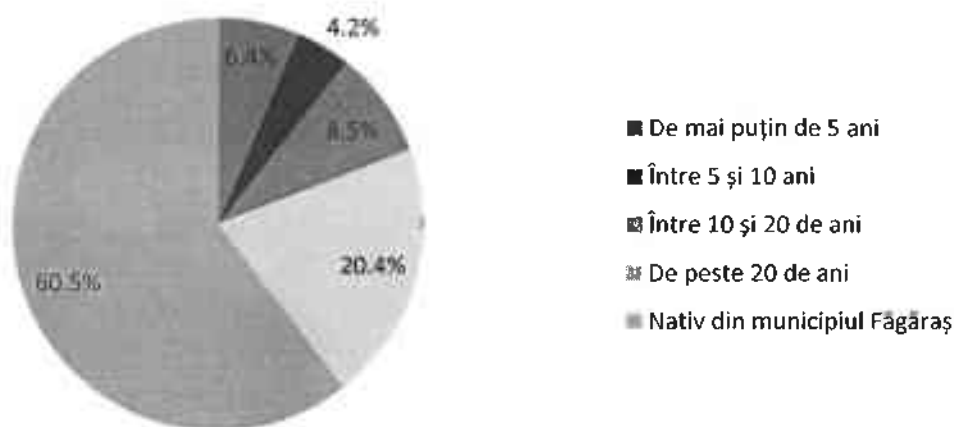
Locuitori din toate zonele municipiului Făgăraș au oferit un răspuns în cadrul prezentului sondaj, iar străzile reprezentate de către cel mai ridicat număr de respondenți sunt 13 Decembrie, Câmpului, Tudor Vladimirescu și Bulevardul Unirii.

• 13 Decembrie - 9,6%	• Unirii - 0,5%
• Câmpului - 9,6%	• Vasile Alecsandri - 0,5%
• Tudor Vladimirescu - 7,2%	• Veteranilor - 0,5%
• B-dul Unirii - 6,4%	• Aleea Transilvaniei - 0,3%
• Negoiu - 4,3%	• Aleea Upruc - 0,3%
• Tâbăcari - 4,0%	• Ana Ipătescu - 0,3%
• Teiului - 4,0%	• Ana Ipătescu - 0,3%
• Titu Peția - 3,5%	• Berivoi, comuna Recea, Țara Făgărașului - 0,3%
• Negoiu - 2,7%	• Branduselor - 0,3%
• Vasile Alecsandri - 2,7%	• București, Str. Nasaud nr 70, Sector 5 - 0,3%
• Doamna Stanca - 2,4%	• Câmpului Vechi - 0,3%
• Stejarului - 2,4%	• Constantin Dobrogeanu Ghinea - 0,3%
• 1 Decembrie 1918 - 2,1%	• Cristea Vasile - 0,3%
• Octavian Păler - 2,1%	• Dasdsdadas - 0,3%
• Gheorghe Doja - 1,9%	• Dr Ioan Senchea - 0,3%
• Narciselor - 1,9%	• Dr.I. Senchea - 0,3%
• Cănepii - 1,6%	• Făgăraș - 0,3%
• Mihai Viteazu - 1,6%	• Garoafelor - 0,3%
• Magnoliei - 1,3%	• Gheorghe Baritiu - 0,3%
• 1 Decembrie 1918 - 1,1%	• Gheorghe Baritiu - 0,3%
• Aurel Vlaicu - 1,1%	• Ion Creangă - 0,3%
• Castanului - 1,1%	• Liberații - 0,3%
• Parcului - 1,1%	• Livezii - 0,3%
• Trandafirilor - 1,1%	• M. Eminescu - 0,3%
• Azotului - 0,8%	• Mircea Eliade - 0,3%
• Cetății - 0,8%	

- Gării - 0,8%
- Inocentiu Mincu Klein - 0,8%
- Luncii - 0,8%
- Plopului - 0,8%
- Republicii - 0,8%
- Andrei Mureșanu - 0,5%
- Aron Pumnul - 0,5%
- Campului Nou - 0,5%
- Lalelelor - 0,5%
- Mălinului - 0,5%
- Mihai Eminescu - 0,5%
- Nicolae Bălcescu - 0,5%
- Palarieri - 0,5%
- Principala - 0,5%
- Sf. Constantin Brancoveanu - 0,5%
- Scolii - 0,5%
- Anton Pann - 0,3%
- Miron Costin - 0,3%
- Miron Costin - 0,3%
- Octavian Paler - 0,3%
- Oltului - 0,3%
- Oltului - 0,3%
- Palarierilor - 0,3%
- Panselutelor - 0,3%
- Păcii - 0,3%
- Pălărieri - 0,3%
- Salcâmului - 0,3%
- Șoseaua Combinatului - 0,3%
- T. Vladimirescu - 0,3%
- TABACARI - 0,3%
- Trandafirilor - 0,3%
- Valeriu Literat - 0,3%
- Zorelelor - 0,3%
- Zorelelor - 0,3%

2. De cât timp locuiți în municipiul Făgăraș?

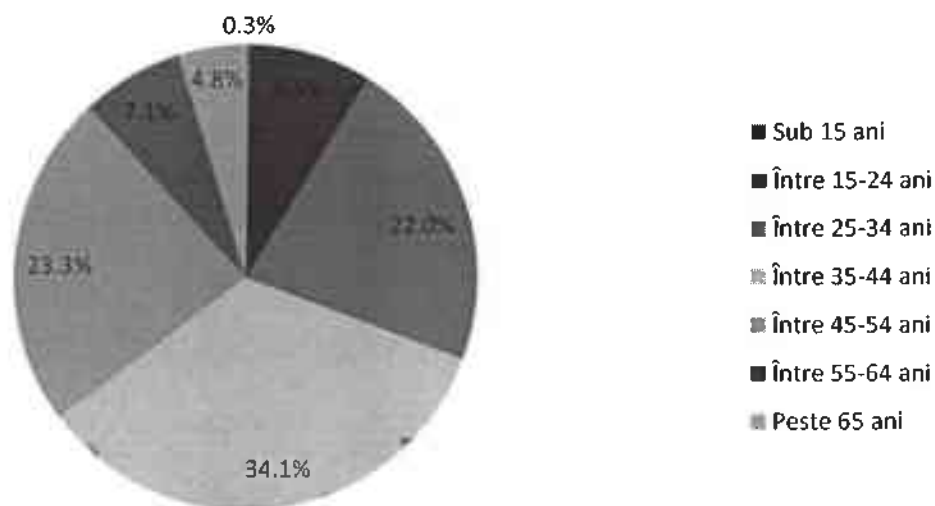
Cei mai mulți respondenți sunt nativi ai municipiului Făgăraș, respectiv 60,5%, iar peste 20% locuiesc în municipiu de mai mult de 20 de ani. De o perioadă cuprinsă între 10 și 20 de ani locuiesc în municipiu circa 8,5% dintre respondenți, iar persoanele care locuiesc în municipiul Făgăraș de o perioadă mai scurtă de timp, respectiv între 5 și 10 ani sau de mai puțin de 5 ani, reprezintă 4,2% și 6,4% dintre participanții care au oferit răspunsuri în cadrul chestionarului.

3. Vârsta dumneavoastră:

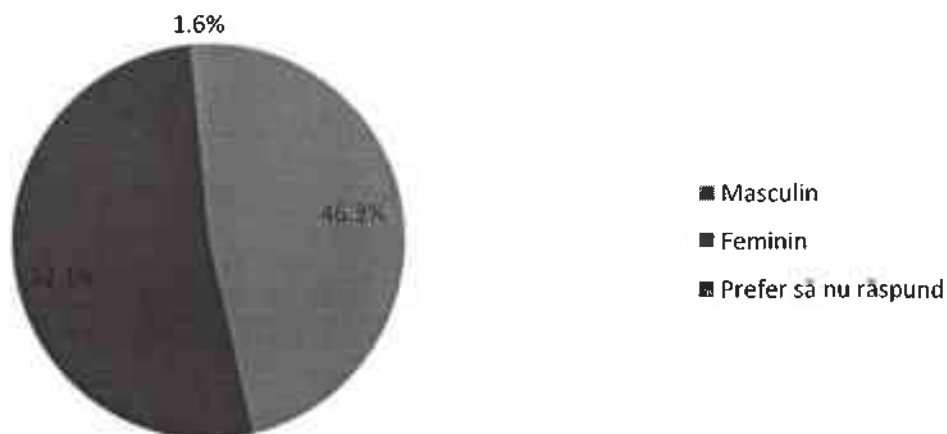
Raportat la grupele de vârstă, se observă faptul că o mare parte dintre respondenți se încadrează în grupele de vârstă între 35-44 de ani (34,1%) și între 45-54 de ani (23,3%). Aceștia reprezintă puțin peste jumătate din numărul total al respondenților, respectiv 57,4%. Persoanele cu vârste cuprinse între 25-34 de ani reprezintă o pondere de 22,0% dintre respondenți, iar cele cu vârste cuprinse între 15-24 de ani, 8,5%. Un număr mai redus dintre respondenți, și anume 7,1% din totalul acestora au vârste cuprinse între 55-64 de ani și 4,8% de peste 65 de ani. Tinerii sub 15 ani reprezintă doar 0,3% din respondenții acestui chestionar.

4. Genul dumneavoastră:

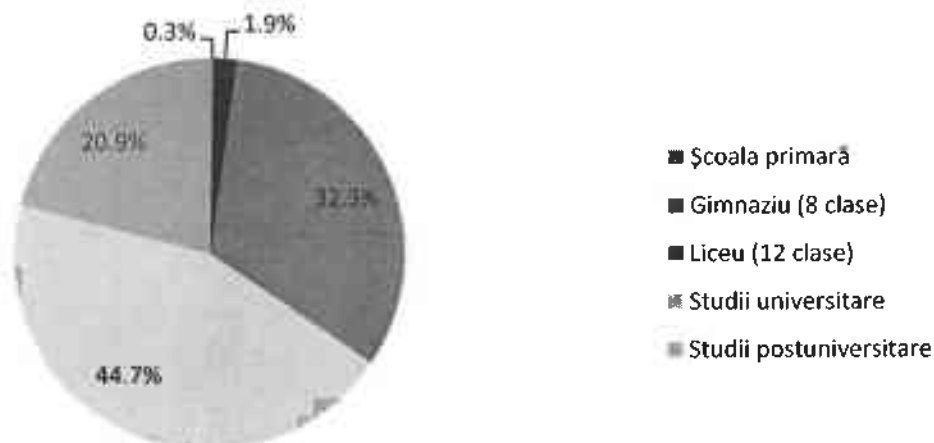
Analizând genul respondenților, tendința este una asemănătoare cu tendința generală demografică atât de la nivelul țării, cât și de la nivelul municipiului unde numărul femeilor este într-o oarecare măsură mai ridicat decât cel al bărbaților. Astfel, și în acest caz, numărul femeilor reprezintă 52,1% din totalul respondenților, în timp ce numărul bărbaților reprezintă 46,3% din totalul respondenților.

5. Care este ultima formă de învățământ pe care ați absolvit-o?

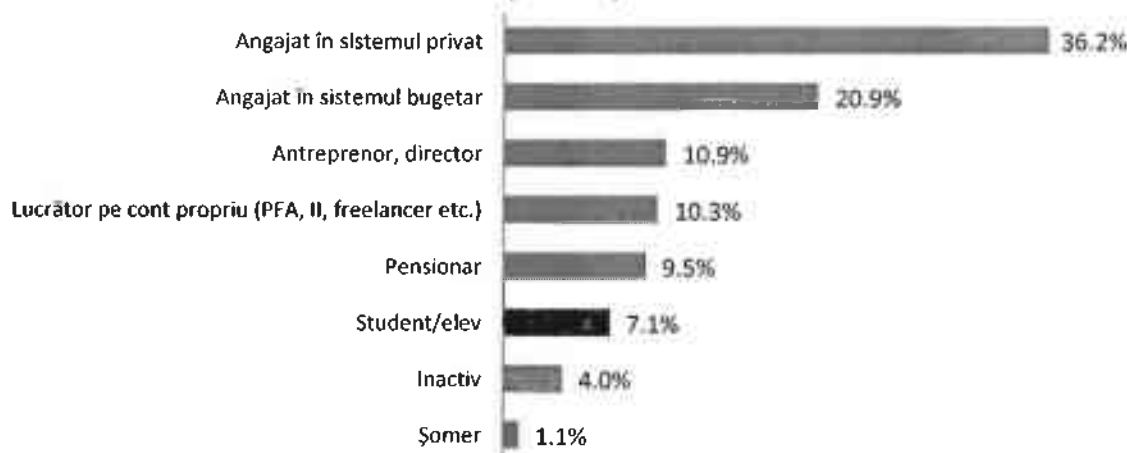
Din perspectiva nivelului de educație al respondenților, o mare parte dintre aceștia au beneficiat de studii superioare: studii universitare (44,7%) și studii postuniversitare (20,9%). Liceul este ultima formă de învățământ absolvită de către aproape 32,3% dintre respondenți, iar un număr mai redus de persoane au absolvit ultima formă de învățământ școala gimnazială (1,8%) sau școala primară (0,3%).

6. Care este ocupația dumneavoastră în prezent?

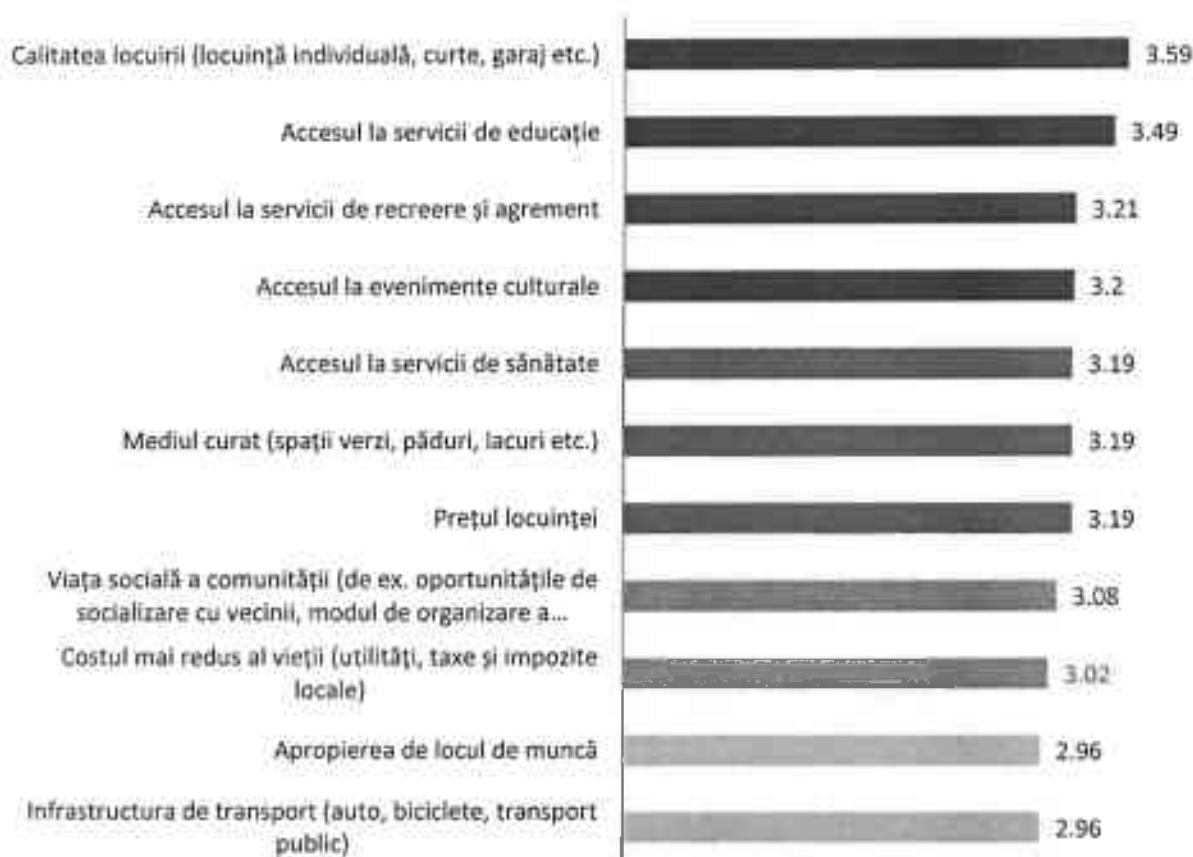
În ceea ce privește locul de muncă al respondenților, cei mai mulți sunt angajați ai sistemului privat și angajați ai sistemului bugetar, aceștia însumând peste 50% din total. Astfel, 36,2% dintre respondenți sunt angajați în sistemul bugetar, fiind urmați de respondenții care sunt angajați în sistemul bugetar – 20,9% și de respondenții care sunt antreprenori, respectiv directori – 10,9%. Lucrătorii pe cont propriu reprezintă, 10,3% din total, iar pensionarii 9,5%. Studenții sau elevii reprezintă doar 7,1% din totalul respondenților. Restul categoriilor reprezintă o pondere mai scăzută, respectiv 4,0% persoane inactiv și 1,1% șomeri.

7. Care sunt principalele avantaje pe care le aveți locuind în zona dumneavoastră? Vă rugăm să acordați o notă de la 1 (cel mai puțin important) la 5 (cel mai important) pentru următoarele criterii:

În ierarhia principalelor avantaje de a fi locuitor în cartierele municipiului Făgăraș, respondenții au poziționat pe prima poziție, cu cea mai mare medie a notelor acordate, calitatea locuirii prin accesul la locuința individuală cu curte, garaj etc. Opus acesteia, infrastructura de transport auto, infrastructura de biciclete și de transport în comun este cel mai puțin important avantaj pe care locuitorii îl au locuind în zonă, acesta fiind notat cu cea mai mică notă. Din figura următoare ce ierarhizează rezultatele notelor acordate de către respondenți, se observă o medie a notelor acordate pentru fiecare avantaj menționat între 2,96 și 3,59.

Aceste avantaje se situează la o diferență minoră unele de celelalte, fapt ce indică un oarecare echilibru. Astfel, se remarcă faptul că în această ierarhie niciunul dintre aspecte nu a întrunit medii ridicate spre maxime de 4 și 5, dar nici foarte scăzute între de 1 și 2, ceea ce sugerează mai degrabă o medie a rezultatelor experiențelor individuale, raportate și adaptate la fiecare zonă de locuințe și cu particularități specifice acestora.

8. Menționați și alte avantaje pe care considerați că le aveți locuind în zona/cartierul dumneavoastră:

Respondenții consideră alte avantaje pentru zona în care locuiesc aspecte precum liniștea zonei, siguranța, priveliștea spre masivul Făgăraș, proximitatea față de repere de interes și aerul curat.

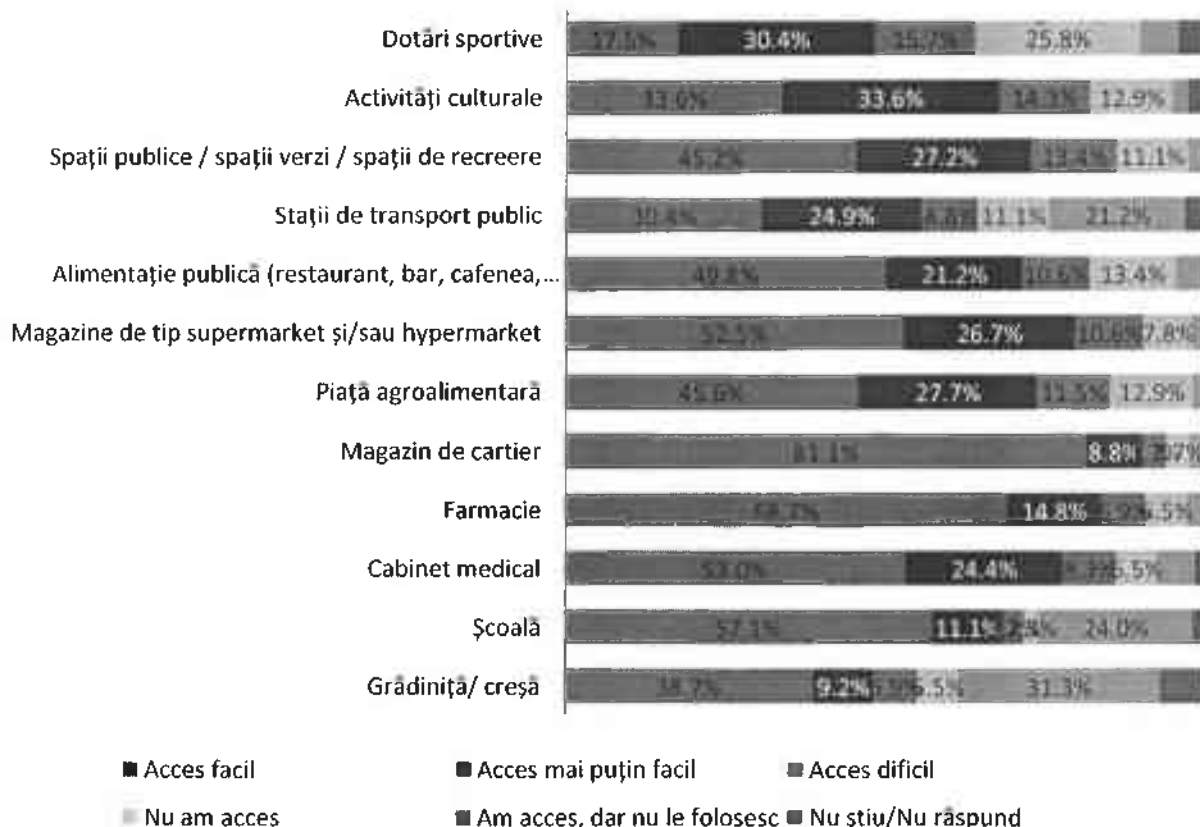
9. Aveți acces la următoarele categorii de dotări în zona în care locuiți?

Magazinele de cartier, farmaciile și școlile sunt cele mai accesibile dotări din zonele și cartierele în care populația municipiului Făgăraș locuiește. Prin comparație, dotările sportive și stațiile de transport în comun sunt dotările cele mai puțin facile. În funcție de datele furnizate de către respondenți, de la cele mai accesibile dotări, la cele mai puțin accesibile, aceștia au evidențiat următoarea ierarhizare:

1. Magazin de cartier (81,1% dintre respondenți consideră că au acces facil);
2. Farmacie (68,7% dintre respondenți consideră că au acces facil);
3. Școală (57,1% dintre respondenți consideră că au acces facil);
4. Cabinet medical (53,0% dintre respondenți consideră că au acces facil);
5. Magazine de tip supermarket și/sau hypermarket (52,5% dintre respondenți consideră că au acces facil);
6. Alimentație publică (restaurant, bar, cafenea, patiserie etc.) (49,8% dintre respondenți consideră că au acces facil);
7. Piața agroalimentară (45,6% dintre respondenți consideră că au acces facil);

8. Spații publice / spații verzi / spații de recreere (45,2% dintre respondenți consideră că au acces facil);
9. Grădiniță/ creșă (38,7% dintre respondenți consideră că au acces facil);
10. Activități culturale (33,6% dintre respondenți consideră că au acces facil);
11. Stații de transport public (30,4% dintre respondenți consideră că au acces facil);
12. Dotări sportive (17,5% dintre respondenți consideră că au acces facil).

10. Dacă există și alte dotări la care nu aveți acces, vă rugăm să detaliați

Următoarele dotări sunt considerate deficitare sau inexistente de către locuitorii municipiului Făgăraș:

- pistele pentru biciclete;
- stațiile de încărcare pentru mașini electrice;
- coșurile de gunoi;
- locurile de joacă pentru copii și spațiile de agrement;
- locurile de parcare amenajate corespunzător;
- bazine de înot;
- cinematograful.

11. Cât de mulțumit(ă) sunteți de următoarele servicii publice și aspecte referitoare la dezvoltarea durabilă a municipiului Făgăraș:

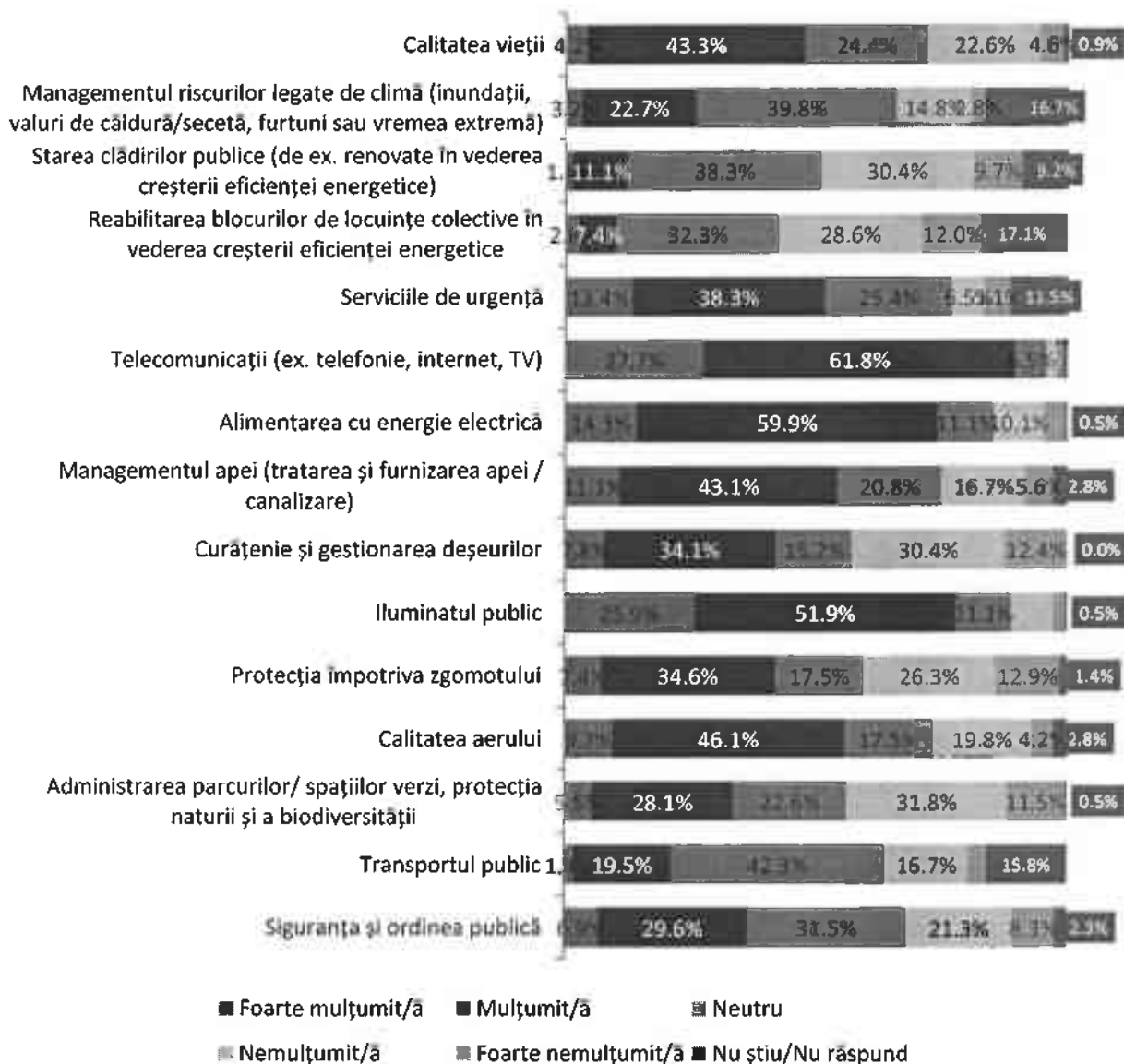
Telecomunicațiile, iluminatul public și alimentarea cu energie electrică reprezintă aspectele cele mai mulțumitoare referitor la serviciile publice și dezvoltarea durabilă a municipiului Făgăraș. La polul opus, aspectele asupra cărora cei mai puțini dintre respondenți se raportează cu mulțumire sunt reabilitarea blocurilor de locuințe colective în vederea creșterii eficienței energetice, starea

clădirilor și transportul public. Între 10,1% și 89,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți de aspectele prezente în figura de mai jos. În funcție de nivelul de mulțumire al acestora, aspectele punctate au fost ierarhizate în următorul fel, de la cele mai satisfăcătoare la cele mai puțin satisfăcătoare:

1. Telecomunicații (ex. telefonie, internet, TV) (89,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
2. Iluminatul public (77,8% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
3. Alimentarea cu energie electrică (74,2% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
4. Calitatea aerului (55,8% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
5. Managementul apei (tratarea și furnizarea apei / canalizare) (54,2% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
6. Serviciile de urgență (51,6% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
7. Calitatea vieții (47,5% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
8. Protecția împotriva zgomotului (41,9% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
9. Curățenie și gestionarea deșeurilor (41,9% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
10. Siguranța și ordinea publică (36,6% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
11. Administrarea parcurilor/ spațiilor verzi, protecția naturii și a biodiversității (33,6% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
12. Managementul riscurilor legate de climă (inundații, valuri de căldură/secetă, furtuni sau vremea extremă) (25,9% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
13. Transportul public (21,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
14. Starea clădirilor publice (de ex. renovate în vederea creșterii eficienței energetice) (12,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
15. Reabilitarea blocurilor de locuințe colective în vederea creșterii eficienței energetice (10,1% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți).

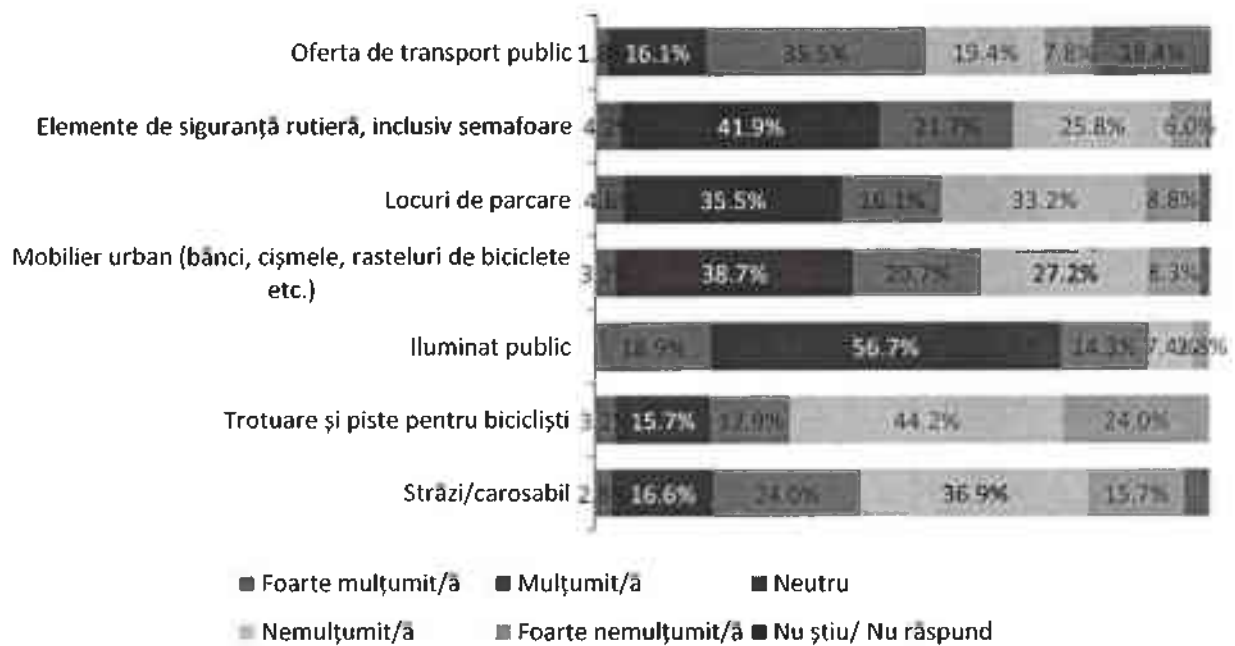

12. Cât de mulțumit/ă sunteți de infrastructura de transport din municipiul Făgăraș?

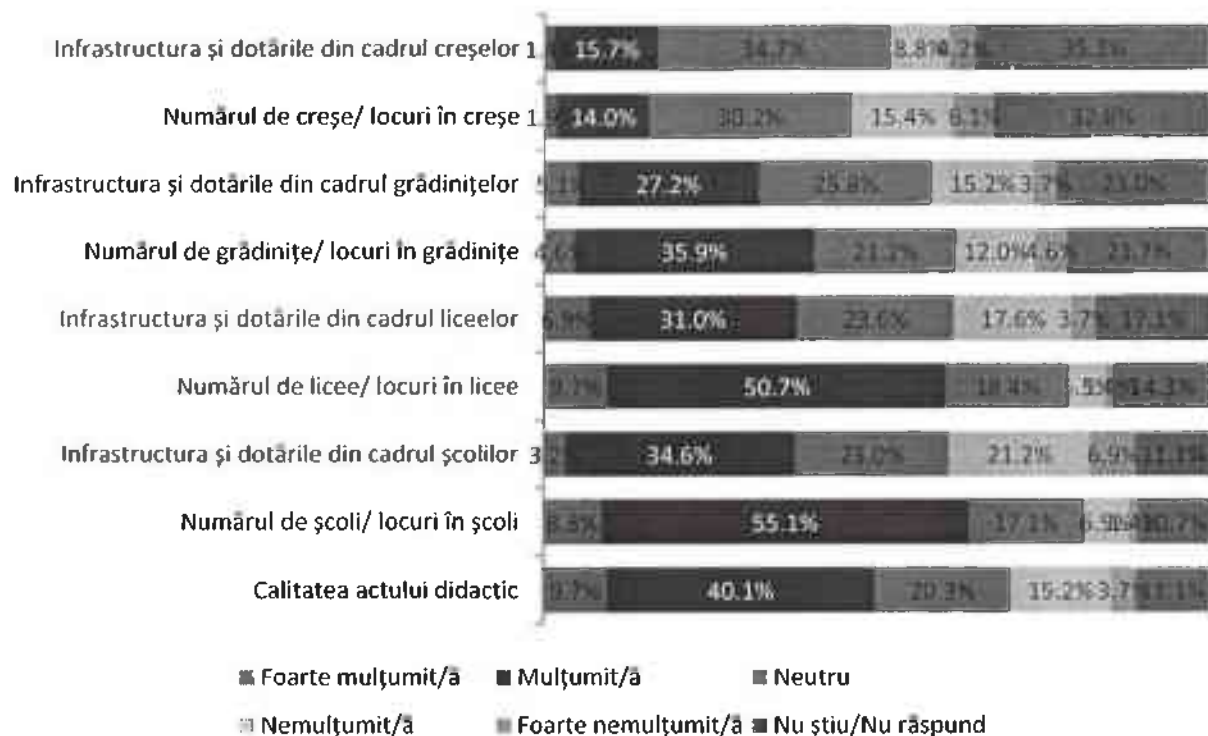
În cadrul acestei întrebări se observă un nivel de mulțumire mediu față de infrastructura de transport din municipiul Făgăraș. Respondenții sunt mulțumiți și foarte mulțumiți în proporții cuprinse între 18,0% și 75,6% de aspectele ce țin de infrastructura de transport. Elementele cele mai satisfăcătoare, despre care cele mai multe persoane susțin că sunt mulțumite sau foarte mulțumite sunt iluminatul public (75,6%), elementele de siguranță rutieră, inclusiv semafoare (46,1%) și mobilierul urban (bănci, cișmele, rasteluri de biciclete etc.) (41,9%). Elementele raportate la care mai puțin de 41% dintre respondenți sunt mulțumiți și foarte mulțumiți sunt în următoarea ordine: locuri de parcare (40,1%), străzi, carosabil (19,4%), trotuarele și piste pentru bicicliști (18,9%) și oferta de transport public (18,0%). De asemenea, unii respondenți nu cunosc aceste aspecte, nu doresc să ofere un răspuns sau sunt neutri.

13. Dacă utilizați/ați utilizat serviciile sistemului de învățământ din municipiul Făgăraș, bazat pe experiența dumneavoastră directă sau ca părinte, cât de mulțumit(ă) sunteți de: Numărul de școli și locuri în școli și numărul de licee/ locuri în licee reprezintă aspectele cele mai satisfăcătoare referitoare la sistemul de învățământ din municipiul Făgăraș. Peste 50% dintre respondenți de declară mulțumiți și foarte mulțumiți de acestea. Un nivel mediu de satisfacție, între 35-50% dintre respondenți fiind mulțumiți și foarte mulțumiți, este manifestat referitor la calitatea actului didactic (49,8%), numărul de grădinițe/ locuri în grădinițe (40,6%), infrastructura și dotările din cadrul liceelor (38,0%) și față de infrastructura și dotările din cadrul școlilor (37,8%). Un nivel scăzut de mulțumire (sub 35% dintre respondenți) este manifestat față de numărul de creșe/ locuri în creșe (15,8% dintre respondenți), infrastructura și dotările din cadrul creșelor (17,1% dintre respondenți) și infrastructura și dotările din cadrul grădinițelor (32,3% dintre respondenți).

14. Dacă utilizați/ați utilizat serviciile sistemului de sănătate din municipiul Făgăraș, bazat pe experiența dumneavoastră directă, cât de mulțumit(a) sunteți de:

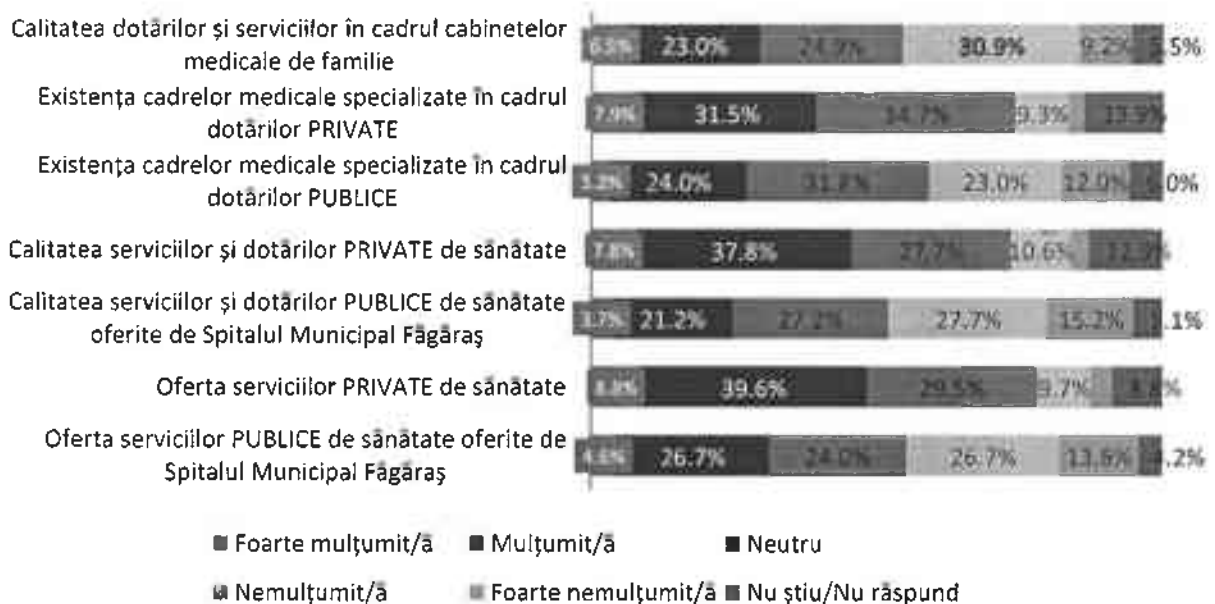
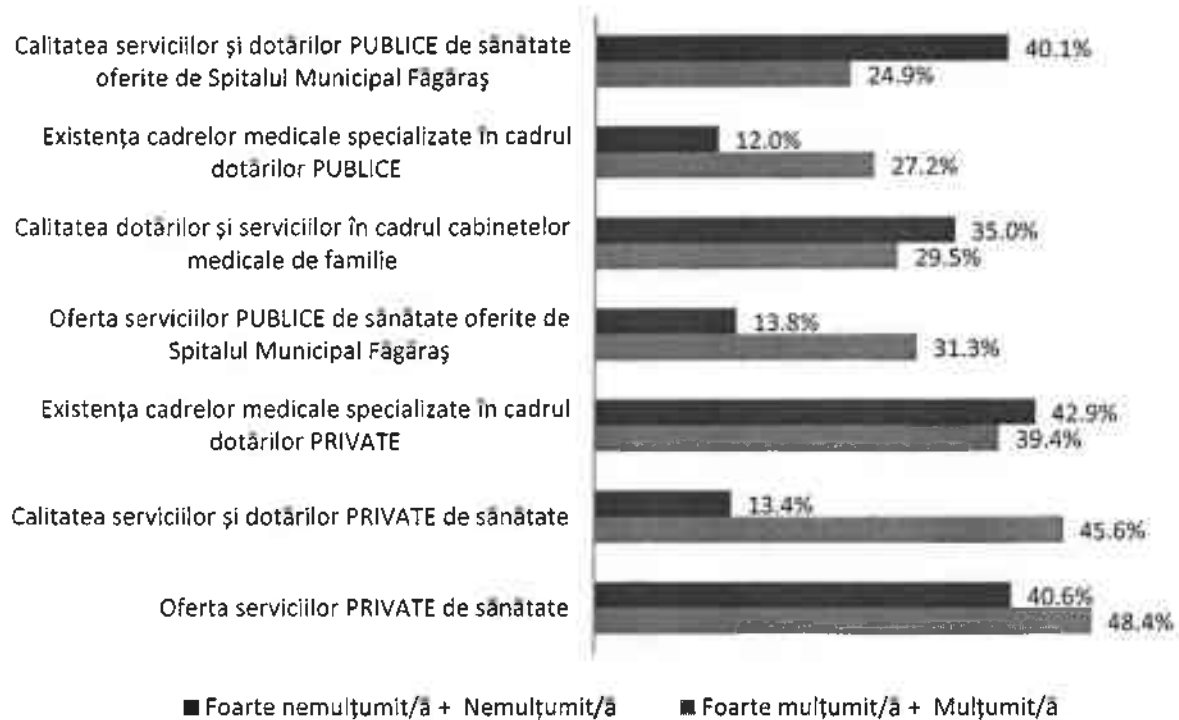
În urma rezultatelor prezente în figura de mai jos, se observă un grad general de mulțumire față de infrastructura privată de sănătate mai ridicat (media de 44,5% pentru cele 3 elemente private), comparativ cu gradul de mulțumire al respondenților în raport cu infrastructura publică de sănătate (media de 27,8% pentru cele 3 elemente publice). Peste 25% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți în raport cu aspectele date și prezentate în figurile următoare, cu excepția calității serviciilor și dotărilor publice de sănătate oferite de Spitalul Municipal Făgăraș (24,9%).

Cele mai apreciate componente ale sistemului de sănătate sunt oferta serviciilor PRIVATE de sănătate (48,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți), calitatea serviciilor și dotărilor PRIVATE de sănătate (45,6% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți) și existența cadrelor medicale specializate în cadrul dotărilor PRIVATE (39,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți).

În figura următoare sunt prezentate rezultatele ce au la bază răspunsurile respondenților în raport cu opțiunile de mulțumire sau nemulțumire, iar pe lângă aceștia, o parte dintre respondenți susțin faptul că nu cunosc aceste aspecte, nu doresc să răspundă sau sunt neutri.

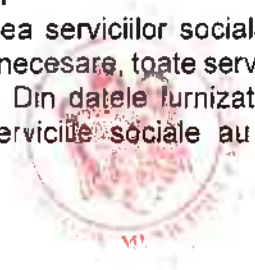

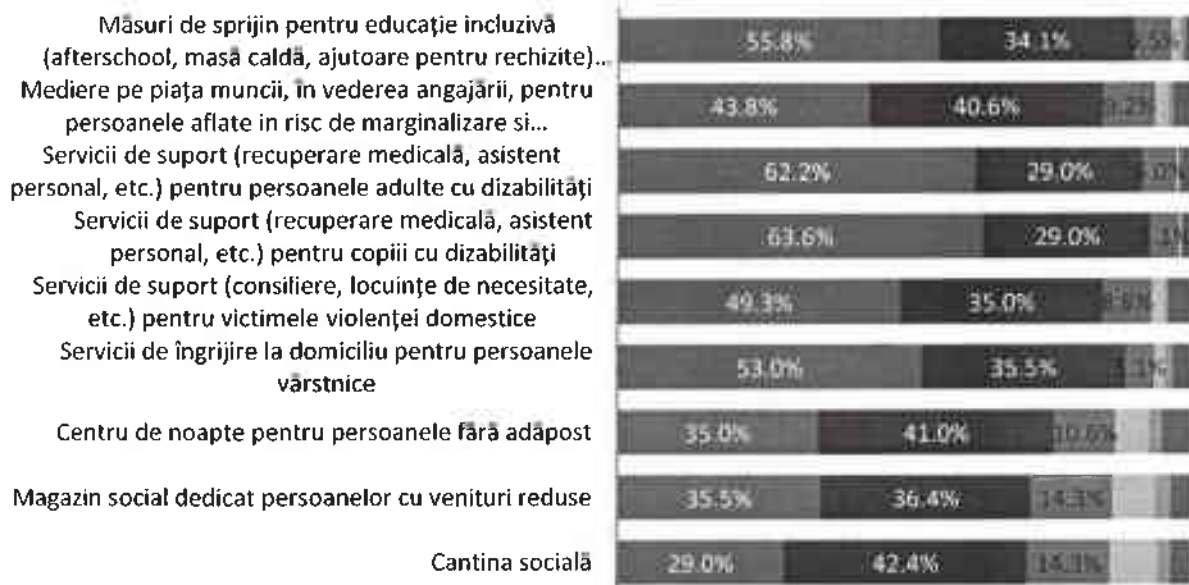
15. Cât de necesare considerați că sunt următoarele servicii sociale:

Această întrebare are în vedere opinia respondenților privind necesitatea serviciilor sociale. În general serviciile de asistență socială sunt considerate necesare și foarte necesare, toate serviciile depășind pragul de 71% dintre respondenți care consideră acest lucru. Din datele furnizate de către respondenți și raportat la nivelul de necesitate al acestora, serviciile sociale au fost ierarhizate în următorul fel în funcție de nivelul de necesitate:

Servicii de suport (recuperare medicală, asistent personal, etc.) pentru copiii cu dizabilități	•92,6% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Servicii de suport (recuperare medicală, asistent personal, etc.) pentru persoanele adulte cu dizabilități	•91,2% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Măsuri de sprijin pentru educație incluzivă (afterschool, masa caldă, ajutoare pentru rechizite) dedicate copiilor ce provin din familii cu venituri reduse	•89,9% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice	•88,5% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Mediere pe piața muncii, în vederea angajării, pentru persoanele aflate în risc de marginalizare și excluziune socială	•84,3% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Servicii de suport (consiliere, locuințe de necesitate, etc.) pentru victimele violenței domestice	•84,3% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Centru de noapte pentru persoanele fără adăpost	•76,0% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Magazin social dedicat persoanelor cu venituri reduse	•71,9% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar
Cantina socială	•71,4% dintre respondenți consideră acest serviciu social ca fiind necesar și foarte necesar

■ Foarte necesară ■ Necesară ■ Neutru ✕ Puțin necesară ■ Nu este necesară ■ Nu știu/Nu răspund

16. Dacă considerați că sunt necesare și alte tipuri de servicii sociale, vă rugăm să detaliați:

Alte tipuri de servicii sociale necesare, amintite de către respondenți sunt următoarele:

- After school-uri pentru perioada de vacanță;
- Extinderea infrastructurii de centre de zi pentru pensionari;
- Servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu;
- Servicii de monitorizare a familiilor cu mulți copii minori pentru integrare socială, prevenirea abandonului social etc.;
- Servicii de asistență psihiatrică la domiciliu;
- Consiliere în școli pentru victimele bullying-ului și a agresiunilor;
- Servicii de activare în vederea înțelegerii provocărilor întâmpinate și a identificării de soluții pentru grupurile vulnerabile.

17. Cât de mulțumit/ă sunteți de oferta pentru petrecerea timpului liber din municipiul Făgăraș?

Muzeele și bibliotecile reprezintă principalele cele mai satisfăcătoare repere de petrecere a timpului liber în municipiul Făgăraș. Respondenții, sunt în cea mai mare măsură mulțumiți și foarte mulțumiți (proportii de peste 30%) în privința următoarelor aspecte:

- **Muzee** (53,5% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Biblioteci** (47,9% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Evenimente culturale și artistice** (39,6% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Săli și terenuri de sport** (36,6% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Locuri de joacă pentru copii** (32,0% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți).

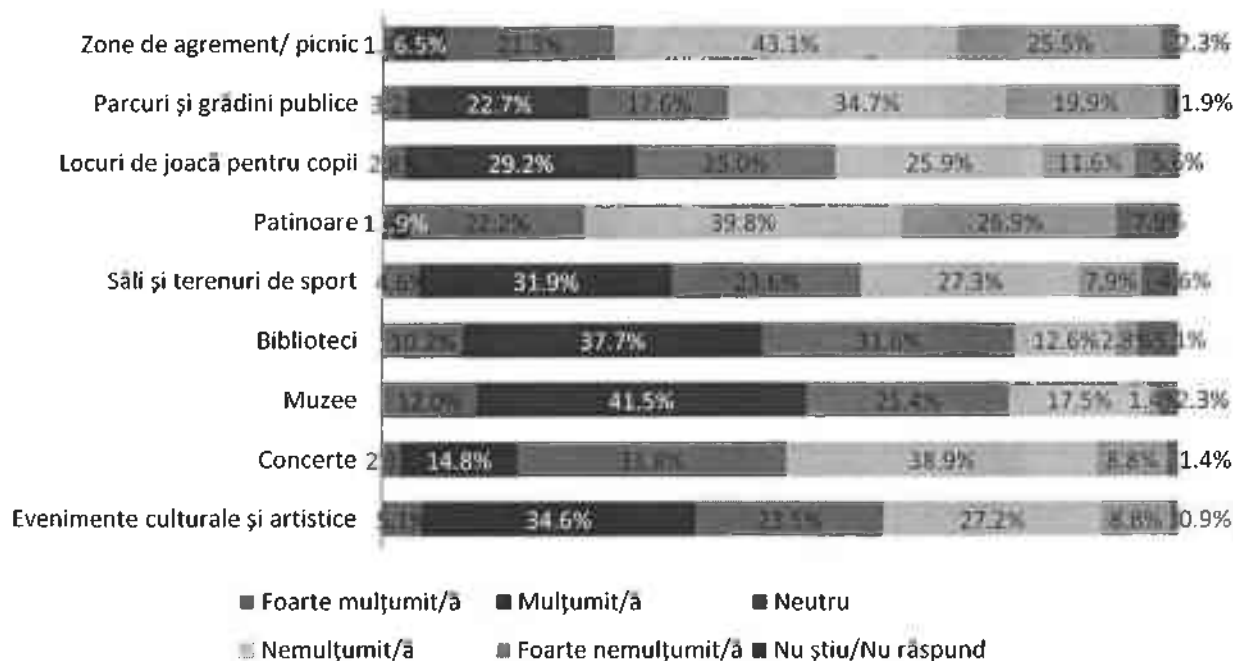

Aspectele în raport cu care o pondere mai scăzută dintre respondenți sunt mulțumiți și foarte mulțumiți (în proporții de sub 30%) sunt următoarele:

- **Parcuri și grădini publice** (25,9% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Concerte** (17,1% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Zone de agrement/picnic** (7,9% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți);
- **Patinoare** (3,2% dintre respondenți se declara mulțumiți și foarte mulțumiți).

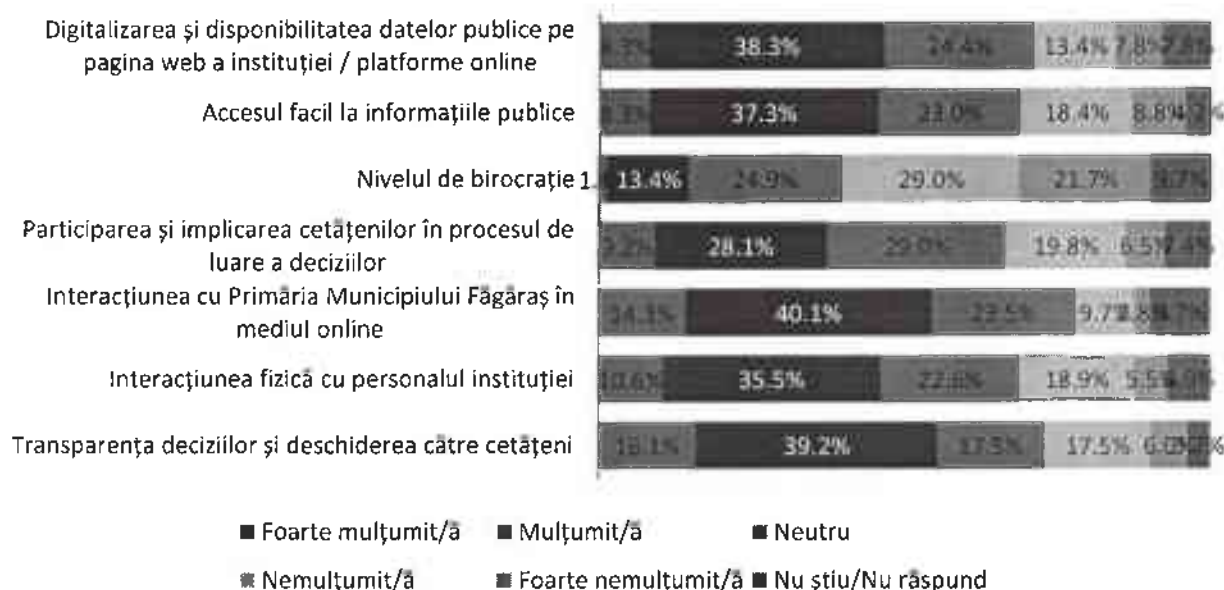

18. Cum ați evalua următoarele aspecte privind interacțiunea cu Primăria Municipiului Făgăraș?

Între 14% și 56% dintre locuitorii care participă în cadrul prezentului sondaj se declară mulțumiți și foarte mulțumiți de diferitele modalități de interacțiune cu Primăria Municipiului Făgăraș. Informațiile furnizate de către aceștia surprind atât aspectele cele mai satisfăcătoare referitoare la interacțiunea cu Primăria Municipiului Făgăraș, cât și cele mai puțin satisfăcătoare și care necesită îmbunătățiri. În acest sens, din perspectiva nivelului de mulțumire, s-a evidențiat următoarea ierarhizare:

1. Transparența deciziilor și deschiderea către cetățeni (55,3% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
2. Interacțiunea cu Primăria Municipiului Făgăraș în mediul online (54,4% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
3. Digitalizarea și disponibilitatea datelor publice pe pagina web a instituției / platforme online (46,5% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
4. Interacțiunea fizică cu personalul instituției (46,1% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
5. Accesul facil la informațiile publice (45,6% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
6. Participarea și implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor (37,3% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți);
7. Nivelul de birocrație (14,7% dintre respondenți se declară mulțumiți și foarte mulțumiți).

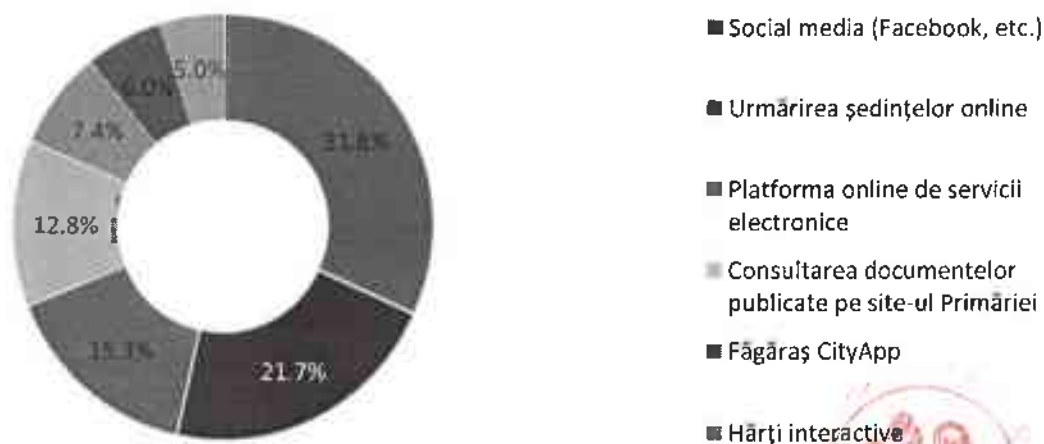

19. Care dintre serviciile digitale/online ale Primăriei Municipiului Făgăraș le utilizați în mod frecvent?

Serviciile digitale sau online ale Primăriei Municipiului Făgăraș cel mai frecvent utilizate sunt paginile de social media precum Facebook etc. Peste 30% dintre respondenți susțin acest lucru.

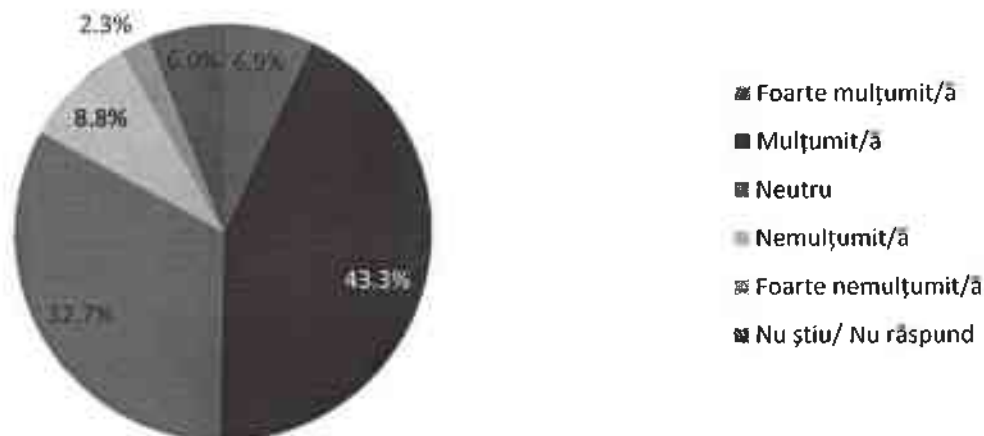
Serviciile digitale/ online ale Primăriei Municipiului Făgăraș utilizate în mod frecvent de către mai puțin de 22% dintre respondenți sunt în ordine, de la cele mai des utilizate, la cele mai puțin utilizate următoarele: urmărirea ședințelor online (21,7% dintre respondenți), utilizarea platformelor online de servicii electronice (15,3% dintre respondenți), consultarea documentelor publicate pe site-ul Primăriei (12,8% dintre respondenți), utilizarea Făgăraș CityApp (7,4% dintre respondenți) și utilizarea hărților interactive (5,0% dintre respondenți).

20. Cât de mulțumit/-ă sunteți de serviciile digitale/online oferite de Primăria Municipiului Făgăraș?

Jumătate din numărul total al respondenților sunt mulțumiți (43,3%) și foarte mulțumiți (6,9%) în raport cu serviciile digitale/online oferite de Primăria Municipiului Făgăraș, în timp ce, o pondere

de 32,7% prezintă o raportare neutră la acestea. Sub 12% dintre respondenți susțin faptul că sunt nemulțumiți (8,8%) și foarte nemulțumiți (2,3%) referitor la serviciile digitale/online oferite de Primăria Municipiului Făgăraș.

21. Care considerați că sunt cele mai importante aspecte pozitive ale municipiului Făgăraș?

Principalele caracteristici ale municipiului Făgăraș pe care cetățenii le puntează ca fiind cele mai importante aspecte pozitive ale acestuia sunt următoarele:

Poziționarea geografică

Evoluția municipiului și procesul de dezvoltare

Apropierea de Munții Făgăraș

Cetatea Făgărașului

Istoria zonei

Potențialul turistic

Cadrul natural spectaculos și variat

Zonă liniștită **Zona Oltului**

22. Care considerați că sunt cele mai importante 3 probleme ale municipiului Făgăraș?

Principalele probleme ale municipiului Făgăraș semnalate de către respondenți sunt prezentate în figura de mai jos:

Zone de agrement și parcuri insuficiente
Birocrația   Nevoia de investiții în educație
Transportul public   Calitatea străzilor   Traficul
Lipsa investițiilor în infrastructura spitalului
Locuri de muncă insuficiente sau neatractive
Lipsă pistelor pentru biciclete/trotinete/ de alergat
Lipsa unei centuri ocolitoare

23. Care considerați că sunt cele mai importante măsuri pentru dezvoltarea durabilă a comunității dumneavoastră în perioada 2021-2030? Vă rugăm să acordați o notă de la 1 (cel mai puțin important) la 5 (cel mai important), pentru următoarele criterii:

Cea mai importantă măsură pentru dezvoltarea durabilă a comunității în perioada 2021- 2030 este considerată ca fiind crearea de locuri de muncă. Măsura care prezintă cel mai scăzut nivel de importanță este considerată ca fiind îmbunătățirea sistemului de transport public. Raportat la notele acordate de către cetățeni cu referire la măsurile pentru dezvoltarea durabilă a comunității în perioada 2021-2030, de la cele mai importante, la cele mai puțin importante potențiale măsuri, acestea au fost ierarhizate în următorul fel:

4,74	• Crearea de locuri de muncă în municipiu
4,64	• Modernizarea infrastructurii de sănătate (spitale, policlinici)
4,53	• Dezvoltarea ofertei de activități sportive
4,52	• Reabilitarea și modernizarea spațiilor verzi
4,49	• Dezvoltarea ofertei de activități de agrement
4,45	• Reabilitarea/modernizarea spațiilor publice și a celor dintre blocuri
4,43	• Dezvoltarea ofertei de activități culturale
4,41	• Reabilitarea clădirilor și monumentelor istorice
4,40	• Construcția de trasee de piste pentru bicicliști și alei pietonale, precum și modernizarea celor existente
4,27	• Modernizarea infrastructurii de servicii sociale (centre pentru îngrijirea copiilor, seniorilor, persoanelor defavorizate etc)
4,18	• Modernizarea/extinderea iluminatului public
4,18	• Îmbunătățirea planificării și controlului asupra dezvoltării imobiliare
4,17	• Extinderea rețelelor de utilități publice (apă-canal, gaz, electricitate)
4,11	• Construcția de noi unități de învățământ (creșe, grădinițe, școli, licee) și modernizarea celor existente
4,09	• Servicii digitale noi
4,07	• Introducerea unor linii de transport pentru elevi
4,01	• Extinderea sistemului de transport public
3,96	• Construirea unor noi spații culturale (de exemplu: construirea unui centru de conferințe și spectacole)
3,87	• Îmbunătățirea sistemului de transport public

Totuși, este de remarcat faptul că toate elementele date au obținut în urma notelor acordate de către respondenți o medie de peste 3,8 din 5, astfel, aceștia acordă o importanță ridicată pentru fiecare aspect, fapt care pune în evidență necesitatea și nivelul ridicat de îmbunătățire pe care odată puse în practică, măsurile le-ar aduce comunității din municipiul Făgăraș.

24. Dacă ați considerat necesară extinderea serviciilor / infrastructurii către zonele nedeservite, care sunt aceste zone?

Se observă o nevoie ridicată de extindere a serviciilor și infrastructurii în special în zonele și cartierele limitrofe și periferice și în cartierele și pe străzile noi din municipiul Făgăraș, iar acestea se referă în special la spațiile verzi, la starea drumurilor, la coșuri de gunoi, la piste pentru biciclete și la rețelele de utilități, dar și la extinderea rețelei de transport public pe toată zona Țării Făgărașului. În acest sens, respondenții au menționat zonele cele mai deficitare din perspectiva serviciilor sau a infrastructurii și astfel, zonele în care este cea mai ridicată nevoie de intervenție din acest punct de vedere. S-au evidențiat următoarele zone, cartiere sau străzi:

- 13 Decembrie;
- Beclean;
- Berivoi, Recea, Sasciori;
- Calbor;
- Centura Nord;
- Galați;
- Ion Creangă;
- Livezii;
- Mandra;
- Meltea;
- Miorița;
- Salcâmului;
- Sf. Constantin Brâncoveanu;
- Șoseaua Combinat;
- Șoseaua Hurez;
- Tudor Vladimirescu;
- Valeriu Literar;
- Veteranilor;
- Zona CFR.

25. Vă rugăm să menționați orice alte aspecte pe care le considerați relevante privind nevoile și oportunitățile pentru dezvoltarea durabilă a municipiului:

Raportat la nevoile și oportunitățile de dezvoltare durabilă a municipiului Făgăraș, respondenții au mai evidențiat următoarele aspecte:

1. **Dezvoltarea unui oraș atractiv economic** – dezvoltarea industrială a orașului, dezvoltarea ofertei locurilor de muncă, măsuri de încurajare și atragere a noilor investitori;
2. **Dezvoltarea unui oraș verde** – implementarea măsurilor de colectare selectivă, măsuri de educare a populației referitor la protecția mediului;
3. **Un oraș dezvoltat eficient, sigur și conectat** – modernizarea căii ferate, realizarea parcarilor subterane, etajate, măsuri de deviere a traficului în afara orașului, realizarea pistelor pentru biciclete, amplasarea camerelor de supraveghere în zonele de interes din municipiu, dezvoltarea transportului public spre unitățile administrativ-teritoriale din Țara Făgărașului;
4. **Dezvoltarea unui oraș favorabil comunicării** – dezvoltarea parteneriatelor și a comunicării între diverse entități, universități și administrația publică și aprofundarea comunicării cu cetățenii, implicarea tinerilor, măsuri de susținere și integrare ca grupurilor minoritare;
5. **Dezvoltarea zonelor pentru agrement și sport** – dezvoltarea de noi oportunități de petrecere a timpului liber;
6. **Dezvoltarea unui oraș atractiv din punct de vedere turistic și cultural** – dezvoltarea centrului cultural, valorificarea potențialului turistic, dezvoltarea unei strategii de marketing pentru potențialul turistic, valorificarea Lacului Cetății și a zonei din jurul Oltului;
7. **Dezvoltarea unui oraș atractiv și eficient pentru tineri** – dezvoltarea școlilor profesionale, implicarea tinerilor în diverse procese, investiții în infrastructura educațională și resursa umană-formare/conversie-reconversie profesională.

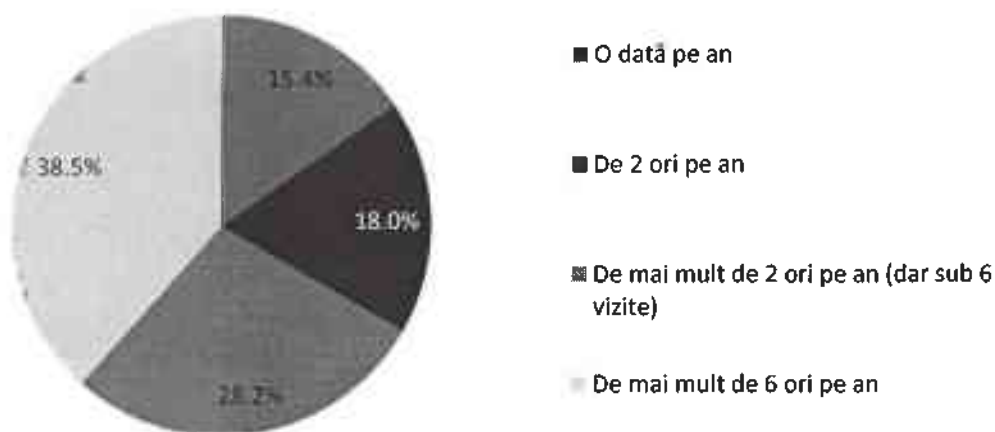
26. Ce anume v-ar determina să vă întoarceți în municipiul Făgăraș (cu reședința permanentă/să locuiți)?

În cadrul secțiunii dedicate locuitorilor din municipiul Făgăraș care se află la muncă în străinătate, s-au evidențiat aspecte precum familia, oportunitățile de muncă bine plătite, îmbunătățirea nivelului de trai, stabilitatea financiară și dezvoltarea municipiului din perspectivă economică și turistică ca principale aspecte care i-ar determina să se întoarcă și să locuiască în municipiul Făgăraș.

27. Cât de des veniți anual în vizită înapoi în municipiul Făgăraș?

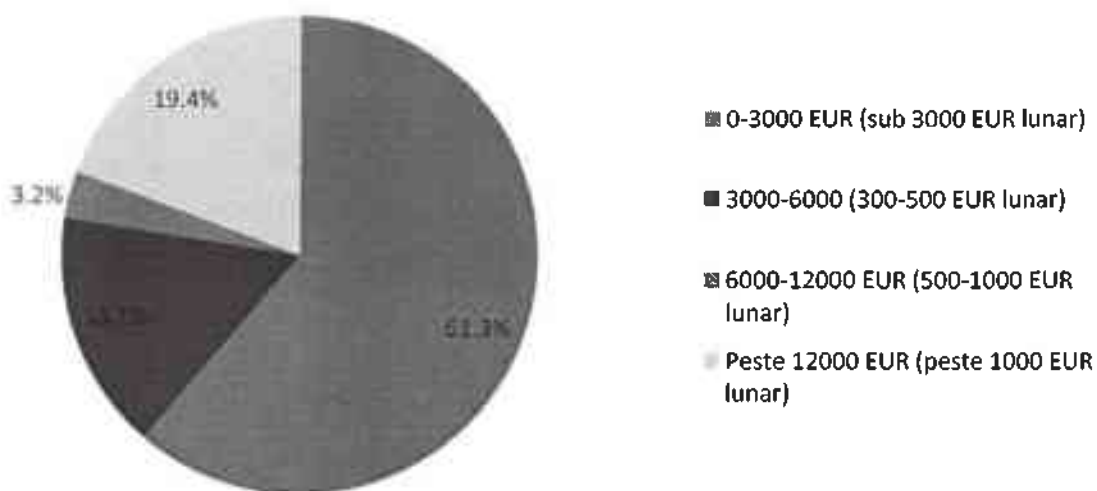
Dintre aceștia, cei mai mulți se întorc în vizită în municipiul Făgăraș de mai mult de 6 ori pe ani, respectiv 38,5% dintre cei 39 de respondenți. 28,2% se întorc în vizită în municipiul Făgăraș de

mai mult de 2 ori pe an, dar sub 6 vizite, 18,0% se întorc de maxim 2 ori pe ani, iar 15,4% dintre respondenți se întorc în vizită în municipiul Făgăraș o singură dată pe an.

28. În medie, ce sumă de bani trimiteți în țară (România) anual?

Cei mai mulți dintre respondenții care sunt plecați la muncă în străinătate (61,3%), trimit în medie în România anual, sub 3.000 de euro. O pondere de 19,4% dintre respondenții plecați trimit în România anual peste 12.000 de euro, în timp ce 16,1% trimit între 3.000 și 6.000 de euro, iar 3,2% trimit anual o sumă cuprinsă între 6.000 și 12.000 de euro.

15.2.2. ANALIZA RĂSPUNSURILOR DIN CADRUL CHESTIONARELOR DEDICATE DIFERITELOR SEGMENTE DE CETĂȚENI (II)

Al doilea set de sondaje abordează comunitatea municipiului Făgăraș pe diferite segmente după cum urmează :

1. Angajați;
2. Elevi;
3. Părinți;
4. Pensionari;
5. Antreprenori;
6. Turisți.

Chestionarul realizat în contextul activităților de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, urmărește să înțeleagă situația și contextul de la nivelul municipiului, raportat la diferitele categorii în care cetățenii se regăsesc, dar și raportat la abordarea turiștilor care vizitează municipiul. Astfel, opiniile exprimate au rolul de a contribui la identificarea aspectelor referitoare la angajații, elevii, părinții, pensionarii, antreprenorii și turiștii municipiului, cu scopul de a identifica priorităților de dezvoltare pentru următoarea perioadă de finanțare.

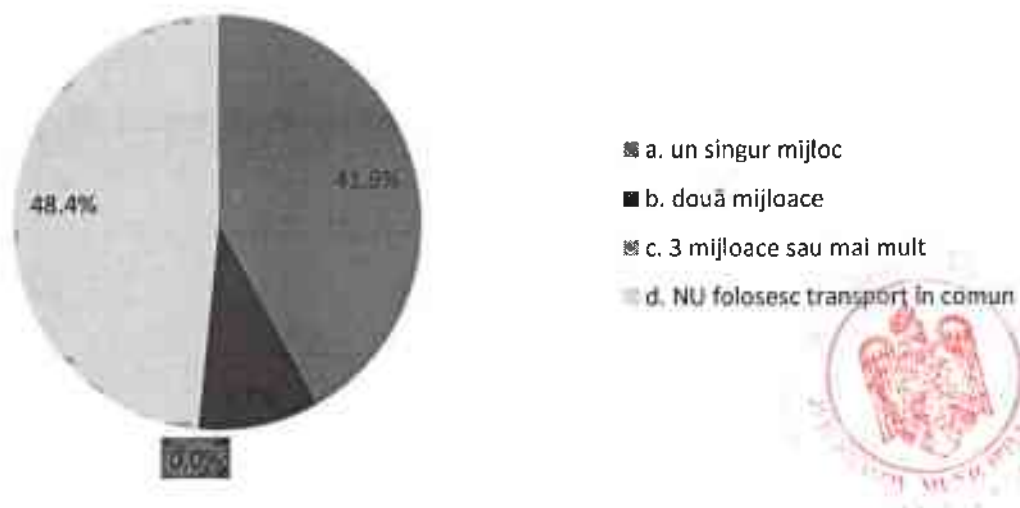
Metodologia de distribuire a celor 6 chestionare grupurilor vizate și de colectare a răspunsurilor a fost stabilită și realizată de către Primăria Municipiului Făgăraș, în format fizic și prelucrate și interpretare pe urmă de către Consultant. În cele ce urmează sunt prezentate întrebările adresate și rezultatele formulate de către cetățeni.

CHESTIONARUL DEDICAT ANGAJAȚILOR

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru angajați, au participat 62 de persoane.

1. Când vă deplasați la serviciu, câte mijloace de transport schimbați?

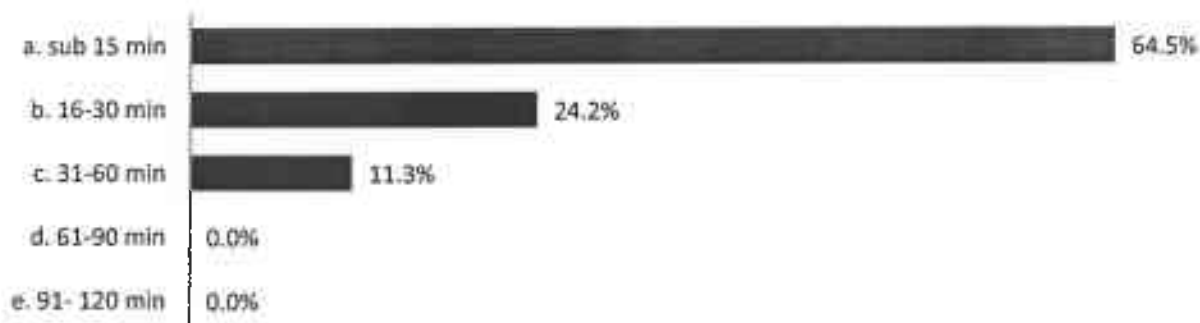
Aproape 50% dintre angajații respondenți, mai exact 48,4% nu utilizează mijloace de transport în comun. În timp ce 41,9% dintre aceștia utilizează un singur mijloc de transport, 9,7% utilizează două mijloace de transport când se deplasează spre serviciu.

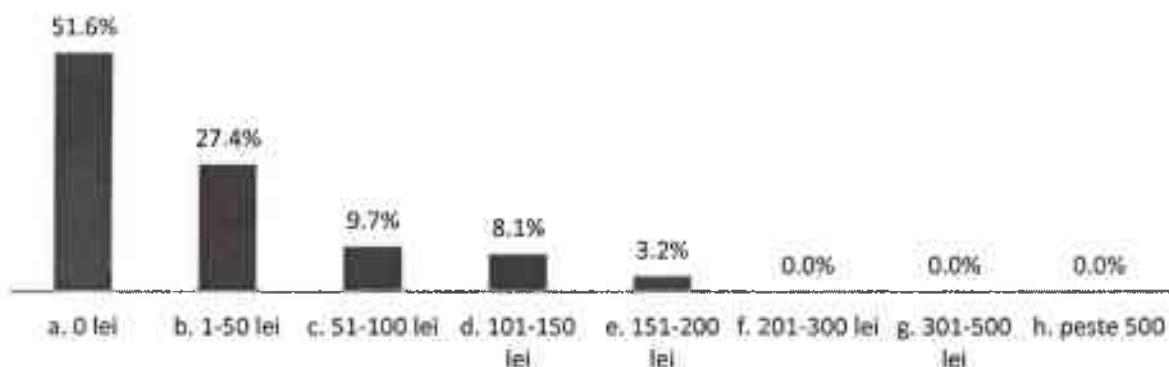
2. Cu aproximație, cam câte minute faceți de obicei până la serviciu?

Cele mai multe persoane, 64,5% fac sub 15 minute până la serviciu. Pe lângă aceștia, aproape un sfert din numărul respondenților susțin că drumul până la serviciu durează până la 30 de minute, iar 11,3% între o jumătate de ora și o oră.

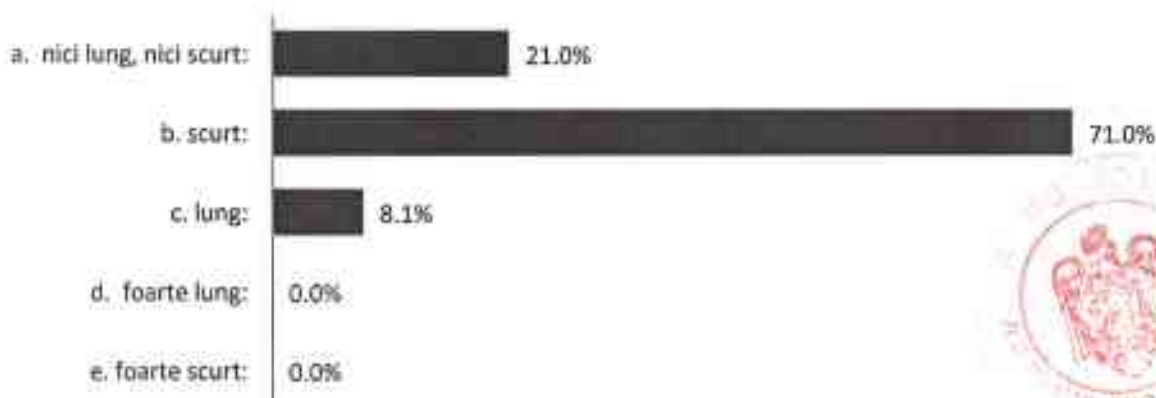
3. Cât cheltuiți lunar cu transportul spre locul de muncă și înapoi?

Jumătate (51,6%) dintre angajații municipiului Făgăraș care au oferit un răspuns, nu cheltuie sume de bani de transport spre locul de muncă și înapoi. Acest lucru poate indica două aspecte, o mare parte dintre angajați aleg să meargă pe jos spre locul de muncă sau o mare parte dintre aceștia dispun de mașină de serviciu cu care se deplasează. Pe lângă aceștia, 27,4% cheltuie până la 50 de lei cu transportul spre locul de muncă, 9,7% cheltuie între 51 și 100 de lei, iar 8,1% cheltuie între 101 și 150 de lei. Cei mai puțini dintre respondenți cheltuie peste 151 de lei, până la 200, iar peste 200 de lei nu cheltuie niciun respondent cu transportul.

4. Considerați că timpul necesar pentru a ajunge la serviciu este...

Cei mai mulți angajați, 71,0% consideră timpul necesar pentru a ajunge la serviciu scurt. Opus acestora, 8,1% consideră acest timp ca fiind lung.

5. Dacă drumul până la serviciu vi se pare lung, luați în considerare în următorii 2 ani mutarea cu locuința, pentru a fi mai aproape de locul muncă? Argumentați răspunsul

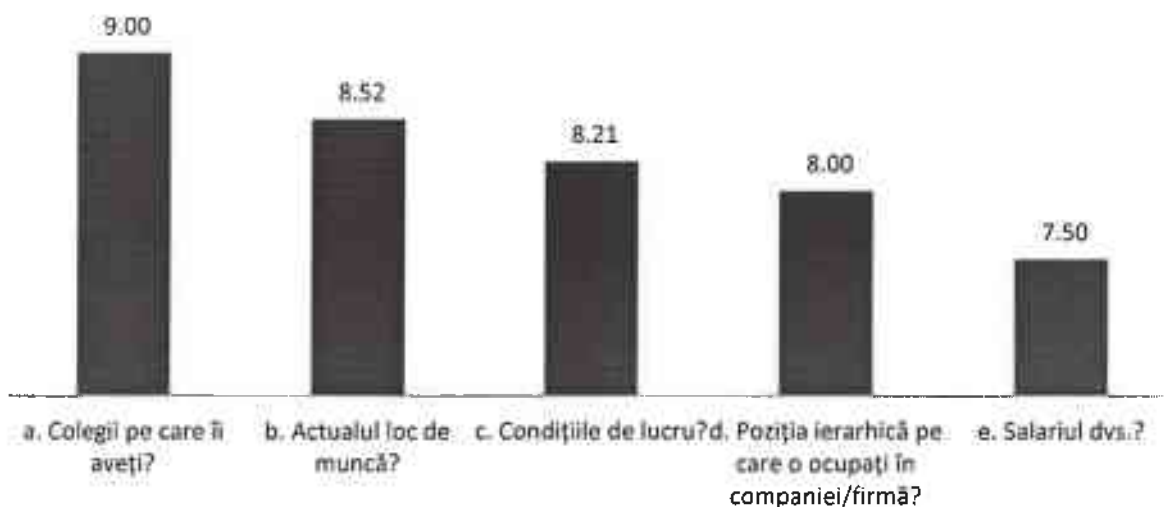
O singură persoană ia în considerare mutarea cu locuința pentru a fi mai aproape de serviciu în următorii 2 ani, în condițiile în care ar găsi chirie.

6. Dacă drumul până la serviciu vi se pare lung, luați în considerare în următorii 2 ani mutarea cu serviciul, pentru a fi mai aproape de locuință? Argumentați răspunsul

O singură persoană ia în considerare mutarea cu serviciul pentru a fi mai aproape de locuință în următorii 2 ani.

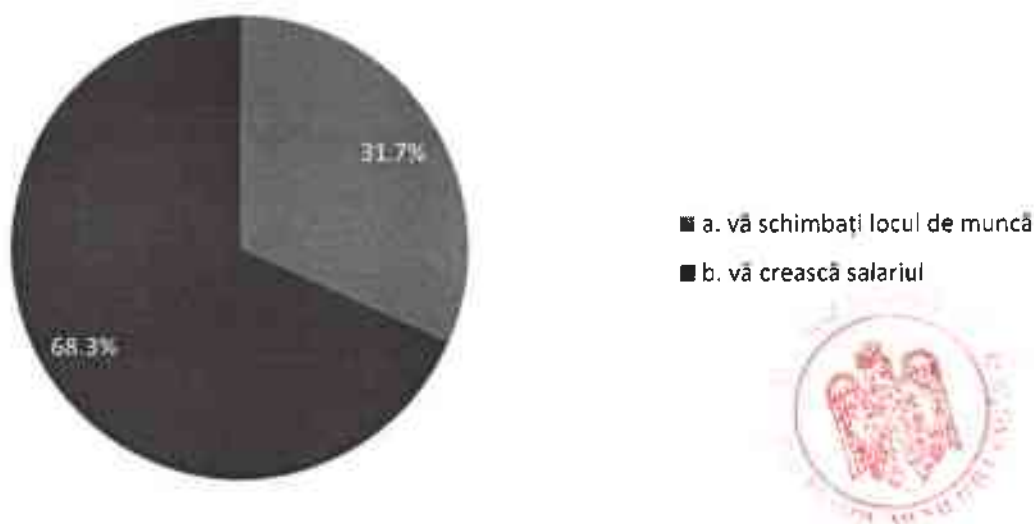
7. Cât de mulțumit sunteți de...?

Se remarcă un nivel ridicat de mulțumire pentru elementele date și prezentate în figura următoare, toate acestea fiind notate cu o medie a notelor de peste 7,5. Cu toate acestea, cel mai ridicat nivel de mulțumire este manifestat față de colegii de serviciu (media 9), iar cel mai scăzut nivel de mulțumire este manifestat față de salariu (media 7,50).

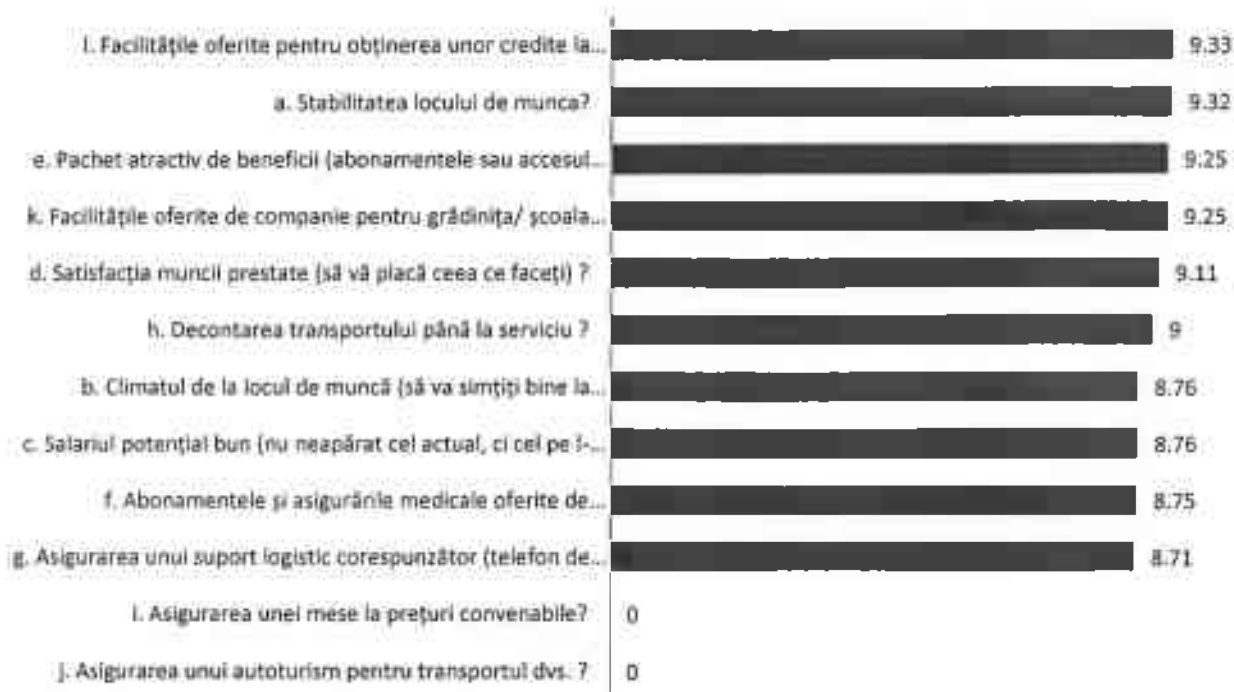
8. Cât de probabil este ca în următorii 2 ani să...?

Cei mai mulți dintre angajați, 68,3% consideră cel mai probabil să primească o mărire de salariu, pe când 31,7% consideră cel mai probabil ca în următorii 2 ani să schimbe locul de muncă.

9. Cât de importantă este pentru dvs...

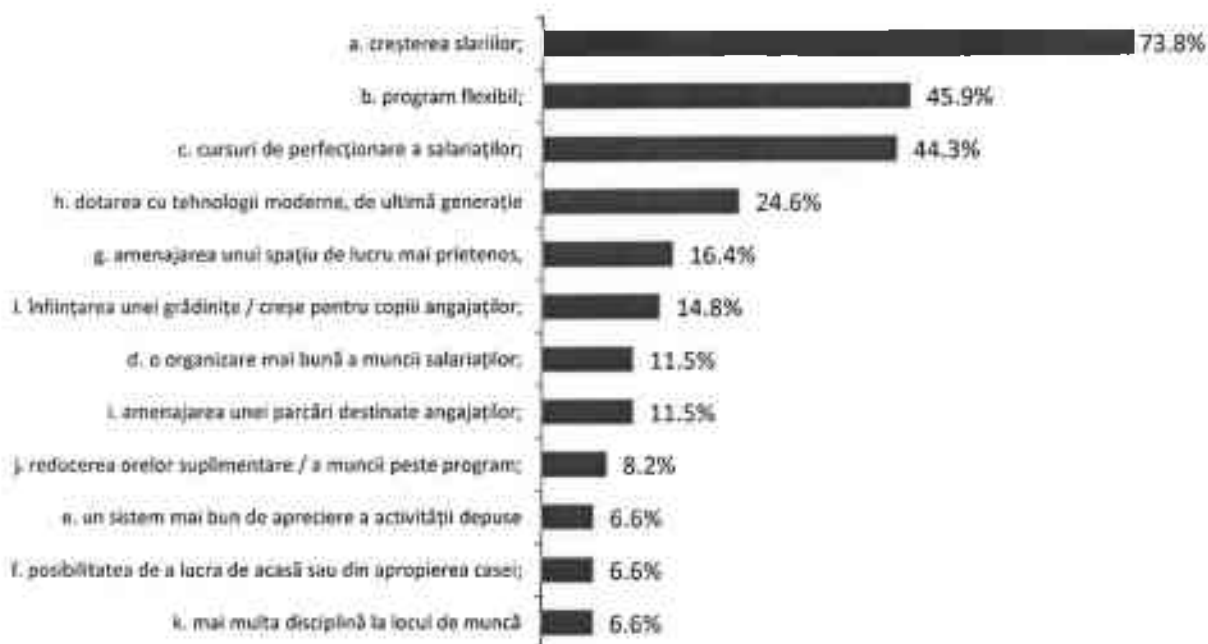
În funcție de opțiunile respondenților, cele mai importante elemente sunt facilitățile oferite pentru obținerea unor credite la achiziția de locuințe (media 9,33) și stabilitatea locului de muncă (media 9,32). Nu reprezintă opțiunea niciunui respondent asigurarea unei mese la prețuri convenabile și asigurarea unui autoturism pentru transport. De la cele mai importante aspecte, până la cele mai puțin importante aspecte, răspunsurile respondenților, angajați ai municipiului Făgăraș au rezultat în ierarhizarea prezentată în figura următoare:

10. După părerea dvs., ce măsuri urgente trebuie luate de managementul organizației unde lucrați pentru a îmbunătăți motivarea salariaților organizației? (alegeri multiple)

Pentru a îmbunătăți motivarea salariaților din municipiul Făgăraș, în opinia acestora, ar trebui luate în primul rând măsuri de creștere a salariilor, de adoptare a unui program flexibil și realizarea cursurilor de perfecționare. Un sistem mai bun de apreciere a activității depuse, posibilitatea de a lucra de acasă sau din apropierea casei și mai multa disciplină la locul de muncă reprezintă măsurile cele mai puțin importante, din perspectiva acestora. De la cele mai importante măsuri, până la cele mai puțin importante, acestea sunt ierarhizate în figura următoare:

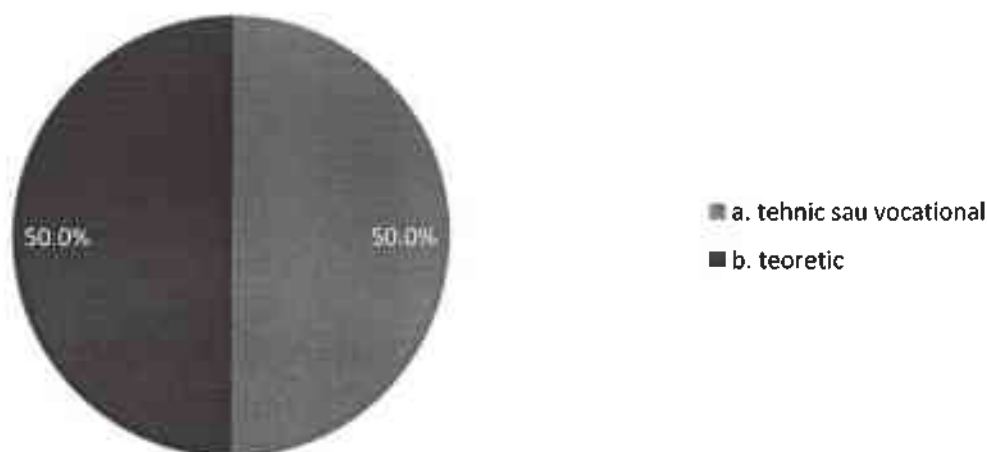

CHESTIONARUL DEDICAT ELEVILOR

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru elevi, au participat 48 de persoane.

1. Ce tip de liceu urmezi?

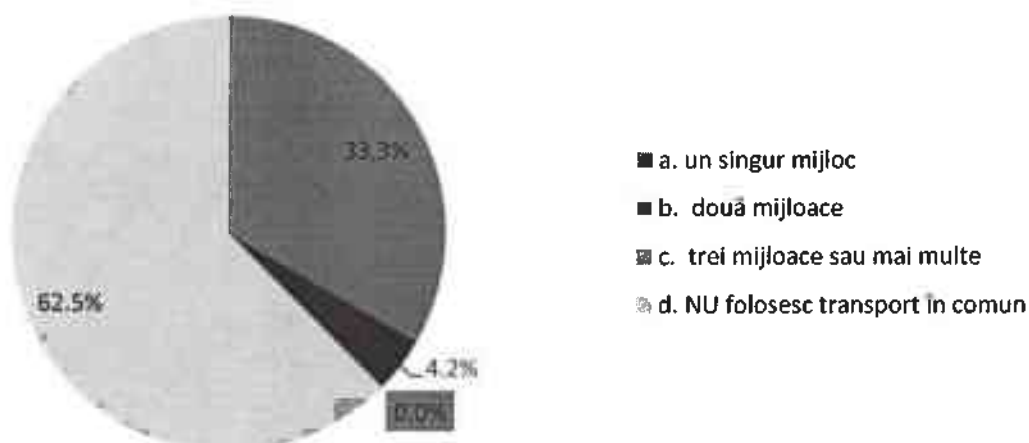
Jumătate dintre respondenți urmează un liceu tehnic sau vocațional, iar cealaltă jumătate un liceu teoretic.

2. Câte mijloace de transport în comun utilizezi când te deplasezi către școală?

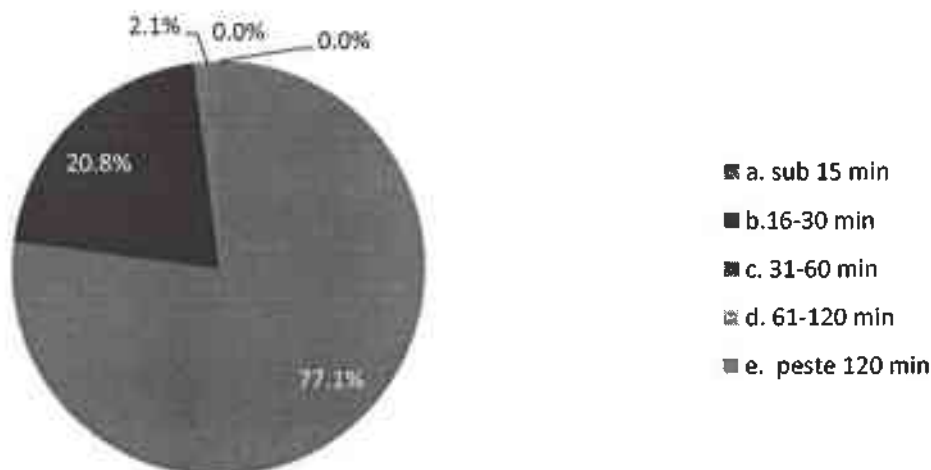
33,3% dintre elevii municipiului Făgăraș utilizează un mijloc de transport în comun în deplasarea spre școală, 4,2% dintre elevi utilizează două mijloace de transport în comun, iar 62,5% nu utilizează transportul în comun.

3. Cu aproximație câte minute faci de obicei de acasă până la școală?

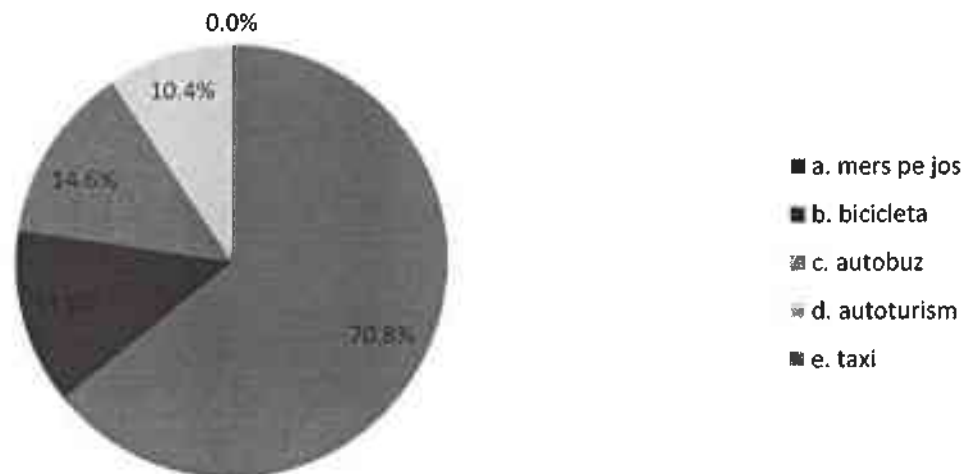
97,9% dintre elevii care au oferit un răspuns fac sub 30 de minute până la școală, respectiv 77,1% fac sub 15 minute, iar 20,8% fac între 16-30 de minute până la școală. Peste 30 de minute, până la o ora fac până la școala doar 2,1% dintre respondenți.

4. Când te deplasezi în interiorul Făgărașului, către școală, folosești în principal...? (posibilitate de alegeri multiple)

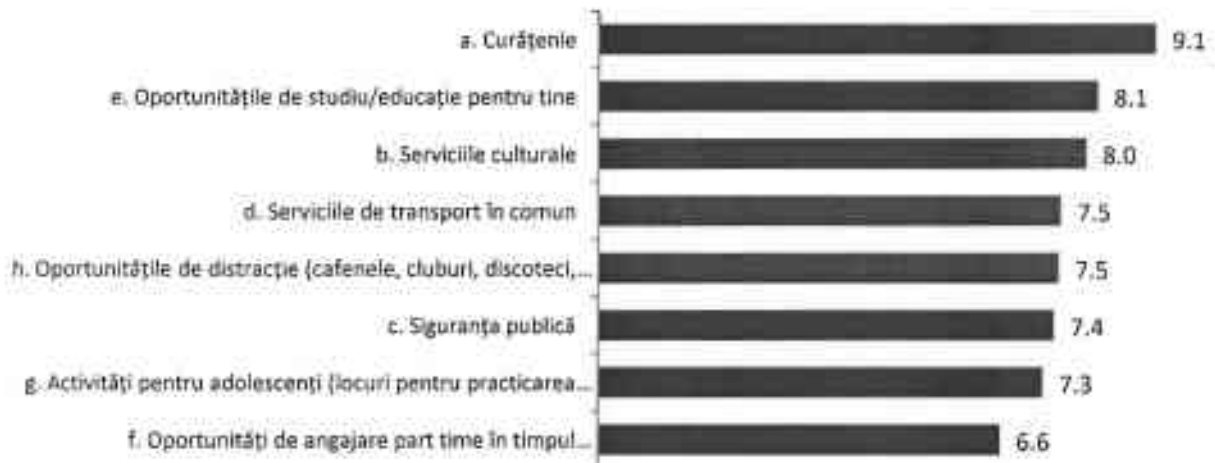
Cei mai mulți dintre respondenți, 70,8% merg pe jos spre școală. Pe lângă aceștia, se remarcă o pondere de 14,6% dintre aceștia care utilizează bicicleta, o pondere de 14,6% care utilizează autobuzul și 10,4% care utilizează autoturismul.

5. Notă de la 1 la 10 pentru cartierul în care locuiești și pentru Făgăraș pentru următoarele aspecte

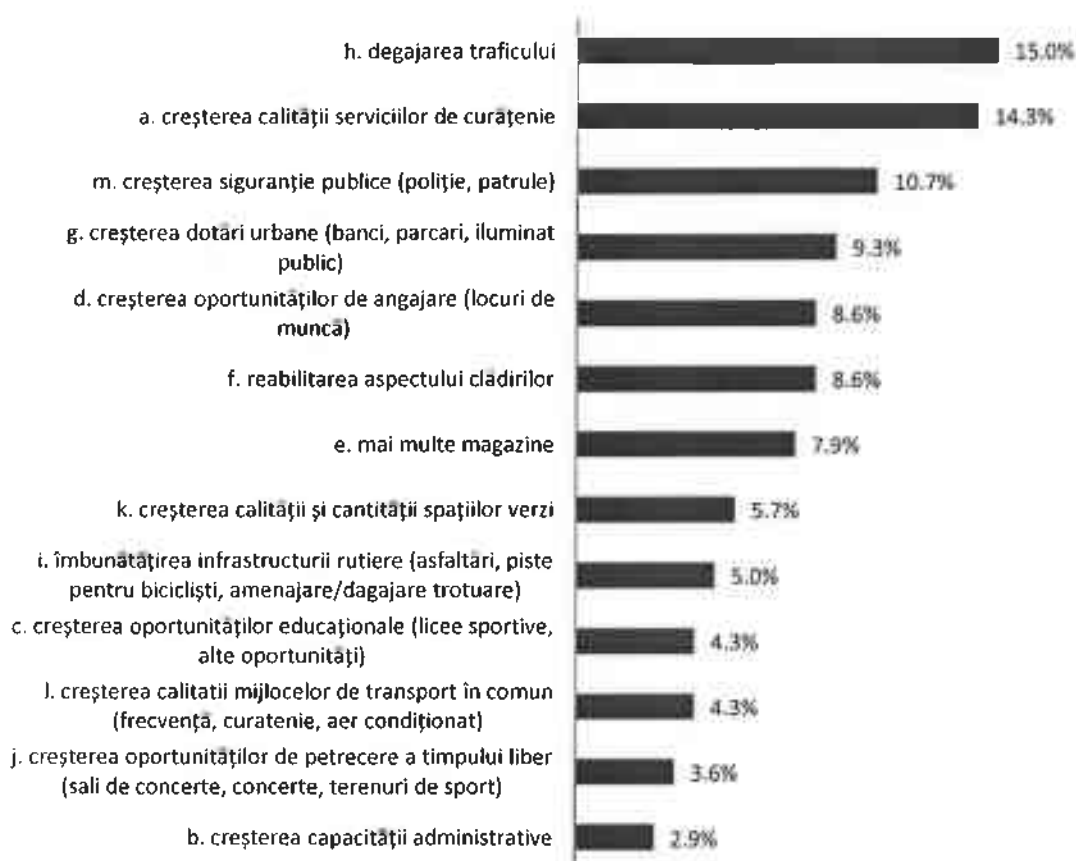
Cele mai ridicate note, cu o medie de peste 8 a acestora, respondenții au acordate pentru curățenie (9,1), pentru oportunitățile de studiu/educație (8,1) și pentru serviciile culturale (8,0). În schimb, note care au rezultat o medie de sub 7 au fost atribuite oportunităților de angajare în part time în timpul liceului/vacanțelor (6,6). Ierarhizarea acestora, în funcție de răspunsurile acordate este prezentată în figura următoare:

6. Care sunt principalele două aspecte pe care le-ai dori îmbunătățite în cartierul în care locuiești?(posibilitate de alegeri multiple)

Degajarea traficului (15,0%) și creșterea calitatii serviciilor de curățenie (14,2%) sunt principalele aspecte care reprezintă opțiunile celor mai mulți elevi din perspectiva nevoilor de îmbunătățire în cartierele în care aceștia locuiesc. Opus acestora, creșterea capacității administrative (2,9%) reprezintă opțiunea celor mai puține persoane.

7. Dacă ai avea posibilitatea să îți achiziționezi o locuință, ai vrea să fie în cartierul în care locuiești sau în altul?

Dacă ar avea posibilitatea să achiziționeze o locuință, 57,5% ar vrea să fie în cartierul în care locuiesc, iar 42,6% ar opta spre alt cartier.

8. Care sunt principalele două aspecte pe care le-ai dori îmbunătățite în Făgăraș? (posibilitate de alegeri multiple)

Principalele aspecte pe care peste 10% dintre elevii municipiului Făgăraș le-ar dori îmbunătățite în municipiu sunt serviciile de curățenie (19,1%), creșterea oportunităților de angajare (12,5%) și scăderea prețurilor (12,5%). Opus acestora, amenajarea parcarilor auto(1,5%) și îmbunătățirea condițiilor de trafic (1,5%) sunt considerate aspectele cele mai puțin prioritare.

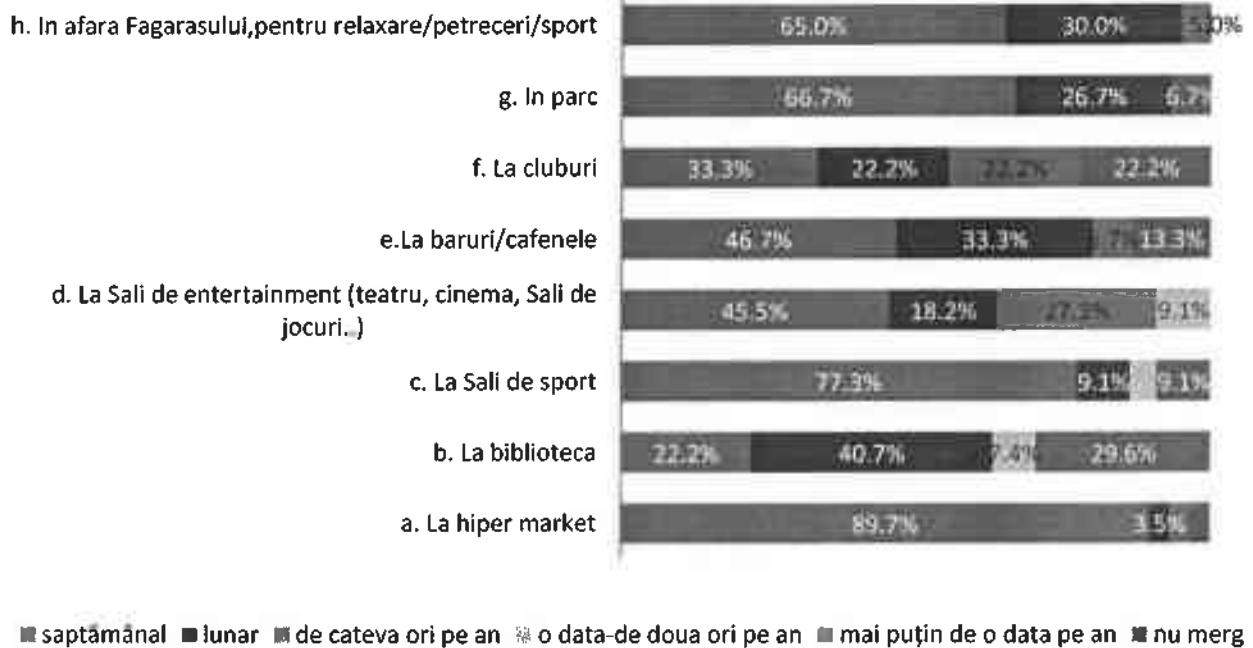
9. Cât de des obișnuiești să mergi la...?

Referitor la frecventarea locurilor prezentate în figura de mai jos, răspunsurile elevilor evidențiază următoarele aspecte:

- Hipermarketurile sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți săptămânal (89,7% afirmă acest lucru);
- Bibliotecile sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți lunar (40,7% afirmă acest lucru);
- Sălile de sport sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți săptămânal (77,3% afirmă acest lucru);
- Sălile de entertainment sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți săptămânal (45,5% afirmă acest lucru);
- Barurile și cafenelele sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți săptămânal (46,7% afirmă acest lucru);
- Cluburile sunt frecventate săptămânal de către 33,3% dintre respondenți;
- Parcurile sunt frecventate de către cei mai mulți dintre respondenți săptămânal (66,7% afirmă acest lucru);
- Merg în afara municipiului Făgăraș pentru relaxare, petreceri și sport săptămânal cei mai mulți dintre respondenți (65,0% afirmă acest lucru).

10. Dacă ai avea timp liber, cum ai prefera să ți-l petreci? (două răspunsuri)

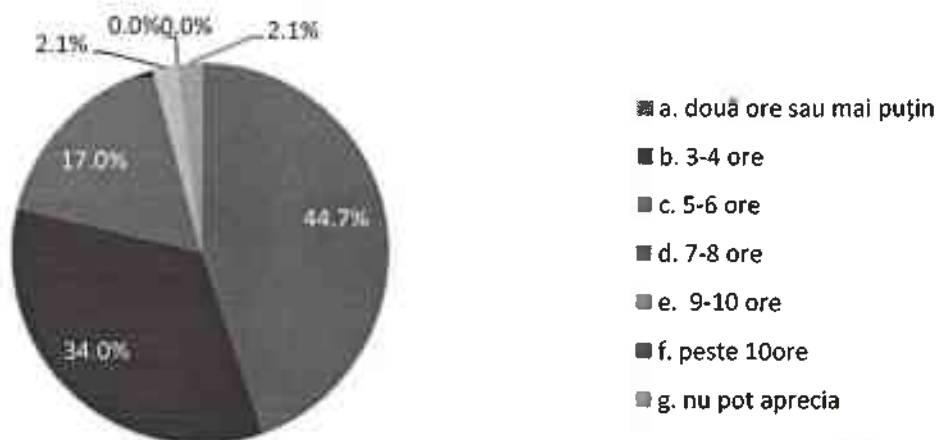
Cei mai mulți dintre elevi, dacă ar avea timp liber, ar prefera să petreacă mai mult timp cu prietenii (22,6%), ar prefera să călătorească în afara țării (15,5%), ar prefera să stea pe internet (9,5%) și ar prefera să facă sport sau fitness (9,5%). Opus acestora, cei mai puțini dintre elevi ar prefera să joace jocuri pe calculator sau telefon (3,0%), ar face voluntariat (3,0%) sau ar petrece mai mult timp cu familia (3,0%). Ierarhizarea activităților, în ordinea preferințelor elevilor este prezentată în figura următoare:

11. Cât de mult utilizezi internetul într-o zi? (ore)

Cei mai mulți dintre elevi susțin faptul că utilizează internetul sub 4 ore pe zi, respectiv 44,7% susțin faptul că utilizează internetul două ore sau mai puțin, iar 34,0% susțin faptul că utilizează internetul 3-4 ore pe zi. Doar 2,1% din totalul respondenților susțin faptul că utilizează internetul 7-8 ore pe zi, iar între 5-6 ore pe zi internetul este utilizat de către 17,0% dintre respondenți.

12. Intenționezi să urmezi o facultate în...?

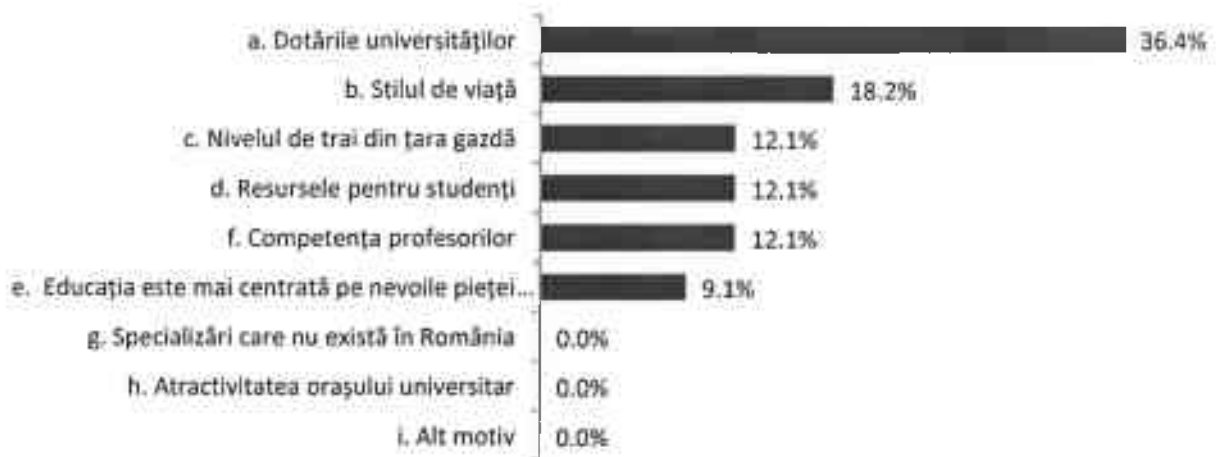
În timp ce 56,3% intenționează să urmeze o facultate în România, restul de 43,6% intenționează să urmeze o facultate în altă țară.

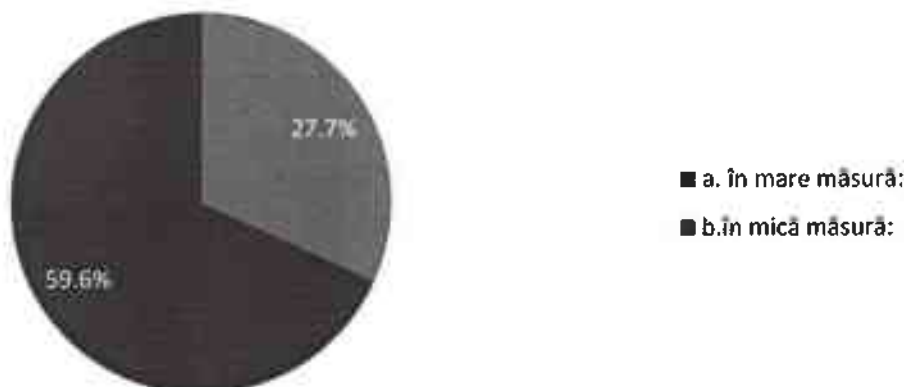
13. Care sunt principalele motive pentru care ai opta pentru continuarea studiilor în altă țară?

Atât dotările universităților (36,4%), cât și stilul de viață (18,2%) se regăsesc printre principalele motive pentru care elevii municipiului Făgăraș ar opta pentru continuarea studiilor în străinătate. Alte motive pentru care aceștia ar opta pentru continuarea studiilor în străinătate sunt nivelul de trai din țara gazdă (12,1%), resursele pentru studenți (12,1%), competența profesorilor (12,1%) și faptul că educația este mai centrată pe nevoile pieței muncii (9,1%).

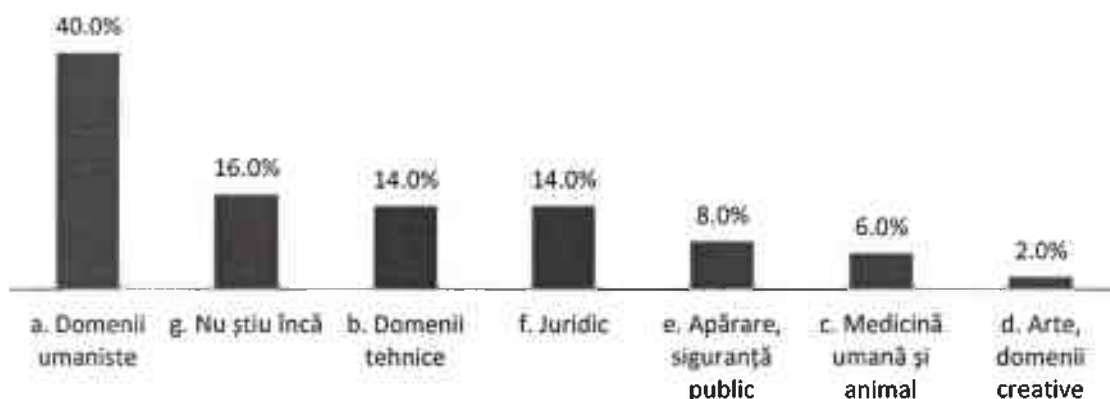
14. În ce măsură crezi că îți poți găsi un loc de muncă în Făgăraș după terminarea facultății?

59,6% dintre elevi consideră faptul că ar exista o posibilitate mică de a găsi un loc de muncă în municipiul Făgăraș după terminarea facultății, în timp ce 27,7% susțin opusul.

15. În ce domeniu ți-ar plăcea să lucrezi?

Domeniile umaniste sunt opțiunea celor mai mulți elevi (40,0%) ca viitoare potențiale domenii de muncă preferate, urmate apoi de domeniile tehnice (14,0%) și juridice (14,0%). Un număr mediu de respondenți ar opta spre domeniul apărării și siguranței publice (8,0%) și medicina umană și animală (6,0%), iar cei mai puțini ar opta spre arte și domenii creative (2,0%).

16. Pe perioada liceului ai vrea să lucrezi part-time?

Cei mai mulți dintre elevi, 60,4% ar dori să lucreze perioada liceului, dar doar în vacanță, în timp ce 39,6% nu doresc acest lucru.

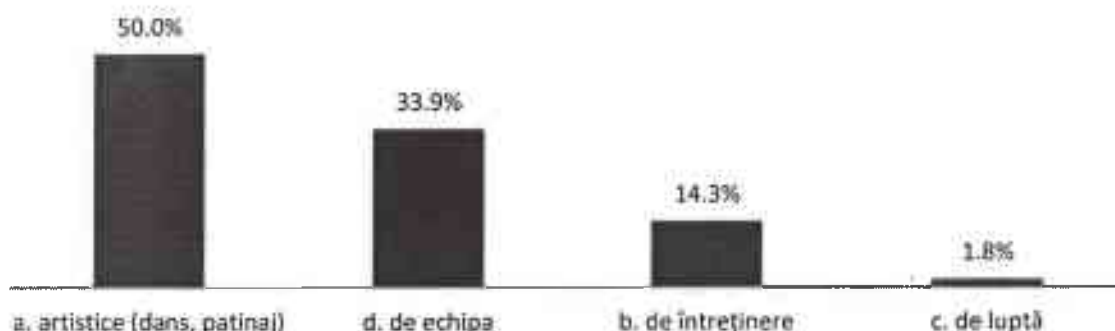

17. Practici vreun sport? dacă da, de care?

Jumătate dintre elevi, 50,0% practică sporturi artistice, 33,9% practică sporturi de echipă, 14,3% practică sporturi de întreținere, iar 1,8% practică sporturi de luptă.

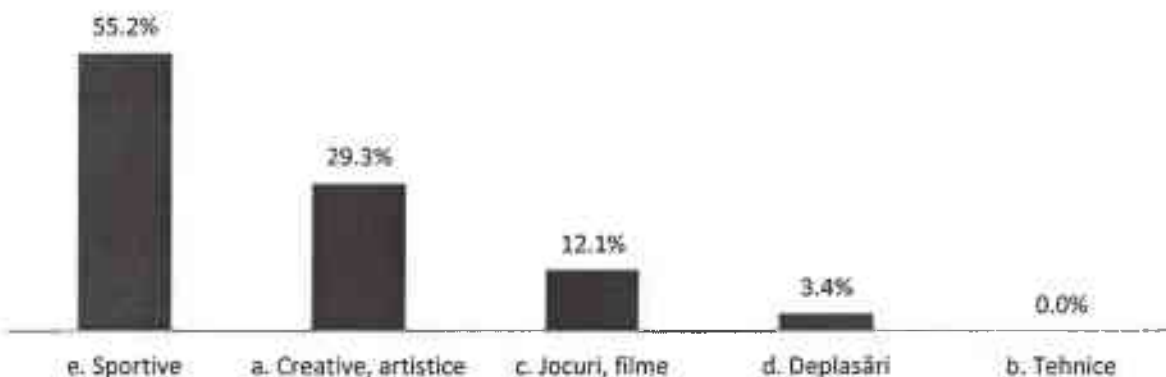

18. Ai vreun hobby?

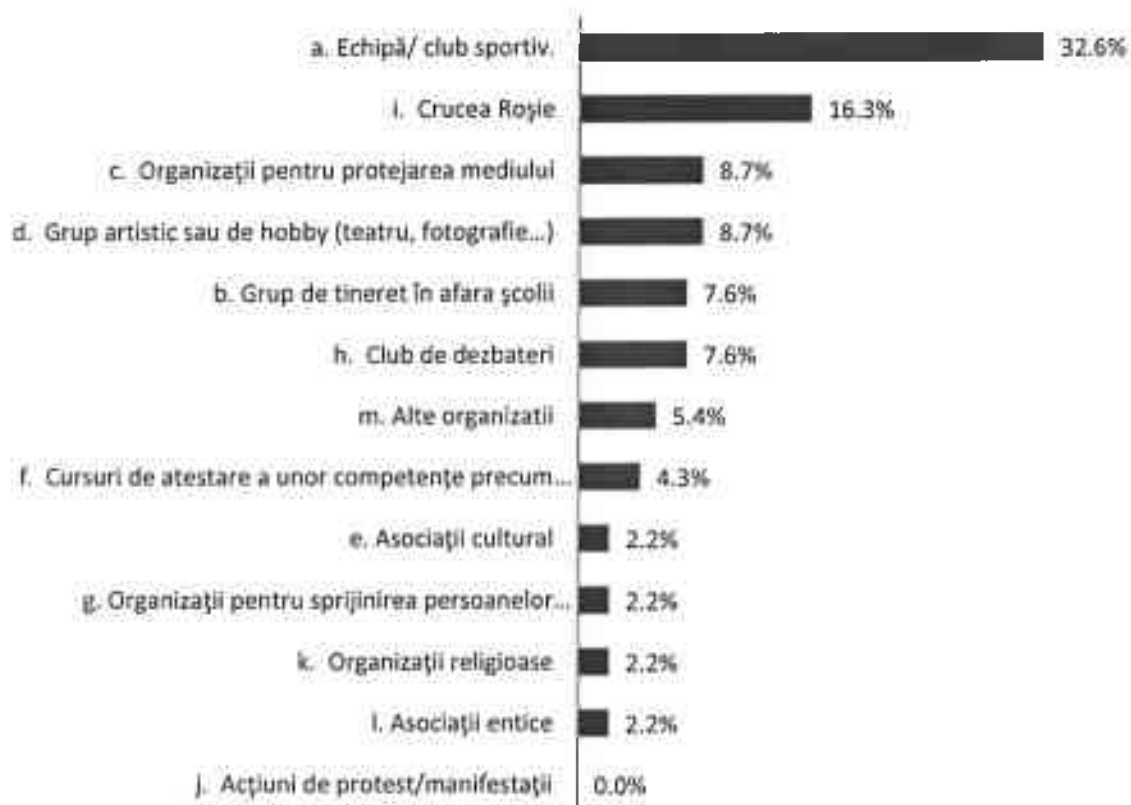
Sportul este principalul hobby în preferințele elevilor din municipiul Făgăraș, 55,2% dintre aceștia optând spre această activitate. După activitățile sportive, hobby-ul practicat de către cei mai mulți dintre respondenți, respectiv de către 29,3% sunt activitățile creative și artistice. Jocurile și filmele sunt specifice pentru 12,1% dintre respondenți, deplasările pentru 3,5% dintre respondenți, iar activitățile tehnice nu se regăsesc printre hobby-urile acestora.

19. Până în prezent ai fost implicat în....?

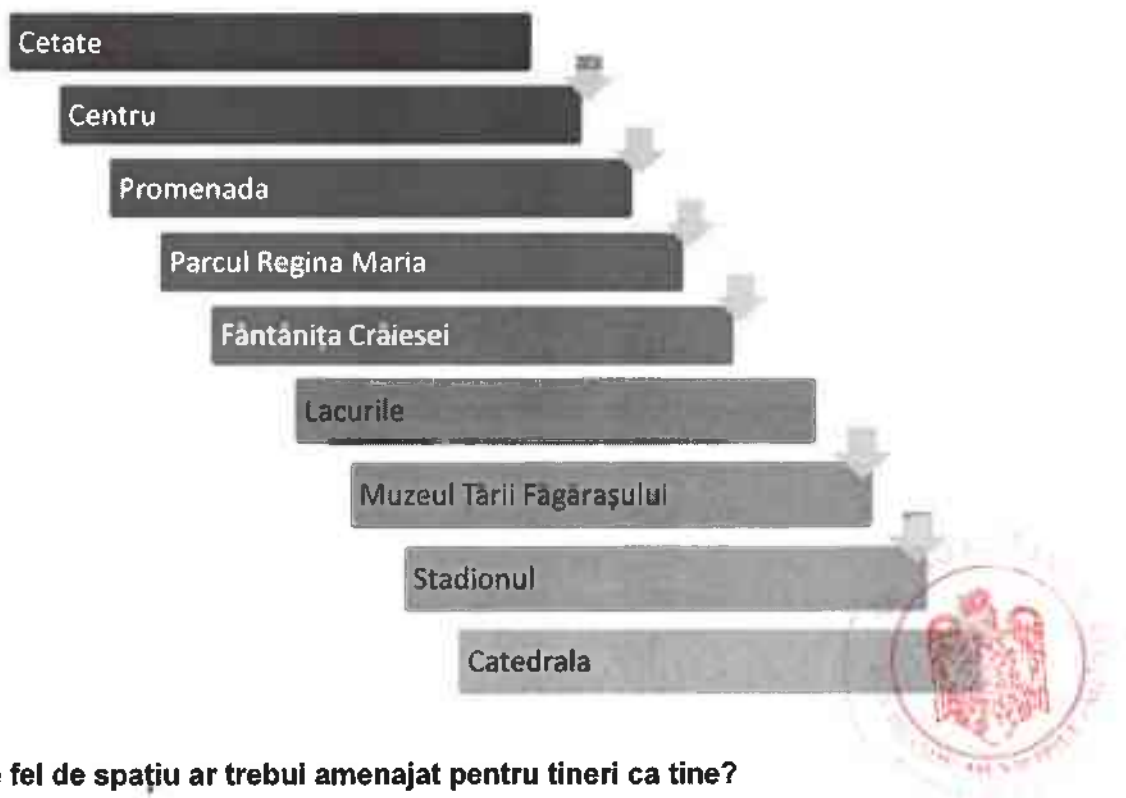
Activitățile în care cei mai mulți elevi au fost implicați sunt echipele și cluburile sportive (32,6%), Crucea Roșie (16,3%), organizații pentru protejarea mediului (8,7%) și grupuri artistice sau de hobby pentru teatru, fotografie (8,7%). În funcție de numărul elevilor implicați, de la activitățile care cuprind cel mai numeros număr de elevi din municipiul Făgăraș, până la activitățile ce cuprind cel mai scăzut număr de elevi din municipiul Făgăraș, ierarhizarea acestora este prezentată în figura de mai jos:

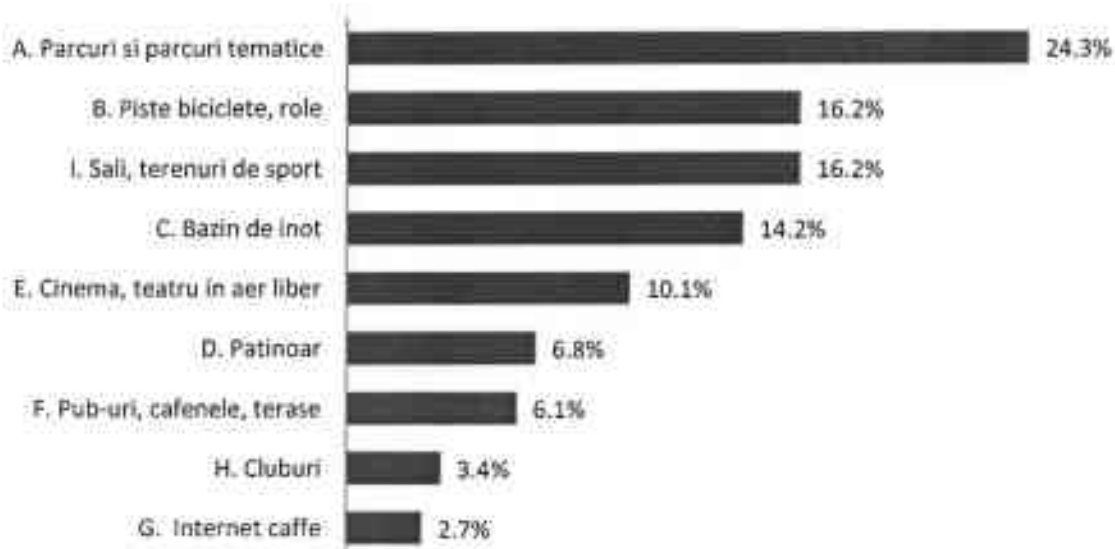
20. Care este cel mai frumos loc din Făgăraș?

Următoarele sunt considerate de către elevii municipiului Făgăraș, în ordine, cele mai frumoase locuri din municipiu:

21. Ce fel de spațiu ar trebui amenajat pentru tineri ca tine?

Parcurile și parcurile tematice (24,3%), piste pentru biciclete și role (16,2%) și sălile și terenurile de sport (16,2%) sunt indicate de către cei mai mulți elevi ca fiind spații necesare de amenajat în municipiul Făgăraș. Toate elementele reprezintă opțiunea unui număr de peste 5 respondenți, dar totuși internet cafe-urile (2,7%) și cluburile (3,4%) sunt considerate necesare de către cel mai scăzut număr de respondenți. În ordinea necesității acestora, spațiile pentru tineret care ar putea fi construite în municipiul Făgăraș sunt următoarele:

22. Cel mai frumos concert la care ai fost?

Cei mai mulți dintre elevii respondenți consideră concertele cântate de Andra, Andia, Delia, Holograf, Inna, Iris, Smiley și Trei Sud Est ca fiind cele mai frumoase concerte la care au participat. Alte concerte amintite de către un număr mai scăzut de respondenți sunt: Afrojack, Alex Velea, Alina Sorescu, Amna, Bug Mafia, Carla's Dreams, Depeche Mode, Dorian Popa, Fuego, My Dying Bride, Pasărea Phoenix, Rita Ora, concertele de la Saga Festival, Ștefan Bănică, concertele de la Untold, Vexxatu, Vladuța Lupău și concertele Gasca Zurlu.

23. Ce concert ți-ai dori în Făgăraș în anul următor?

Cei mai mulți dintre respondenți indică faptul că în anul următor și-ar dori următoarele concerte în municipiul Făgăraș: Andia, Andra, Cargo, Compact, Delia Depeche Mode, Iris sau Smiley. Pe lângă acestea, au fost indicate de către un număr mai scăzut de respondenți următoarele concerte: Ami, Armonia, Carla's Dreams, Justin Bieber, Monica Anghel, Puia, Rita Ora, Selly, Tiesto, Timmy Trumpet și Vladuța Lupău.

24. Care este cel mai interesant eveniment la care ai participat?

Cele mai interesante evenimente la care elevii municipiului Făgăraș au participat sunt Untold, zilele orașului, Artmania, Bike & Like, Bikeathon, Făgăraș Fest 2021, Tiff și teatru de stradă.

25. Ce eveniment ți-ai dori în Făgăraș în anul următor?

Pe viitor în municipiul Făgăraș, majoritatea respondenților ar dori festivaluri de muzică, festivaluri de film, concerturi de muzică, evenimente artistice, concursuri sportive, teatre în aer liber și evenimente caritabile.

26. Ați fi de acord cu banda unică pentru transport în comun?

Aproape toți elevii, respectiv 95,7% ar fi de acord cu o bandă unică pentru transportul în comun. Doar 4,4% nu ar fi de acord cu acest lucru.

27. Ați fi de acord cu instituirea unei taxe de acces auto pentru zona centrală?

83,0% dintre chestionați ar fi de acord cu instituirea unei taxe de acces auto pentru zona centrală, iar opus acestora, 17,0% nu ar fi de acord cu această reglementare.

28. Ați fi de acord cu închiderea unor străzi din zona centrală și transformarea lor în artere pietonale?

Aproape 100% (97,8%) dintre respondenți ar fi de acord cu închiderea unor străzi din zona centrală și transformarea acestora în zone pietonale.

29. Ai fost până acum în străinătate?

Peste jumătate (60,4%) dintre elevii care au oferit un răspuns în cadrul prezentului sondaj de opinie au fost până acum în străinătate, iar 39,6% dintre aceștia nu au fost până acum în străinătate.

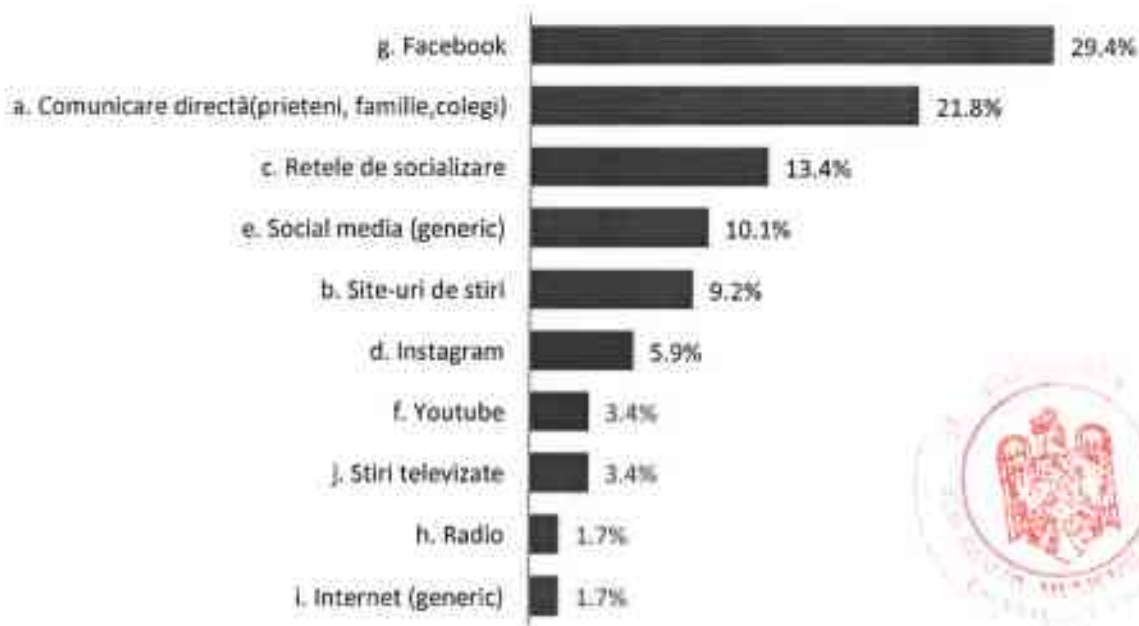

30. De unde ați tu informațiile cu privire la proiectele din Făgăraș care te vizează în mod direct?

Jumătate dintre respondenți află informații cu privire la proiectele din municipiul Făgăraș care îi vizează în mod direct de pe Facebook (29,4%) și din comunicarea directă cu prietenii, familia și colegii (21,8%). Toate modalitățile de informare prezentate în figura de mai jos sunt utilizate de către respondenți, dar cel mai rar aceștia află informațiile cu privire la proiectele din municipiu de pe internet (generic) (1,7%) și de la radio (1,7%).

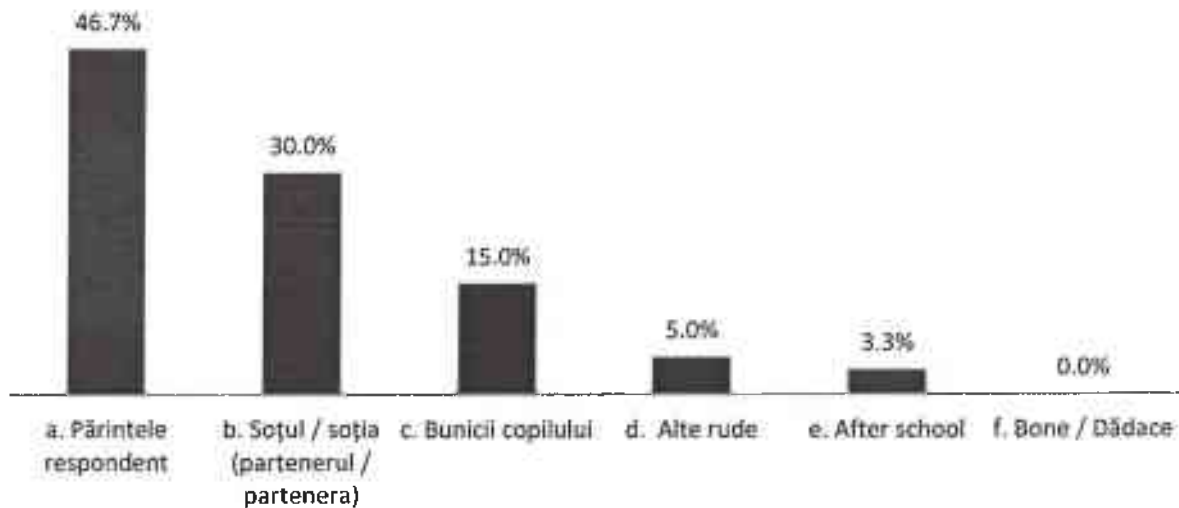

CHESTIONARUL DEDICAT PĂRINȚI

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru părinți, au participat 60 de persoane.

1. Cine se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor în viața de zi cu zi?

În proporții de 76,7% dintre respondenți se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor în viața de zi cu zi. În 15,0% dintre situații de creșterea acestora se ocupă bunicii, iar în 5,0% se ocupă alte rude. Doar 3,3% apelează la serviciile de tip after school.

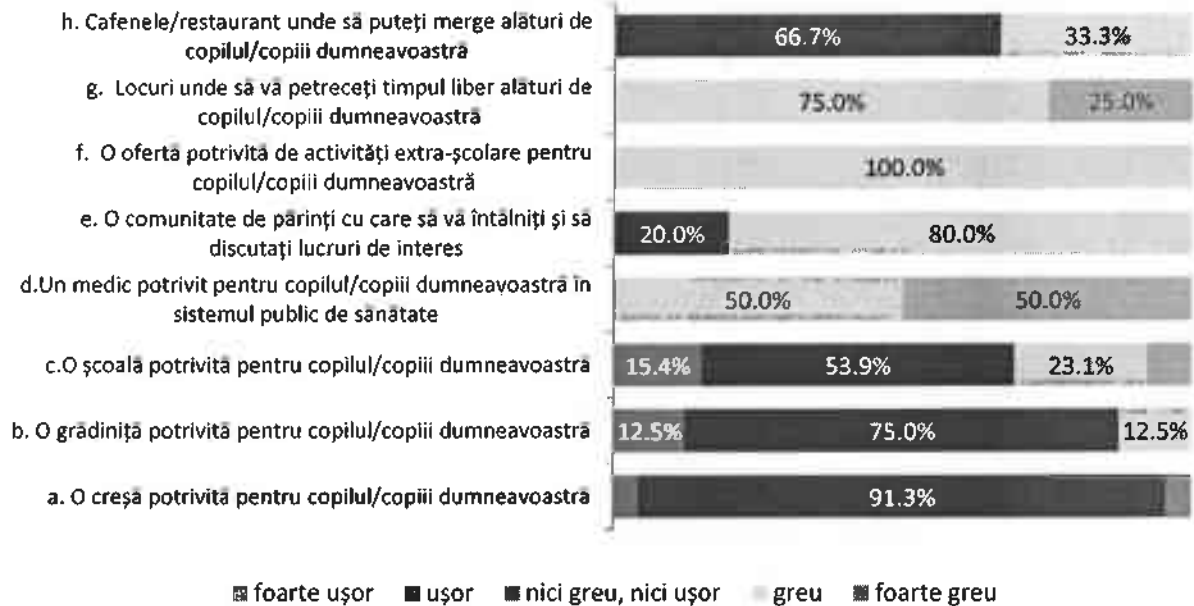

2. Cât de ușor sau cât de greu vă este să găsiți în apropierea locuinței dumneavoastră

În urma răspunsurilor furnizate de către părinții respondenți în cadrul prezentului sondaj, au rezultat următoarele concluzii:

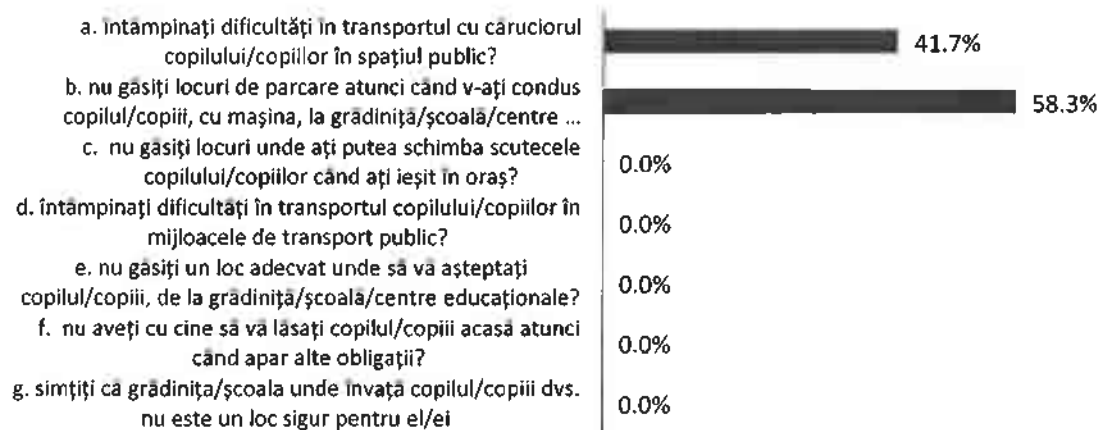
- O creșă potrivită pentru copilul/copiii acestora este considerată de către cei mai mulți respondenți ușor de găsit (91,3% consideră acest lucru);
- O grădiniță potrivită pentru copilul/copiii acestora este considerată de către cei mai mulți respondenți ușor de găsit (75,0% consideră acest lucru);
- O școală potrivită pentru copilul/copiii acestora este considerată de către cei mai mulți respondenți ușor de găsit (53,9%), în timp ce totuși, aproape un sfert dintre aceștia consideră grea găsirea unei școli potrivite (23,1% consideră acest lucru);
- Un medic potrivit pentru copilul/copiii acestora în sistemul public de sănătate este considerat de către cei mai mulți respondenți greu (50,0% consideră acest lucru) și foarte greu (50,0% consideră acest lucru) de găsit;
- O comunitate de părinți cu care aceștia să se întâlnească și să discute lucruri de interes este considerată de către cei mai mulți respondenți greu de găsit (80,0% consideră acest lucru);
- O ofertă potrivită de activități extra-școlare pentru copilul/copiii acestora este considerată de către toți respondenții greu de găsit (100% consideră acest lucru);
- Locurile unde să își petreacă timpul liber alături de copilul/copiii acestora sunt considerate de către majoritatea respondenților greu de găsit (75,0% consideră acest lucru);
- Cafenelele/restaurantele unde să meargă alături de copilul/copiii acestora sunt considerate de către majoritatea respondenților ușor de găsit (66,7% consideră acest lucru).

3. Unde este cazul, vi se întâmplă des să ...?

Cei mai mulți părinți, respectiv 58,3% dintre aceștia susțin faptul că se întâmplă des să nu găsească locuri de parcare atunci când conduc copilul/copiii cu mașina la grădiniță, la școală sau diverse centre. Un număr de asemenea ridicat de părinți, 41,7% mai susțin faptul că întâmpină dificultăți în transportul cu căruciorul copilului în spațiul public.

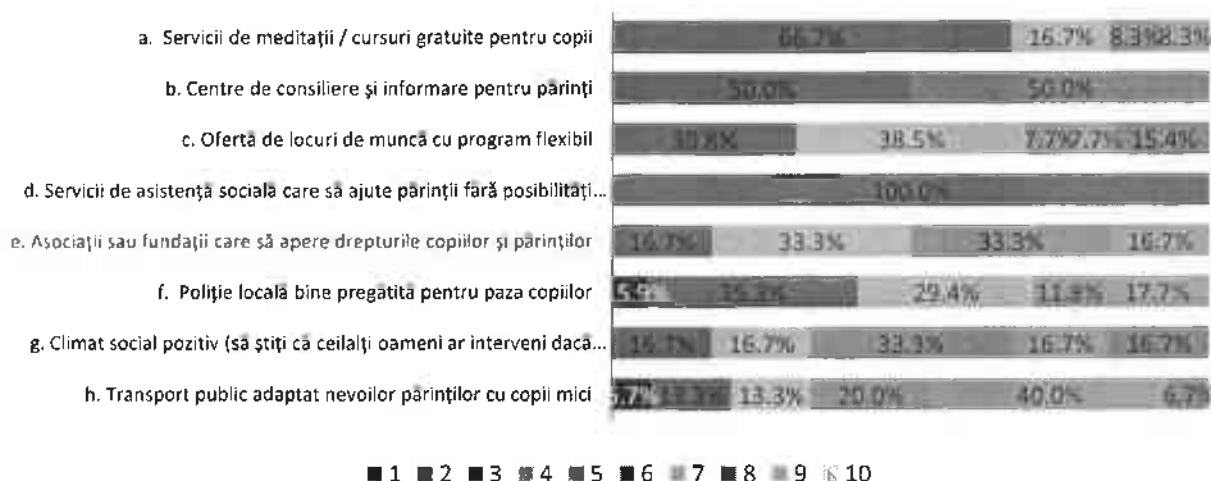
4. Acordați o notă de la 1 la 10 Făgărașului în ceea ce privește fiecare dintre următoarele aspecte, unde 1 înseamnă „foarte slab”, iar 10 „foarte bun”

Aspectele notate de către respondenți cu cele mai mari note sunt centrele de consiliere și informare pentru părinți, dar acest aspect a fost notat, de asemenea, de către cel mai scăzut număr de respondenți. Acesta este singurul cu o medie a notelor acordate de peste 5, restul acestora având o medie a notelor acordate de sub 5. În ordinea mediilor rezultate, ierarhizarea acestora este următoarea, de la cele mai mari la cele mai mici note acordate de către respondenți:

1. Centre de consiliere și informare pentru părinți (5,5 media notelor acordate);
2. Transport public adaptat nevoilor părinților cu copii mici (5,4 media notelor acordate);
3. Climat social pozitiv (să știți că ceilalți oameni ar interveni dacă copilul/copiii dvs. ar păți ceva) (5,33 media notelor acordate);

4. Asociații sau fundații care să apere drepturile copiilor și părinților (4,67 media notelor acordate);
5. Ofertă de locuri de muncă cu program flexibil (4,62 media notelor acordate);
6. Poliție locală bine pregătită pentru paza copiilor (4,18 media notelor acordate);
7. Servicii de meditații / cursuri gratuite pentru copii (3,67 media notelor acordate);
8. Servicii de asistență socială care să ajute părinții fără posibilități financiare (3 media notelor acordate).

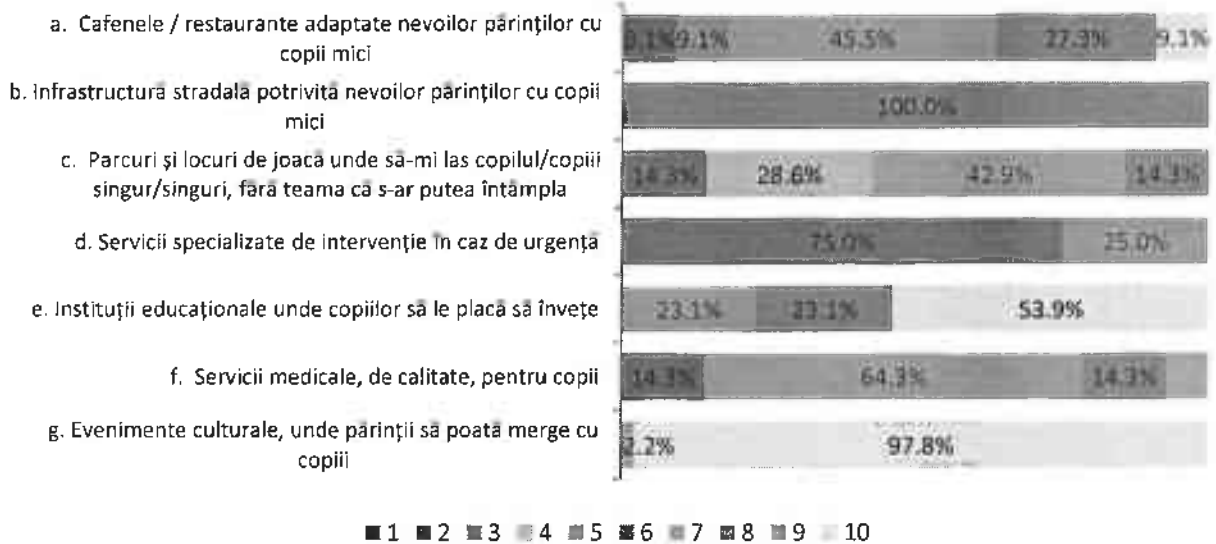
5. Acordați o notă de la 1 la 10 Făgărașului în ceea ce privește fiecare dintre următoarele aspecte, unde 1 înseamnă „foarte slab”, iar 10 „foarte bun”

Cele mai mari note, respectiv aspectele cu o medie de peste 8 sunt acordate pentru evenimentele culturale, unde părinții să poată merge cu copiii, instituțiile educaționale unde copiii să le placă să învețe și infrastructura stradală potrivită nevoilor părinților cu copii mici. Cele mai mici note sunt acordate de către respondenți, cu o medie de sub 6 pentru aspecte precum parcurile și locurile de joacă unde să își lase copilul/copiii singur/singuri, fără teama că s-ar putea întâmpla ceva rău și pentru serviciile specializate de intervenție în caz de urgență. Astfel, în urma notelor acordate de către respondenți aspectelor date, rezultă următoarea ierarhizare:

- Evenimente culturale, unde părinții să poată merge cu copiii (9,9 media notelor acordate);
- Instituții educaționale unde copiii să le placă să învețe (8,9 media notelor acordate);
- Infrastructură stradală potrivită nevoilor părinților cu copii mici (8,0 media notelor acordate);
- Cafenele / restaurante adaptate nevoilor părinților cu copii mici (7,0 media notelor acordate);
- Servicii medicale, de calitate, pentru copii (6,7 media notelor acordate);
- Parcuri și locuri de joacă unde să-mi las copilul/copiii singur/singuri, fără teama că s-ar putea întâmpla (5,7 media notelor acordate);
- Servicii specializate de intervenție în caz de urgență (3,5 media notelor acordate).

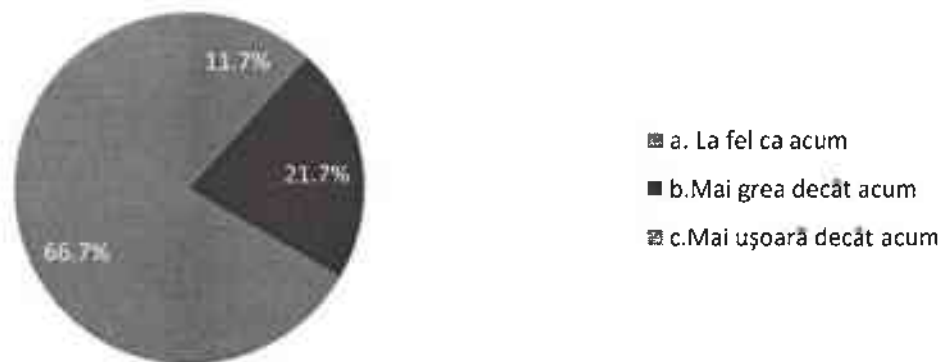

6. După părerea dvs., în Făgăraș, peste 10 ani, viața unui părinte va fi, în general

Cei mai mulți părinți, 66,7% din totalul respondenților consideră faptul că viața unui părinte peste 10 ani va fi mai ușoară decât acum. 21,7% consideră faptul că aceasta va fi mai grea decât acum, iar 11,7% consideră faptul că aceasta va fi mai ușoară.

CHESTIONARUL DEDICAT PENSIONARILOR

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru pensionari, au participat 65 de persoane.

1. Din perspectiva dvs., de pensionar, care dintre următoarele afirmații descriu situația din Făgăraș?

Afirmațiilor conform cărora persoanele vârstnice dispun de facilități la transportul public (27,7% consideră acest lucru) și afirmațiile conform cărora sunt organizate cursuri diverse (de cultură generală, de reintegrare pe piața muncii, etc.) pentru persoanele vârstnice (27,7% consideră acest lucru) sunt principalele care descriu situația din municipiul Făgăraș, conform pensionarilor respondenți. În funcție de afirmațiile care descriu cel mai bine situația din municipiul Făgăraș, acestea au fost ierarhizate în urma răspunsurilor oferite de respondenți conform următoarei figuri:

2. Din perspectiva dvs., de pensionar, care dintre următoarele afirmații descriu situația din Făgăraș ?

O mare parte (60,0%) dintre respondenții pensionari ai municipiului Făgăraș se simt singuri (24,6%), se tem de situația în care alte persoane i-ar agresa fizic (21,5%) sau le-ar fura bani sau alte lucruri (13,9%). În funcție de opiniile acestora, afirmațiile care descriu situația din municipiul Făgăraș sunt ierarhizate în următoarea figură:

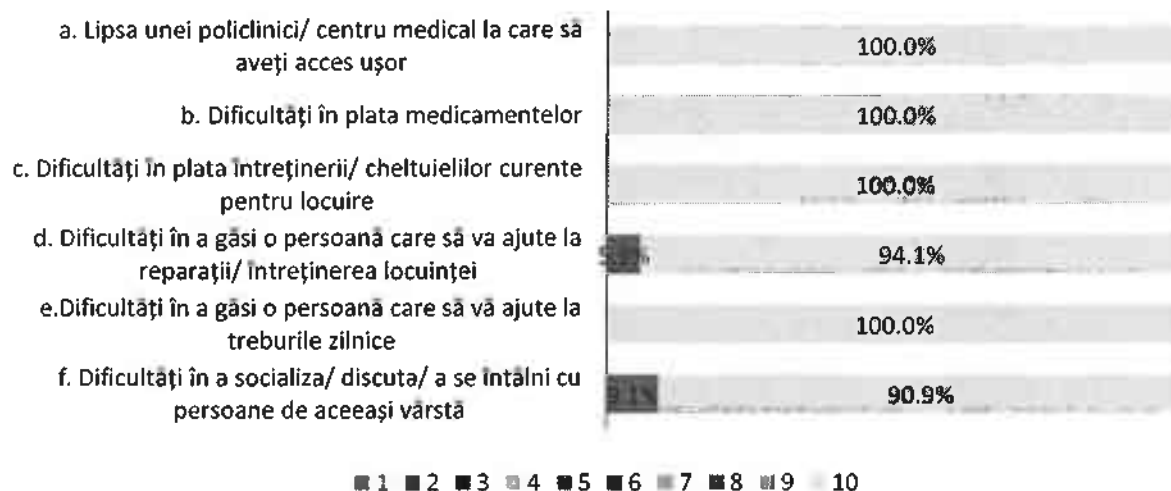

3. Acordați o notă de la 1 (foarte puțin important) la 10 (foarte grav) pentru cât de gravă considerați că este în cazul dvs. fiecare dintre următoarele probleme semnalate de către alți pensionari:

Conform notelor acordate problemelor semnalate de către pensionari și prezentate în figura de mai jos, toate acestea reprezintă probleme foarte importante cu o medie a acestora de peste 9,2.

4. Ați auzit de centre de zi pentru seniori?

În timp ce 43,8% dintre respondenți au auzit de centrele de zi pentru seniori, 56,3% nu au auzit despre acestea.

5. Ați auzit de centre de asistență permanentă pentru seniori (azil)?

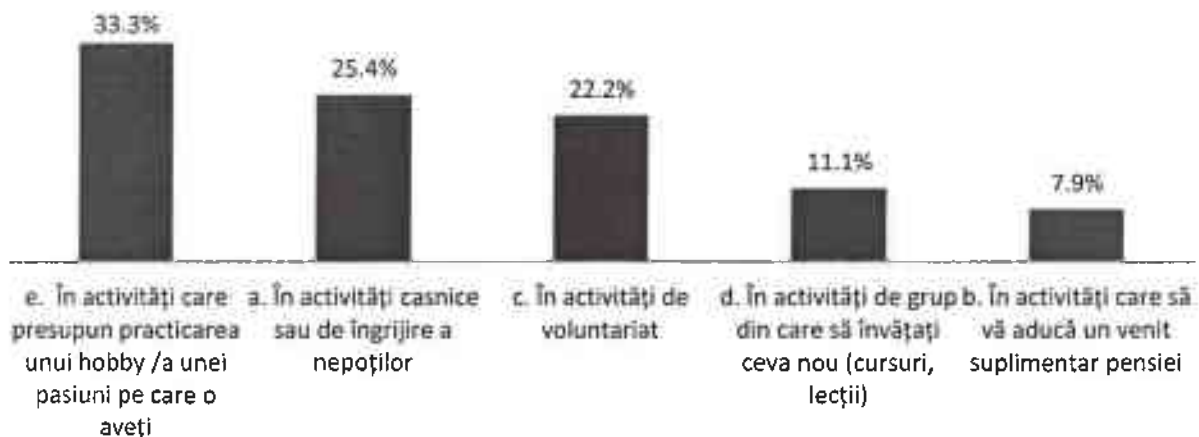
51,6% din totalul chestionatilor cunosc informații referitoare la centrele de asistență permanentă pentru seniori, iar restul de 48,4% nu au auzit despre acestea.

6. În prezent sunteți implicat/ă...

Cei mai mulți pensionari sunt implicați în activități care presupun practicarea unui hobby sau a unei pasiuni pe care aceștia o au, respectiv 33,3% din totalul acestora. O pondere de asemenea ridicată dintre aceștia sunt implicați în activități casnice sau de îngrijire a nepoților – 25,4%, iar alți 22,2% sunt implicați în activități de voluntariat. În activități de grup din care să învețe ceva nou sunt implicați circa 11,1%, iar cei mai puțini sunt implicați în activități care să le aducă un venit suplimentar pensiei.

7. Ați fost în excursii în afara localității?

52,3% dintre respondenți nu au fost în excursii în afara localității, iar ponderea celor care au fost în excursii în afara localității este de 47,7%.

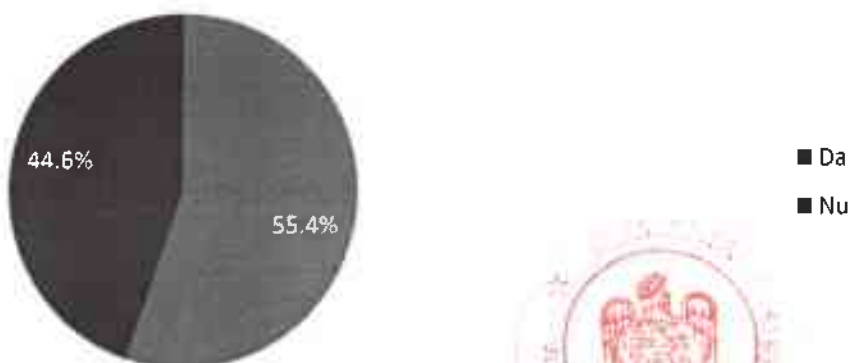
8. Ați participat la târguri, festivaluri, concerte de muzică în aer liber?

Mai puțin de jumătate din totalul respondenților, respectiv 44,6% nu au participat la târguri, festivaluri sau concerte de muzică în aer liber, iar restul de 55,4% au participat la astfel de evenimente.

9. Ați participat la evenimentele culturale sau artistice?

44,6% dintre respondenți nu au participat la evenimente culturale sau artistice, iar ponderea celor care au participat la astfel de evenimente este de 55,4%.

10. Sunteți membru/membră...

Respondenții, pensionari ai municipiului Făgăraș sunt membrii în majoritatea asociațiilor și organizațiilor prezentate în figura de mai jos. Cel mai numeros număr de respondenți sunt membri în cluburi de seniori și în asociații sportive.

11. Ați dori să vă implicați voluntar sau plătit în...

Dintre respondenții care ar dori să se implice în activitățile prezentate în figura de mai jos, toți ar dori să se implice în calitate de voluntar.

Dintre aceștia, cei mai mulți ar dori să se implice în îngrijirea spațiilor verzi și a spațiilor comune (28,8%). După aceștia, o pondere semnificativă de respondenți ar mai dori să se implice în administrarea asociațiilor de locatari (13,6%), în cauze sociale de importanță pentru comunitate (13,6%) și în plantarea de copaci, arbuști, gard viu, flori, gazon și altele.

CHESTIONARUL DEDICAT ANTREPRENORILOR

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru antreprenori, au participat 57 de persoane.

1. Care este domeniul dumneavoastră de activitate?

În funcție de domeniul de activitate al respondenților, principalele 3 domenii pe care aceștia le reprezintă sunt Construcțiile (19,3%), Hoteluri și restaurante (19,3%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (14,0%). Alte domenii de activitate ale respondenților sunt în ordine, următoarele:

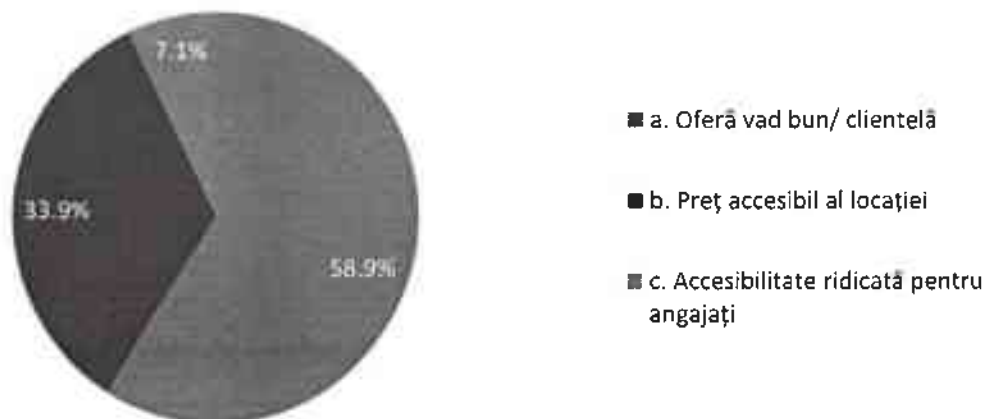
- d. Informații și comunicații (8,8% dintre respondenți);
- g. Industria prelucrătoare (8,8% dintre respondenți);
- f. Tranzacții imobiliare (7,0% dintre respondenți);
- e. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (5,3% dintre respondenți);
- b. Activități profesionale, științifice și tehnice (3,5% dintre respondenți);
- h. Transport și depozitare (3,5% dintre respondenți);
- j. Alte activități de servicii (3,5% dintre respondenți);
- l. Activități de spectacole, culturale și recreative (1,8% dintre respondenți);
- m. Învățământ (1,8% dintre respondenți);
- n. Intermedieri financiare și asigurări (1,8% dintre respondenți);
- o. Agricultură, silvicultură și pescuit (1,8% dintre respondenți).

2. De ce ați ales Făgărașul pentru a vă desfășura activitatea?

Putin peste jumătate, 58,9% dintre respondenți își desfășoară activitatea în municipiul Făgăraș pentru oferta de vad bun și pentru clientela. Pe lângă aceștia, 33,9% au ales să desfășoare activitatea în municipiul Făgăraș pentru prețul accesibil al locației, iar cei mai puțini, 7,1% au ales să își desfășoare activitatea în municipiul Făgăraș pentru accesibilitatea ridicată pentru angajați.

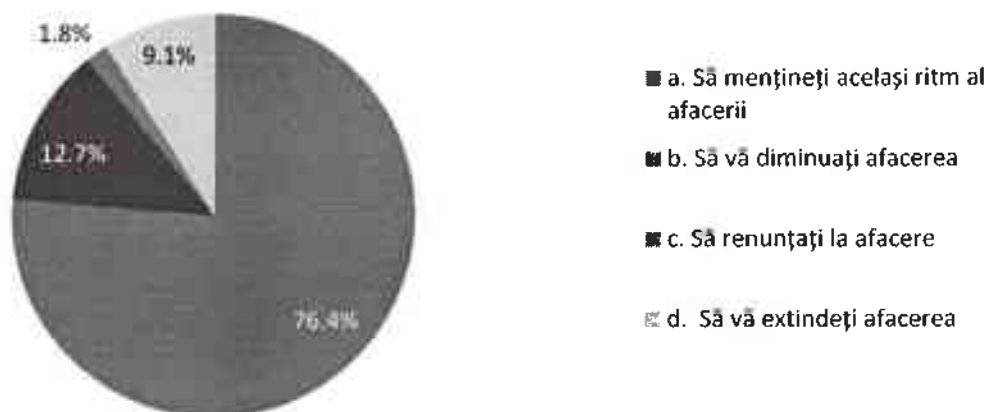

3. În următorii 3 ani ați vrea să...?

Cei mai mulți, 76,4% dintre respondenți doresc ca în următorii trei ani să mențină același ritm al afacerii, în timp ce 9,1% dintre respondenți doresc să își extindă afacerea în următorii 3 ani, iar 12,7% doresc să diminueze afacerea în aceeași perioadă.

4. Care ar fi, din perspectiva dvs., cele mai importante 3 măsuri pe care administrația din Făgăraș le-ar putea lua pentru a face orașul mai atractiv pentru afaceri?

Cele mai importante măsuri pe care administrația din Făgăraș le-ar putea lua pentru a face orașul mai atractiv pentru afaceri sunt obținerea facilă a aprobărilor și autorizațiilor (29,6% consideră acest lucru) și investiții în educație și formarea forței de muncă (18,3% consideră acest lucru). După acestea, cele mai importante măsuri considerate astfel sunt investițiile pentru îmbunătățirea mobilității angajaților (8,5% dintre respondenți consideră acest lucru), promovarea antreprenoriatului și furnizarea de servicii de consultanță (8,5% dintre respondenți consideră acest lucru) și promovarea Făgărașului ca destinație turistică și atragerea de forță specializată integrate de dezvoltare urbană (8,5% dintre respondenți consideră acest lucru). În funcție de importanța măsurilor, acestea sunt în ordine prezentate în figura următoare:

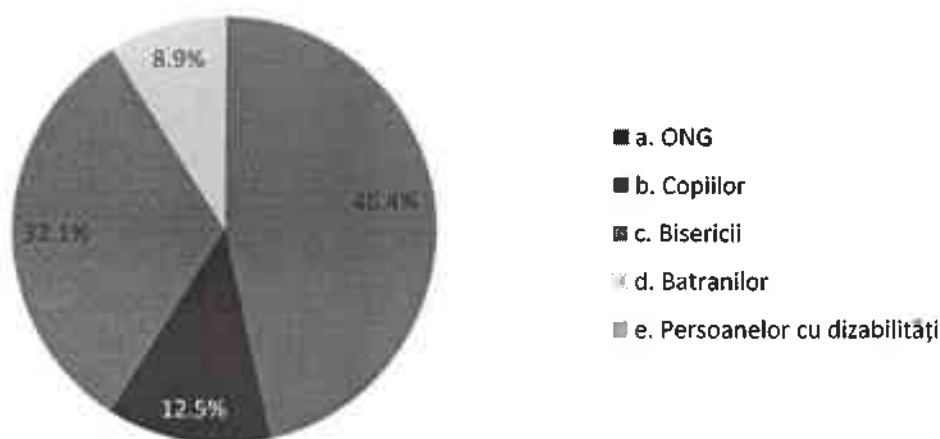
5. Ați susținut financiar prin sponsorizări, donații, burse sau prin alte mijloace, activități de interes public local? *Dacă da, cum?

58,9% dintre antreprenorii respondenți au susținut prin bani activitățile de interes public local, 28,6% dintre aceștia au susținut prin bunuri, iar 12,5% au susținut prin activități de voluntariat.

6.* Dacă da, cui?

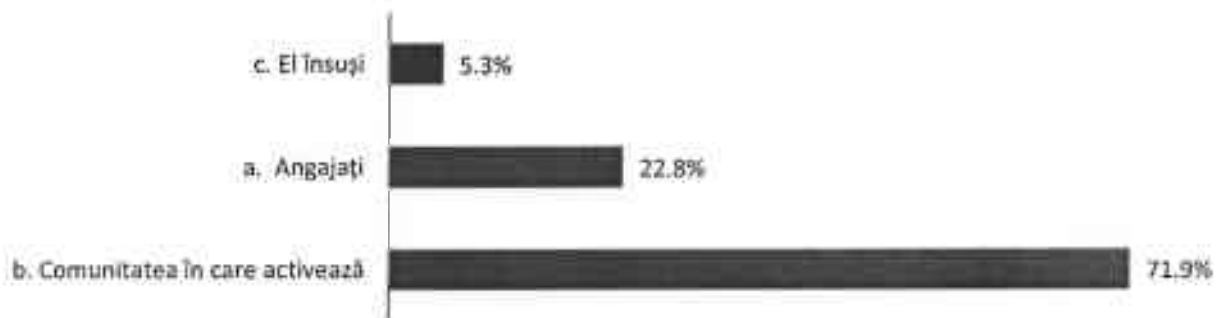
Cele mai multe activități de susținere prin sponsorizări, donații sau burse au fost destinate ONG-urilor, respectiv 46,4% dintre acestea, 32,1% au fost destinate bisericilor, 12,5% au fost destinate copiilor, iar 8,9% băranilor.

7. Din punctul dvs. de vedere, un antreprenor trebuie să creeze valoare în primul rând pentru?

Majoritatea respondenților consideră faptul că un antreprenor trebuie să creeze valoare în primul rând pentru comunitatea în care activează, 71,9% susțin acest lucru. De asemenea, 22,8% dintre aceștia consideră faptul că un antreprenor trebuie să creeze valoare pentru angajați, iar doar 5,3% consideră faptul că ar trebui să creeze valoare pentru ei înșiși.

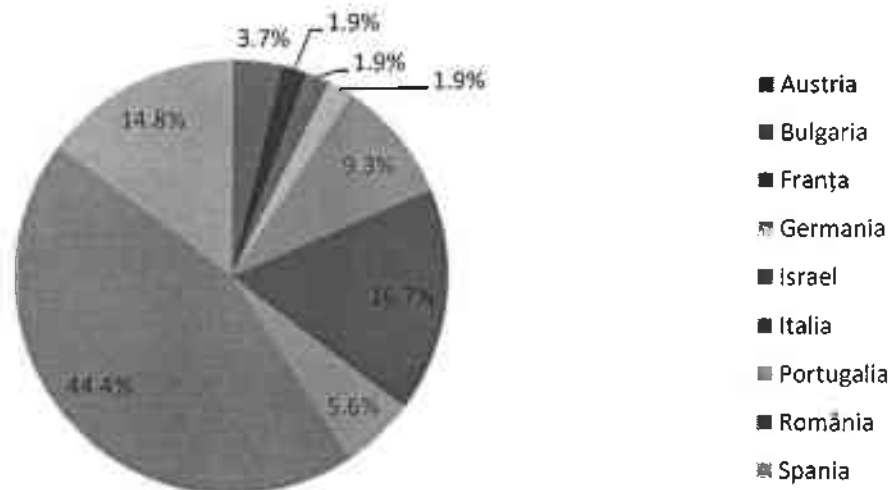

CHESTIONARUL DEDICAT TURIȘTILOR

La conturarea direcțiilor de orientare ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Făgăraș, prin prisma chestionarului pentru turiști, au participat 54 de persoane.

1. Care este țara de proveniență?

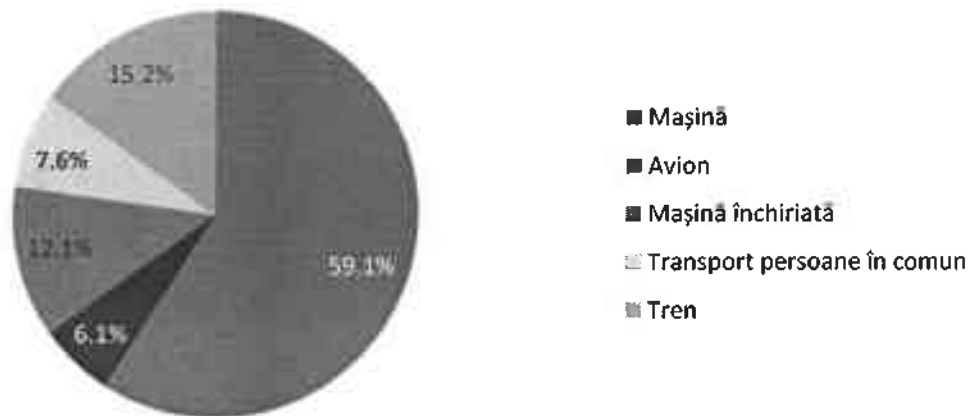
Aproape jumătate (44,4%) dintre respondenți, turiști ai municipiului Făgăraș sunt din România. După aceștia, cei mai mulți respondenți provin din țări precum Italia (16,7%), Spania (14,8%), Israel (9,3%) și Portugalia (5,6%). Restul de sub 10% dintre respondenți provin din Austria (3,7%), Bulgaria (1,9%), Franța (1,9%) și Germania (1,9%).

2. Cu ce mijloc de transport ați ajuns în Făgăraș?

O mare parte dintre respondenți au ajuns în Făgăraș cu mașina, 59,1% dintre aceștia, iar 15,2% au ajuns cu trenul. Cu mașina închiriată au ajuns 12,1% dintre respondenți, cu transportul în comun au ajuns 7,6% dintre aceștia, iar 6,1% au ajuns cu avionul până la un aeroport din apropiere. De asemenea, 9,1% din totalul acestora au utilizat două dintre mijloacele de transport prezentate în figura de mai jos pentru a ajunge în municipiul Făgăraș.

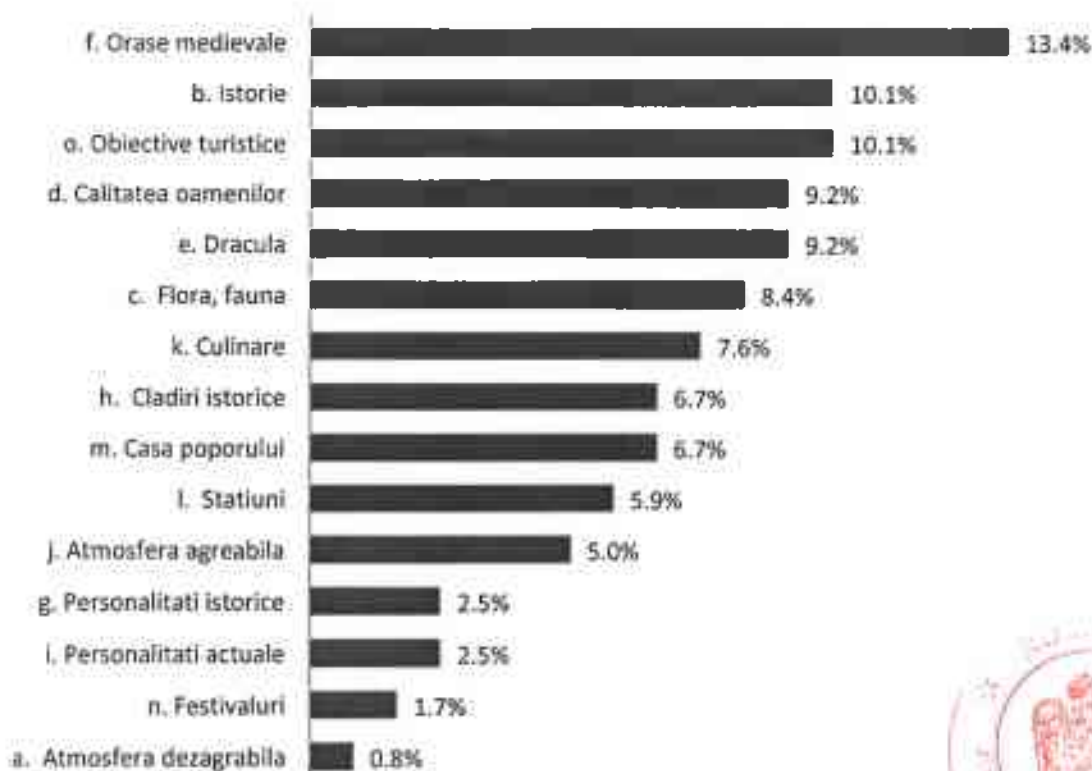

3. Sunteți prima dată în România?

52,9% dintre turiștii chestionați sunt prima dată în România, iar 47,1% dintre aceștia nu sunt prima dată aici. Restul de 11,8% locuiesc în România.

4. Dacă "da"-ce știți despre România înainte de a ajunge aici?

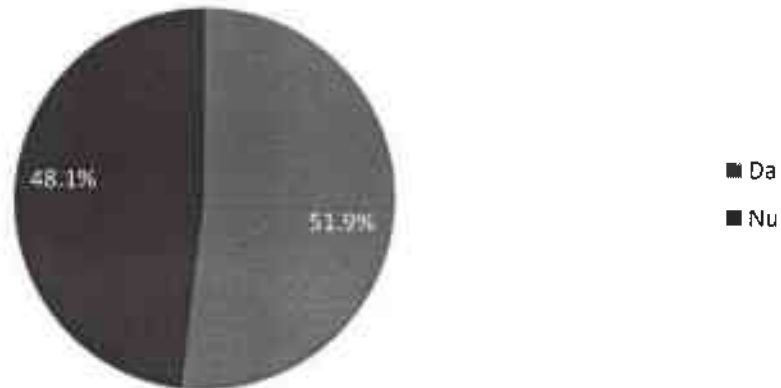
Cele mai cunoscute aspecte referitoare la România sunt orașele medievale (13,4% susțin acest lucru), istoria (10,1% susțin acest lucru), obiectivele turistice (10,1% susțin acest lucru), calitatea oamenilor (9,2% susțin acest lucru) și legenda cu Dracula (9,2% susțin acest lucru). De la aspectele pe care cei mai mulți dintre respondenți le cunoșteau despre România înainte de a ajunge aici, la aspectele pe care cei mai puțini dintre respondenți le cunoșteau, acestea sunt ierarhizate în figura următoare:

5. Sunteți prima dată în Făgăraș?

51,9% dintre chestionați, turiști ai municipiului Făgăraș sunt pentru prima dată în Făgăraș, în timp ce 48,1% nu sunt pentru prima dată în Făgăraș.

6. Dacă "da"-ce știți despre Făgăraș înainte de a ajunge aici?

Următoarele aspecte erau cunoscute de către turiști, înainte de a ajunge în municipiul Făgăraș:

- Cetatea Făgărașului;
- Istoria Cetății Făgărașului;
- Munții Făgărașului;
- Poziționarea geografică favorabilă.

7. Aveți/ ați avut vreo rudă/ cunoștință în România?

Cei mai mulți turiști, 68,0% din totalul chestionaților au rude sau cunoștințe în România.

8. Va rog să numiți în ordinea preferinței cele mai importante trei obiective turistice pe care le-ați vizitat în Făgăraș.

În principalele preferințe ale respondenților, cele mai importante obiective turistice pe care aceștia le-au vizitat în municipiul Făgăraș sunt Cetatea Făgărașului, Muzeul Țării Făgărașului, Catedrala Sfântul Ioan Botezătorul și Sinagoga din Făgăraș.

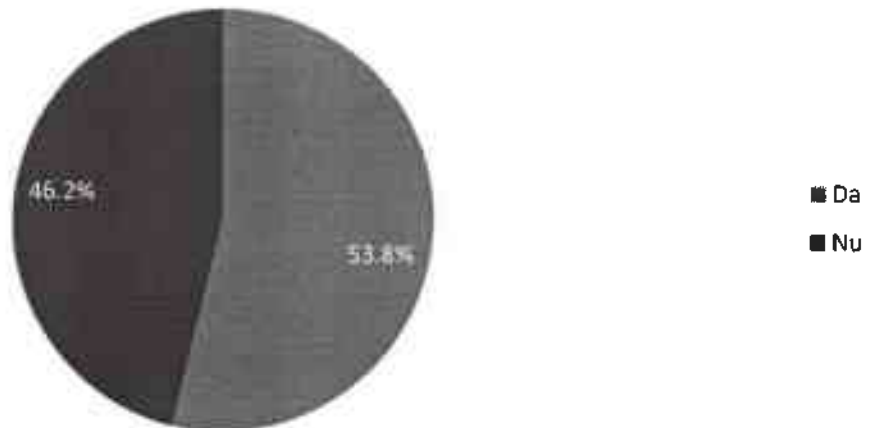
Pe lângă acestea, alte obiective turistice care se regăsesc printre preferințele turiștilor mai sunt și Biserica Brâncoveanu-Sfântul Nicolae, Casa Municipală de Cultură Făgăraș, Colegiul Național

"Doamna Stanca" Făgăraș, Parcul Regina Maria, Biserica și Mănăstirea Franciscană și Muntii din jur.

9. Ați apelat la un ghid turistic?

Puțin peste jumătate dintre respondenți, 53,8% au apelat la un ghid turistic, în timp ce 46,2% nu au apelat la un ghid turistic în vizita acestora în municipiul Făgăraș.

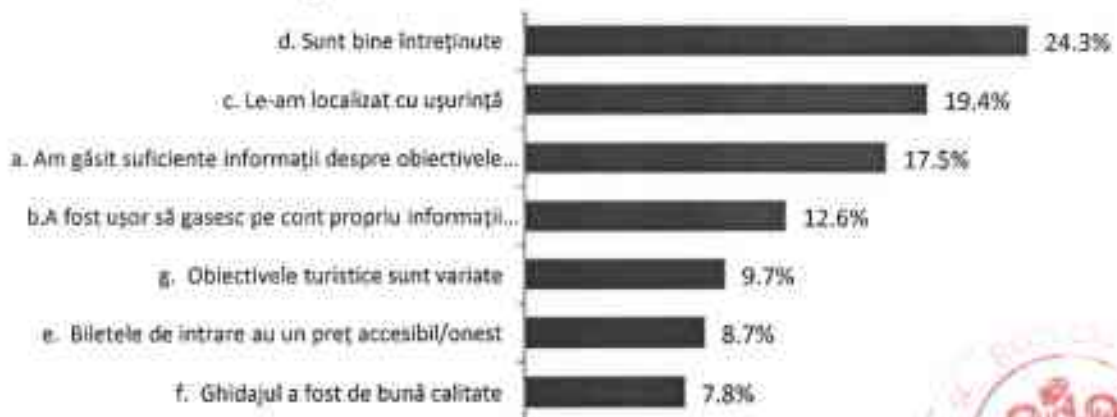

10. Dacă da, vă rugăm să acordați o notă calității acestui tur , de la 1(foarte nemulțumitor) la 10 (foarte mulțumitor)

Calitatea turului turistic a fost notată de către respondenți cu o medie a notelor de 9,89, astfel, tururile disponibile la nivelul municipiului Făgăraș sunt considerate ca fiind foarte mulțumitoare.

11. Care dintre următoarele afirmații se potrivesc cel mai bine obiectivelor turistice vizitate în Făgăraș ?

Principalele 3 afirmații care caracterizează cel mai bine obiectivele turistice vizitate de către respondenți în municipiul Făgăraș indică faptul că sunt bine întreținute (24,3% consideră acest lucru), că sunt localizate cu ușurință (19,4% consideră acest lucru) și că se găsesc informații suficiente despre obiectivele urmărite (17,5% consideră acest lucru). În ordine, de la afirmațiile care caracterizează cel mai bine obiectivele turistice până la afirmațiile care caracterizează în cea mai scăzută măsură obiectivele vizitate de către turiști în municipiul Făgăraș, acestea sunt ierarhizate în următoarea figură:

12. Pe perioada sejurului v-ați simțit în siguranță?

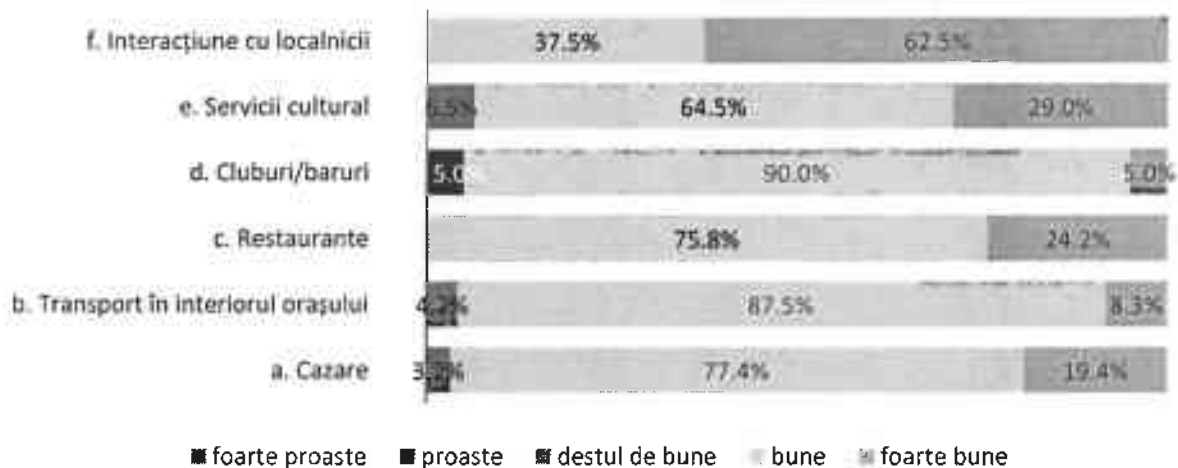

Toți respondenții indică faptul că pe perioada sejurului în municipiul Făgăraș s-au simțit în siguranță.

13. Vă rog să evaluați calitatea serviciilor pe care le-ați primit pe parcursul vacanței?

Toate serviciile indicate în figura de mai jos, respectiv interacțiunea cu localnicii, serviciile culturale, cluburile, barurile, restaurantele, transportul în interiorul orașului și cazarea sunt considerate bune și foarte bune, peste 93,6% dintre respondenți considerând acest lucru. Cele mai apreciate servicii sunt considerate de către 100% dintre aceștia ca fiind interacțiunea cu localnicii și restaurantele sunt bune și foarte bune.

14. Ați găsit cu ușurință un suvenir specific pentru Făgăraș?

96,2% dintre respondenți susțin faptul că au găsit cu ușurință un suvenir specific pentru municipiul Făgăraș. Doar 3,8% susțin contrarul.

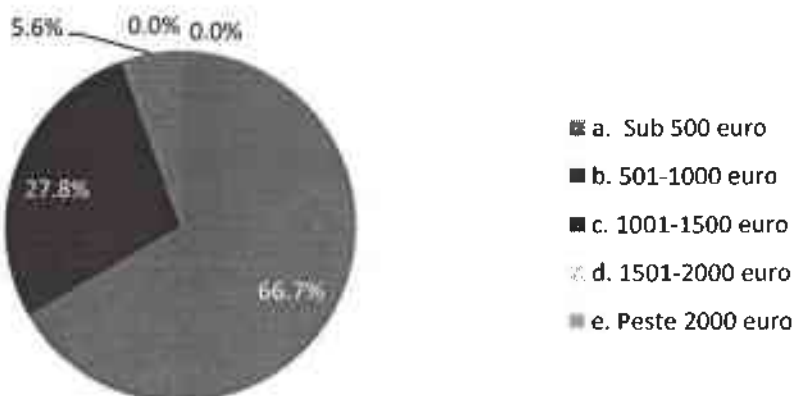

15. Intenționați să reveniți?

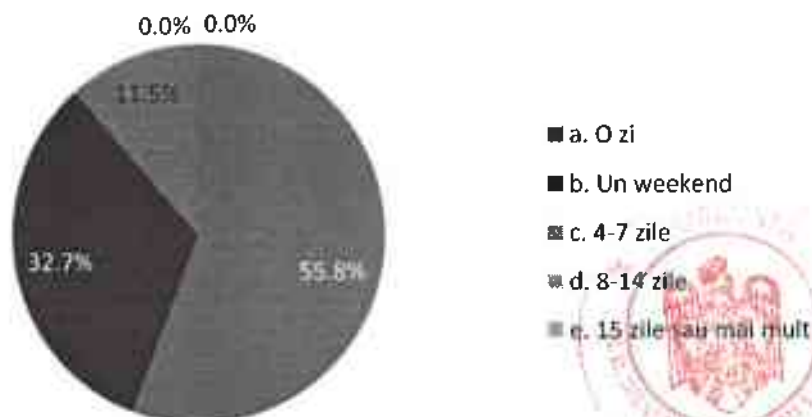
81,5% dintre respondenți intenționează să revină, 11,1% susțin că poate vor reveni, 5,6% nu știu, iar 1,9% nu intenționează să revină în municipiul Făgăraș.

16. Câți bani estimați că veți cheltui până la sfârșitul acestei vacanțe în Făgăraș?

94,5% dintre respondenți estimează că vor cheltui până în 1.000 de euro pe vacanța în municipiul Făgăraș, dintre care 66,7% estimează că vor cheltui sub 500 de euro, iar 27,8% estimează că vor cheltui între 501-1000 euro. Peste 1.001 de euro, dar până în 1.500 de euro estimează că vor cheltui circa 5,6%.

17. Câte zile intenționați să petreceți în Făgăraș?

O mare parte dintre respondenți, 55,8% dintre aceștia intenționează să petreacă o zi în municipiul Făgăraș, iar 32,7% dintre aceștia intenționează să petreacă un weekend. Ponderea celor care intenționează să petreacă între 4 și 7 zile în municipiul Făgăraș este de 11,5%.

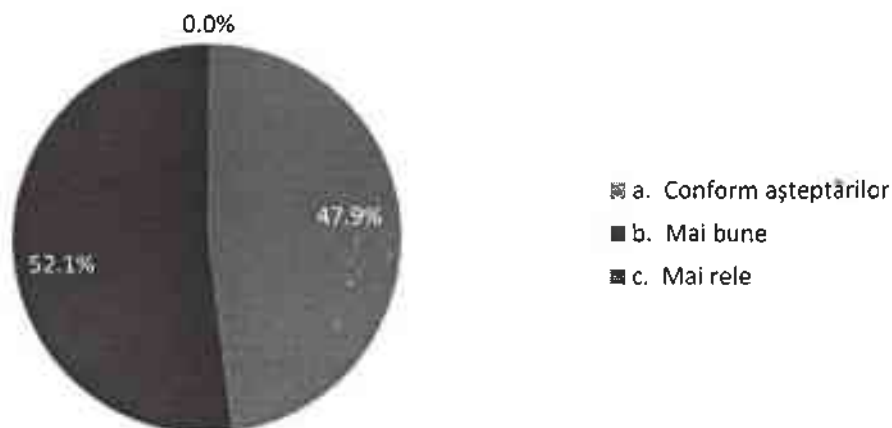

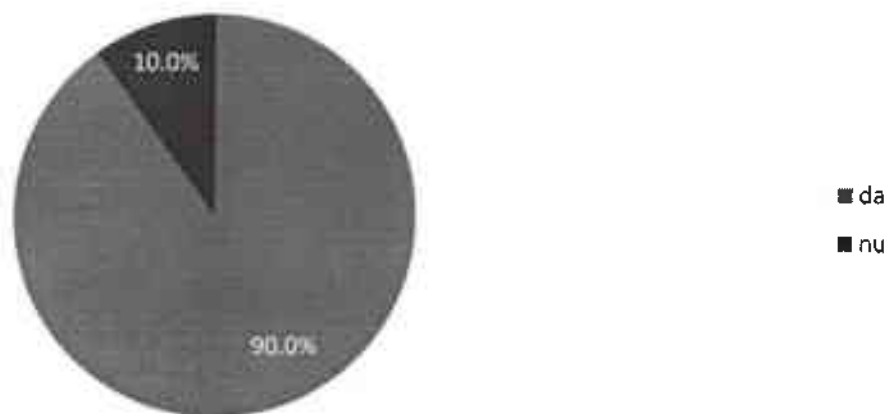
18. Față de așteptările avute, experiențele trăite în acest sejur au fost...?

Față de așteptările avute, experiențele a 52,1% dintre turiști în sejur au fost mai bune, iar pentru restul de 47,9% experiențele trăite în municipiul Făgăraș au fost conform așteptărilor.

19. Ați vizitat sau veți vizita și un alt loc din România?

Marea majoritate a respondenților, 90,0%, au vizitat și vor mai vizita și un alt loc din România.

16. ANEXE

16.1. ANEXA 1 – FIȘE DE PROIECTE

Obiectivul Strategic 1. Municipiul Făgăraș – centru polarizator pentru Țara Făgărașului, cu mediu economic diversificat, bazat de valorificarea resurselor locale

TITLU PROIECT: Reconversia spațiilor platformei fostului Combinat Chimic Făgăraș în scopul revitalizării și extinderii Parcului Industrial Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș, Parcul Industrial Făgăraș (Nitroparc)
Justificarea nevoii	<p>În prezent, clădirile și dotările de pe fosta platformă chimică se prezintă, în mare parte, într-o stare avansată de degradare, însă de la sistarea activităților economice în zonă nu s-au realizat lucrări de consolidare, revitalizare sau regenerare.</p> <p>În prezent sectorul industrial (C-Industria prelucrătoare) reprezintă sub 12% în ceea ce privește numărul de întreprinderi, însă din punct de vedere al cifrei de afaceri cumulează peste o treime din rezultatul financiar al firmelor locale (date pentru anul 2020) și menține un număr important de locuri de muncă (44% din numărul de salariați).</p> <p>Printre sectoarele economice de perspectivă se numără și o serie de activități industriale ce ar putea fi dezvoltate, astfel încât numărul locurilor de muncă să crească (29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, 31 - Fabricarea de mobilă, 32 - Alte activități industriale n.c.a., 33 - Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor). Atragerea de investitori în cadrul unui parc industrial ar ajuta la creșterea atractivității municipiului Făgăraș pentru locuitorii actuali (forța de muncă tânără) și cei din localitățile apropiate.</p>
Obiective	Dezvoltarea parcului industrial din zona de est a municipiului Făgăraș prin extinderea spațiilor disponibile activităților industriale în zona vechii platforme chimice din municipiul Făgăraș
Scurtă descriere / Activități	<p>Soluționarea problemelor referitoare la situația terenurilor din incinta platformei vechiului combinat din perspectiva mediului și reconversia / regenerarea terenurilor.</p> <p>Împărțirea terenurilor necontaminate care sunt libere de proprietate în vederea utilizării pentru activități economice industriale.</p> <p>Refuncționalizarea clădirilor din perimetrul vechiului combinat chimic în vederea dezvoltării și diversificării activităților economice la nivel local (prin recuperarea unei cote părți din activele Combinatului).</p>

	Modernizarea și/sau extinderea sistemelor de utilități publice (electricitate, apă, canalizare, gaz, infrastructură de telecomunicații) în arealul noului parc industrial.
Buget estimat	50,000,000 RON
Surse de finanțare	Fonduri guvernamentale, buget CJ, buget local, buget privat
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Dezvoltarea și diversificarea mediului antreprenorial din municipiul Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Incubatorul de afaceri Făgăraș, Primăria Făgăraș, agenți economici
Justificarea nevoii	<p>Numărul de întreprinderi la nivel municipal este în creștere, însă între 2014 și 2020 municipiul Făgăraș a înregistrat cea mai mică rată de creștere a numărului de întreprinderi dintre municipiile din județul Brașov (situându-se chiar și sub mediile județeană și regională de creștere).</p> <p>Evoluția soldului la nivel municipal dintre numărul de întreprinderi deschise și numărul celor închise a înregistrat o scădere până în anul 2019, pandemia de Covid-19 punând o presiune și mai mare din punct de vedere financiar asupra antreprenorilor.</p> <p>Până în prezent, stimularea antreprenoriatului s-a realizat doar prin proiecte specifice finanțate prin intermediul Programelor Operaționale, însă municipalitatea a avut în vedere implementarea unui proiect de construcție a unui incubator de afaceri la nivel local. Operaționalizarea acestuia ar putea ajuta la preluarea inițiativei în ce privește formarea antreprenorială și stimularea populației de la nivel local în vederea înființării de start-up-uri și firme.</p>
Obiective	Stimularea mediului antreprenorial la nivelul municipiului Făgăraș în vederea diversificării mediului economic local și creșterii numărului de locuri de muncă
Scurtă descriere / Activități	<p>Realizarea de programe specifice pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale în rândul comunității</p> <p>Organizarea de evenimente dedicate de tip training / workshop / conferințe cu persoane de succes din mediul economic local, național și internațional</p>

	<p>Desfășurarea, prin intermediul unor proiecte cu finanțare nerambursabilă, a unor competiții și / sau programe de finanțare și mentorat a ideilor de afaceri ale locuitorilor din municipiul Făgăraș și localitățile din proximitate</p> <p>Oferirea de suport tehnic în vederea înființării și dezvoltării afacerilor, inclusiv prin susținerea întreprinderilor cu activitate în domenii economice de viitor / cu valoare adăugată mare (industrii creative, IT, servicii etc.)</p>
Buget estimat	5,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru P1, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

Obiectivul Strategic 2. Municipiul Făgăraș – centru urban cu servicii publice performante, calitate ridicată a locuirii și comunitate implicată în viața culturală**TITLU PROIECT: Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea Colegiului Național "Radu Negru" Făgăraș**

Localizare	Municipiul Făgăraș – Colegiul Național "Radu Negru" Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș, Colegiul Național "Radu Negru" Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>Colegiul Național "Radu Negru" Făgăraș asigură servicii de învățământ pentru tinerii din municipiul Făgăraș și localități adiacente acestuia, fiind cea mai veche instituție de învățământ secundar din Țara Făgărașului (1869). Corpul de clădire în care se desfășoară în prezent cele mai multe activități didactice este situat pe strada Școlii și datează din anul 1909, fiind construită la acea vreme în stil baroc. La moment, colegiul atrage anual peste 1400 de elevi, școlarizând tineri din ciclurile primar și secundar.</p> <p>Clădirile în care își desfășoară activitatea această instituție de învățământ nu au făcut obiectul unor lucrări ample de renovare în ultimii ani, administrația școlii putând realiza, în parteneriat cu Primăria Făgăraș, doar lucrări de reparații punctuale asupra clădirilor. În consecință, necesarul de energie și necesitățile financiare pentru funcționarea curentă au înregistrat creșteri constante, iar baza materială pentru activitățile didactice a fost îmbunătățită doar sporadic, în funcție de disponibilitățile financiare de moment.</p> <p>Chiar dacă se observă nevoia anuală de modernizare și consolidare a clădirilor în vederea asigurării siguranței și securității elevilor și</p>

	profesorilor, activitățile curente s-au desfășurat în limita bugetului instituției, conducând la performanțe școlare foarte bune ale elevilor.
Obiective	Obiectivul proiectului vizează consolidarea infrastructurii și modernizarea spațiilor destinate proceselor de predare învățare din cadrul Colegiului Național "Radu Negru" Făgăraș în vederea creșterii siguranței clădirilor, scăderii consumului energetic și facilitării unui proces educațional de calitate.
Scurtă descriere / Activități	Realizarea de lucrări de consolidare a clădirilor Colegiului Național "Radu Negru" Făgăraș. Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor, a teraselor, șarpantelor și învelitorilor Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde menajere Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie a clădirii Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice Înlocuirea circuitelor electrice Modernizarea și extinderea spațiilor destinate activităților de predare – învățare în vederea asigurării unor spații educaționale la standarde înalte Dotarea cu mobilier și echipamente didactice a sălilor de clasă și laboratoarelor pentru asigurarea unei baze materiale moderne și creșterea calității actului educațional
Buget estimat	41,174,470 RON
Surse de finanțare	PNRR, POR Centru 2021-2027 P6, buget local, alte surse
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Național "Doamna Stanca" (corp c1 , c2), inclusiv creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei

Localizare	Municipiul Făgăraș – Colegiul Național "Doamna Stanca" Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș, Colegiul Național " Doamna Stanca" Făgăraș

Justificarea nevoii	<p>Clădirile în care își desfășoară activitatea această instituție de învățământ nu au făcut obiectul unor lucrări ample de renovare în ultimii ani, administrația școlii putând realiza, în parteneriat cu Primăria Făgăraș, doar lucrări de reparații punctuale asupra clădirilor. În consecință, necesarul de energie și necesitățile financiare pentru funcționarea curentă au înregistrat creșteri constante, iar baza materială pentru activitățile didactice a fost îmbunătățită doar sporadic, în funcție de disponibilitățile financiare de moment.</p> <p>În prezent, instituția înregistrează costuri ridicate pentru funcționarea curentă, în special din perspectiva asigurării necesarului lunar de energie electrică și termică.</p>
Obiective	Obiectivul proiectului vizează modernizarea spațiilor destinate proceselor de predare-învățare din cadrul Colegiului Național "Doamna Stanca" Făgăraș în vederea scăderii consumului energetic și facilitării unui proces educațional de calitate.
Scurtă descriere / Activități	<p>Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor, a teraselor, șarpantelor și învelitorilor</p> <p>Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde menajere</p> <p>Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie a clădirii</p> <p>Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice</p> <p>Înlocuirea circuitelor electrice</p> <p>Modernizarea și extinderea spațiilor destinate activităților de predare – învățare în vederea asigurării unor spații educaționale la standarde înalte</p> <p>Dotarea cu mobilier și echipamente didactice a sălilor de clasă și laboratoarelor pentru asigurarea unei baze materiale moderne și creșterea calității actului educațional</p>
Buget estimat	11,061,073 RON
Surse de finanțare	PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Consolidarea, reabilitarea, extinderea și dotarea corpului boli infecțioase din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș – Compartimentul de boli infecțioase din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Spitalul Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș, Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	Secția funcționează într-un pavilion separat de tip demisol, parter și etaj. Aceasta dispune de 20 de paturi, iar asistența medicală se acordă de către un medic primar boli infecțioase, 8 asistente, 4 infirmiere și 3 îngrijitoare. Secția este organizată cu un sector de primire, internare, cu circuite separate pentru boli digestive și boli aerogene, având în componentă saloane cu 2 paturi și rezerve, pentru asigurarea asistenței medicale de specialitate pentru adulți și copii, cu bloc de lenjerie propriu la subsolul clădirii.
Obiective	Obiectivul de investiție presupune consolidarea și extinderea secției de boli infecțioase a Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș în vederea îmbunătățirii condițiilor de spitalizare, extinderea suprafeței dedicate secției de boli infecțioase, precum și dotarea centrului cu paturi noi pentru a crește capacitatea de deservire a acestuia.
Scurtă descriere / Activități	Realizarea de lucrări de consolidare asupra corpului de clădire a secției de boli infecțioase Extinderea suprafeței dedicate activităților de spitalizare și acordare a asistenței medicale în cadrul secției de boli infecțioase Efectuarea de lucrări de eficientizare energetică a corpului de clădire dedicat secției de boli infecțioase Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde menajere Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie a clădirii Achiziția de paturi și aparatură medicală
Buget estimat	20,000,000 RON
Surse de finanțare	PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Extindere secție de hemodializă din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș – Centrul de Hemodializă din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Spitalul Municipal "Dr. A. Tulbure" Făgăraș, Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	Centrul de Hemodializă al Spitalului Municipal Făgăraș funcționează ca și centru de dializă pentru pacienți cronici (hemodializă cronică), având în evidență un număr de 33 de pacienți beneficiari de Terapie de Supleere Renală. Centrul dispune în prezent de 10 posturi de dializă, amplasate în două saloane, după cum urmează: 1 salon cu suprafața de 55,46 mp cu 8 fotolii tip pat, din care unul este de rezervă și 1 salon cu o suprafață de 13,37 mp cu 2 paturi destinate pacienților purtători de virus hepatic C, B sau HIV. Centrul dispune de un număr total de 14 aparate de HD convențională care deservește cele 10 posturi, 4 aparate din cele 14 fiind de rezervă.
Obiective	Obiectivul de investiție presupune extinderea centrului de hemodializă în clădirea C3 pentru a putea deservi un număr de minim 55 pacienți prin extinderea suprafeței în care funcționează în prezent, precum și dotarea centrului cu paturi noi pentru a crește capacitatea de deservire a acestuia.
Scurtă descriere / Activități	Realizarea de lucrări de reamenajare a corpului de clădire C3 din cadrul Spitalului Municipal "Dr. A. Tulbure" Efectuarea de lucrări de eficientizare energetică a corpului de clădire dedicat secției de hemodializă și a corpului C3 Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde menajere Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie a clădirii Creșterea numărului de spații dedicate activităților de spitalizare și acordare a asistenței medicale în cadrul secției de hemodializă Achiziția de paturi dedicate secției de hemodializă
Buget estimat	10,000,000 RON
Surse de finanțare	POS P2, PNRR, buget local
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Construire locuințe nZEB pentru tineri din grupuri vulnerabile

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș, DAS Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>La nivel municipal există 6 locații în care se regăsesc comunități dezavantajate, conform datelor statistice fiind vorba de peste 2700 de persoane ce locuiesc în 480 de locuințe. Conform discuțiilor din cadrul grupurilor de lucru, numărul acestor persoane este de fapt mai mare, o parte dintre persoane nefiind în evidența DAS Făgăraș.</p> <p>Din punct de vedere al disponibilității locuințelor, la nivel municipal toate spațiile disponibile pentru persoane aparținând grupurilor dezavantajate aflate în evidența Primăriei Făgăraș sunt ocupate, iar aproximativ 99% din clădirile din fondul locativ pe care le închiriază Primăria prezintă o stare neconformă din punct de vedere energetic.</p> <p>În fondul locativ al Primăriei Făgăraș sunt înregistrate peste 600 de locuințe la nivelul cartierului Combinat, unde se află aproximativ 1900 de persoane, fiind necesară suplimentarea spațiilor locative pentru aproximativ 300 de persoane.</p>
Obiective	Construirea de spații locative (blocuri de locuințe) nZEB destinate tinerilor aparținând grupurilor vulnerabile în vederea creșterii calității locuirii pentru această categorie de persoane
Scurtă descriere / Activități	<p>Realizarea de lucrări pentru amenajarea terenului;</p> <p>Execuția de lucrări de construire și dotare a blocurilor de locuințe;</p> <p>Realizarea de lucrări de racordare la sistemele de utilități necesare obiectivului de investiții;</p> <p>Alocarea spațiilor locative în concordanță cu informațiile disponibile în cadrul DAS Făgăraș în ceea ce privește nevoia de locuințe pentru tineri din comunități marginalizate sau grupuri vulnerabile</p>
Buget estimat	3,693,550 RON
Surse de finanțare	PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Construirea de locuințe colective de tip ANL / locuințe sociale

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș, DAS Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>Din punct de vedere al disponibilității locuințelor, la nivel municipal toate spațiile disponibile pentru persoane aparținând grupurilor dezavantajate aflate în evidența Primăriei Făgăraș sunt ocupate, iar aproximativ 99% din clădirile din fondul locativ pe care le închiriază Primăria prezintă o stare neconformă din punct de vedere energetic.</p> <p>În fondul locativ al Primăriei Făgăraș sunt înregistrate peste 600 de locuințe la nivelul cartierului Combinat, unde se află aproximativ 1900 de persoane, fiind necesară suplimentarea spațiilor locative pentru aproximativ 300 de persoane.</p> <p>În ultimii ani municipiul Făgăraș a înregistrat o scădere a populației tinere, această categorie de persoane fiind atrasă de posibilitățile economice și sociale din centrele urbane mari. În ceea ce privește prețul și chiria locuințelor, necesarul resurselor financiare pentru asigurarea locuirii a crescut în ultimii ani, astfel că familiile cu venituri reduse au întâmpinat greutăți în găsirea unei locuințe.</p>
Obiective	Construirea de blocuri de locuințe (regim ANL) în vederea creșterii disponibilității spațiilor de locuit destinate persoanelor cu posibilități financiare și/sau materiale reduse
Scurtă descriere / Activități	Realizarea de lucrări pentru amenajarea terenului; Execuția de lucrări de construire și dotare a blocurilor de locuințe; Realizarea de lucrări de racordare la sistemele de utilități necesare obiectivului de investiții; Alocarea spațiilor locative prin concurs pe baza de dosar
Buget estimat	30,000,000 RON
Surse de finantare	Buget ANL, POIDS 2021-2027, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al municipiului Făgăraș - ansamblul arhitectural Cetatea Făgărașului - castel și corp gardă nord - corp gardă sud și turn intrare poartă

Localizare	Municipiul Făgăraș, strada Mihai Viteazu nr 40
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>Corpul de gardă Nord și Corpul de Gardă Sud se prezintă într-o stare de degradare accentuată. În urma elaborării documentațiilor tehnice, prin implementarea proiectului investițional se va avea în vedere restaurarea, consolidarea, conservarea și dotarea acestei laturi a Ansamblului Arhitectural și amenajarea aici a unei zone expoziționale. Vor fi necesare Realizarea lucrărilor de restaurare, conservare și punere în valoare a acestei laturi a Ansamblului Arhitectural Cetatea Făgărașului va sigura continuitatea drumului de gardă realizat pe zidurile cetății prin proiectul "Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural al Municipiului Făgăraș - Cetatea Făgărașului", închizând acest circuit. De asemenea în cele doua bastioane (Corpuri de Gardă) se vor reconstitui cazematele cu depozitele arsenalului militar al cetății. Castelul prezintă un nivel ridicat de umezeală cuprinsă în pereți și necesită realizarea unor lucrări de consolidare și refacere a structurilor.</p>
Obiective	<p>Obiectivul general al proiectului îl reprezintă favorizarea dezvoltării patrimoniului cultural, turismului și securității în municipiul Făgăraș prin activități de conservare și restaurare a Ansamblului Arhitectural Cetatea Făgărașului.</p>
Scurtă descriere / Activități	<p>Intervenții asupra corpurilor de gardă: lucrări de consolidare – creșterea rezistenței, rezidirea zonelor cu zidărie macerată, injectări de fisuri, măsuri de asanare a umidității din pereți, refacerea paramentului, refacerea componentelor din lemn, refacerea pardoselilor;</p> <p>Intervenții în cadrul castelului: lucrări de consolidare, extragere a umidității din pereți, refacerea ancadramentelor de piatră, refacerea structurilor de lemn, a planșelor de epocă, refacerea tâmplăriei la ferestre și a vitraliilor conform înscrisurilor istorice, refacerea stucaturilor la tavane. Se are în vedere reconstituirea următoarelor încăperi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dormitorul cel alb al principelui (etajul II) și Casele de vară ale principelui (etajele trei și patru) din Turnul Roșu, • Pivnița medievală în Turnul Thomory parter; • Sala de arme și armuri și sala de muzică din latura de vest a castelului; • Palatul lung – cea mai mare sală a cetății • Palatul prânzitor din latura de nord a castelului

	<ul style="list-style-type: none"> În Turnul Temniței se va reconstitui temnița medievală / comunistă. <p>Organizarea de spații expoziționale pentru întregirea circuitului muzeal și amenajarea unei secțiuni dedicată rezistenței anticomuniste din Munții Făgărașului.</p>
Buget estimat	21.213.227 RON
Surse de finanțare	POR Centru P8, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Restaurarea și punerea în valoare a monumentului istoric Baia Comunală - centru cultural Municipiul Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș – strada Mihai Eminescu 1
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș, Muzeul Țării Făgărașului Valer Literat, Biblioteca Municipală "Octavian Paler" Făgăraș
Justificarea nevoii	Clădirea Băii Comunale din Făgăraș se află într-o stare avansată de degradare, fiind realizate în urmă cu 10 ani o serie de acțiuni de consolidare în vederea menținerii amplasamentului până în momentul obținerii unor finanțări care să permită punerea în valoare a acestuia.
Obiective	Prin proiect se prevăd investiții pentru lucrări de reabilitare, restaurare și conservare a clădirii Băii Comunale și asigurarea funcționalității imobilului, urmărindu-se astfel punerea în valoare a patrimoniului deținut de Municipiul Făgăraș și transformarea obiectivului într-un Centru Cultural.
Scurtă descriere / Activități	<p>Realizarea de lucrări de reabilitare, consolidare, conservare și reconversie funcțională:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lucrări de reparații la structura acoperișului, • schimbarea elementelor de învelitoare, • tratarea și eliminarea igrasiei din pereți, • proiectarea intervenției asupra elementelor de rezistență a clădirii, • realizarea de finisaje exterioare, respectând imaginea arhitecturală originală a clădirii, • restaurarea tâmplăriei exterioare aferente fațadelor, • reabilitare sistem de iluminat interior și ambiental,

	<ul style="list-style-type: none"> • reabilitare sistem de încălzire, • refacere pardoseli, • amenajare cu mobilier interior. <p>Elaborarea unei strategii de dezvoltare a centrului care să prevadă activitățile ce vor fi realizate în cadrul acestuia.</p>
Buget estimat	21.213.227 RON
Surse de finanțare	POR Centru P8, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

Obiectivul Strategic 3. Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor**TITLU PROIECT: Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 1**

Localizare	Municipiul Făgăraș, Orașul Victoria, Comuna Beclean, Comuna Dragus, Comuna Hârșeni, Comuna Lisa, Comuna Sercaia, Comuna Șinca, Comuna Sâmbăta de Sus, Comuna Soars, Comuna Ucea, Comuna Viștea, Comuna Voila.
Beneficiar și posibili parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Pentru Mobilitate în Zona Metropolitană a Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>La nivelul anului 2022, în municipiul Făgăraș funcționează un serviciu de transport public local aflat în subordinea Primăriei Făgăraș, care operează însă doar pe 2 trasee: T1) Kaufland – Centru – Cartier Combinat – Centru – Kaufland și T2) Cartier Galați – Centru – Cartier Combinat. În plus, programul de circulație nu este deloc atractiv pentru călători, autobuzele având un interval de urmărire de 60 de minute în timpul săptămânii, mult prea mare, dat fiind faptul că la dimensiunile reduse ale orașului (acesta poate fi parcurs pe jos în aproximativ 30 – 40 de minute). În zilele de sâmbătă programul de circulație se încheie la ora 16:00, iar intervalul de urmărire este de 120 de minute, în timp ce duminică și în zilele de sărbători legale transportul public nu circulă.</p> <p>La nivel metropolitan, legătura cu celelalte localități din județ este asigurată prin liniile prevăzute în programul județean de transport public. Astfel, Făgărașul este punct de plecare sau de tranzit pentru o multitudine de linii județene (19), însă programul de circulație al acestor linii acoperă cu precădere zilele lucrătoare și este adaptat încât să răspundă nevoilor punctuale de navetă la locurile de muncă</p>

	<p>sau la școală (curse stabilite la orele de interes – dimineața și seara la orele de navetă).</p> <p>Stațiile de transport din municipiul Făgăraș nu au o amenajare clară unitară, iar cele din zona urbană funcțională prezintă amenajări minime, adesea în stare de degradare și în general pe un singur sens al străzilor.</p> <p>În plus, la nivelul zonei urbane funcționale nu se regăsesc amenajate piste velo de legătură între UAT-uri.</p>
Obiective	<p>Multiplicarea ofertei de transport public și a facilităților de mobilitate alternativă la nivelul zonei urbane funcționale prin oferirea unui serviciu de transport public, care să vină în întâmpinarea nevoilor de mobilitate urbană ale locuitorilor orașului și comunelor din zona urbană funcțională precum și în susținerea dezvoltării urbane.</p>
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectul va cuprinde acțiuni integrate pentru modernizarea facilităților destinate bicicliștilor și transportului în comun, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • achiziția de 4 autobuze ecologice care vor circula pe liniile deservite de acest coridor (Făgăraș - Beclean - Dridif - Voila –Sâmbăta de Jos –Rucăr - Olteț - Viștea de Jos - Ucea de Jos – Ucea de Sus - Victoria - Viștea de Sus - Drăguș - Sâmbăta de Sus –Lisa – Pojorta – Voivodeni - Ludisor - Luța – Gura Văii – Recea – Sâsciori – Hurez - Copăcel - Sebes - Mărgineni – Hârseni – Ileni – Bucium - Toderița – Șercăița – Șinca - Ohaba – Vad - Perșani - Șercaia – Mândra - Făgăraș); • modernizarea stațiilor de așteptare transport în comun; • amenajarea de piste de biciclete; • construirea unei autobaze și a unui terminal intermodal; • implementarea unui sistem de e-ticketing; • modernizarea sistemului de management inteligent al traficului; • introducerea unor curse regulate pentru localnici și turiști, în conexiune localitățile din zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș (zona Sud).
Buget estimat	26.756.137 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P4, PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate SUD – Faza 2

Localizare	Municipiul Făgăraș, Orașul Victoria, Comuna Beclean, Comuna Drăguș, Comuna Hârseni, Comuna Lisa, Comuna Șercaia, Comuna Șinca, Comuna Sâmbăta de Sus, Comuna Șoars, Comuna Ucea, Comuna Viștea, Comuna Voila.
Beneficiar și posibili parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Pentru Mobilitate în Zona Metropolitană a Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>La nivelul anului 2022, în municipiul Făgăraș funcționează un serviciu de transport public local aflat în subordinea Primăriei Făgăraș, care operează însă doar pe 2 trasee: T1) Kaufland – Centru – Cartier Combinat – Centru – Kaufland și T2) Cartier Galați – Centru – Cartier Combinat. În plus, programul de circulație nu este deloc atractiv pentru călători, autobuzele având un interval de urmărire de 60 de minute în timpul săptămânii, mult prea mare, dat fiind faptul că la dimensiunile reduse ale orașului (acesta poate fi parcurs pe jos în aproximativ 30 – 40 de minute). În zilele de sâmbătă programul de circulație se încheie la ora 16:00, iar intervalul de urmărire este de 120 de minute, în timp ce duminică și în zilele de sărbători legale transportul public nu circulă.</p> <p>La nivel metropolitan, legătura cu celelalte localități din județ este asigurată prin liniile prevăzute în programul județean de transport public. Astfel, Făgărașul este punct de plecare sau de tranzit pentru o multitudine de linii județene (19), însă programul de circulație al acestor linii acoperă cu precădere zilele lucrătoare și este adaptat încât să răspundă nevoilor punctuale de navetă la locurile de muncă sau la școală (curse stabilite la orele de interes – dimineața și seara la orele de navetă).</p> <p>Stațiile de transport din municipiul Făgăraș nu au o amenajare clară unitară, iar cele din zona urbană funcțională prezintă amenajări minime, adesea în stare de degradare și în general pe un singur sens al străzilor.</p> <p>În plus, este nevoie de suplimentarea facilităților realizate în urma implementării proiectului Coridorului de Mobilitate Sud din faza 1.</p>
Obiective	Îmbunătățirea ofertei de transport public și a facilităților de mobilitate alternativă la nivelul zonei urbane funcționale prin oferirea unui serviciu de transport public, care să vină în întâmpinarea nevoilor de mobilitate urbană ale locuitorilor orașului și comunelor din zona urbană funcțională precum și în susținerea dezvoltării urbane, completând astfel intervențiile aferente proiectului din faza 1.
Scurtă descriere / Activități	Proiectul va cuprinde acțiuni integrate pentru modernizarea facilităților destinate biciclistilor și transportului în comun, astfel:

	<ul style="list-style-type: none"> • achiziția de 8 de autobuze ecologice care vor circula pe liniile deservite de acest coridor (Făgăraș - Beclean - Dridif - Voila –Sâmbăta de Jos –Rucăr - Olteț - Viștea de Jos - Ucea de Jos – Ucea de Sus - Victoria - Viștea de Sus - Drăguș - Sâmbăta de Sus –Lisa – Pojorta – Voivodeni - Ludisor - Luța – Gura Văii – Recea – Săsciori – Hurez - Copăcel - Sebeș - Mărgineni – Hârșeni – Ileni – Bucium - Toderița – Șercăița – Șinca - Ohaba – Vad - Perșani - Șercaia – Mândra - Făgăraș); • modernizarea stațiilor de așteptare transport în comun; • implementarea unui sistem de e-ticketing; • amenajarea de piste de biciclete; • introducerea unor curse regulate pentru localnici și turiști, în conexiune localitățile din zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș (zona Sud)
Buget estimat	26.756.137 RON
Surse de finantare	POR Centru 2021-2027 P4, PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2029

TITLU PROIECT: Extinderea Coridorului central de mobilitate urbană și amenajare sistem de tip "Park and Ride"

Localizare	Municipiul Făgăraș – zona de nord cuprinsă între râul Olt și DN1
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	În zona de nord a municipiului Făgăraș se regăsesc zone aflate în dezvoltare, care nu sunt deservite de infrastructură stradală modernă, și zone în care rețeaua de străzi prezintă un aspect învechit, cu suprafețe de rulare nemodernizate (străzi care asigură conectivitatea est-vest în zona de nord – în afara de srt. Tăbăcari, bld Unirii).
Obiective	Dezvoltarea infrastructurii de mobilitate în zona de nord a municipiului Făgăraș
Scurtă descriere / Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea de trasee pietonale și velo și extinderea sistemelor de bike-sharing și monitorizare urbană, • Extinderea traseelor de autobuze și construirea unor stații de transport public noi;

	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajare park & ride pe strada Libertății • Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; • Extinderea rețelei de management trafic și semaforizare inteligentă • Activități de promovare a mobilității urbane durabile • Modernizare infrastructură rutieră (unde este cazul)
Obiectiv SIDU	Obiectivul Strategic 3. Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor
Buget estimat	26,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru P4, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Extinderea Coridorului Industrial de mobilitate urbană

Localizare	Municipiul Făgăraș – zona de sud cuprinsă între platforma Combinatului și DN1
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	În zona de sud a municipiului Făgăraș se regăsesc zone aflate în dezvoltare, care nu sunt deservite de infrastructură stradală modernă, și zone în care rețeaua de străzi prezintă un aspect învechit, cu suprafețe de rulare nemodernizate.
Obiective	Dezvoltarea infrastructurii de mobilitate în zona de sud a municipiului Făgăraș
Scurtă descriere / Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea de trasee pietonale și velo și extinderea sistemelor de bike-sharing și monitorizare urbană, • Extinderea traseelor de autobuze și construirea unor stații de transport public noi; • Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; • Extinderea rețelei de management trafic și semaforizare inteligentă • Activități de promovare a mobilității urbane durabile • Modernizare infrastructură rutieră (unde este cazul)

Obiectiv SIDU	Obiectivul Strategic 3. Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor
Buget estimat	26,461,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru P4, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Dezvoltarea sistemului regional de transport public în comun în zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș - modernizarea coridorului de mobilitate NORD”

Localizare	Municipiul Făgăraș, Comuna Beclean, Comuna Cincu, Comuna Comăna, Comuna Jibert, Comuna Mândra, Comuna Părău, Comuna Șoarș, Comuna Ticuș, Comuna Voila.
Beneficiar și posibili parteneri	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Pentru Mobilitate în Zona Metropolitană a Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>La nivelul anului 2022, în municipiul Făgăraș funcționează un serviciu de transport public local aflat în subordinea Primăriei Făgăraș, care operează însă doar pe 2 trasee: T1) Kaufland – Centru – Cartier Combinat – Centru – Kaufland și T2) Cartier Galați – Centru – Cartier Combinat. În plus, programul de circulație nu este deloc atractiv pentru călători, autobuzele având un interval de urmărire de 60 de minute în timpul săptămânii, mult prea mare, dat fiind faptul că la dimensiunile reduse ale orașului (acesta poate fi parcurs pe jos în aproximativ 30 – 40 de minute). În zilele de sâmbătă programul de circulație se încheie la ora 16:00, iar intervalul de urmărire este de 120 de minute, în timp ce duminică și în zilele de sărbători legale transportul public nu circulă.</p> <p>La nivel metropolitan, legătura cu celelalte localități din județ este asigurată prin liniile prevăzute în programul județean de transport public. Astfel, Făgărașul este punct de plecare sau de tranzit pentru o multitudine de linii județene (19), însă programul de circulație al acestor linii acoperă cu precădere zilele lucrătoare și este adaptat încât să răspundă nevoilor punctuale de navetă la locurile de muncă sau la școală (curse stabilite la orele de interes – dimineața și seara la orele de navetă).</p> <p>Stațiile de transport din municipiul Făgăraș nu au o amenajare clară unitară, iar cele din zona urbană funcțională prezintă amenajări minime, adesea în stare de degradare și în general pe un singur sens al străzilor.</p> <p>În plus, la nivelul zonei urbane funcționale nu se regăsesc amenajate piste velo de legătură între UAT-uri.</p>

Obiective	Multiplicarea ofertei de transport public și a facilităților de mobilitate alternativă la nivelul zonei urbane funcționale prin oferirea unui serviciu de transport public, care să vină în întâmpinarea nevoilor de mobilitate urbană ale locuitorilor orașului și comunelor din zona urbană funcțională precum și în susținerea dezvoltării urbane.
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectul va cuprinde acțiuni integrate pentru modernizarea facilităților destinate bicicliștilor și transportului în comun, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • achiziția de 25 de autobuze ecologice care vor circula pe liniile deservite de acest coridor (Făgăraș - Beclean - Voila - Cincșor - Cincu - Șoars - Cobor - Jibert - Ticuș - Comăna - Pârâu - Șercaia - Mândra - Făgăraș); • modernizarea stațiilor de așteptare transport în comun; • amenajarea de piste de biciclete; <p>introducerea unor curse regulate pentru localnici și turiști, în conexiune localitățile din zona urbană funcțională /metropolitană a municipiului Făgăraș (zona Nord).</p>
Buget estimat	94,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P4, PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Amenajare coridoare de mobilitate urbană, în relație cu zonele turistice, de agrement și ansamblurile de locuințe prin amenajarea de străzi și piațete urbane, pietonale sau cu utilizare în comun ("shared-space")

Localizare	Municipiul Făgăraș – zona centrală, cartierul Tudor Vladimirescu, cartierul Combinat, cartierul Negoiu, cartierul 13 Decembrie, zona Parcului Regina Maria
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	În Municipiul Făgăraș deplasările pietonale sunt destul de frecvente, reprezentând 17% din totalul deplasărilor. Deși s-au făcut intervenții și asupra străzilor și trotuarelor până în prezent, pe străzile secundare trotuarele sunt înguste, din cauza amprizei înguste a străzilor, în timp ce pe străzile principale trotuarele, deși generoase sunt ocupate de diverse obstacole sau mașini parcate, ceea ce îngreunează deplasarea pietonilor. La nivelul Municipiului Făgăraș, lungimea trotuarelor se ridică la 47.90km, ceea ce înseamnă că aproximativ 15km de străzi nu au trotuar.

Obiective	<p>Realizarea unor spații partajate (shared space) între pietoni, biciclete și mașini pe străzi din zona centrală, cartierul Tudor Vladimirescu, cartierul Combinat, cartierul Negoiu, cartierul 13 Decembrie, zona Parcului Regina Maria</p> <p>Creșterea confortului și siguranței deplasărilor pietonilor.</p> <p>Amenajarea de spații pietonale cu scopul creșterii calității spațiilor publice destinate mersului pe jos.</p>
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectul are în vedere o serie de activități necesare pentru reconversia străzilor:</p> <p>Delimitarea unei zone fără diferențierea tipurilor de trafic;</p> <p>Realizarea unor marcaje rutiere (opțional: în relief) în vederea semnalizării mecanice/vizuale a benzilor destinate autovehiculelor</p> <p>Înlocuirea suprafețelor de călcare cu pavaje din plăci</p> <p>Introducerea cablurilor aeriene (electrice și de telecomunicații) în subteran</p> <p>Înlocuirea sistemelor de iluminat public cu sisteme de iluminat tip LED (și opțional amplasarea unui sistem fotovoltaic dedicat pentru acestea)</p> <p>Completarea aliniamentului de arbori cu specii non-invasive</p> <p>Amplasarea de mobilier urban specific deplasărilor pietonale și velo (bănci de șezut, cîșmele de apă, rastele de biciclete etc.)</p>
Obiectiv SIDU	Obiectivul Strategic 3. Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor
Buget estimat	30,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru P4, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Creșterea siguranței deplasărilor pietonale prin extinderea rețelei de trotuare

Localizare	Municipiul Făgăraș – Sos. Combinatului, Sos. Hurezului, Str. Vlad Tepeș, străzile neasfaltate
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	Pietonii reprezintă una din cele mai vulnerabile categorii de participanți la trafic, motiv pentru care siguranța acestora trebuie să

	<p>fie prioritară. La nivelul municipiului Făgăraș, aproximativ 11 km din rețeaua de străzi nu dispun de trotuare amenajate. În vederea creșterii siguranței deplasărilor pietonale este nevoie de completarea rețelei de trotuare pe străzile pe care în prezent nu există astfel de facilități (Sos. Combinatului, Sos. Hurezului, Str. Vlad Țepeș, străzile neasfaltate)</p>
Obiective	Dezvoltarea rețelei destinate deplasărilor pietonale adiacente străzilor din municipiul Făgăraș prin amenajarea de trotuare pe arterele unde nu există astfel de facilități
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectarea unor trotuare care să deservească arterele rutiere de la nivelul municipiului Făgăraș unde nu există facilități sigure pentru deplasările pietonale.</p> <p>Realizarea de lucrări de săpături adiacente arterelor rutiere.</p> <p>Efectuarea de lucrări de așternere a straturilor de nisip / piatră / fundație de beton/ciment în funcție de opțiunea tehnologică favorabilă.</p> <p>Amplasarea de borduri de beton la limita dintre spațiile destinate deplasărilor motorizate și pietonale.</p> <p>Realizarea unei suprafețe de călcare favorabilă deplasărilor pietonale.</p>
Obiectiv SIDU	Obiectivul Strategic 3. Municipiul Făgăraș – centru urban orientat către mobilitatea sustenabilă a locuitorilor
Buget estimat	8,000,000 RON
Surse de finantare	POR Centru P4, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Realizarea unei infrastructuri conexe și sigure pentru deplasările cu bicicleta

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș
Justificarea nevoii	<p>În municipiul Făgăraș există amenajate benzi pentru biciclete pe Str. Negoiu și pe Str. 13 Decembrie. În afara acestor artere, bicicliștii sunt nevoiți să utilizeze pentru deplasare partea carosabilă sau în cazul străzilor principale trotuarul, unde deși circulația bicicletelor este interzisă, bicicliștii au un sentiment de siguranță mai ridicat. Aceste aspecte periclitează siguranța utilizatorului de bicicletă, descurajându-l să mai utilizeze acest mod de transport. Conform anchetei de</p>

	<p>mobilitate, din totalul deplasărilor realizate la nivelul unei zile în municipiul Făgăraș, doar 3% se realizează cu bicicleta.</p>
Obiective	<p>Dezvoltarea rețelei de piste și benzi dedicate deplasărilor cu bicicleta de circa 10km pe principale coridoare de mobilitate, respectiv pe Str. Tudor Vladimirescu, Bd. Unirii, Str. Mihai Eminescu, Str. Tabăcari, Str. Mihai Viteazul, Str. Doamna Stanca, Str. Libertății, Str. Octavian Paller, Str. 13 Decembrie, Sos. Combinatului.</p>
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectarea și amenajarea pistelor/benzilor de biciclete pe principalele coridoare de mobilitate, ținând cont de principalele aspecte necesare asigurării unei bune circulații velo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea lățimii necesare impuse prin actele normative în vigoare pe toată lungimea acestora • Asigurarea gabaritului de liberă circulație • Asigurarea continuității și conectivității rețelei • Amplasarea de indicatoare rutiere / semafoare pentru bicicliști și introducerea unor faze în programul de semaforizare pentru mișcările bicicliștilor în intersecții • Amplasarea unor spații de stocare în intersecții pentru bicicliști în fața vehiculelor (prin marcaje specifice) • Realizarea marcajelor rutiere specifice • Amplasarea unor rastele de parcare în punctele de interes • Amenajare peisagistică și amplasare mobilier urban • Eliminarea obstacolelor de pe traseu (vegetație, stâlpi, borduri, etc.) • Menținerea unei suprafețe de rulare adecvate • Eliminarea a parcarilor neregulate de pe traseu • Amplasarea unor separatoare fizice în zona intersecțiilor pentru protejarea bicicliștilor • Eliminarea conflictului vehicul-bicicleta la virajul la dreapta al vehiculului
Buget estimat	8,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru P4, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

Obiectivul Strategic 4. Municipiul Făgăraș – centru urban cu impact redus asupra mediului

TITLU PROIECT: Regenerarea urbană a spațiilor publice și asigurarea siguranței și securității cetățenilor

Localizare	Municipiul Făgăraș – cartierele Tudor Vladimirescu, Titu Perteș, Tabăcari, Combinat, 13 Decembrie, Vasile Alecsandri, Negoiu, Câmpului
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș
Justificarea nevoii	La nivel municipal se observă faptul că spațiile urbane din zona blocurilor de locuințe au fost îngrădite din cauza parcarilor și a lipsei unor investiții pentru delimitarea funcționalității spațiilor. Din această perspectivă, există o serie de spații verzi, atât în lungul tramei stradale, cât și în cadrul spațiilor interstițiale dintre blocuri, care necesită lucrări de reamenajare în vederea îmbunătățirii aspectului și creșterea siguranței și securității cetățenilor.
Obiective	Îmbunătățirea condițiilor de viață prin diversificarea opțiunilor de recreere a celor 28.330 de locuitori ai Municipiului Făgăraș ca urmare a modernizării a 70.000 mp spații verzi la nivel municipal.
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectul va include lucrări de amenajare și modernizare a spațiilor verzi, care în urma finalizării intervențiilor vor oferi terenurilor aflate în stare avansată de degradare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funcțiune cu caracter social – spații libere pentru odihnă și recreere, într-un context plăcut și relaxant, unde va fi încurajată și facilitată socializarea între toți cetățenii municipiului, din toate categoriile de vârstă, venituri, apartenență etnică, ocupație; • Funcțiune de spațiu pentru relaxare, petrecere a timpului liber și divertisment – aici își vor putea petrece timpul liber atât copiii cât și adulții, fiind prevăzută atât mobilier urban – bănci, coșuri de gunoi – cât și spații de joacă - ansamblu pentru joacă • Funcțiune cu caracter estetic – spațiile verzi vor fi distribuite uniform, aleile pietonale vor fi delimitate lateral cu copaci și bănci, iar instalația de iluminat alimentată prin sisteme de panouri fotovoltaice va fi poziționată astfel încât să pună în valoare arhitectura spațiilor verzi; • Funcțiunea cu caracter educațional – materialul vegetal reprezentat de specii lemnoase ornamentale, specii floricele și plante medicinale, vor fi un excelent ghid pentru școlari dar și pentru alte persoane interesate de a cunoaște plantele și a dobândi noțiuni de botanică, ecologie și adaptare la mediu. <p>Din punct de vedere funcțional, se urmăresc mai multe aspecte, precum: plantări de arbori, modernizarea iluminatului public prin sisteme de panouri fotovoltaice și puncte de aprindere de tip LED, amplasarea de sisteme de supraveghere, introducerea cablurilor</p>

	aeriane în subteran, (re)amenajarea de alei pietonale și instalarea de mobilier urban, introducerea de puncte Wi-Fi gratuit în spațiile publice.
Buget estimat	13.075.894 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P3, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Creșterea eficienței energetice pentru clădirile rezidențiale din municipiul Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș – cartierele 13 Decembrie, Meltea, Negoiu, Combinat, zona centrală
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș, asociațiile de proprietari
Justificarea nevoii	Fondul construit și în special ansamblurile de locuințe colective, prezintă un aspect învechit, degradat, neuniform din cauza lipsei unor acțiuni extinse de renovare. În plus, eficiența energetică a acestor ansambluri este una redusă, având în vedere tipologia construcțiilor și vârsta clădirilor.
Obiective	Reducerea consumului de energie și eficientizarea utilizării energiei în vederea întăririi independenței energetice Creșterea numărului de gospodării cu o clasificare mai bună a consumurilor energetice
Scurtă descriere / Activități	Refacerea anvelopei clădirilor în vederea diminuării pierderilor de căldură cu mediul exterior (lucrări de intervenție la fațade, terase, planșeu peste subsol și spații vitrate) Modernizarea sistemelor de încălzire din cadrul ansamblurilor de locuințe (unde este cazul) Înlocuirea sistemelor de distribuție a apei și captare a apelor menajere (unde este cazul) Înlocuirea instalațiilor electrice și de iluminat, și introducerea unor sisteme pentru utilizarea energiilor regenerabile (unde este posibil)
Buget estimat	15,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P3, PNRR, buget local, alte surse

Termen realizare 2027

TITLU PROIECT: Creșterea eficienței energetice pentru clădirile publice din municipiul Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Făgăraș, instituții publice
Justificarea nevoii	Fondul construit și în special ansamblurile de locuințe colective, prezintă un aspect învechit, degradat, neuniform din cauza lipsei unor acțiuni extinse de renovare. În plus, eficiența energetică a acestor ansambluri este una redusă, având în vedere tipologia construcțiilor și vârsta clădirilor.
Obiective	Reducerea consumului de energie și eficientizarea utilizării energiei în vederea întăririi independenței energetice Creșterea numărului de gospodării cu o clasificare mai bună a consumurilor energetice
Scurtă descriere / Activități	Refacerea anvelopei clădirilor în vederea diminuării pierderilor de căldură cu mediul exterior (lucrări de intervenție la fațade, terase, planșeu peste subsol și spații vitrate) Modernizarea sistemelor de încălzire (unde este cazul) Înlocuirea sistemelor de distribuție a apei și captare a apelor menajere (unde este cazul) Înlocuirea instalațiilor electrice și de iluminat, și introducerea unor sisteme pentru utilizarea energiilor regenerabile (unde este posibil)
Buget estimat	25,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P3, PNRR, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Amenajare/modernizare/extindere spații verzi la nivelul municipiului Făgăraș

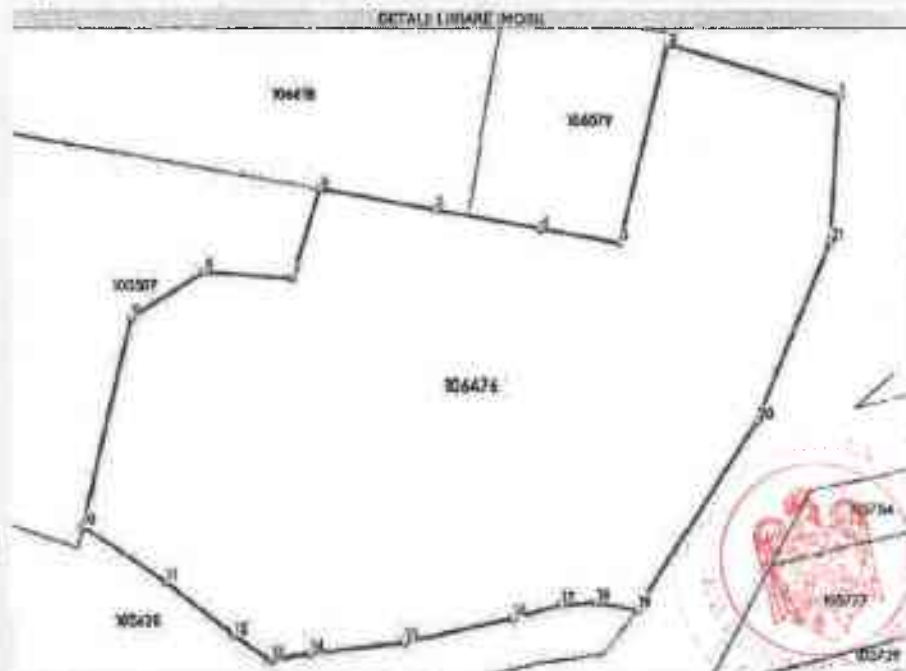
Localizare

Municipiul Făgăraș – în special în zona de nord a municipiului Făgăraș, paralel cu varianta ocolitoare și în Parcul Regina Maria.

Figura 1 Extras Plan de Încadrare în Zonă – spații adiacente traseului variantei ocolitoare

Figura 2 – Extras CF Parc Regina Maria

Date referitoare la teren

Nr. Ct.	Categorie folosință	Intra vitan	Suprafața (mp)	Tarla	Parcela	Nr. topo	Observații / Referințe
1	curți construcții	DA	25.391	-	-	2817/2/b/2	teren cu supraf.de 25.390.72 m.p.

Beneficiar și posibili parteneri Primăria Făgăraș

Justificarea nevoii	<p>La nivel municipal se observă faptul că spațiile urbane din zona blocurilor de locuințe au fost îngrădite din cauza parcărilor și a lipsei unor investiții pentru delimitarea funcționalității spațiilor. Din această perspectivă, există o serie de spații verzi, care necesită lucrări de reamenajare în vederea îmbunătățirii aspectului și creșterea siguranței și securității cetățenilor.</p> <p>La nivel municipal sunt înscrise în registrul spațiilor verzi terenuri cu o suprafață de 626,39 mii mp, ceea ce conduce la o valoare de doar 21,97 mp per cap de locuitor (standardul european în zonele urbane este de 26 mp/locuitor).</p> <p>Mai mult, din perspectiva spațiilor publice de tip parc, la nivelul municipiului Făgăraș cetățenii au la dispoziție în prezent doar o zonă amplă de acest tip – Parcul Regina Maria – care necesită investiții pentru reamenajare și plantare de arbori. De asemenea, deși nu este definit ca spațiu verde public, zona adiacentă râului Olt este utilizată în scop recreativ de către cetățeni, iar Primăria Municipiului Făgăraș a realizat demersuri pentru construirea unei variante ocolitoare în același areal, fapt ce va conduce la limitarea poluării din zona centrală, dar la creșterea traficului în zona de nord. Asadar, în vederea diminuării impactului traficului de tranzit pe varianta ocolitoare, este nevoie de măsuri pentru limitarea acestui impact pe zona de nord.</p>
Obiective	Îmbunătățirea calității spațiilor verzi existente la nivel municipal și creșterea suprafeței acestor spații la minim 26 de metri pătrați per locuitor în municipiul Făgăraș.
Scurtă descriere / Activități	<p>Proiectul va include lucrări de amenajare și modernizare a spațiilor verzi aflate în stare de degradare în vederea îmbunătățirii aspectului și facilitării activităților de petrecere a timpului liber a cetățenilor în spațiile publice. Se au în vedere realizarea de acțiuni de cosire / îngrijire a materialului vegetal și plantarea de arbori și specii florale, în special în zona de nord a municipiului, paralel cu varianta ocolitoare, dar și în Parcul Regina Maria (în suprafață de 25390mp).</p> <p>Activități prevăzute:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregătirea terenului pentru construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi curățarea, igienizarea terenului și a vegetației existente • crearea/amenajarea/modernizarea/reabilitarea spațiilor verzi: plantarea cu plante perene autohtone, lucrări de întreținere, plantare arbori și arbuști autohtoni/adaptați condițiilor pedo-climatice; • crearea/amenajarea/modernizarea/reabilitarea culoarelor de protecție față de infrastructura tehnică ce participă la dezvoltarea sistemului verde al localității și transformarea acestor zone într-o rețea de coridoare ecologice care să maximizeze beneficiile acestora pentru biodiversitate, asigurând în același timp siguranța strazilor urbane/instalațiilor tehnice, etc.

Buget estimat	13.075.894 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P3, buget local, alte surse
Termen realizare	2026

TITLU PROIECT: Modernizarea infrastructurii sistemului de colectare a deșeurilor la nivelul municipiului Făgăraș (platforme inteligente de colectare, achiziția de autospeciale de colectare)

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Salco Serv SA, Primăria Municipiului Făgăraș, ADI ISO-Mediu Brașov
Justificarea nevoii	<p>Problema colectării separate a deșeurilor este, conform operatorului de salubritate, la sursă. Populația nu este învățată să realizeze colectarea separată, iar din cantitățile de deșeuri din recipientele comune, sub 50% este cantitate reciclabilă. Activitățile de colectare derulate s-au concluzionat în ultimii 3 ani (2019-2021) prin strângerea a peste 28 de mii tone de deșeuri, dintre care doar 1100 au fost colectate separat (6,7%).</p> <p>Se observă însă nevoia unor investiții în infrastructura de colectare și gestiune a deșeurilor în vederea amplasării unor sisteme noi de colectare pe mai multe fracții, atât pe domeniul public, cât și în zonele rezidențiale, construirea unei stații noi de sortare (la moment sortarea se face manual de către angajații operatorului într-un spațiu insuficient pentru această activitate), realizarea unei stații de transfer și achiziția unei stații de compostare a deșeurilor biodegradabile</p>
Obiective	<p>Îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor la nivelul municipiului Făgăraș</p> <p>Creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor la nivel municipal</p>
Scurtă descriere / Activități	<p>Amplasarea de platforme inteligente de colectare selectivă a deșeurilor în zonele rezidențiale.</p> <p>Amplasarea de punte de colectare selectivă dedicate spațiilor publice.</p> <p>Achiziția de autospeciale pentru colectarea deșeurilor și transferul la stația de sortare.</p> <p>Construirea unei noi stații de sortare în vederea automatizării procesului de sortare a deșeurilor.</p> <p>Amenajarea unei stații de transfer și achiziția unei stații de compostare a deșeurilor biodegradabile.</p>

Buget estimat	8,000,000 RON
Surse de finanțare	PODD P1, buget local, alte surse
Termen realizare	2025

Obiectivul Strategic 5. Administrație publică performantă, deschisă, transparentă, cu servicii publice digitale ușor de utilizat**TITLU PROIECT: Intervenții de tip smart-city și digitalizare servicii publice la nivelul Municipiului Făgăraș**

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș, instituții publice subordonate
Justificarea nevoii	<p>Primăria Municipiului Făgăraș a implementat un prim proiect de digitalizare a serviciilor administrative, însă acesta se află încă în stadiul de pilot, fiind nevoie de acțiuni de promovare a disponibilității serviciilor și de creștere a capacității interne de gestiune și utilizare a noilor servicii digitale.</p> <p>În plus, pentru multe procese interne din cadrul Primăriei Municipiului Făgăraș nu există încă baza materială necesară pentru transpunerea tuturor proceselor interne în mediul digital, mare parte dintre acestea fiind realizate în continuare pe suport fizic (hârtie)</p>
Obiective	Îmbunătățirea serviciilor electronice la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș și a instituțiilor subordonate
Scurtă descriere / Activități	<p>Achiziția de echipamente și aparatură IT la nivelul Primăriei Făgăraș și a instituțiilor subordonate</p> <p>Realizarea unei platforme pentru managementul documentelor și al arhivelor din cadrul instituțiilor publice;</p> <p>Transpunerea în mediul digital a proceselor interne de la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș;</p> <p>Realizarea unei aplicații / sistem digital de măsurare/cartare/ajustare a consumului de energie în diverse spații publice;</p> <p>Actualizarea aplicației "Făgăraș City App" și extinderea funcționalității acesteia pentru locuitori și vizitatori;</p> <p>Implementarea unui serviciu de tip funcționar public virtual în vederea facilitării accesului cetățenilor la informații publice;</p> <p>Organizarea de acțiuni de informare și scurte filme de prezentare în legătură cu funcționalitățile digitale ale serviciilor publice;</p>

	<p>Introducerea și utilizarea bazelor de date digitale la nivelul Primăriei și instituțiilor publice în vederea sprijinirii activității zilnice și a procesului de luare a deciziilor;</p> <p>(Optional) Organizarea unui centru comunitar integrat care să includă și programe de dezvoltare a competențelor digitale pe bază de voluntariat (activități ce pot fi desfășurate în cadrul Băii Comunale după implementarea proiectului de reabilitare sau în cadrul Casei de Cultură).</p>
Buget estimat	5,000,000 RON
Surse de finanțare	POR Centru 2021-2027 P2, buget local, alte surse
Termen realizare	2027

TITLU PROIECT: Completarea bazelor de date digitale la nivelul Primăriei Municipiului Făgăraș

Localizare	Municipiul Făgăraș
Beneficiar și posibili parteneri	Primăria Municipiului Făgăraș, instituții publice subordonate Primăriei
Justificarea nevoii	<p>În prezent Primăria Municipiului Făgăraș realizează un proiect pentru dezvoltarea bazei de date GIS la nivel municipal, însă alocările financiare obținute nu acoperă integrarea tuturor informațiilor (cartare utilități publice).</p> <p>Mai mult, pentru procesul de luare a deciziilor la nivel municipal este nevoie în prezent de realizarea unor analize pe baza transmiterii și primirii unor solicitări de date de la alte instituții, fapt ce conduce la un timp necesar mai mare și dependența autorităților față de informații primite punctual.</p>
Obiective	Dezvoltarea bazelor de date urbane (inclusiv GIS) la nivel municipal Realizarea unui portal de baze de date deschise cu informații actuale de la nivelul municipiului Făgăraș
Scurtă descriere / Activități	<p>Dezvoltarea bazei de date urbane GIS prin completarea cu module specifice pentru informațiile lipsă (rețele de utilități, rețele de telecomunicații)</p> <p>Realizarea unui proces amplu de colectare a datelor din partea altor instituții în vederea dezvoltării unui portal de baze de date publice deschise (populație, nomenclator stradal, spații verzi, consum</p>

		energetic al clădirilor și sistemelor publice, situația terenurilor, informații de la operatorii de utilități, calitatea aerului etc.) Realizarea unor parteneriate cu alte instituții în vederea actualizării anuale a bazelor de date publice.
Buget estimat		2,000,000 RON
Surse finanțare	de	POR Centru 2021-2027 P2, fonduri ANCPI, buget local, alte surse
Termen realizare		2025

16.2. ANEXA 2 – MATRICE DE CORELARE PMUD 2021-2027 - SIDU 2021-2027

PMUD 2021-2027				SIDU 2021-2027															
ID	Descriere	Categorie	Durata	Obiective și Măsurători															
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

